

...ع

مسئله حسابی

جزو دوم

مشمول بر ۶۰ مسائل که در وقتعارفی و اعشار

ترجمه و تالیف

الفاضل شیخ عبدالکریم

در نجف اشرف

حق طبع برای مؤلف محفوظ است

در مطبعه مظفریه بمبئی طبع گردید

درد دفتر کتب کتابخانه ملی

۲۵۱۲۷

شماره

قیمت خرید

۶۰۰

کتابخانه مرکزی
کتابخانه اسلامی انصار شماره ثبت

مسئله حسابی

آکادمی

چود دوم

مشتمل بر ۱۶۰ مسأله کسور متعارفی و اعشاری

ترجمه و تألیف

شیخ عبدالکریم

در نجف اشرف ۱۳۳۰

حق طبع برای مؤلف محفوظ است

در مطبعه مظفری بمبئی طبع گردید سنه ۱۳۳۱ هجری

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(مسائل جمع کسر معیار)

- ۱ شخصی $\frac{1}{7}$ مالش به پسرش و $\frac{1}{4}$ از ابد خورش بخشیده چند حصه مالش باها بخشیده است $(\frac{2}{4})$
- ۲ شخصی $\frac{2}{5}$ خانه را پس از آن $\frac{3}{7}$ از آن بخرید - چند حصه آن خانه را خرید $(\frac{29}{35})$
- ۳ شخصی $\frac{5}{12}$ املاکش را فروخت بعد از آن $\frac{3}{8}$ از آن - چند حصه آن را فروخته $(\frac{37}{42})$
- ۴ ناجری $\frac{5}{36}$ روغنهای خود را پس از آن $\frac{7}{36}$ از آن $\frac{11}{36}$ از آن فروخت - چند حصه آن را فروخته $(\frac{23}{36})$
- ۵ چه کسر بیست که باندازه $\frac{25}{36}$ از $\frac{2}{7}$ بزرگتر است $(\frac{247}{252})$
- ۶ چه کسر بیست که اگر $\frac{3}{14}$ را از آن تفریق کنیم $\frac{7}{14}$ باقی بماند - $(\frac{67}{14})$
- ۷ شخصی $\frac{1}{4}$ ۳ من روغن پس از آن $\frac{2}{5}$ ۵ پس از آن $\frac{1}{4}$ ۱۲ از آن را خرید چند من روغن خرید $(\frac{5}{14})$

(۳)

- ۱ تاجری ۳ طاقه قماش دارد طول اوئی $\frac{۲}{۳}$ ۲۵ ذرع طول دومی $\frac{۳}{۴}$ ۳۲ ذرع و طول سوئی $\frac{۵}{۱۱}$ ۲۵ ذرع میباشد - طول هر سه چهره قدر است $(\frac{۱۶}{۲۰})$
- ۹ چهره کسریست که باندازه $\frac{۷}{۱۲}$ از $\frac{۱}{۶}$ بزرگتر است $(\frac{۳}{۴})$
- ۱۰ کارگری کاغذ در (۷) ساعت و دیگری انرا در (۶) ساعت درست میکنند هر دو در یک ساعت چه قدر از انرا درست میکنند $(\frac{۱۳}{۴۲})$
- ۱۱ حوضه دو جدول دارد اولی انرا در ۱۴ ساعت دومی انرا در ۸ ساعت پر میکنند در یک ساعت اند و جدول چه قدر از ان حوض را پر می کنند $(\frac{۱۱}{۵۶})$
- ۱۲ سه نفر مسافر اوئی $\frac{۱}{۴}$ ۳ تومان و دومی $\frac{۵}{۶}$ ۴ تومان و سومی $\frac{۷}{۸}$ ۵ تومان خرج نمودند هر سه چه قدر خرج نموده اند - $(\frac{۲۳}{۲۴} \text{ ۱۳ تومان})$
- ۱۳ شاگردی پدرش $\frac{۲}{۳}$ ۷ تومان و مادرش $\frac{۱}{۴}$ ۵ تومان در روز عید بوی نیاز نمودند - از هر دو چه قدر حاصل نموده $(\frac{۳}{۴} \text{ ۱۲})$
- ۱۴ بافنده $\frac{۱}{۴}$ ۵۷ ذرع از پارچه و دیگری $\frac{۵}{۶}$ ۳۲ ذرع و سومی $\frac{۵}{۸}$ ۷۴ ذرع از ان را بافت - هر سه چند ذرع بافته اند $(\frac{۲۳}{۲۴} \text{ ۱۶۴})$
- ۱۵ کاسبی روز اول $\frac{۱}{۴}$ ۱۲۵ قران و در روز دوم $\frac{۳}{۴}$ ۲۴۷ و در روز سیم $\frac{۱}{۴}$ ۱۷۸ فروخت - در هر سه روز چند قران فروخته $(\frac{۱}{۴} \text{ ۵۵۱})$
- ۱۶ تجاری کار پرا $\frac{۱}{۴}$ ۶ روز و دیگری انرا $\frac{۳}{۴}$ ۹ روز تمام میکنند

- هر دو در بکرو ز چند حصه انرا تمام میکنند $(\frac{317}{1000})$
- ۱۷ سه نفر در کاری مشغولند اولی میتواند انرا در سه روز
دوئی انرا در ۵ روز سوئی انرا در نه روز تمام کند - هر سه
انها در بکرو ز چه قدر انکار خواهند کرد $(\frac{29}{45})$
- ۱۸ تاجری سه قسم روغن خرید از اولی $\frac{1}{4}$ ۳۷ من بقیمت $\frac{1}{4}$ ۱۹۰
قران و از دوئی $\frac{1}{4}$ ۳۶ من بقیمت $\frac{1}{4}$ ۲۱۸ قران و از سوئی
 $\frac{1}{4}$ ۳۸ بقیمت $\frac{1}{4}$ ۲۱۰ قران از هر چند من خرید و قیمت انها
چه قدر میباشد $(\frac{11}{38}$ من و $\frac{11}{14}$ ۱۹ قران)
- ۱۹ سه نفر کارگر کار پر اتمام کردند اولی $\frac{1}{5}$ ۳ تومان و دوئی $\frac{1}{5}$
۲ تومان و سوئی $\frac{1}{5}$ ۲ تومان اجرت گرفتند - هر سه چه قدر
اجرت گرفتند $(\frac{3}{13}$ ۷ تومان)
- ۲۰ جامه بمبلغ $\frac{1}{4}$ ۱۹۵ قران $\frac{1}{4}$ ۳ قران فروخته شد - قیمت
ان چه قدر بوده $(\frac{1}{4}$ ۲۴۹ قران)
- ۲۱ چه عدد پست که اگر $\frac{1}{8}$ ۷۴ ازان برداریم $\frac{1}{4}$ ۴۳ باقی بماند
 $(\frac{1}{8}$ ۱۱۸)
- ۲۲ شخصی کار پر بمبلغ $\frac{1}{5}$ ۹ تومان خرید پس ازان انرا با سبی بدل
نمود و صاحب اسب $\frac{1}{4}$ ۱۴ تومان داد - قیمت اسب چه قدر
بود $(\frac{3}{4}$ ۲۴)
- ۲۳ معین کسند مجموع سه عدد بیکه اولی $\frac{1}{4}$ ۱۲۵ و دوئی $\frac{1}{5}$ ۶۳
و سبئی $\frac{1}{4}$ ۱۸۰ میباشد $(\frac{26}{45}$ ۳۶۹)
- ۲۴ تاجری قدری قهوه دارد $\frac{1}{4}$ ۶۴ من انرا فروخت و $\frac{1}{4}$ ۵۱ من

برای او باقی مانده - چه قدر قهوه داشته (۹۱ $\frac{۱}{۲}$)

۲۵ شخصی پولی داشت از آن $\frac{۱}{۳}$ تومان روغن و $\frac{۳}{۴}$ قهوه و $\frac{۱}{۲}$ شکر خرید $\frac{۳}{۴}$ برای او باقی ماند - چه قدر پول داشته (۴۰ $\frac{۱}{۲}$)

۲۶ تاجری $\frac{۲}{۳}$ ۲۱۵ من صابون بقیه $\frac{۱}{۴}$ ۳۲۲ تومان خرید و انهارا فروخت $\frac{۳}{۴}$ ۷۵ تومان نفع کرد اگر میخواست که $\frac{۱}{۴}$ ۴۳ تومان بیشتر نفع نماید - بچه قیمت باید انرا بفروشد (بچه ۴۴۱ تومان)

۲۷ شخصی $\frac{۱}{۸}$ ۵۳ قران دارد دیگری $\frac{۳}{۵}$ ۱۳ بیش از آن دارد - هر دو چه قدر دارند (۱۱۹ $\frac{۳}{۴}$ قران)

۲۸ شخصی $\frac{۲}{۳}$ ۳۴ تومان دارد دیگری $\frac{۱}{۴}$ ۱۵ تومان بیش از آن دارد هر دو چه قدر دارند (۴۹ $\frac{۱۱}{۱۲}$ تومان)

۲۹ دو عدد داریم عدد کوچکتر $\frac{۱}{۴}$ ۱۰۵ و عدد بزرگتر $\frac{۲}{۵}$ ۱۷ بیش از عدد کوچک است - عدد بزرگ چه قدر بوده (۱۲۲ $\frac{۲۳}{۶}$)

۳۰ شخصی تکه زمینی بمبلغ $\frac{۵}{۷}$ ۱۶ قران و خانه بقیه $\frac{۳}{۸}$ ۷۴۲ قران بیش از قیمت زمین خرید - قیمت هر دو چه قدر بوده (۱۹۱۵ $\frac{۴۵}{۵۶}$)

۳۱ تاجری چهار صندوق شمع خرید و وزن صندوق اولی $\frac{۱}{۴}$ ۳۶ رطل و وزن دومی $\frac{۲}{۳}$ ۴۲ رطل و وزن سوئی $\frac{۵}{۸}$ ۳۱ رطل و وزن چهارمی $\frac{۱}{۲}$ ۴۵ رطل بود - وزن همه آنها چه قدر بوده است (۱۶۲ $\frac{۲۳}{۲۴}$)

۳۲ شخصی اسبی را به $\frac{۱}{۳}$ ۱۱۲ تومان فروخت و $\frac{۵}{۷}$ ۹۲ ضرر کرد - انرا چند تومان خرید بود (۲۷۵ $\frac{۱}{۲۱}$)

۳۳ معین کنبد بزرگتر بن دو عدد دیگر فرق میان ایشان $\frac{۱}{۳}$ ۷۶ و عدد کوچک $\frac{۵}{۷}$ ۳۵ میباشد - (۱۱۱ $\frac{۱۱}{۲۲}$)

- ۳۴ شخصی کاو پرا بقیمت $\frac{1}{4}$ ۱۱۳ قران فروخت و از آن $\frac{3}{4}$ ۱۲۴ قران
 ضرر کرد - انرا چند خریده $(\frac{13}{14} ۹۳۷)$
- ۳۵ شخصی خانرا بقیمت $\frac{5}{4}$ ۷۳۶ تومان خرید و از فروش آن $\frac{2}{4}$ ۲۴۹
 تومان نفع کرد - انرا چند تومان فروخت $(\frac{2}{4} ۱۰۱۳)$
- ۳۶ دکانداری سه قرابه سرکه خرید اولی دارای $\frac{1}{4}$ ۱۵ رطل و بقیمت
 $\frac{2}{5}$ ۷۱ قران دومی دارای $\frac{3}{5}$ ۹۶ رطل و بقیمت $\frac{3}{4}$ ۷۱ قران
 سومی $\frac{3}{4}$ ۱۳۶ رطل بقیمت $\frac{3}{4}$ ۱۰۴ قران - در همه چند رطل
 و قیمت همه چند قران بوده $(\frac{2}{5} ۳۱۱$ رطل و $\frac{9}{10}$ ۲۵۴ قران)
- ۳۷ شا کردی $\frac{3}{4}$ ۷ قران دارد و دیگری $\frac{3}{5}$ ۳ قران بیشتر از او دارد
 و سومی $\frac{1}{4}$ ۱۲ با او هست - هر سه چه قدر دارند $(\frac{3}{5} ۳۱)$
- ۳۸ جنسی را بقیمت $\frac{5}{4}$ ۱۴۵ تومان فروختیم اگر انرا $\frac{1}{4}$ ۱۳ تومان بیشتر
 میفروختیم هر اینه $\frac{1}{4}$ ۵ تومان ضرر میکردیم - انجنس را چند
 تومان خرید بودیم $(\frac{5}{32} ۱۶۴$ تومان)
- ۳۹ مسافری روز اول $\frac{3}{5}$ ۱ مایل و روز دوم $\frac{1}{4}$ ۳ مایل بیشتر از
 روز اول و روز سوم بقدر هر دو روز راه رفت - در این سه
 روز چه قدر راه رفت $(\frac{2}{5} ۴۱$ مایل)
- ۴۰ از شخصی پرسیدند که چه قدر پول دارد گفت اگر $\frac{1}{4}$ ۸ قران از
 آن بردارند از مابقی میتوانم $\frac{1}{4}$ ۷ قران گوشت بخرم و $\frac{2}{4}$ ۵ قران
 دیگر برابم باقی میماند پول او چه قدر بوده $(\frac{5}{13} ۳۱)$
- ۴۱ اختلاف میان دو کسری مساویست $\frac{3}{5}$ و عدد کوچک مساوی
 عدد بزرگ کدام است $(\frac{14}{15})$

- ۴۲ وزن پکت کاری $\frac{1}{4}$ ۲۷۵۴ من میباشد انرا پرا از بار نمودیم
 و زنش دو برابر اول شد - حالا سنکینی ان کاری چه قدر است
 (۵۵۰۹ من)
- ۴۳ تاجری $\frac{1}{3}$ ۱۶ ذرع از پارچه مجتدا $\frac{1}{4}$ ۱۵ ازان فرو باره دو برابر هر
 دو مرتبه بعلاوه $\frac{1}{2}$ ۴ ذرع فروخت - چه قدر ازان پارچه فروخته
 ($\frac{1}{15}$ ۱۲)
- ۴۴ جدوئی حوضی را در سه ساعت بود بگری انرا در ۷ ساعت پر مینمایند
 هرگاه هر دو را با هم باز نمایم در پکت ساعت چه قدر ازان حوض را پر
 خواهند نمود ($\frac{1}{41}$)
- ۴۵ عمل کار پرادر پنج روز و بگری همانرا در هشت روز تمام هر دو
 در پکت روز چه قدر انرا تمام مینمایند ($\frac{13}{40}$)
- ۴۶ عمل کار پرادر ۹ روز و بگری همان کار را در ۹ روز و بگری
 در ۷ روز انرا تمام میکنند - هر سه در بگری چه قدر انرا تمام
 میکنند ($\frac{53}{126}$)
- ۴۷ تاجری قدری روغن خرید $\frac{1}{4}$ ۶۲ من انرا در پکت ظرف و $\frac{1}{4}$ ۷۵
 انرا در ظرف دیگر و بقدر هر دو انها در ظرف سیمی نمود و $\frac{1}{3}$ من
 دیگر برای اوباقی مانده - چند من خرید است $\frac{4}{15}$ ۲۹۲ من
- ۴۸ شخصی $\frac{1}{4}$ ۱۳ تومان پول دارد و بگری $\frac{1}{8}$ ۴ تومان بیش از اول و
 شخص سومی $\frac{1}{4}$ ۵ تومان بیش از هر دو پول دارد - هر سه نفر چه
 قدر پول دارند ($\frac{1}{4}$ ۶۷)
- ۴۹ تاجری چند بن مقدار مختلف قهوه و روغن و شکر خرید $\frac{1}{5}$ ۸۴

قران قیمت قهوه و $\frac{۳}{۸}$ ۱۶۷ قران قیمت روغن و $\frac{۳}{۴}$ ۴۵ قران قیمت

شکر داد - قیمت همه آنها چه قدر داده است $(\frac{۲۹}{۱۳۰} ۲۹۷)$

۵۰ شخصی سه قطعه زمین خرید مساحت اولی $\frac{۱}{۲}$ ۱۵ جریب و مساحت

دومی $\frac{۱}{۳}$ ۱۶ جریب بیش از اولی و مساحت سیمی $\frac{۳}{۴}$ ۴۵ جریب

بود - چند جریب خریده است $(\frac{۱}{۳} ۹۲)$

۵۱ شخصی قطعه زمین بقیمت $\frac{۳}{۵}$ ۳۱۴ تومان فروخت اگر $\frac{۱}{۳}$ ۶۷ ^{تومان}

انرا بیشتر میفروخت هر اینه $\frac{۱}{۳}$ ۱۳ تومان ضررش بود - قیمت ان

زمین چه قدر بوده است $(۳۹۵$ تومان)

۵۲ شخصی سه قسم قماش خرید باین طریق که از اولی $\frac{۱}{۳}$ ۱۵ ذرع ^{بقیمت}

$\frac{۳}{۴}$ ۴۷ قران و از دومی $\frac{۱}{۳}$ ۲۶ ذرع بقیمت $\frac{۳}{۴}$ ۱۱۶ و از سومی

بقدر اولی و دومی بعلاوه $\frac{۳}{۴}$ ۶ ذرع بقیمت $\frac{۳}{۴}$ ۲۷۰ قران -

چند ذرع خریده و قیمت آنها چه قدر بوده $(\frac{۱}{۳}$ ۹۰ ذرع و $\frac{۱}{۳}$ ۴۳۵ قران)

۵۳ مالبر بقیمت $\frac{۱}{۴}$ ۳۲۶ قران فروختیم اگر انرا بقدر مجموع $\frac{۳}{۴}$ ۱۶

و $\frac{۱}{۳}$ ۱۳ قران بیشتر میفروختیم هر اینه ضرها $\frac{۱}{۳}$ ۱۴ قران میشد

قیمت انمال چه قدر بوده $(\frac{۱}{۴}$ ۳۷۱)

۵۴ مسافری روز اول سفرش $\frac{۱}{۴}$ ۱۲ میل و روز دوم $\frac{۱}{۴}$ ۱۱ ^{بیشتر} میل

از روز اول و روز سیم بقدر روز اول و دوم راه رفت و

بمنزل رسید - طول مسافرت وی چه قدر بوده $(۵۲$ میل)

۵۵ از بچه پرسیدند که چه قدر پول دارد گفت اگر $\frac{۱}{۴}$ ۴ قران از پول

بردارند از باقی آنها میتوانم که کتابی بقیمت ۸ قران بخرم و $\frac{۱}{۳}$ ۱۷

قران دیگر برایم باقی بماند - چه قدر پول داشتم $(\frac{۳}{۴}$ ۳۱ قران)

۵۶ شخصی پولی دارد هر گاه باندازه $\frac{۵۰}{۳}$ قران لباس بجز باندازه حاصل جمع $\frac{۷}{۴}$ و $\frac{۱۱}{۴}$ پول برای او باقی میماند - چه قدر پول داشته
($\frac{۳۳}{۴}$ ۷۶ قران)

۵۷ اختلاف میان دو کسری $\frac{۱}{۷}$ و عدد کوچک $\frac{۴}{۳}$ میباشد - عدد بزرگ کدام است ($\frac{۳۷}{۳۳}$) ۵۸ اختلاف میان عدد $\frac{۳}{۳}$ و عدد کوچک $\frac{۱۱}{۳}$ میباشد عدد بزرگ کدام است ($\frac{۳۳}{۱۹}$)

۵۹ شخصی روز اول سفرش $\frac{۱}{۴}$ قران و روز دوم $\frac{۱}{۴}$ قران بیشتر از روز اول و روز سوم $\frac{۳}{۵}$ قران بیشتر از روز اول خرج نمود در این سه روز چند قران خرج کرده ($\frac{۳}{۱۱}$ ۱۵۸)

۶۰ شخصی قدری روغن و قدری شکر و قدری صابون خرید $\frac{۱۲}{۴}$ تومان بقیه روغن و $\frac{۳}{۴}$ تومان بقیه شکر و $\frac{۱}{۴}$ تومان بقیه صابون داد - چند تومان قیمت هر داده است ($\frac{۱۷}{۶}$ ۱۵)

۶۱ زارعی سه قطعه زمین را خرید اولی که $\frac{۱}{۵}$ اجری بود بقیه ۳۰۰ تومان دو میکه $\frac{۱}{۸}$ اجری بود بیشتر از اولی بود $\frac{۲۱}{۳}$ تومان بیشتر از دو برابر قیمت اولی و قطعه سومی که مساحتش دو برابر قطعه دومی بود بقیه هر دو قطعه خرید مجموع آنها چند جریب بوده - و چه قدر پول بقیه آنها داده

($\frac{۲}{۳}$ ۱۸۵۶ تومان و $\frac{۱}{۳۴}$ ۹۱۴ جریب)

۶۲ شخصی از پول موجودی خودش چند دست لباس بقیه $\frac{۱}{۴}$ ۳۷۵ قران و کفشی بقیه $\frac{۱}{۴}$ ۷ قران خرید $\frac{۳}{۵}$ ۲۱ بر او باقی ماند پول او چه قدر بود کندم فروشی روز اول $\frac{۱}{۸}$ ۱۱ خوار کندم و روز دوم دو برابر

روز اول و روز سیم دو برابر روز دوم فروخت - در هر سه

روز چند خوار کندم فروخته $(\frac{۷}{۸} ۷۷ \text{ خوار})$

۶۴ چه کسر بیست که اگر $\frac{۱}{۵}$ انرا پس از ان $\frac{۷}{۱۳}$ انرا از ان برداریم پنج

$\frac{۱۱}{۱۳}$ شود $(\frac{*}{*})$

۶۵ چه عدد بیست که باندازه $\frac{۲}{۳}$ ۱۱ بیشتر از $\frac{۱}{۴}$ ۷ بوده باشد

$(\frac{۷}{۲۵})$

۶۶ چه عدد بیست که باندازه مجموع $\frac{۱}{۴}$ ۱ و $\frac{۲}{۷}$ ۱۵ بیشتر از $\frac{۱}{۳}$ ۱۶

بوده باشد $(\frac{۵}{۴۲} ۹۰)$

۶۷ شخصی خانه را بقیمت $\frac{۳}{۱۵}$ ۶۳۱ تومان فروخت - هر گاه $\frac{۱}{۳}$ ۱۷۶

تومان بیشتر فروخت هر اسبه $\frac{۳}{۴}$ ۹۱ تومان ضرر میکرد - انخانه را

چند خرید (۹۰۶ تومان)

۶۸ شخصی قطعه زمینی را بقیمت $\frac{۱}{۶}$ ۲۵۱ تومان خرید و $\frac{۳}{۸}$ ۷۲ توما

مخارج آن نموده انرا فروخت و $\frac{۱۱}{۳۴}$ ۲۴۱ تومان نفع نمود -

انرا چند فروخته (۵۷۹ تومان)

۶۹ عله $\frac{۱}{۵}$ ۱۸ ذرع پارچه را بافت و دیگری باندازه حاصل جمع

$\frac{۱}{۳}$ ۷ و $\frac{۲}{۴}$ ۵ و $\frac{۱}{۴}$ ۳ بیشتر از او بافت - هر دو چند ذرع -

بافته اند $(\frac{۵۹}{۶۰} ۵۲)$

۷۰ از یک جدوله دقیقه $\frac{۲}{۳}$ ۲۴ من آب و از دیگری دقیقه

$\frac{۲}{۵}$ ۱۲ من بیشتر از اولی و از دیگری $\frac{۵}{۶}$ ۱۱ من بیشتر از اولی

بیرون میاید از هر سه در یک دقیقه چه قدر آب بیرون میاید

$(\frac{۷}{۱۰۵})$

۷۱ دکانداری از ۴ نفر تاجری بده کار است از اولی $\frac{۱}{۲}$ ۶۵ تومان

وازدوئی $\frac{۲}{۳}$ و از سوئی باندازه اولی و دوئی و از چهارمی باندازه
اولی و سوئی بجلاوه $\frac{۱}{۳}$ تومان بده دارد - بده او چه قدر است

($\frac{۱}{۳}$ ۴۵۱)

۷۲ شخصی خانه خرید و $\frac{۵}{۸}$ ۷۶۵ تومان از قیمت آن پرداخت و $\frac{۳}{۵}$ ۴۶۲

تومان دیگر بده کار شد - قیمت آن خانه چه قدر بوده ($\frac{۹}{۴}$ ۱۲۲۱)

۷۳ شخصی طاقه ماهی در ابقیمت $\frac{۳}{۴}$ ۳۲۹ قران فروخت و این مبلغ

$\frac{۲}{۳}$ ۷۶ قران از قیمت خریدش کم است - آنرا چند خرید ($\frac{۵}{۱۳}$ ۴۰۶)

۷۴ شخصی $\frac{۱}{۴}$ ۱۵۰ تومان به پسرش و باندازه $\frac{۳}{۵}$ ۲۳ تومان بیشتر از این

بهر یک ازدود خورش بخشد بمه آنها چه قدر عطا نموده است

($\frac{۱۱}{۲۰}$ ۴۹۷ تومان)

۷۵ شخصی قطعه زمینی را بمبلغ $\frac{۳}{۸}$ ۳۱۴ تومان خرید و آنرا فروخت

و $\frac{۴}{۵}$ ۱۳۶ تومان نفع کرد - آنرا چند فروخت ($\frac{۷}{۳۴}$ ۴۵۱)

۷۶ جولائی $\frac{۱}{۴}$ ۱۳ ذرع پارچه را در مدت $\frac{۱}{۳}$ ۳ روز باجوت

$\frac{۱}{۳}$ ۷۹ قران بافت دوباره $\frac{۱}{۲}$ ۲۸ ذرع در مدت $\frac{۱}{۳}$ ۵ روز باجوت

$\frac{۱}{۴}$ ۱۶۸ قران دوباره $\frac{۳}{۵}$ ۱۷ ذرع در مدت $\frac{۳}{۵}$ ۴ روز باجوت

$\frac{۴}{۵}$ ۱۰۲ قران بافت - چند ذرع بافت چند روز کار کرده و چه

قدر باجوت گرفت ($\frac{۱۹}{۳۶}$ ۵۸ ذرع $\frac{۱۳}{۱۰}$ ۱۳ روز $\frac{۱۱}{۳۰}$ ۳۵۰ قران)

۷۷ تاجری سه بار پنبه خرید و اولی $\frac{۱}{۳}$ ۹۸ من و در دوئی $\frac{۵}{۸}$ ۲۵

من بیشتر از اولی و در سوئی $\frac{۳}{۵}$ ۱۳ من بیشتر از دوئی بود -

($\frac{۷}{۳۰}$ ۳۶۰)

چند من پنبه خرید

۷۸ از شخصی پرسیدند که چه قدر پول داشته است گفت از پول خود

کتابی بقیه ۱/۴ قران و اسبابی بقیه ۱/۴ قران خریدم و با من
مبلغی مانده است که باندازه ۳/۴ قران بیشتر از آنچه خرج کرده ام
میباشد - چه قدر پول داشته $(\frac{1}{4} 13)$

۷۹ اختلاف میان دو عددی $\frac{7}{10}$ و $\frac{19}{10}$ و عدد کوچک آنها $\frac{1}{4}$ و میباشد
عدد بزرگ کدام است $(\frac{4}{5} 25)$

۸۰ سه نفر بیج تجارت خود را بین خود تقسیم نمودند بقسمی که با اولی
۴/۲۵ تومان بیشتر از سومی و سومی $\frac{5}{9}$ ۲۳ تومان بیشتر از دومی
و دومی $\frac{2}{3}$ ۱۰ تومان رسیده - بزمی از آنها چه قدر بوده $(\frac{1}{4} 555)$

۸۱ شخصی از پولهای خود قدری روغن بقیه ۱/۴ قران و قدری
شکر بقیه ۳/۴ قران خرید و $\frac{3}{5}$ قران اعانه مرخصانه داد و
 $\frac{5}{8}$ قران برای او باقی ماند - چه قدر پول داشته $(\frac{11}{13} 44)$

۸۲ چه عددیست که $\frac{7}{18}$ باندازه $\frac{1}{4}$ از آن کم میباشد $(\frac{1}{18} 25)$

۸۳ تاجری زمینی را بقیه $\frac{2}{5}$ ۹۳۵ تومان خرید و $\frac{1}{4}$ ۸۴۰ خرج آن
نمود و بعد از فروش $\frac{1}{4}$ ۱۳ تومان بیشتر از آنچه خرج آن نموده
بود سود برد - چندان از فروخته $(\frac{3}{5} 2317)$

۸۴ سه نفر با هم شریک شدند اولی $\frac{3}{8}$ ۱۳۷ تومان و دومی $\frac{1}{8}$ ۷۱
تومان بیشتر از اولی و سومی $\frac{1}{4}$ ۱۶ تومان بیشتر از اولی و دومی
در شراکت نهادند - مجموع سرمایه هر سه نفر چه قدر بوده
 $(\frac{4}{5} 722 \text{ تومان})$

۸۵ تاجری $\frac{3}{7}$ ۱۷ ذرع ماهوت بمبلغ $\frac{3}{5}$ ۲۱۵ قران و $\frac{1}{4}$ ۱۲ ذرع
قرمه بمبلغ $\frac{2}{3}$ ۳۶۴ قران و $\frac{1}{4}$ ۳۶ ذرع مخمل بمبلغ $\frac{1}{5}$ ۷۱۲

قران فروخت چند ذرع فروخت و قیمت آنها چه قدر بوده

(۶۶ ذرع و ۱۳۶۳ قران)

۸۶ میوه فروخته در صبح $\frac{1}{4}$ ۱۵ من سبب و در ظهر $\frac{1}{4}$ ۲ من بیشتر از

صبح و در عصر $\frac{1}{4}$ ۱ من بیشتر از صبح و ظهر فروخت و $\frac{1}{4}$ ۳ من

برای او باقی ماند - چند من سبب داشته $(\frac{1}{4} ۷۹)$

۸۷ دو قطار در یک وقت یکی از مصر و دیگری از سویس حرکت نمودند

که مسافت میان این دو شهر راطی نماید اولی در $\frac{1}{4}$ ۵ ساعت

انرا میپیماید و دومی در $\frac{1}{4}$ ۷ ساعت بعد از یک ساعت - چه

قدر از آن مسافت را پیهموده اند $(\frac{7}{44})$

۸۸ عمر پدری $\frac{1}{4}$ ۲۳ سال بیشتر از عمر پسرش میباشد و عمر پسرش

$\frac{1}{4}$ ۲۱ سال بیشتر از این زیادتی است - عمر پدر چه قدر بوده

$(\frac{5}{6} ۶۱)$

۸۹ شخصی زمینی را فروخت و $\frac{3}{4}$ ۲۳۵ تومان ریج نمود هر گاه این ریج

باندازه $\frac{1}{4}$ ۱۷۳ تومان کمتر از قیمت خریدان بوده - ان زمین چند

خریده $(\frac{3}{4} ۴۰۹)$

۹۰ زارعی قطعه زمینی را فروخت و $\frac{1}{6}$ ۲۶ تومان سود کرد -

هر گاه این سود باندازه $\frac{3}{4}$ ۲۵۴ تومان کمتر از خریدان بوده ان زمین را

چند فروخته $(\frac{31}{40} ۱۷۰۶)$

۹۱ مردی $\frac{1}{4}$ ۱۵ جریب زمین دارد و دیگری $\frac{3}{4}$ ۱۳ جریب بیشتر

از او و سببی $\frac{1}{6}$ ۱۲ جریب بیشتر از هر دو آنها دارد - هر سه

چند جریب دارند $(\frac{2}{3} ۱۰۱)$

- ۹۲ شخصی $\frac{۱۷}{۴}$ قران دارد و $\frac{۳۳}{۴}$ قران بیشتر از دو برابر آنچه که داشت
حاصل نمود - چه قدر حاصل نموده $(\frac{۱}{۴} ۴۴)$
- ۹۳ از شخصی پرسیدند که ساعت چند است گفت که از $\frac{۱}{۴}$ ساعت
 $\frac{۳}{۴}$ ساعت گذشته - ساعت چند بوده $(\frac{۱۱}{۱۲} ۹)$
- ۹۴ شخصی بجهت نفرضه پول با اولی $\frac{۱}{۴}$ قران و به دوستی $\frac{۱}{۴}$ قران بیشتر
از او $\frac{۱}{۲}$ و بوسیله باندازه $\frac{۱}{۲}$ قران بیشتر از هر دو بانها داد و $\frac{۳}{۴}$ قران
قران برای خودش باقی ماند - چه قدر پول داشته $(\frac{۱}{۴} ۵۵)$
- ۹۵ شخصی دو ظرف روغن خالی خرید و وزن او $\frac{۳}{۴}$ من و وزن
دومی $\frac{۱}{۲}$ من و کجا پیش او $\frac{۱}{۴}$ من و کجا پیش دوستی $\frac{۳}{۴}$ من
من میباشد هر گاه هر دو را بپر کنیم - وزن انها چه قدر خواهد شد
 $(\frac{۱۱}{۱۲} ۱۹۷)$
- ۹۶ الاغی دقغه $\frac{۱}{۴}$ ۲۱۵ ذرع و اسبی دقغه $\frac{۳}{۴}$ ۱۲۸ ذرع بیشتر از
الاغ میرود - اسب دقغه چند ذرع راه میرود $(\frac{۱}{۱۰} ۳۱۴۱۴)$
- ۹۷ پیدا کنند یکی از دو عددی که عدد کوچک انها $\frac{۵}{۳۴}$ ۲۷ و باقی مانده
انها $\frac{۱}{۵}$ ۱۲ میباشد $(\frac{۵۷}{۱۶۰} ۳۹)$
- ۹۸ کارگری ۲۳ ذرع پارچه را در ۵ روز و دیگری ۳۵ ذرع را در
روز میباشد - هر دو در یک روز چند ذرع میباشد $(\frac{۳۹}{۳۴} ۸)$
- ۹۹ سه نفر نفعی که از تجارت حاصل نموده میان خود تقسیم نمودند
با اولی $\frac{۳}{۴}$ ۵۷ تومان بود و $\frac{۵}{۸}$ ۶۴ تومان و بوسیله باندازه او $\frac{۱}{۲}$
و دوستی رسید هر گاه پیش از تقسیم $\frac{۱}{۴}$ ۳۴ تومان از نفع بعنوان
خس بیرون نموده باشند - بجمع انها چه قدر بوده $(\frac{۱۹}{۲۰} ۲۷۸)$

۱۰۰ دو قطار در یک وقت یکی از طهران و دیگری از رشت حرکت نمودند که مسافت میان این دو شهر را به پیمایند اولی در $۴\frac{۱۵}{۵}$ ساعت و دومی در $۷\frac{۱}{۵}$ ساعت آن مسافت را می پیمایند بعد از آنکه یک ساعت راه رفتند - چه مقدار از آن مسافت با

پیموده اند

$$\left(\frac{۴۵۵}{۱۳۳۲}\right)$$

مسائل تفریق کسر متعارف

۱۰۱ شخصی $\frac{۵}{۸}$ تومان پول دارد $\frac{۳}{۴}$ آنرا خرج نمود - چه قدر دیگر برای او باقی مانده است

$$\left(\frac{۱۳}{۴۰}\right)$$

۱۰۲ شخصی بی بازار رفت $\frac{۱}{۴}$ ۵۳ قران پول دارد $\frac{۳}{۵}$ آنرا خرج نمود - چه قدر برای او باقی مانده است

$$\left(۱۱\frac{۹}{۱۰}\right)$$

۱۰۳ تاجری قطعه زینتی را بمبلغ $\frac{۲}{۵}$ ۹۷۵ تومان فروخت و در این معامله $\frac{۱}{۴}$ ۳۱۴۶ تومان سود کرد - قیمت اصلی زمین چه قدر بوده

$$\left(۶۲۹\frac{۳}{۴۰}\right)$$

۱۰۴ چه کسر بیست که اگر $\frac{۷}{۳}$ بر آن اضافه نمایم حاصل آن $\frac{۳}{۴}$ شود

$$\left(\frac{۲}{۵}\right)$$

۱۰۵ تاجری $\frac{۱}{۸}$ ۲۴۱ تومان بده دارد $\frac{۵}{۱۱}$ ۱۵۶ تومان رد نمود - چه قدر دیگر بزرگ او باقی است

$$\left(۱۴\frac{۱۷}{۲۴}\right)$$

۱۰۶ حاصل جمع دو کسر $\frac{۷}{۹}$ و یکی از آنها $\frac{۷}{۱۵}$ میباشد - عدد دیگر کدام است

$$\left(\frac{۱۴}{۴۵}\right)$$

۱۰۷ جدولی حوضی را در ۷ ساعت پر میکنند و دیگری از آن در ۹ ساعت

خالی می سازد - هرگاه هر دو را باز کنیم در یک ساعت چه قدر

از آن حوض پر میشود

$$\left(\frac{4}{63}\right)$$

۱۰۸ وزن یک ظرفی در حالیکه طنبست $\frac{1}{3}$ ۲۶ مثقال است و فینک

پرازاب میشود و وزنش $\frac{1}{4}$ ۳۲۵ مثقال است انظر چه قدر

اب میگیرد

$$\left(\frac{11}{112} - 291\right)$$

۱۰۹ شخصی بکین صابون خرید و $\frac{3}{4}$ آن را فروخت - چه قدر برای خودش

باقی مانده

$$\left(\frac{11}{114}\right)$$

۱۱۰ شخصی بنوکروش $\frac{1}{4}$ ۵۷ قران داد نو کویا زار رفت و باندازه $\frac{1}{4}$ ۴۸

قران گوشت و روغن خرید - چه قدر نزد وی باقیست $\left(\frac{1}{4} - 9\right)$

۱۱۱ اختلاف میان دو کسره $\frac{1}{5}$ است به $\frac{1}{4}$ و عدد بزرگ $\frac{3}{8}$ میباشد

عدد کوچک کدام است

$$\left(\frac{19}{72}\right)$$

۱۱۲ عمر پدری $\frac{1}{4}$ ۴۸ سالست و در وقتیکه $\frac{1}{4}$ ۲۷ سال داشت پسرش

بدنیا آمد عمر پسرش چه قدر است

$$\left(\frac{5}{20}\right)$$

۱۱۳ معین کیندا اختلاف میان $\frac{1}{5}$ او $\frac{1}{4}$ چه قدر میباشد $\left(\frac{114}{45} - 1\right)$

۱۱۴ مجموع عمر پدری و پسرش $\frac{1}{4}$ ۵۷ سال و عمر آن پسر $\frac{1}{4}$ ۱۵ سالست

عمر آن پدر چه قدر خواهد بود

$$\left(\frac{5}{14} - 41\right)$$

۱۱۵ شخصی دو خانه را خرید یکی بقیمت $\frac{1}{4}$ ۹۶۵ تومان و دیگری بقیمت

$\frac{1}{5}$ ۱۱۲۶ تومان قیمت اولی - چه قدر کمتر از دوم است $\left(\frac{7}{11} - 160\right)$

۱۱۶ شخصی باید $\frac{1}{4}$ ۴۵ میل راه برود $\frac{3}{5}$ ۲۸ میل از آن راه رفت -

چند میل دیگر باید برود

$$\left(\frac{11}{15} - 14\right)$$

(۱۷)

- ۱۱۷ شخصی $\frac{۳}{۵}$ ۳۵۶ تومان وام گرفت $\frac{۱}{۴}$ ۲۶۴ تومان از انرا کار سازی نمود - چه قدر د بگرد کار است $(\frac{۱}{۱۰} ۹۲)$
- ۱۱۸ مردی $\frac{۱}{۴}$ ۴۰۵ تومان داد و بعضی اسباب بقیمت $\frac{۳}{۴}$ ۳۱۹ ^{تومان} خرید - چه قدر د بگرد برای او باقی مانده است $(\frac{۳}{۴} ۸۵)$
- ۱۱۹ اختلاف میان دو عددی $\frac{۴}{۵}$ ۴۶ و عدد بزرگ آنها $\frac{۱}{۴}$ ۱۳۵ ^{شد} اسباب عدد کوچک آنها کدام است $(\frac{۷}{۱۰} ۸۱)$
- ۱۲۰ چه عددیست که هرگاه $\frac{۳}{۴}$ ۱۲۱ بر آن بفرایم مجموع $\frac{۱}{۴}$ ۲۰۰ شود $(\frac{۱۹}{۵۰} ۷۲)$
- ۱۲۱ عمر شخصی $\frac{۳}{۴}$ ۱۳ سال کمتر از عمر برادرش میباشد - عمر آن شخص چه قدر است هرگاه عمر برادرش $\frac{۱}{۲}$ ۲۲ سال بوده باشد $(\frac{۳}{۸} ۱)$
- ۱۲۲ وزن شپشه پراز کلاب $\frac{۵}{۶}$ من میباشد همسنگه انرا خالی نمودیم وزن ان $\frac{۳}{۴}$ من شد - چه قدر کلاب در ان بوده $(\frac{۲۲}{۴۲})$
- ۱۲۳ مساحت زمینی $\frac{۴}{۵}$ ۳۲۵ جریب است انرا اجاره داد - چه قدر از انرا خودش زرع نموده $(\frac{۳}{۱۰} ۱۳۶)$
- ۱۲۴ شخصی زمین خود را بقیمت $\frac{۳}{۵}$ ۹۳۱۴ تومان فروخت و قرض خود را ادا نموده $\frac{۱}{۴}$ ۶۹۲۸ تومان د بگرد برای او باقی ماند - چه اندازه وام داشتند $(\frac{۷}{۴۰} ۲۳۸۶)$
- ۱۲۵ شخصی خانه را بمبلغ $\frac{۲}{۵}$ ۳۵۲۰ تومان خرید و انرا بمبلغ ۳۶۱۹ تومان فروخت - چه قدر نفع نموده $(\frac{۳}{۵} ۹۱)$
- ۱۲۶ تاجری ۳۵ خروار کندم بمبلغ ۴۲۰۰ قران خرید و انهارا بضرر $\frac{۴}{۵}$ ۷ قران فروخت - انهارا چند فروختند $(\frac{۱}{۵} ۴۱۳۲)$

- ۱۲۷ تاجوی قدری شکر بقیه ۳/۴ ۱۷۹ قران فروخت ۳/۴ ۲۱۶ قران
 نفع کرد - انها چند خرید بود (۳/۴ ۷۷۱)
- ۱۲۸ چه عدد بست که باندازه ۷/۱۳ ۱۶۵ از ۳۱۱ ۵/۹ کس می باشد -
 (۲/۱۱۷ ۱۵۳)
- ۱۲۹ شخصی خاندا بقیه ۱/۴ ۱۵۹ تومان فروخت و زمین را بقیه
 ۵/۱۲ ۳۶۷ تومان خرید - قیمت خانه چه قدر از قیمت زمین بیشتر
 بوده (۱/۱۲ ۲۴۹)
- ۱۳۰ شخصی سه قطعه زمین را بمبلغ ۷/۲۳ ۳۱۳۲ تومان خرید - قیمت
 هر یک چه قدر بوده در صورتیکه قیمت اولی و دومی ۱/۳۰ ۳۰۴۶ تومان
 و قیمت دومی و سومی ۳/۴ ۲۰۳۱ بود (۳/۵ ۱۰۰۰ و ۱/۴ ۱۲۴۵ و ۱/۴ ۷۱۶)
- ۱۳۱ از کسی پرسیدند که چه قدر پول دارد گفت اگر بر پول من ۱/۴ ۱۵ بقیه
 هر سه مجموع ۱/۵ ۲۶ میشود چه قدر پول داشته (۱۹/۲۰ ۱۰)
- ۱۳۲ چه عدد بست که اگر انرا بر ۷/۱۵ ۱۶۴ بقیه کنیم مجموع ۱/۴ ۲۷۶ میشود
 (۱/۳۰ ۱۱۲)
- ۱۳۳ چه کسر بست که اگر انرا از ۲۹/۳۲ کم نمایم ۱/۴ باقی بماند (۲۱/۳۲)
- ۱۳۴ دو نفر عمل کار پرادر ۱۲ روز تمام میکنند و یکی از انها بتنها در ۲
 روز انرا تمام میکنند بکری روزی چه قدر انرا تمام مینماید
 (۱/۲۱)
- ۱۳۵ چه عدد پرا از ۳۲۱ ۴/۳۱ کم نمایم تا ۳/۴ ۲۱۶ باقی بماند (۲۰/۳۱ ۱۱۱)
- ۱۳۶ شخصی باغ را بقیه ۱/۴ ۵۱۹ تومان فروخت و ۵/۷ ۳۹۷ تومان نفع
 کرد قیمت اصله ان باغ چه قدر بوده (۱۱/۱۴ ۵)

شخصی روز اول ماه $\frac{۳}{۴}$ ۲۱ تومان دخل نمود و روز دوم $\frac{۱}{۲}$ ۱۳۷

تومان که تر حاصل نمود روز دوم چه قدر دخل نموده $(\frac{۷}{۴} ۱۳)$

بنائی اجبر شده است که مناره بار ثفان $\frac{۱}{۴}$ ۶۵ ذرع در ست نماه ۱۳۸

$\frac{۳}{۴}$ ۳۴ ذرع انرا ساخته - چند ذرع دیگر باقی ماند $(\frac{۳}{۴} ۲۱)$

سرمایه و نفع دو نفر شریک $\frac{۵}{۸}$ ۱۷۳۲۱ تومان است هر گاه نفع انها ۱۳۹

$\frac{۳}{۵}$ ۴۳۱۵ تومان باشد - سرمایه انها چه قدر بوده -

$(\frac{۱}{۴} ۱۳۰۰۶)$

تومان است و $\frac{۳}{۴}$ ۱۹۷

ترکه شخصی $\frac{۳}{۴}$ ۵۷۶ تومان بد خورش رسیده - حصه پسرش ۱۴۰

$(\frac{۲}{۵} ۳۷۸)$

چه قدر شد

مجموع سرمایه دو نفر $\frac{۳}{۵}$ ۹۷۰ تومان است هر گاه سرمایه اولی - ۱۴۱

$\frac{۱}{۴}$ ۲۸۲۶ تومان باشد - سرمایه دیگری چه قدر بوده $\frac{۱}{۴}$ ۱۱۴۴

شخصی به پسرش $\frac{۳}{۵}$ ۱۳۲ تومان بد پسر از خورش داد هر گاه بان پسر ۱۴۲

$\frac{۳}{۵}$ ۴۷۹ تومان رسیده باشد - بد خورش چه قدر داده است

$(\frac{۴}{۵} ۳۴۶)$

دو نفر قطعه زمینی دارند که مساحت انها $\frac{۱}{۴}$ ۱۹۲۷ ذرع مربع است ۱۴۳

هر گاه حصه یکی از انها $\frac{۳}{۸}$ ۱۵۶ ذرع باشد - حصه دیگری

$(\frac{۱}{۸} ۱۰۷۱)$

چه قدر میباشد

شخصی سه نشانه بمسافت مختلف در راهی گذاشت مسافت میان - ۱۴۴

نشانه اولی و سیمی $\frac{۱}{۴}$ ۱۲۳۴ ذرع و میان اولی و دومی $\frac{۳}{۵}$ ۶۴۷

ذرع میباشد مسافت میان دومی و سیمی چه قدر است $(\frac{۹}{۱۰} ۵۱۶)$

شخصی در ماهی $\frac{۱}{۵}$ ۱۴ تومان دخل و $\frac{۱}{۴}$ ۱۱ تومان خرج میکنند ۱۴۵

در یک ماه چه قدر انداخته خواهد نمود $(\frac{7}{10} 2)$

۱۴۶ شخصی در خانه در قطعه زمینی ساخت مساحت هر دو $\frac{1}{4}$ ۱۹۱۷
ذرع مربع و مساحت یکی از آنها $\frac{3}{14}$ ۱۰۲۶ ذرع است - مساحت دیگر

چه قدر میباشد $(\frac{3}{14} 960)$

۱۴۷ شخصی $\frac{3}{1}$ ۱۵۶ جریب زمین دارد چند ذرع دیگر بخورد تا مجموع

$\frac{5}{6}$ ۲۱۹ جریب شود $(\frac{11}{24} 1333)$

۱۴۸ تاجری در سه روز $\frac{1}{4}$ ۴۵۷ ذرع قماش فروخت - روز سومی چه

قدر فروخته هر گاه روز اول و دوم $\frac{2}{3}$ ۳۱۶ ذرع فروخته باشد

$(\frac{7}{11} 140)$

۱۴۹ چه کسر است که اگر $\frac{1}{3}$ بر آن اضافه نمایم حاصل $\frac{5}{6}$ شود $(\frac{1}{3})$

۱۵۰ چه عدد است که اگر $\frac{7}{15}$ ۳۱۵ بر آن بیفزایم نتیجه $\frac{1}{15}$ ۱۴ شود $(\frac{1}{15} 14)$

۱۵۱ شخصی پولی دارد هر گاه $\frac{1}{4}$ ۱۴۲ تومان بر پولش بیفزایم نتیجه $\frac{3}{5}$ ۳۶۰

تومان میشود - چه قدر پول داشته $(\frac{1}{11} 211)$

۱۵۲ $\frac{1}{4}$ ۱۳۲ من روغن خرید و آنها را در $\frac{1}{4}$ ۴۸ تخم جادو هر گاه در اولی

و دومی $\frac{5}{6}$ ۷۷ من کردیم در سومی و چهارمی چه قدر کردیم

$(\frac{2}{3} 54)$

۱۵۳ طول زمینی $\frac{7}{1}$ ۲۵۳ ذرع و عرضش $\frac{1}{4}$ ۷۶ ذرع کمتر از طولش میباشد

عرضش چند ذرع میباشد $(\frac{1}{3} 177)$

۱۵۴ شخصی اسبی و یک کاری $\frac{1}{8}$ ۱۶ تومان خرید هر گاه قیمت کار $\frac{1}{4}$ ۲۵

تومان باشد - قیمت اسب چه قدر بوده $(\frac{5}{8} 60)$

۱۵۵ نویسنده ماهی $\frac{1}{4}$ ۲۵ تومان دخل و $\frac{5}{6}$ ۱۹ خرج مینماید - در ماه

چه قدر اندوخته مینماید

($\frac{5}{12}$)

۱۵۶ سرمایه و نفر در تجارتي مساویست ۳۵۰۰۰ تومان اولی $\frac{1}{5}$ ۲۱۶۵
تومان در این تجارت گذارده و دومی مابقی را - سرمایه اولی چه

قدر بیشتر از سرمایه دومی است ($\frac{4}{5}$ ۸۳۰)

۱۵۷ هرگاه قیمت دو اسب و یک کاری ۱۱۳ تومان و قیمت یک اسب و
ان کاری $\frac{9}{10}$ ۷۰ تومان و قیمت اسب دیگر و ان کاری $\frac{4}{5}$ ۷۷ تومان
بوده باشد - قیمت هر یک چه قدر میباشد

(اسب اول $\frac{1}{5}$ ۳۵ دومی $\frac{1}{10}$ ۴۲ و کاری $\frac{1}{4}$ ۳۵)

۱۵۸ شخصی متولد شده در حالیکه عمر پدرش $\frac{1}{4}$ ۳۵ سال بوده هرگاه
حالت پدرش ۳۶ سال باشد سن آن شخص چه قدر خواهد بود

($\frac{27}{4}$)

۱۵۹ شخصی قدری پنبه بمبلغ $\frac{3}{5}$ ۲۲۵۲ تومان فروخت و $\frac{3}{8}$ ۷۱۲ تومان
نفع کرد - قیمت اصل آنها چه قدر بوده ($\frac{9}{14}$ ۱۶۴۰)

۱۶۰ هرگاه بر پول شخصی $\frac{7}{10}$ ۲۳ تومان اضافه نمایم هر آینه دارا $\frac{1}{4}$ ۱۹
تومان میشود - پول او چه قدر بوده ($\frac{1}{3}$ ۶۶)

۱۶۱ طول باغی $\frac{1}{4}$ ۱۴۳ ذرع و عرضش $\frac{1}{3}$ ۹۶ ذرع است - اختلاف
میان آنها چه قدر است ($\frac{1}{6}$ ۴۷)

۱۶۲ حوضی $\frac{1}{4}$ ۱۶۴ من آب دارد $\frac{5}{8}$ ۴۵۷ من آب از آن بیرون رفت
چند من در آن بریزیم تا دارای ۱۰۰۰ من آب شود ($\frac{9}{11}$ ۵۹۲)

۱۶۳ شخصی دوازده خوار و روغن خرید نصف آنها را ب نفع $\frac{4}{7}$ ۹۵
تومان و نصف دیگر ب ضرر $\frac{1}{4}$ ۲۱۴ تومان فروخت - از روی

- همه چه قدر دفع کرده $(\frac{۱۳}{۱۴} ۶۷۳)$
- ۱۶۴ مجموع دو عددی $\frac{۴}{۱۳}$ و یکی از آنها $\frac{۳}{۵}$ ۶۹ میباشد عدد دیگر
- چه قدر است $(\frac{۴۶}{۶۵} ۱۱۷)$
- ۱۶۵ مجموع دو عددی $\frac{۱}{۴}$ و یکی از آنها مقدار $\frac{۳}{۱۱}$ ۱۷ از $\frac{۱}{۴}$ ۲۵۳
- کمتر است اندو عدد کدامند $(\frac{۵}{۲۲} ۲۳۶$ و $\frac{۱}{۴۴} ۸۱)$
- ۱۶۶ تاجری مقداری کندم بفیث $\frac{۱}{۴}$ ۲۳۱۵ قران فروخت خریدار $\frac{۳}{۵}$ ۷۸۱ قران کمتر از قیمت آنها بفروشنده داد چه قدر پول گرفته است
- $(\frac{۳}{۴} ۱۵۳۳)$
- ۱۶۷ شخصی خانه بفیث $\frac{۱}{۴}$ ۲۹۷۰ تومان فروخت و $\frac{۳}{۵}$ ۲۹۸ تومان نفع نمود
- قیمت اصلی انخانه چه قدر بوده $(\frac{۳}{۴} ۲۶۷۱)$
- ۱۶۸ مجموع پول دو نفر $\frac{۳}{۴}$ ۲۴۱ قران و پول یکی از آنها $\frac{۱}{۵}$ ۱۵۹ قران است دیگری چه قدر دارد و چه مقدار بر پول دومی بقیه اییم تا آنکه پول هر دو مساوی با هم شود $(\frac{۷}{۱۵} ۸۲$ قران $\frac{۱}{۱۵} ۷۶)$
- ۱۶۹ شخصی ۲۲ من سرکه را در سه ظرف جای داد چنانچه در اولی و دومی $\frac{۱}{۴}$ ۱۴۴ و در دومی و سومی $\frac{۳}{۵}$ ۱۳۲ من جای داد در هر یک چه قدر جای داده $(\frac{۳}{۵} ۸۷$ و $\frac{۱}{۴} ۵۶$ و $\frac{۱}{۴} ۷۵)$
- ۱۷۰ مجموع سرمایه چهار نفر شریک ۲۵۰۰ تومان و سرمایه اولی $\frac{۳}{۴}$ ۱۹۲۴ تومان و سرمایه اولی و دومی $\frac{۳}{۴}$ ۱۸۸۵ تومان و سرمایه دومی و سومی و چهارمی $\frac{۳}{۴}$ ۱۹۵۶ تومان میباشد - سرمایه هر یک چه قدر میباشد $(\frac{۱}{۴} ۵۴۳$ و $\frac{۳}{۵} ۷۶۶$ و $\frac{۳}{۴} ۳۱۴$ و $\frac{۵}{۶} ۵۷۵)$
- ۱۷۱ دارائی سه نفر $\frac{۳}{۵}$ ۱۵۵ تومان و دارائی اولی $\frac{۱}{۴}$ ۷۶ تومان

و دارائی دوئی $\frac{۹}{۳}$ ۳۰ تومان کمتر از اولی و دارائی سوئی $\frac{۱۲}{۱}$ ۱۲
تومان کمتر از دوئی میباشد دوئی و سوئی چه قدر دارا خواهند

بود $(\frac{۳}{۵} ۴۵ و \frac{۱}{۳} ۳۳)$

۱۷۲ شخصی زمینی را فروخت $\frac{۲}{۳}$ ۷۵۱ ^{تومان} نفع کرد هرگاه آن نفع $\frac{۱}{۳}$ ۲۴
تومان بیشتر از قیمت زمین بوده - قیمت آن چه قدر بوده $(\frac{۱}{۳} ۷۳۴)$

۱۷۳ شخصی خان را فروخت و $\frac{۱}{۳}$ ۹۷۲ تومان نفع کرد آن خان را چند
خرید هرگاه نفعش $\frac{۴}{۵}$ ۳۷ تومان بیشتر از قیمتش بوده باشد

$(\frac{۹}{۲} ۹۳۴)$

۱۷۴ قطعه زمینی که مساحتش $\frac{۱}{۳}$ ۱۱۷ جریب بود میان چهار
شریک تقسیم شد هرگاه با اولی و دوئی و سوئی $\frac{۲}{۳}$ ۱۱۹ جریب

و با اولی و دوئی و چهارمی $\frac{۱}{۳}$ ۱۴۵ جریب و بدوئی و سومی
و چهارمی $\frac{۲}{۳}$ ۱۶۳ جریب رسیده باشد حصه دوئی چه قدر

بوده $(\frac{۳}{۵} ۵۳)$

۱۷۵ طفلی $\frac{۱}{۳}$ ۵ قران دارد پدرش هم مبلغی با و داد پولی $\frac{۱}{۳}$ ۲
قران کمتر از دو برابر اول شد پدرش چه قدر با و داده است

$(\frac{۲}{۵} ۳)$

۱۷۶ مسافری باید چند میل راه برود روز اول $\frac{۱}{۳}$ ۳۴ میل و روز

دوم $\frac{۳}{۴}$ ۱۳ میل کمتر از روز اول و روز سیم باقی مسافت را $\frac{۱}{۳}$ ۳
روز سیم چه قدر راه رفت در صورتیکه مسافت روز دوم

$\frac{۹}{۲}$ ۴ میل کمتر از روز سیم بوده $(\frac{۱۷}{۲} ۱۵ میل)$

۱۷۷ شخصی $\frac{۷}{۱۲}$ پولی بعهوض $\frac{۲}{۷}$ آن پول گرفت - چه قدر ضرر نمود $(\frac{۳۳}{۸۴})$

۱۷۸ از کیسه پرسیدند که چه قدر پول داری گفت پول برادرم $\frac{۱}{۴}$ ۲۳

تومان بیشتر از پول من - انشخص چه قدر پول داشته هرگاه پول

برادرش $\frac{۳}{۴}$ ۹ تومان بوده است $(\frac{۷}{۳} ۷۱)$

۱۷۹ پول دو نفر مساویست به $\frac{۱}{۳}$ ۱۹۴ قران و پول یکی از انها $\frac{۳}{۴}$ ۱۱۷

قرانست دوئی چه قدر پول دارد و پول اوئی چند قران بیشتر

از پول دوئی میباشد $(\frac{۳}{۴} ۷۶ ۷۱ ۱۶)$

۱۸۰ سه نفر عمل میتوانند کار برادر ۳۵ روز انجام دهند ولی اولی و

دوئی در ۴۲ روز از انرا درست می کنند سیمی روزی چه قدر

از انرا درست می نماید $(\frac{۱}{۳۱۰})$

۱۸۱ دو قطار از یکقطر روی یک میل برای شهری حرکت نمودند

اولی انمسا فرادر $\frac{۱}{۲}$ ساعت و دوئی انرا در $\frac{۳}{۴}$ ساعت $\frac{۳}{۴}$

پیمایند بعد از یکساعت فاصل مینا انما چه قدر میشود $(\frac{۱۰۶}{۳۳۷۹})$

۱۸۲ چه قدر بر کسر $\frac{۹۷}{۱۰۴}$ زیاد کنیم تا حاصل کسر مساوی با واحد شود

$(\frac{۷}{۱۰۴})$

۱۸۳ ظرفی کنجایش $\frac{۳}{۷}$ ۳۵ من سرکه دارد $\frac{۲}{۳}$ ۱۹ من دران ریختیم - چه

قدر کنجایش دارد $(\frac{۱۶}{۲۱} ۱۵)$

۱۸۴ شخصی ۱۳ جوب زمین خرید پس از ان $\frac{۷}{۸}$ جوب انرا فروخت - چه قدر

برای خودش باقی مانده $(\frac{۱}{۸} ۱۲)$

۱۸۵ دو نفر شرط بستند که مسافت ۵۰۰ ذرع را بدوند اولی در ۱۲

دقیقه و دوئی در ۱۶ دقیقه انرا پیورد - اختلاف میان سرعت

ایشان چه قدر میباشد $(\frac{۳}{۱۲} ۱۰)$

مسائل جمع و تفریق کسور

۱۸۶ شخصی در روز اول $\frac{1}{4}$ پول خود و در روز دوم $\frac{3}{7}$ آنچه که نزد او باقی مانده بود خرج کرد و باقی مانده را در روز سیم خرج نمود. روز سیم

چه قدر خرج نموده است $(\frac{5}{21})$

۱۸۷ زرگری $\frac{1}{4}$ کاری پس از آن $\frac{7}{15}$ افراد درست نمود. چه قدر دیگر

از آن باقی است $(\frac{17}{60})$

۱۸۸ شاخصی را در ترعه ای نشانید اند بقیه کمی $\frac{1}{5}$ آن در کل فرو رفته

و $\frac{1}{4}$ آن در آب و مابقی بیرون از آب است. چه قدر از آن بالای آب میماند

$(\frac{3}{10})$

۱۸۹ پولی را بر سه نفر تقسیم نمودیم با اولی $\frac{7}{13}$ آن پول و بدوئی $\frac{2}{7}$ آن پول و

باقی آن بسوئی رسید. بسوئی چه قدر رسید $(\frac{20}{161})$

۱۹۰ بده کاری $\frac{1}{4}$ و $\frac{1}{7}$ و $\frac{1}{8}$ و $\frac{5}{6}$ وام خود را پس داد. چه اندازه

دیگر بده کار است $(\frac{3}{28})$

۱۹۱ شخصی یک خروار روغن خرید و $\frac{1}{4}$ و $\frac{2}{5}$ پس از آن آنها را فروخت

چه قدر از خروار برای او باقی مانده $(\frac{1}{14})$

۱۹۲ عمر طلب $\frac{1}{4}$ ۱۳ سال و عمر پدرش $\frac{1}{4}$ ۳۹ سال است هرگاه آن پدر

$\frac{3}{5}$ ۱۴ سال شود. آن پسر چند سال خواهد داشت $(\frac{7}{22})$

۱۹۳ از شخصی پرسیدند چه قدر پول دارد گفت اگر $\frac{1}{4}$ ۱۳ قران دیگر

عایدم شود هر اینه میتوانم تفواهی بقیه $\frac{3}{8}$ ۲۷ قران و $\frac{1}{4}$ ۲۵

قران بر اینم باقی میماند چه قدر پول داشته $(\frac{5}{8} - ۴۳۹)$

۱۹۴ شخصی $\frac{1}{4}$ قران از پول خود نمود پس از آن $\frac{3}{4}$ قران حاصل
نمود موجودی وی $\frac{7}{4}$ قران شد در اول چه قدر پول داشته

$(\frac{3}{4} \frac{63}{4})$

۱۹۵ حوضی دو دهن شهر و یک زپرکش دارد دهن شهر اولی در ۴ ساعت
و دومی در ۳ ساعت انرا پر می نماید و زپرکش در ۹ ساعت انرا خالی
می کند هر گاه هر سه را با هم باز کنیم بعد از یک ساعت چه مقدار از آن
حوض پر میشود

$(\frac{17}{36})$

۱۹۶ برکه دو جدول و یک زپرکش دارد جدول اولی انرا در $\frac{1}{4}$ ساعت
و دومی انرا در $\frac{3}{4}$ ساعت پر می کند و زپرکش انرا در $\frac{1}{10}$ ساعت
خالی می کند هر گاه هر سه را با هم باز کنیم بعد از یک ساعت چه مقدار

$(\frac{18373}{74298})$

از آن پر میشود

۱۹۷ حوضی دو شهر و یک زپرکش دارد شهر اولی در یک ساعت $\frac{1}{3}$ و $\frac{1}{52}$
من و دومی در یک ساعت $\frac{3}{4}$ و $\frac{1}{274}$ من اب در آن میریزد و سستی
ساعتی $\frac{1}{4}$ من از آن خالی می کند هر گاه هر سه را با هم باز کنیم بعد

$(\frac{23}{30} \frac{101}{30})$

از یک ساعت چند من اب در آن می ماند

۱۹۸ چه عدد هست که هر گاه $\frac{1}{4}$ و $\frac{1}{13}$ و $\frac{1}{7}$ و $\frac{1}{47}$ بعلاوه مجموع
انها بر آن بیفزاییم ۲۰۰ حاصل کردد

$(\frac{9}{14} \frac{27}{14})$

۱۹۹ شخصی با اندازه $\frac{3}{4}$ قران کمتر از $\frac{1}{4}$ قران از آن پول تنخواهی
بقتضی

$(\frac{19}{4} \frac{32}{4})$

$\frac{7}{4}$ قران خرید چه قدر برای او باقی ماند

۲۰۰ شخصی مرد و $\frac{1}{4}$ ۱۶۱ تومان و خانه بقیه $\frac{1}{4}$ ۷۴۵ تومان و باغچه
بقیمت $\frac{3}{4}$ ۹۷۰ تومان مرده در یک گذاشت ولی $\frac{1}{4}$ ۱۲۰ تومان بد

دارد بعد از کار سازی نمودن بدوی - چه قدر برای ورثه اش باقی

ماند

$(\frac{11}{20} - 1272)$

۲۰۱ چه عدد پست که اگر $\frac{1}{3}$ از آن برداشته و برباقی $\frac{1}{4}$ ببقایم

نتیجه $\frac{19}{11}$ ۱۰۶ شود

(۱۲)

۲۰۲ هرگاه مجموع اعداد $\frac{1}{9}$ و $\frac{1}{13}$ و $\frac{1}{17}$ ۵۱ از مجموع دو عدد $\frac{1}{8}$ ۴۸

و $\frac{1}{17}$ کم نمایم چه قدر باقی میماند $(\frac{155}{116} - 63)$

۲۰۳ چه عدد پست که اگر $\frac{1}{3}$ و $\frac{1}{5}$ و $\frac{1}{13}$ و $\frac{1}{17}$ و $\frac{1}{19}$ بر آن ببقایم

نتیجه $\frac{29}{6}$ ۱۶۲ شود

(۷۰)

۲۰۴ شخصی $\frac{1}{5}$ ۱۶۵ قران از پول خود خرج نمود پس $\frac{1}{8}$ از آن ۹۱ قران حاصل

نمود $\frac{1}{8}$ ۱۳۲ قران موجودی او شد - چه قدر پول داشته

(۲۰۰)

۲۰۵ در وقتی که عمر شخصی $\frac{1}{4}$ ۴۶ سال بود عمر پسرش $\frac{1}{5}$ ۱۵ سال بود

حال که عمر پدر $\frac{1}{4}$ ۵۵ سال شد پسرش چند ساله میباشند -

$(\frac{7}{12} - 24)$

۲۰۶ شخصی قطعه زمینی دارد که مساحتش باندازه $\frac{1}{4}$ ۲۴۳ ذرع بیشتر

از $\frac{1}{4}$ ۱۵ ذرع میباشد $\frac{1}{8}$ ۴۳ ذرع آنرا فروخت - چه قدر

$(\frac{13}{4} - 422)$

دیگر از آن زمین برایش باقی ماند

۲۰۷ شخصی در روزی باندازه $\frac{1}{4}$ ۵۶ تومان کنش از مجموع $\frac{1}{4}$ ۶۲ و $\frac{1}{8}$ ۲۵

تومان فروش نمود - چه قدر فروخته $(\frac{3}{4} - 41)$

۲۰۸ تاجری مبلغی تومان باندازه حاصل تفریق دو عدد $\frac{1}{4}$ ۳۱۷ و

$\frac{1}{8}$ ۲۴۳ بیشتر از مجموع آنها تفع نمود - چه قدر سود کرد $(\frac{13}{4} - 214)$

۲۰۹ هرگاه اختلاف مباد و کسر $\frac{۵}{۶}$ و $\frac{۱}{۴}$ را از مجموع $\frac{۴}{۷}$ و $\frac{۳}{۵}$ و $\frac{۵}{۸}$

کم نمایم - چه قدر باقی میماند $(\frac{۵۹}{۱۴۰} ۱)$

۲۱۰ شخصی کاو پرا بقیه $\frac{۱}{۴}$ ۱۲ تومان فروخت اگر انرا $\frac{۱}{۵}$ تومان پیشتر

می فروخت هر این $\frac{۱}{۴}$ ۴ تومان نفع میکرد - انرا چند خرید و

چه قدر نفع نموده $(\frac{۴}{۵} ۱ و \frac{۷}{۱۰} ۳)$

۲۱۱ نخواهد که $\frac{۱}{۴}$ ۲۵۰ تومان خرید بودیم بشخصه فروختیم ولی دیگر

انرا $\frac{۳}{۴}$ ۳۷ تومان پیشتر میخرید اگر باو فروخته بودیم هر این

$\frac{۲}{۳}$ ۶۵ تومان نفع می نمودیم انرا چند فروختیم و چه قدر نفع

کرده ایم $(\frac{۵}{۱۳} ۲۷۱ و \frac{۱۱}{۱۳} ۲۷)$

۲۱۲ ما لبر بقیه $\frac{۵}{۸}$ ۳۴۰ قران فروختیم اگر انرا $\frac{۱}{۴}$ ۴۱ تومان کمتر

فروختیم هر این $\frac{۳}{۴}$ ۲۵ قران نفع میکردیم - انرا چند خریدیم

$(\frac{۳۷}{۸} ۲۶۶)$

۲۱۳ قطعه زمینی دایره سه نفر تقسیم نمودیم حصه اولی $\frac{۱}{۴}$ ۷۵ جریب و

حصه دومی باندازه $\frac{۱}{۴}$ ۱۳ جریب کمتر از حصه اولی و حصه سوم

باندازه $\frac{۵}{۶}$ ۱۴ بیشتر از اولی و دومی شد - حصه هر سه نفر چه

قدر بوده $(\frac{۱}{۳} ۲۹۰)$

۲۱۴ شخصی پولی دارد هرگاه $\frac{۱}{۴}$ ۴۶ تومان انرا بخرید از باقی ان مشوا

خانه بقیه $\frac{۳}{۴}$ ۳۴۶ تومان بخرد و $\frac{۲}{۵}$ ۴۹ تومان دیگر هم برای او

باقی میماند - پول اشخص چه قدر بوده $(\frac{۱۷}{۲۰} ۳۴ ۳)$

۲۱۵ کارگری مبلغی دخل نمود $\frac{۳}{۴}$ ۲۳ قران از ان صابون و $\frac{۱}{۴}$ ۱۲ قران

نفت و $\frac{۵}{۸}$ ۱۶۵ قران روغن خرید و $\frac{۲}{۵}$ ۷۱ قران از بقیه

از قیمت آنها بده کار شد و لے ۱/۴ ع ۳ قران دیگر نزا و باقی مانده است

ان شخص چه قدر دخل نموده $(\frac{۳۹}{۴۰} ۱۵۷)$

۲۱۶ در صندوق ۱۴۳ ۱/۵ قران است پس از آن ۱/۴ ع ۳ قران و ۱/۳ ع ۷۵ و

۱/۴ ع ۱۶۵ قران بر آن افزوده و ۱/۵ ع ۱۹۱ قران از آن برداشته شد

چه قدر در آن باقی مانده $(\frac{۷۳}{۸۰} ۲۲۰)$

۲۱۷ تاجری ۲۰۰ رطل چای خرید و آنها را در صندوق جای داد در

اولی ۱/۴ ع ۳۱ رطل و در دومی ۱/۳ ع ۱۳ رطل بیشتر از اولی و در سومی

بقدر اولی و دومی مگر ۱/۴ ع ۲۵ رطل جای داد - چند رطل در چهارم

نموده $(\frac{۱}{۶} ۴۵)$

۲۱۸ میوه فروشی قدری سبب خرید و آنها را در مدت چهار روز فروخت

بسیار که در روز دوم باندازه روز سیم و چهارم و در روز اول ۱/۴ ع ۲۴

من کمتر از روز دوم و در روز سوم ۱/۳ ع ۱۶ من بیشتر از روز چهارم فروخت

چند من خرید است در صورتیکه روز چهارم ۱/۳ ع ۱۳ من فروخت (۱۰۵)

۲۱۹ ۳۴۰ قران بر سه نفر تقسیم نمودیم با اولی ۱/۴ ع ۵۷ قران و بده باندازه

۱/۳ ع ۷۱ قران بیشتر از اولی رسید بسوی چه قدر رسیده $(\frac{۱}{۴} ۱۴۶)$

۲۲۰ مواجب سالیانه شخصی ۱۹۲ تومان است سالی ۱/۳ ع ۷۹ تومان خرج خوراک

و ۱/۴ ع ۳۳ تومان لباس میخرد و ۱/۳ ع ۴۵ تومان خرج چیزهای دیگر میباشد

بعد از یک سال چه قدر اندوخته میباشد $(\frac{۱۹}{۳۰} ۲۰)$

۲۲۱ شخصی پولی دارد که باندازه ۱۲۵ قران بیشتر از مجموع ۱/۴ ع ۱۷ و ۱/۳ ع ۲۳

میباشد از آنها قدری روغن بمبلغ ۱/۳ ع ۳۰ قران و قدری ذغال که

باندازه ۱/۳ ع ۷ قران کمتر از قیمت روغن و قدری کندم که باندازه ۱/۴ ع ۳۹

قران بیشتر از قیمت ذغال خرید و مابقی را قهوه خرید معین کنند -

قیمت قهوه چند بوده $(\frac{۱۷}{۲۰} - ۳۲)$

۲۲۲ زاری ۱۵۷ من کندم داشت اولاً ۲۱۷ و نیم و ثانیا دو برابر اول مگر

$\frac{۲}{۳}$ ۷۱ من و ثالثاً $\frac{۳}{۸}$ ۲۵ من فروخت - چه قدر دیگر نزد او باقی مانده

$(\frac{۱۹}{۲۴} - ۲۵۷)$

۲۲۳ شخصی سه اسب خرید قیمت اولی $\frac{۲}{۵}$ ۲۱ تومان و قیمت دومی $\frac{۵}{۸}$ ۱۵

تومان بیشتر از اولی و قیمت سیمی $\frac{۱}{۳}$ ۳ تومان کمتر از قیمت اولی

و $\frac{۱}{۵}$ ۵۱ از پول آنها داد - چه قدر دیگر بده دارد $(\frac{۱}{۸} - ۴۶)$

۲۲۴ مردی سه پسر و یک دختر داشت به پسر اولی $\frac{۱}{۳}$ ۱۱ تومان و بدوئی

$\frac{۲}{۳}$ ۸ تومان بیشتر از اولی و بسوئی $\frac{۱}{۴}$ ۱۵ تومان کمتر از اولی و دوئی

و بدخترش $\frac{۱}{۳}$ ۱۰ قران کمتر از پسر دوئی داد بپسرانها چه قدر داده

(۹۳)

۲۲۵ تاجری قدری روغن خرید و آنها را در دو ظرف که در یکی $\frac{۵}{۶}$ ۲۴۱

من و در دیگری $\frac{۱}{۳}$ ۱۱ من بیشتر از اول جای داد پس از آن $\frac{۱}{۳}$ ۱۶۵

من از ظرف اولی فروخت - چه قدر از ظرف دوئی فروخته در

صورتی که باقی مانده هر دو $\frac{۲}{۳}$ ۲۱۴ من باشد $(\frac{۱۱}{۴۳} - ۱۲۲)$

۲۲۶ سه نفر علیه در کاری مشغول شده و ۱۴۱ قران اجرت گرفتند اولی

$\frac{۱}{۳}$ ۳۳ قران از حصه خود نگه نمود و $\frac{۱}{۴}$ ۱۲ قران برای او باقی ماند

و دوئی $\frac{۱}{۳}$ ۴۵ قران خرج نمود و $\frac{۲}{۳}$ ۱۸ قران برای او باقی ماند

و سیمی $\frac{۱}{۳}$ ۲۵ قران خرج نمود - هر یک چه قدر اجرت گرفتند و

چند قران دیگر برآسیمی باقی ماند $(\frac{۱}{۳} - ۴۵ و \frac{۲}{۳} - ۶۳ و \frac{۱}{۳} - ۱۳)$

۲۲۷ شخصی ۵۰۰ تومان بده دارد اولاً $\frac{۱}{۴}$ ۱۲۲ تومان انرا پرداخت

ثانیاً $\frac{۲}{۳}$ ۵۴ تومان کمتر از اول و ثالثاً $\frac{۱}{۴}$ ۱۳ تومان بیشتر از هر دو دفعه کار سازی نمود چه قدر د بکریه کار است $(\frac{۵}{۶} \text{ و } \frac{۳}{۶})$

۲۲۸ شخصی سه قطعه زمین که مساحت انها $\frac{۱۱}{۱۱}$ ۴۱۴ جریب است خرید مساحت $\frac{۱}{۸}$ ۱۵۸ جریب و مساحت دومی $\frac{۱}{۴}$ ۴۶ جریب کمتر از مساحت اول است مساحت هر یک از دومی و سومی چه قدر است

$(\frac{۱}{۴} ۱۱۲ \text{ و } \frac{۱}{۴} ۲۱۴)$

۲۲۹ سرمایه دو نفر شریک در تجارتی $\frac{۱}{۴}$ ۳۴۵۰ تومان است هر کاه سرمایه اول بقدر مجموع دو عدد $\frac{۱}{۴}$ ۱۱۴۳ و $\frac{۳}{۵}$ ۹۱۹ بوده باشد سرمایه

اولی چه قدر بیشتر از سرمایه دومی است $(\frac{۷}{۱۱} ۸۱۵)$

۲۳۰ سه نفر سود تجارت خود را میان خود بتساوی تقسیم نمودند اولی $\frac{۲}{۵}$ ۷۸ تومان از حصه خود خرج نموده و $\frac{۱}{۴}$ ۱۲۳ تومان برای او باقی ماند و دومی $\frac{۳}{۴}$ ۱۵ تومان بیشتر از اولی خرج نمود و سومی $\frac{۱}{۴}$ ۱۳ تومان کمتر از دومی خرج کرد از برای هر یک از دومی و سومی چه قدر

باقی مانده $(\frac{۷}{۴} ۱۰۷ \text{ و } \frac{۱۷}{۴} ۱۲۰)$

۲۳۱ بده کاری در ماه اول $\frac{۳}{۴}$ ۵۱۲ قران بطلب کار خود داد ماه دوم -

$\frac{۳}{۵}$ ۲۳۵ قران کمتر از دو برابر ماه اول داد هر کاه بده او ۵۰۰ قران بوده - چه قدر د بکریه کار است $(\frac{۷}{۴} ۱۹۷)$

۲۳۲ شخصی ۳۶ من زغال بقیمت $\frac{۳}{۵}$ ۱۲ قران و ۲۵ من روغن بقیمت

$\frac{۳}{۴}$ ۱۱۹ قران خرید و $\frac{۱}{۸}$ ۲ قران برای انها خرج کرد انها را فروخت و

$\frac{۱}{۴}$ ۱ قران ضرر نمود هر انها چند فروخته است $(\frac{۳۹}{۴} ۱۳۲)$

۲۳۳ نانوائی منعقد شد که ۱۲۰۰ من نان برای مهمانی شخصی به پزرد نخست $\frac{1}{4}$ ۲۵۷ من از آنرا پنجت بار دووم $\frac{3}{4}$ ۱۴۱ من بیشتر از پیش و بار سوم $\frac{2}{3}$ ۵۲ من کمتر از دو بار پیش پنجت - چه قدر دیگر از آن باقی مانده $(\frac{1}{6} ۱۳۶)$

۲۳۴ دو عدد داریم یکی از آنها $\frac{1}{7}$ ۵۷ می باشد هرگاه $\frac{3}{7}$ ۳۱ بر عدد کوچک بیفزاییم و $\frac{1}{6}$ ۲۵ از عدد بزرگ آنها کم کنیم هر اینه مجموع آنها $\frac{17}{10}$ ۱۶۶ میشود - عدد بزرگ چه قدر میباشد $(\frac{2}{5} ۹۵)$

۲۳۵ زاری قدری پارچه بقیمت $\frac{3}{4}$ ۹۱۵ قران خرید و قدری پنبه بقیمت $\frac{4}{5}$ ۶۳۷ قران و قدری کندم بقیمت $\frac{1}{4}$ ۳۶۱ قران بفروشدند و ایا کدام یک بده کار میشود و چه قدر $(\frac{11}{30} ۲۰ فروشدند)$

۲۳۶ سه برادر قدری کندم خریدند اولی $\frac{1}{3}$ ۲۳ خروار و دومی $\frac{3}{4}$ ۹ خروار کمتر از اولی و سومی $\frac{5}{8}$ ۱۵ خروار بیشتر از آنها خرید - هر سه نفر چند خروار خریده اند $(\frac{11}{24} ۱۹)$

۲۳۷ شخصی یک کاری بقیمت $\frac{1}{4}$ ۴۱۶ قران واسبی $\frac{3}{4}$ ۱۴۲۳ قران فروخت ایا چه قدر نفع یا ضرر نموده در صورتیکه کار پرا $\frac{4}{5}$ ۵۲۷ قران واسب را $\frac{1}{4}$ ۱۳۱۱ قران خریده باشد $(\frac{1}{3} ۶ ضرر کرده)$

۲۳۸ تاجوی در اول ماه باندازه $\frac{1}{5}$ ۴۱ تومان و $\frac{3}{4}$ ۷۶ تومان و $\frac{5}{6}$ ۱۹۳ تومان حاصل نمود ولی باید فوراً $\frac{1}{4}$ ۲۱۵ تومان قرض خود را ادا نماید - چه قدر دیگر برای او باقی میماند $(\frac{17}{6} ۱۰۳)$

۲۳۹ عطاری قدری قماش بقیمت $\frac{1}{4}$ ۳۱۷ قران خرید و بفروشدند و وقتاً دو شیشه عطر کل بقیمت $\frac{3}{4}$ ۷۱ قران و چند شیشه عطر باقی

(۳۳)

بفیمت $\frac{۴}{۵}$ ۱۲۳ قران و $\frac{۱}{۲}$ ۵۴ قران پول نقد داد - چه قدر دیگر

بدکار است

$(\frac{۹}{۲۰} ۶۰)$

۲۴۰

چهار نفر شریک نفع تجارت خود را که ۶۴۰ تومان است میان خود

تقسیم نمودند با اولی $\frac{۵}{۸}$ ۱۳۰ تومان و بدوئی $\frac{۳}{۴}$ ۹۷ تومان و سومی $\frac{۱}{۲}$ ۱۰۰

تومان بیشتر از اول و مابقی بچهاروی رسید حصه وی چه قدر شده

$(\frac{۱}{۸} ۳۵۱)$

۲۴۱

شخصی قدری روغن بفیمت $\frac{۱}{۲}$ ۱۶۸۲ قران فروخت هر گاه انرا

$\frac{۱}{۴}$ ۲۴۳ قران بیشتر بفروخت هر اینه $\frac{۳}{۵}$ ۳۵۶ قران نفع میگرد

$(\frac{۳}{۴} ۱۲۹۰)$

قیمت خرید آنها چه قدر بوده

۲۴۲

شخصی سه طاقه قماش بفیمت $\frac{۷}{۸}$ ۷۱۳ قران خرید هر گاه بفیمت

اول و دوئی $\frac{۱}{۴}$ ۳۹۹ قران و سومی $\frac{۳}{۸}$ ۷۲۴ قران بوده بفیمت

هر یک چه قدر بوده $(\frac{۱}{۲} ۲۴۱ و \frac{۳}{۴} ۱۵۷ و \frac{۵}{۸} ۳۱۴)$

۲۴۳

تاجری میخواهی را فروخت و بفیمت انرا بسه فسط در یافت نمود فسط

اولی $\frac{۳}{۴}$ ۷۰۰ قران و دوئی $\frac{۱}{۲}$ ۱۳۰ قران کم از اول و فسط سومی

$\frac{۱}{۲}$ ۱۵۰ قران بیشتر از مجموع اولی و دوئی بود - چه قدر نفع با ضرر کرده

هر گاه انرا به ۲۱۰ قران خریده باشد $(\frac{۷}{۱۳} ۱۳۰ نفع کرده)$

۲۴۴

دو ظرف سرکه داریم در یکی انانها $\frac{۱}{۲}$ ۷۸ رطل و در دوئی $\frac{۳}{۴}$ ۹۷

رطل بیشتر از اولی بود در اولی $\frac{۳}{۴}$ ۴۵ رطل و پنجم و از دوئی

$\frac{۱}{۲}$ ۵۰ رطل برداشتم چه قدر دیگر در انها شد $(\frac{۱}{۴} ۲۴۳)$

۲۴۵

میهن فروشی $\frac{۳}{۴}$ ۱۷۰ من سیب خرید و انهارا در چهار سبد

جای داد در اولی و سومی $\frac{۷}{۱۴}$ ۶۳ من و در دوئی و سومی و چهارمی

۱/۴ و در دو قتی و سبته و چهارمی ۳/۴ ۷۰ من جای داد در هر یک

چه قدر جای داده (۱۷ و ۱/۴ و ۲۵ و ۱/۳ و ۲۱ و ۱/۶ و ۲۴)

۲۴۶

شخصی خانه خود را بقیمت ۱/۴ ۱۳۲۵ تومان فروخت و از قیمت آن

زمینی را که قیمتش کمتر از مجموع ۵/۲۸ و ۱/۱۱ و ۱/۶ و ۳/۴ ۶۲ میباشد

خرید - قیمت آن زمین چه قدر میباشد (۱۱ ۱/۶ ۱۱)

۲۴۷

ناجری قدری صابون بقیمت ۱/۴ ۳۵ قران و قدری قهوه بقیمت

۴/۵ ۴۱ قران فروخت و ۳/۵ ۱۴ قران نفع کرد - آنها را چند خرید

بوده (۱/۴ ۶۹)

۲۴۸

شخصی مبلغی پول دارد ۱/۴ ۲۸۱ قران بران افزود ۳/۴ ۳۲۵ قران

انرا خرج نمود و ۵/۸ ۹۱ قران برای او باقی ماند - پول او چه قدر

بوده (۷/۸ ۱۴۲)

۳۴۹

شخصی دو خانه فروخت و از قیمت آنها خانه دیگر بقیمت ۴/۵ ۷۶۵

تومان و قطعه زمینی که قیمتش ۳/۴ ۱۲۹ تومان بیشتر از قیمت آن خانه

بود خرید - چه قدر دیگر برای او باقی مانده در صورتیکه یکی از

ان دو خانه را بقیمت ۱/۴ ۹۹۸ تومان و دیگری را بقیمت ۳/۴ ۱۰۲۸

تومان فروخته باشد (۱۱/۴ ۳۶۶)

۲۵۰

شخصی چهار قطعه زمین که مساحت آنها ۱/۴ ۱۳۷ جریب بود خرید

مساحت هر یک چه قدر بوده در صورتیکه مساحت اولی ۲/۵ ۲۷ جریب

و دومی ۲/۵ ۲۴ جریب بیشتر از اولی و مساحت سیمیه ۳/۴ ۴۳ جریب

کمتر از مجموع اولی و دومی و مساحت چهارمی ۱/۴ ۱۱ جریب کمتر از

سبته بوده باشد (۲/۵ ۲۷ و ۵/۱۵ و ۳۵ و ۱/۳ ۲۳)

(۲۵)

۲۵۱ شخصی چند ذرع مربع زمین دارد و عده آنها بقدر حاصل تفریق
 دو عدد $\frac{3}{7}$ و 157 و $\frac{1}{8}$ مکر $\frac{3}{4}$ و 215 بیشتر از مجموع سه
 عدد $\frac{2}{5}$ و 196 و $\frac{2}{3}$ و 374 و $\frac{1}{4}$ میباشد از زمین چند
 ذرع بوده $(\frac{1116}{14})$

۲۵۲ ناجری سه طاقه قماش خرید طول اوئی $\frac{2}{3}$ و 15 ذرع و طول دو $\frac{2}{5}$ و 14
 ذرع بیشتر از اوئی و طول سهی باندازه $\frac{1}{4}$ و 7 ذرع کمتر از دو برابر
 اوئی بود طول هر یک از دوئی و سوئی چه قدر بود $(\frac{1}{15}$ و $\frac{5}{23})$

۲۵۳ زارعی قدری پنجه قیمت $\frac{7}{8}$ و 51 تومان فروخت و از قیمت انقدر
 پارچه بمبلغ $\frac{2}{5}$ و 4 تومان و دو کاو که قیمت یکی $\frac{1}{4}$ و 13 تومان و قیمت
 دوئی $\frac{1}{4}$ و 2 تومان کمتر از اوئی است خرید - چه قدر دیگر برای او
 باقی مانده $(\frac{30}{14})$

۲۵۴ عمر پدری $\frac{1}{3}$ و 37 سال در هنگامیکه پدرش $\frac{1}{4}$ و 13 ساله میباشد
 هرگاه عمر همین پسرش $\frac{2}{3}$ و 29 سال شود عمر پدرش چه قدر خواهد
 بود $(\frac{53}{4})$

۲۵۵ زارعی $\frac{1}{4}$ و 215 خروار پنجه اعلی و $\frac{2}{5}$ و 354 خروار پنجه متوسط
 دارد $\frac{2}{5}$ و 723 خروار دیگر از پنجه اعلی و $\frac{1}{3}$ و 343 خروار از
 پنجه متوسط خرید و از هر یک $\frac{5}{7}$ و 732 خروار فروخت چند
 خروار از هر جنس نزد او باقی مانده $(\frac{206}{7}$ و $\frac{265}{10})$

۲۵۶ مپوه فروشی 9 و 15 من انار خرید پس از آن $\frac{1}{4}$ و 18 من اولاد و باندازه
 مجموع $\frac{1}{4}$ و 415 و $\frac{2}{5}$ و 361 من نانیا و باندازه اختلاف میان آنها
 ناکثا فروخت چند من دیگر از برای وی باقی مانده $(\frac{1}{9})$

۲۵۷ مال مدپونی را بچهر نمودند افضحض خانه داشت بقیمت $\frac{۳}{۴}$ ۱۷۷

تومان و دو اسب داشت که قیمت آنها باندازه اختلاف میان دو

عدد $\frac{۳}{۴}$ ۱۹۹ و $\frac{۱}{۴}$ ۴۰ بود هرگاه از فروش آنها ۱۶۰ تومان بدو

اوراداده باشند چه قدر برای خودش باقی میماند $(\frac{۱}{۳} ۳۶)$

۲۵۸ بنائی منعهد شد که دیواری را بقیمت $\frac{۳}{۵}$ ۲۵ تومان درست نماید

پس $\frac{۱}{۴}$ ۲۳ تومان گرفت - چه قدر دیگر برای او باقی میماند در صورتیکه

منعهد شده که دیوار دیگری را با جوت $\frac{۱}{۴}$ ۷ تومان بسازد $(\frac{۱۱}{۳۰} ۹)$

۲۵۹ سه نفر مبلغی را میان خود تقسیم نمودند با اولی $\frac{۱}{۴}$ ۱۲۷ تومان و بده

$\frac{۳}{۴}$ ۵۸ تومان بیشتر از اولی و بسوی مابقی رسید هرگاه ان مبلغ

$\frac{۳}{۴}$ ۶۳ تومان بوده بسوی چه قدر رسیده (۱۵۰)

۲۶۰ در پکت ششپاره $\frac{۳}{۴}$ من سرکه و در دیگری $\frac{۵}{۶}$ من از آن میباشد

اختلاف میان آنها چه قدر و چند من میباشد $(\frac{۱}{۱۳} و \frac{۱}{۱۴} ۱)$

مسائل ضرب کسر متعارف

۲۶۱ هرگاه قیمت یک ذرع پارچه $\frac{۱}{۳}$ تومان باشد $\frac{۱}{۴}$ ذرع چه قدر

قیمت دارد $(\frac{۱}{۶} قران)$

۲۶۲ مزد روزانه عمل $\frac{۱}{۴}$ تومان است اجرت نصف روز او چه قدر است

$(\frac{۱}{۸})$

۲۶۳ کارگری روزی ۴ ذرع میبافد در $\frac{۳}{۵}$ روز چند ذرع میبافد

$(\frac{۲}{۵})$

۲۶۴ هرگاه قیمت یک ذرع ماهوت ۴۰ قران باشد قیمت $\frac{۳}{۴}$ ذرع آن چه قدر

خواهد شد (۳) هرگاه مزد روزانه یک نفر $\frac{۳}{۴}$ تومان باشد مزد روزانه ۲۰ نفر چه قدر ۲۶۵

خواهد شد (۱۵) $\frac{۳}{۵}$ مبلغ ۳۵۰ تومان را بشخصی بخشیدند چند تومان باورسید (۱۴) شخصی روزی $\frac{۳}{۴}$ تومان خرج میکند در یک هفته چه قدر خرج او ۲۶۷

خواهد شد $(\frac{۵}{۸} ۲)$ مزد یک نفر عمل در یک هفته $\frac{۱}{۴}$ ۹۱۴ قرانست مزد یک ساله او چه قدر خواهد شد (سال ۵۲ هفته ۹۱۴) ۲۶۸

۲۶۹ شبانه روز ۲۴ ساعت است $\frac{۱}{۳}$ ۱۸ روز دارای چند ساعت خواهد بود (۴۳۱)

۲۷۰ ساعت ۶۰ دقیقه است $\frac{۱}{۴}$ ساعت چند دقیقه خواهد بود ۳۲۰

۲۷۱ دقیقه ۶۰ ثانیه است $\frac{۴}{۵}$ ۷ دقیقه چند ثانیه خواهد شد ۴۶۸

۲۷۲ هر دایره دارای ۳۶۰ درجه است $\frac{۳}{۵}$ دایره چند درجه خواهد بود

(۴۸) ۲۷۳ من دارای ۴۰ سپهر است $\frac{۵}{۸}$ ۵ من چند سپهر خواهد بود (۲۲۵)

۲۷۴ $\frac{۱}{۷}$ ۷ هفته دارای چند روز خواهد بود (۳۳۰)

۲۷۵ $\frac{۳}{۴}$ روز دارای چند ساعت خواهد بود (۱۸)

۲۷۶ جریب رسمی ۷۵ و ذرع میباشد $\frac{۴}{۵}$ جریب چند ذرع خواهد بود

(۳۰۰) ۲۷۷ مسافری روزی $\frac{۳}{۵}$ ۱۱ میل راه میبرد $\frac{۱}{۴}$ ۵ روز چه قدر راه خواهد رفت

$(\frac{۹}{۱۰} ۶۰)$

۲۷۸ عمده روزی $\frac{1}{3}$ قران اجرت دارد در $\frac{1}{5}$ ۱۴ روز چه قدر حاصل

خواهد نمود (۱۱۱)

۲۷۹ عراده دقیقه $\frac{3}{4}$ ۱۵ چرخ میزند $\frac{1}{4}$ ۳ ساعت چند چرخ خواهد

زد (۳۲۱۳)

۲۸۰ قیمت یک ذرع از زمین $\frac{1}{5}$ ۹ شاه است $\frac{1}{3}$ ۴۵۷ ذرع از زمین

چند خواهد بود ($\frac{1}{5}$ ۲۲۷۷۵)

۲۸۱ بیست نفر عمده کار پرداز $\frac{1}{4}$ ۱۳ روز تمام می کنند یک نفر همان کار را

در چند روز تمام خواهد نمود (۲۶۵)

۲۸۲ حوضی در $\frac{1}{3}$ ۲۵ دقیقه پر میشود در حالیکه هر دقیقه $\frac{3}{4}$ ۷۵ من

اب در آن میریزد کنجا پیش آنحوض چه قدر است (۱۹۱۹)

۲۸۳ وزن یک متر مکعب آب چکیده ۳۳۹ من تیریز تقریباً میباشد

وزن $\frac{3}{5}$ ۱۲۰ متر مکعب آن چه قدر خواهد بود ($\frac{3}{5}$ ۴۰۸۸۳)

۲۸۴ $\frac{1}{5}$ ۱۴ خروار چند من خواهد بود در صورتیکه هر خرواری ۱۰۰ من

بوده باشد ($\frac{1}{3}$ ۱۴۱۳)

۲۸۵ چند درجه حرارت از $\frac{3}{5}$ ۲۴ من نفت حاصل میشود در صورتیکه

از هر من ۲۹۵۰ درجه حاصل میگردد (۷۲۵۷۰)

۲۸۶ چند ذرع هوا برای سوزاندن $\frac{5}{7}$ ۱۳ من ذغال سنگ لازم

هر گاه برای سوختن هر من $\frac{191}{3}$ ۳۴ ذرع مکعب لازم بوده باشد

($\frac{157}{400}$ ۵۹۳)

۲۸۷ پولی میان ۱۵ نفر بالتسویه تقسیم شد بطریقی $\frac{1}{11}$ ۱۱ و قران رسید

ان پول چه قدر بوده ($\frac{1}{15}$ ۱۰۲۴)

۲۸۸ وزن یک هکتولیترز غاگ سنک ۱۰ کیلوگرم میباشد وزن $\frac{۳۴۷}{۱۵}$

هکتولیترازان چه قدر خواهد بود $(\frac{۲۷۵۷}{۳})$

۲۸۹ سرعت صد در نفثه ثانیه ۲۲۶۰ ذرع است سرعت سپر آن در $\frac{۲۳}{۱۱}$

ثانیه چه قدر خواهد بود $(\frac{۵۲۹۲۱}{۳})$

۲۹۰ چند سپر در $\frac{۱۷}{۴}$ من میباشد در صورتیکه من ۴ سپر ^{شد} با $(\frac{۶۹۷}{۴})$

۲۹۱ تاجوی $\frac{۱}{۴}$ ۷۵۱ ذرع مغل از قرار ذری $\frac{۲}{۵}$ ۲۴ قران خرید قیمت

انها چه قدر میباشد $(\frac{۱۱۳۳۰}{۲})$

۲۹۲ مخارج ۷ نفر روزی $\frac{۵}{۱۱}$ ۱ تومان است مخارج آنها در $\frac{۳}{۵}$ ۱۷ روز

چه قدر میشود $(\frac{۲۳}{۱۰})$

۲۹۳ جولائی هفته $\frac{۵}{۱۱}$ ۲۴ ذرع میباشد در $\frac{۳}{۴}$ ۱۳ هفته چند ذرع

خواهد یافت $(\frac{۳۳۵}{۴۱})$

۲۹۴ هر گاه رسمی ۷۵ ذرع مربع باشد $\frac{۷}{۱۸}$ ۲۷ آن چند ذرع خواهد ^{شد}

(۱۶۲۶۵)

۲۹۵ یک ذرع مربع ۲۵۶ کره مربع است $\frac{۳}{۴}$ ۲۱ ذرع مربع چند کره مربع

میباشد $(\frac{۵۴۵۲}{۱۰})$

۲۹۶ $\frac{۳}{۴}$ ۱۴۵ خروار چند من خواهد شد (خروار ۱۰۰ من)

(۱۴۵۷۵)

۲۹۷ چند ذرع مکعب هوا برای سوزانیدن $\frac{۳}{۵}$ ۱۵ کیلوگرم ^{شد} هم لازم است

در صورتیکه برای هر کیلوگرم ۶ متر مکعب لازم میباشد $(\frac{۹۳}{۵})$

۲۹۸ قطار راه آهنی ساعتی $\frac{۲}{۳}$ ۲۸ میل راه میرود در $\frac{۳}{۵}$ ساعت چند

میل طی مینماید $(\frac{۳۴}{۳۵})$

- ۲۹۹ کارگری در $\frac{1}{4}$ روز چه قدر مزد حاصل میکنند در صورتیکه
روزی $\frac{3}{4}$ ذرع از قرار ذری $\frac{3}{4}$ قران میباشد (۲۳۱ $\frac{29}{4}$)
- ۳۰۰ هرگاه قیمت من روغن $\frac{1}{4}$ قران باشد $\frac{1}{4}$ من از آن چه قدر
خواهد شد (۱۹۴ $\frac{1}{3}$)
- ۳۰۱ تاجری ۱۲ خبک روغن که در هر یک $\frac{1}{4}$ من بود از قرار منی
 $\frac{1}{4}$ تومان خرید قیمت آنها چه قدر شده (۱۴۷ $\frac{1}{4}$)
- ۳۰۲ سنگی $\frac{1}{4}$ ذرع طول و $\frac{1}{4}$ ذرع عرض و $\frac{1}{4}$ ذرع ارتفاع دارد
حجم آن سنگ چند ذرع مکعب میباشد (۳۱۵ $\frac{1}{15}$)
- ۳۰۳ حوضی که $\frac{1}{4}$ وجب طول و $\frac{1}{4}$ عرض و $\frac{1}{4}$ عمق داشته باشد از آن
بک کواب میباشد بنابراین بک که چند وجب مکعب خواهد بود —
(۴۲ $\frac{7}{1}$)
- ۳۰۴ از دهن شتر ساعتی $\frac{1}{4}$ من آب بیرون میآید و در $\frac{1}{4}$ ساعت
چه قدر آب از آن بیرون میآید (۵۹۶۵ $\frac{15}{16}$)
- ۳۰۵ مزد ۱۵ عمل در مدت $\frac{3}{4}$ روز چه قدر میشود در صورتیکه مزد
روزانه هر یک $\frac{1}{4}$ قران باشد (۱۹۰ $\frac{5}{8}$)
- ۳۰۶ قطعه زمین مربعی که طولش $\frac{5}{8}$ ذرع است طول محیطش چند
ذرع خواهد بود (۳۱۴ $\frac{1}{2}$)
- ۳۰۷ هرگاه قیمت بکن فندق $\frac{3}{4}$ تومان باشد قیمت ۸۰ من از آن چه
قدر میشود (۱۴۰)
- ۳۰۸ چه عدد بسنگ $\frac{1}{4}$ ۱۱ مرتبه بزرگتر از $\frac{3}{4}$ بود با (۶۹۵ $\frac{3}{5}$)
- ۳۰۹ سه طاقه قماش که هر یک دارای $\frac{7}{8}$ ذرع است از قرار ذری

(۴۱)

۱/۳ شاهی خریدیم قیمت هر آنها چه قدر است (۲۲۲۱ ۴/۵) ۳۱۰ هر گاه قیمت یک خروار پنبه ۱/۵ ۹۰ تومان باشد قیمت ۴/۳ خروار

ان چه قدر خواهد شد (۱۷۷۳ ۱۴/۱۵)

۳۱۱ ۲۵۰ نفر علی برای ششست نمودن راه اهلی مشغولند هر گاه نفری در

۳۱ ۴/۵ ذرع در دست نماید هم آنها در ۱/۳ ۱۴ هفته چه قدر در دست

خواهند نمود (۱۱۴۵۵۰)

۳۱۲ تاجری قدری زعفران خرید و آنها را در ۱/۳ ۱۱ قوطی جای داد بیست و یک

در هر قوطی ۱/۶ اطل نمود هر گاه رطلی ۴/۵ ۴ تومان باشد قیمت همه

انها چه قدر میباشد (۱۰۳ ۱/۳)

۳۱۳ بقای ۲۴ خم سر که در هر یکی ۱/۵ ۱۵۴ من بود از قرار منی ۳/۳ ۱

قران خرید قیمت هر آنها چه قدر میباشد (۶۴۱۴ ۴/۵)

۳۱۴ ۴/۳ از ۲/۵ تومان چه قدر خواهد شد (۳ تومان)

۳۱۵ دو نفر شریک نفع تجارت خود را میان خود تقسیم نمودند با اولی ۳/۳

ان نفع رسید هر گاه نفع آنها ۲۳۰ تومان بوده حصه اولی چه قدر

شده (۱۴۹ ۱/۳)

۳۱۶ شخصی ۳/۷ مبلغ ۲۵۲ تومان را به پس خود بخشید - چه قدر باو

بخشیده است (۱۰۸)

۳۱۷ دهن شیری ساعتی ۱/۳ حوضی را پر میکنند و دیگری ساعتی باندازه

۳/۴ اولی اب در آن حوض میریزد و وی ساعتی چه قدر از آن حوض را

پر نماید (۲۷/۴۰)

۳۱۸ شخصی ۳۴ قران پول دارد که وارد بازار میشود چون برون میآید

از $\frac{۳}{۴}$ انرا خرج نموده است چه قدر خرج نموده است (۱۷)

۳۱۹ شخصی قدری پول بر چند تن بی توانان نمود بهر يك $\frac{۳}{۷}$ از $\frac{۵}{۶}$ تومان سپید

بهر يك چه قدر رسیده است $(\frac{۵}{۱۴}$ تومان)

۳۲۰ قیمت خانه ۱۳۵۰ تومان است قیمت سه ربع از دوثلث آن چه قدر

میباشد (۹۷۵)

۳۲۱ مزد کاری ۲۳۲ قران است مزد $\frac{۱۵}{۱۶}$ آن کار چه قدر خواهد شد $(\frac{۱}{۲} ۲۱۷)$

۳۲۲ شخصی قطعه زمینی را بمبلغ ۱۸۴۰ تومان خرید و $\frac{۱}{۴}$ از $\frac{۳}{۴}$ از $\frac{۵}{۶}$

قیمتش را داد نمود چه قدر از قیمت آنرا داده است $(\frac{۱}{۳} ۳۱۳)$

۳۲۳ پول شخصی $\frac{۴}{۵}$ از $\frac{۳}{۴}$ پول برادرش و پول برادرش $\frac{۳}{۴}$ پول پدرش

میباشد هر گاه پدرش ۴۲۰ تومان داشته باشد پول هر يك از آن

دو برادر چه قدر بوده $(۳۱۵ و ۱۶۱)$

۳۲۴ چه قدر نقره در يك خلیج نقره که وزنش $\frac{۸}{۱۱}$ مثقال است میسازد

در صورتیکه زر که هر $\frac{۴}{۵}$ مثقال نقره را در يك مثقال مس مخلوط

نموده باشد $(\frac{۷}{۱۰} ۶)$

۳۲۵ کارگری $\frac{۳}{۴}$ از $\frac{۵}{۶}$ آنچه که دیگری کار نموده کار می نماید معین نماید

هر گاه دومی $\frac{۴}{۵}$ از $\frac{۲}{۳}$ زرع کار نموده - اولی چه قدر کار خواهد

نمود $(\frac{۴}{۵} ۲۶۱)$

۳۲۶ مسافری باید $\frac{۱}{۳}$ ۳۱ میل راه به پیماید هر گاه $\frac{۳}{۴}$ از $\frac{۵}{۶}$ از $\frac{۵}{۱۱}$

ان مسافت را پیموده باشد چه قدر دیگر باید به پیماید $(\frac{۱}{۳} ۱۰)$

۳۲۷ بنائی روزی $\frac{۳}{۴}$ از $\frac{۵}{۶}$ تومان مزد دارد و دیگری باندازه پنج

ثمن از دوثلث اولی مزد دو قی چه قدر است $(\frac{۴}{۵}$ تومان)

(۴۳)

۳۲۱ از شخصی پرسیدند که چه قدر پول دارد گفت که الان باندازه $\frac{1}{4}$ از $\frac{3}{4}$ روز پیش دارم هر گاه روز گذشته ۴۰ تومان داشته حالیه پول او چه قدر بوده

(۳۶)

۳۲۹ شخصی ز مینی را که مساحتش باندازه $\frac{5}{6}$ از $\frac{3}{4}$ از ۲۰۰ جریب بود خرید و در وخت آنرا فروخت - چه قدر آنرا فروخته (۵۰ جریب)

۳۳۰ ۱۶ قران برد و نفر تقسیم نمودیم باو $\frac{3}{5}$ آن پول رسید حصه او

چه قدر شده

($\frac{3}{5}$ ۵۱)

۳۳۱ هر گاه قیمت یک ذرع ماهوت $\frac{1}{4}$ ۱۴ قران باشد قیمت $\frac{7}{8}$ ذرع از

ان چه قدر خواهد شد

($\frac{5}{11}$ ۱۱)

۳۳۲ از کسی پرسیدند ساعت چند است گفت که اکنون $\frac{4}{5}$ از $\frac{5}{6}$ از $\frac{3}{4}$

$\frac{3}{4}$ از ۲ ساعت است چند بوده (۹)

مسائل جمع و تفریق و ضرب کسر متعارف

۳۳۳ چه کسر است که اگر $\frac{1}{4}$ بر ثلثش بیفزایم مجموع $\frac{13}{3}$ شود (۴)

۳۳۴ شخصی ۲۵ ذرع ماهوت از قرار $\frac{1}{4}$ ۱۶ قران خرید $\frac{3}{4}$ ۳۵۱ -

قران از قیمتش اداء نمود - چه قدر بده کار است (۲۶ $\frac{3}{4}$)

۳۳۵ شخصی $\frac{3}{7}$ مبلغ ۷۰ تومان از خرج نمود پس از آن $\frac{1}{4}$ آنرا نیز خرج

کرد چه قدر خرج نموده

($\frac{9}{14}$ ۴۵۴)

۳۳۶ حوضی در دهن شهر دارد اول درء ساعت و دومی در مدتی

که برابر اول است آنرا پر مینماید هر گاه هر دو را با هم مدت ۳ ساعت

باز مینماید چه قدر از آن حوض را پر خواهند نمود

($\frac{5}{8}$)

- ۳۳۷ سه نفر عمده در کاری مشغولند مزد اولی روزی $\frac{1}{4}$ و قران و مزد دومی $\frac{3}{4}$ و قران و مزد سومی $\frac{1}{2}$ و قران میباشد - هر سه در مدت $\frac{1}{4}$ و روز چه قدر حاصل مینمایند $(\frac{29}{4} 192)$
- ۳۳۸ چه قدر بسنگ $\frac{2}{3}$ و رابر تسع ان بیفرا^{بیم} بنجبه $\frac{3}{5}$ و $\frac{4}{5}$ حاصل شود $(\frac{3}{5} 20)$
- ۳۳۹ تاجری $\frac{3}{5}$ و $\frac{1}{2}$ من چای از قرار مینی $\frac{1}{8}$ و $\frac{1}{4}$ تومان فروخت $\frac{5}{11}$ و $\frac{4}{11}$ تومان خرید نمود - قیمت انها چه قدر بوده $(\frac{19}{24} 43)$
- ۳۴۰ تاجری $\frac{1}{4}$ و $\frac{1}{2}$ خروار صابون از قرار خروار $\frac{1}{4}$ و $\frac{1}{2}$ تومان فروخت و $\frac{3}{4}$ و $\frac{1}{2}$ تومان نفع کرد - قیمت خرید انها چه قدر بوده - $(\frac{5}{8} 1601)$
- ۳۴۱ تاجری $\frac{1}{4}$ و $\frac{1}{2}$ من قند از قرار مینی $\frac{3}{4}$ و $\frac{1}{2}$ قران خرید و انها را از قرار مینی $\frac{4}{5}$ و $\frac{1}{2}$ قران همه انها را چند فروخت و چه قدر نفع نمود $(\frac{1}{4} 739$ و $\frac{7}{8} 133)$
- ۳۴۲ شخصی ماهی $\frac{1}{4}$ و $\frac{1}{2}$ تومان دخل و $\frac{2}{3}$ و $\frac{1}{2}$ تومان انرا خرج نمود تا اندوخته میکند بعد از $\frac{1}{4}$ و $\frac{1}{2}$ ماه چه قدر اندوخته نمود $(\frac{1}{4} 19)$
- ۳۴۳ شخصی بی بازار رفت و $\frac{1}{2}$ و $\frac{1}{4}$ قران داشت $\frac{1}{4}$ و $\frac{1}{2}$ قران انرا عباتی خرید و یک ار سے بقیه نصف عبا و چند پن جو راب و دستمال باند نصف قیمت ار سے خرید چه قدر دیگر برای او باقی ماند $(\frac{5}{8} 10)$
- ۳۴۴ شخصی $\frac{1}{2}$ و $\frac{1}{4}$ قران بنو کرش دارد که $\frac{1}{4}$ و $\frac{1}{2}$ من روغن از قرار مینی $\frac{1}{4}$ و $\frac{1}{2}$ قران و $\frac{3}{4}$ و $\frac{1}{2}$ من قهوه از قرار مینی $\frac{1}{4}$ و $\frac{1}{2}$ قران و دو خروار ذغال سنگ از قرار خرواری $\frac{1}{4}$ و $\frac{1}{2}$ قران بخرد قیمت همه انها چه قدر

(۴۵)

- وجه قدر دیگر نزد وی باقی میماند $(\frac{7}{16} ۱۵۳ و \frac{4}{16} ۷)$
- ۳۴۵ تاجری $\frac{1}{4}$ خردار کندم از قرار خرداری $\frac{3}{4}$ ۱۱۴ قران خرید
و $\frac{1}{4}$ قران برای آنها خرج نمود و آنها را بمبلغ ۲۷۴۰ قران
فروخت ایاچه قدر دفع با ضرر نموده $(\frac{5}{1} ۱۴۴ قران نفع کرده)$
- ۳۴۶ تاجری ۱ صندوق صابون که در هر یکی ۱۰۰ قالب صابون داشت
خرید از قرار فالی $\frac{4}{5}$ قران و $\frac{1}{5}$ قران بر آنها خرج نمود
انها را چه قدر داده است و آنها را چند فروشت تا از روی همه
 $\frac{1}{4}$ ۱۴۴ قران نفع نماید $(\frac{3}{4} ۱۴۵۲ و \frac{1}{4} ۱۵۹۴)$
- ۳۴۷ تاجری $\frac{1}{4}$ ۳۷ ذرع پارچه را بقیهت ۴۲۰ قران فروخت و از هر
ذری $\frac{1}{5}$ قران نفع نمود - قیمت اصل آنها چه قدر بوده (۳۰۰)
- ۳۴۸ دو کبوتر در یک وقت از دو نقطه روبروی یکدیگر حرکت نمودند
اولی دقیقه $\frac{1}{4}$ ۴۲ ذرع و دومی دقیقه $\frac{3}{5}$ ۱۱۵ ذرع میپایند
و بعد از گذشتن $\frac{1}{5}$ ۱۲ دقیقه بهمدیگر رسیدند مسافت
میان آنها دو نقطه چه قدر بود $(\frac{13}{6} ۱۷۷۴۰ ذرع)$
- ۳۴۹ بنائی $\frac{1}{4}$ ۲۳ روز در کاری مشغول شد و برادرش $\frac{1}{4}$ ۱۵ روز
کار نمود اولی چه قدر مزد پیشتر از دومی حاصل میکند در صورتیکه
مزد روزانه دومی ۱۵ قران و اولی $\frac{1}{4}$ قران کمتر از دومیست (۴۵)
- ۳۵۰ جولائی روزی $\frac{1}{4}$ ۴ ذرع و برادرش $\frac{1}{4}$ ۲ ذرع پیشتر از آن و
پدرشان هر روز باندازه هر دو پیش کار مینماید هر سه نفر
در مدت $\frac{1}{4}$ ۱۷ روز چند ذرع مینمایند (۴۲۰)
- ۳۵۱ سه نفر جمله در کاری مشغولند مزد روزانه اولی $\frac{3}{4}$ ۲ قران

(۴۶)

و مزد روزانه دوتی $\frac{۴}{۵}$ قران بیشتر از اولی و مزد روزانه سیمتی
باندازه دو برابر اولی مگر $\frac{۵}{۸}$ قران میباشد مزد هر سه نفر در
مدت $\frac{۱}{۴}$ و روز چه قدر خواهد شد $(\frac{۵۱}{۱۰} ۷۲)$

۳۵۲

سه نفر بنیاد رکاری مشغولند مزد روزانه اولی $\frac{۱}{۴}$ قران و دومی
 $\frac{۷}{۸}$ قران کمتر از مزد اولی و مزد سیمتی باندازه مزد هر دو مگر $\frac{۱}{۸}$
قران میباشد مزد هر سه نفر در مدت $\frac{۱}{۴}$ روز چه قدر
خواهد شد $(\frac{۵}{۱} ۷۵۲)$

۳۵۳

مزد بخاری در روز دو برابر مزد بخاری دیگر بعلاوه $\frac{۱}{۴}$ قران
و مزد دوتی باندازه سه برابر مزد سیمتی مگر $\frac{۱}{۴}$ قران میباشد هر
مزد روزانه سیمتی $\frac{۱}{۴}$ قران باشد مزد هر سه نفر در مدت $\frac{۱}{۴}$
روز چه قدر میباشد $(\frac{۳}{۱} ۲۴۶)$

۳۵۴

شخصی قطعه زمینی که مساحتش $\frac{۳}{۸} ۹۵۷$ ذرعی $\frac{۳}{۵}$ قران خرید پس
از آن از این زمینی دیگر که مساحتش $\frac{۲}{۳} ۱۶۸۱$ ذرع و فیمتش ذرعی
 $\frac{۷}{۸}$ قرانست عوض نمود. چند قران دیگر باید بدهد $(\frac{۷۹}{۱۲} ۱۸۵)$
تاجری روزی $\frac{۱}{۴}$ قران دخل و روزی $\frac{۲}{۵}$ قران خرج میکند
بعد از ۱۷ روز چه قدر اندوخته خواهد نمود در صورتیکه در این
مدت فقط $\frac{۱}{۴}$ روز کار کرده است $(\frac{۹}{۳} ۹۱)$

۳۵۵

در کارخانه ۳۱ مرد و ۲۰ پسر مشغول کارند در مدت $\frac{۱}{۴}$ روز
چه قدر مزد حاصل میکنند در صورتیکه مزد هر مردی ۵ برابر
مزد هر پسری مگر $\frac{۱}{۴}$ قران و مزد هر پسری $\frac{۱}{۴}$ قران میباشد

۳۵۶

$(\frac{۱}{۴} ۱۲۹۶)$

(۴۷)

- ۳۵۷ شخصی سه قطعه زمین خرید مساحت اولی $\frac{۳}{۴}$ ۲۴۵ ذرع
 مربع و قیمتش $\frac{۱}{۳}$ ۱۹۱ تومان و مساحت دومی $\frac{۱}{۳}$ ۴۱۷ ذرع
 مربع و قیمتش $\frac{۳}{۵}$ ۳۶۵ تومان و مساحت سومی $\frac{۳}{۵}$ ۵۱۱ ذرع
 مربع و قیمتش $\frac{۳}{۳}$ ۴۱۹ تومان بود هم انهارا چند بفروشد تا
 از ذرع مربعی $\frac{۵}{۸}$ تومان نفع نماید $(\frac{۲۰۳}{۴۸۰} ۱۷۹۲)$
- ۳۵۸ دو قطعه زمین دارم مساحت اولی $\frac{۳}{۴}$ ۴۶۲ ذرع مربع و مساحت
 دومی $\frac{۳}{۴}$ ۱۶۵ ذرع بیشتر از اولی و قیمت هر ذرع مربعی از
 هر دو قطعه $\frac{۱}{۳}$ ۱۶۰ قرانست قیمت ان دو قطعه زمین چه قدر است
 $(\frac{۱۷}{۳۰} ۱۷۹۹۹)$
- ۳۵۹ تاجری $\frac{۱}{۳}$ ۴ خروار قهوه از قرار خرواری ۳۶۹ قران خرید پس
 از آنکه قهوه ها خشک شد وزن انها $\frac{۱}{۳}$ ۳۴۷ من شد انهارا
 منی $\frac{۲}{۵}$ ۱۲ قران فروخت یا چه قدر نفع نموده (۲۷۱۰)
- ۳۶۰ تاجری $\frac{۱}{۳}$ ۳۱ خروار کندم از قرار خرواری $\frac{۱}{۵}$ ۱۴۰ قران خرید و
 انهارا منی $\frac{۵}{۸}$ ۱ قران فروخت چه قدر نفع نموده $(\frac{۱۱}{۳۰} ۱۵۸)$
- ۳۶۱ قطار راه آهن ساعت دو از روزان شهری حرکت نمود و ساعتی
 $\frac{۱}{۳}$ ۲۴ مایل راه می پیماید و قطاری دیگر ساعت $\frac{۱}{۳}$ ۵ از روزان
 همان شهر حرکت نمود و ساعتی $\frac{۱}{۳}$ ۳۱ مایل راه می رود ساعت ۹
 از روز فاصله میان ان دو قطار چه قدر خواهد شد $(\frac{۱}{۳۰} ۳۱)$ مایل
- ۳۶۲ شخصی بطلب کار خود $\frac{۳}{۳}$ ۱۳۰ تومان و $\frac{۳}{۵}$ ۴۳۸ قران اداء نمود
 چه قدر دیگر مد بونسنت در صور بشک و ام وی ۲۰۰۰ قران بوده
 $(\frac{۹}{۱۰} ۲۵۹)$

۳۶۳

۲۷ خم روغن داریم وزن هر پیک ۹۳ من میباشد و قیمت هر صفت
روغن $\frac{۱}{۴}$ قرانست هر گاه وزن هر خم خالی $\frac{۲}{۴}$ من باشد
قیمت روغنها چه قدر خواهد بود (۶۳۵۷)

۳۶۴

معماری $\frac{۱}{۴}$ ۱۳ روز در کاری مشغول و دیگری $\frac{۱}{۴}$ ۵ روز بیشتر
از او $\frac{۱}{۴}$ کار نموده دوئی چه قدر مزد بیشتر از او لی حاصل میکند
در صورتیکه مزد روزانه او $\frac{۱}{۴}$ قران و مزد دوئی روزانه
 $\frac{۱}{۴}$ قران بیشتر از او لی باشد (۱۲۳۴)

۳۶۵

مزد روزانه بنائی در روز $\frac{۱}{۴}$ قران و مزد روزانه دیگری
۵ قران بیشتر از او لی است چه قدر او لی بیشتر از دوئی مزد
حاصل میکند در صورتیکه دوئی $\frac{۱}{۴}$ ۸ روز او لی با اندازه دو
برابر دوئی بعلاوه $\frac{۱}{۴}$ ۴ روز کار کرده باشد (۹۲۵)

۳۶۶

مهراتی میان ۴ دختر و ۵ پسر تقسیم شد بهر دختری $\frac{۱}{۴}$ و بوقتا
و بهر پسری دو برابر حصه هر دختری رسیدان مهرات چه قدر
بوده (۹۵۵)

۳۶۷

شخصی دو طاقه قماش که طول یکی $\frac{۱}{۵}$ ۵ ذرع و دوئی بقدر
مجموع $\frac{۲}{۳}$ و $\frac{۲}{۳}$ ۱۵ کمتر از او لیست خرید قیمت هر دو آنها
قدر است در صورتیکه هر ذری از طاقه او لی $\frac{۱}{۴}$ قران و هر
ذری از دوئی $\frac{۲}{۵}$ قران بیشتر از او لی بوده باشد (۹۲۶)

۳۶۸

میوه فروشی دوازده سبد کلابی از قرار منی $\frac{۳}{۵}$ قران و ۱۴
سبد سبب از قرار منی $\frac{۳}{۴}$ قران و هفت سبد انکور از قرار
منی $\frac{۳}{۴}$ قران خرید قیمت هر آنها چه قدر است در صورتیکه

در هر سید اولی $\frac{1}{4}$ من و در دومی هر یک $\frac{1}{5}$ من و در هر سید از سومی $\frac{3}{4}$ من بوده و وزن هر سید خالی نیز دو من بوده باشد

($\frac{29}{30}$ و ۴۱)

۳۶۹ در کارخانه ۶ مرد و ۳ زن و ۲ بچه مشغول کارند همه آنها در روز چه قدر مزد حاصل میکنند در صورتیکه هر مردی روزی $\frac{1}{4}$ ساعت کار نماید از قرار ساعتی $\frac{3}{5}$ اقران و هر زنی روزی $\frac{1}{4}$ ساعت کار نماید از قرار ساعتی $\frac{1}{4}$ مزد هر بچه و مزد هر بچه -

($\frac{11}{15}$ و ۹۶۹۱)

۳۷۰ روزی $\frac{1}{5}$ اقران بوده باشد دو نفر هر یک پول دارند که با هم مختلف است اولی $\frac{1}{4}$ تومان و دومی ۷ برابر اولی مگر $\frac{4}{5}$ تومان دارد مجموع هر دو چه قدر است

($\frac{1}{5}$ و ۱۲۴)

۳۷۱ شخصی سه قطعه زمین دارد مساحت اولی دو برابر مساحت دومی و مساحت دومی سه برابر مساحت سومی و اولیست هر گاه مساحت سومی $\frac{1}{4}$ جریب بوده مساحت همه آنها چه قدر بوده (۱۸۳)

۳۷۲ بده کاری دفعه اول $\frac{1}{4}$ تومان و دفعه دوم باندازه $\frac{3}{8}$ تومان بیشتر از اول و دفعه سیم باندازه ۷ برابر اول مگر دو برابر آنچه که اول داده بود بطلب کار خود کار سازی نمود هر گاه انداز دین آن ۱۰ تومان بوده چه قدر دیگر بده کار است

($\frac{3}{8}$)

۳۷۳ شخصی $\frac{3}{4}$ خروار پنبه از قرار خرواری $\frac{1}{4}$ ۱۲۰ تومان فروخت و $\frac{1}{5}$ ۶۰ تومان نفع کرد آنها را چند خرید بود ($\frac{4}{5}$ و ۲۷۵۱)

۳۷۴ ناجری $\frac{1}{4}$ خروار کوشک از قرار خرواری $\frac{1}{4}$ ۳۱۲ اقران خرید و

انهارا بمبلغ ۳۹۹۰ تومان فروخت چه قدر نفع با ضرب نمود ه

($\frac{1}{6}$ ۳۴۴ نفع)

طول اطاقی $\frac{1}{4}$ ۷ ذرع و عرض $\frac{3}{4}$ ۵ ذرع و ارتفاعش $\frac{1}{2}$ ۴ ذرع است **۳۷۵**

انرا رنگ و روغن زدند از قرار ذری $\frac{1}{4}$ ۵ قران چه قدر خرج

رنگ و روغن ان میشود در صورتیکه مساحت درو پنجرهای

ان اطاق $\frac{1}{4}$ ۸ ذرع بوده باشد ($\frac{21}{4}$ ۵۶۷)

شخصی ۲۴ شتر خرید بعد از ۱۵ روز انهارا بفیث $\frac{1}{4}$ ۱۲۰۰ قران **۳۷۶**

وازد روی انها $\frac{1}{4}$ ۲۵۱۲ کفغ کرد انهارا چند خریده در صورتیکه

روزی $\frac{1}{4}$ ۱۳ قران خرج انها نموده باشد ($\frac{1}{4}$ ۹۶۴)

شخصی دارای $\frac{1}{4}$ ۳۲ قران و دیگری دارای سه برابر پول اولی مگر **۳۷۷**

$\frac{1}{5}$ ۱۷ قران و سیمی دو برابر دومی بعلاوه $\frac{3}{4}$ ۴ و چهارمی باندازه

دومی و سومی مگر $\frac{1}{4}$ ۲۶ قران دارا میباشد پول همه انها چه قدر

($\frac{1}{11}$ ۴۹۶)

شخصی $\frac{1}{4}$ ۵۴ قران بر فقراء تصدق نمود دید که پنج برابر آنچه خرج **۳۷۸**

نموده دارد چه قدر پول داشته ($\frac{1}{11}$ ۳۲۷)

شخصی ماهی $\frac{1}{4}$ ۹ تومان و دیگری $\frac{3}{5}$ ۱۵ تومان مواجب دارد بعد **۳۷۹**

از $\frac{1}{4}$ ۷ ماه دومی چه قدر بیشتر از اولی حاصل میکنند ($\frac{9}{4}$ ۴۴)

در عمارتی ۱۲ فجار و ۱۳ بناء و ۵۱ عمل مشغول کارند همه انها در **۳۸۰**

$\frac{1}{4}$ ۴ روز اجرت حاصل میکنند در صورتیکه مزد روزانه هر عمل

$\frac{1}{4}$ ۶ قران و مزد بناء هفت برابر مزد عمل مگر $\frac{1}{4}$ ۲۵ قران و مزد

فجار دو برابر مزد بناء مگر $\frac{1}{4}$ ۱۵ قران بوده باشد ($\frac{1}{11}$ ۴۱۸۹)

(۵۱)

۳۸۱ تاجری $\frac{1}{4}$ ۷۸ دسنه کاسه از قرار هر دسنه $\frac{2}{5}$ ۱۷ قران خرید
 $\frac{3}{4}$ ۲۴ قران بر آنها خرج نمود و $\frac{1}{4}$ ۱ دسنه از آنها شکست آنها
از قرار کاسه $\frac{2}{5}$ ۱ قران فروخت چه قدر نفع نموده - هر دسنه

۱۲ عدد میباشد $(\frac{1}{4} ۲۷۷)$

۳۸۲ شخصی قطعه زمینی که $\frac{1}{4}$ ۱۳۵۶ ذرع مربع مساحتش بود از قرار
ذری $\frac{3}{5}$ ۴۵ شاهی خرید ۱۱۹ تومان انرا داد چند قران دیگر
بدکار است $(\frac{1}{4} ۱۲۰۲$ قران)

۳۸۳ بقالی ۴۱ من سرکه بقیمت $\frac{2}{3}$ ۴۰ قران خرید و $\frac{2}{5}$ ۳ قران بر آنها
خرج نمود آنها را در چند شبیه که هر یکی کجا پیش $\frac{3}{4}$ من دارد
جای داد و هر شبیه را بقیمت $\frac{2}{5}$ ۱ قران فروخت چه قدر ^{سود} نموده
در صورتیکه در وقت خالی نمودن آن من از آنها بخت و قیمت
شبیه های خالی $\frac{1}{5}$ ۱۰ قران بوده باشد $(\frac{1}{5} ۴۶)$

۳۸۴ در یک کارخانه ۱۶۱ نفر عمل مشغول کارند و $\frac{1}{4}$ ۲۳ روز کار
نمود از قرار هر یک روزی $\frac{1}{4}$ ۳ ذرع و $\frac{3}{4}$ ۱۶ روز دیگر از قرار
روزی $\frac{3}{5}$ ۴ ذرع کار نمودند در تمام این روزها چند ذرع
کار نموده اند $(\frac{2}{5} ۲۶۱۰۴)$

۳۸۵ شخصی روی هم رفته $\frac{1}{4}$ ۵۳ قران خرج خانه میکنند و ماهی
 $\frac{1}{5}$ ۵ تومان شهریه نوکر میدهد و در سال $\frac{1}{4}$ ۱۳۷ تومان
لباس بخرد چه قدر در یک سال خرج میکنند و چند قران ^{بخت}
مینماید ^{هرگاه} موجب ماهیانه او $\frac{2}{5}$ ۱۳۵ تومان باشد و سال ۳۶۵
روز $(۲۱۵۲۴ و ۱۹۲۱۶)$

۳۸۶ شخصی سه طافه قماش خرید قیمت اولی $\frac{1}{4}$ قران و $\frac{1}{3}$ قیمت
دومی $\frac{1}{4}$ قران کمتر از قیمت اولی و $\frac{1}{4}$ قیمت دومی باندازه
 $\frac{2}{5}$ قران بیشتر از قیمت دومی است قیمت هر سه چهره قدر
بوده $(\frac{11}{4} 19)$

۳۸۷ زارعی سه راس گاو خرید قیمت یکی از آنها $\frac{1}{4}$ قران و قیمت
هر یک از دو راس دیگر $\frac{1}{4}$ قران داد و ه برابر قیمت اولی
برای او باقی ماند چه قدر پول داشته $(\frac{1}{2} 1120)$

۳۸۸ اطاقی که مساحت سطح آن $\frac{1}{4}$ ذرع مربع و مساحت دیوارها
و سقفش بدون پنجره هایش $\frac{1}{5}$ ذرع مربع است هر گاه
بخواهیم زمین آنرا فرش کنیم از قرار ذری $\frac{1}{4}$ قران و دیوارها
رنگ و روغن زمین از قرار ذری $\frac{3}{4}$ قران چه قدر مخارج آن خواهد
شد $(\frac{3}{5} 1470)$

۳۸۹ قطاری ساعتی $\frac{1}{5}$ ۲۷ میل و دیگری ساعتی $\frac{3}{4}$ ۱۱ میل بیشتر
از اولی راه میرود اولی ساعت دو از شب از شهری حرکت نمود
و دومی $\frac{3}{4}$ ساعت بعد از آن حرکت نمود در ساعت یازده و نیم
از همان شب دو می چند میل جلوتر از اولی خواهد بود $(\frac{3}{8} 43)$

۳۹۰ شخصی سه کتاب خرید و قیمت آنها را داد و باندازه پنج برابر قیمت
کتابها مگر $\frac{3}{4}$ قران برای او باقی ماند هر گاه قیمت یکی از آن
کتابها $\frac{1}{4}$ قران باشد چه قدر پول داشته $(\frac{1}{4} 133)$

۳۹۱ شخصی دو کلبه که طول اولی $\frac{2}{5}$ ذرع و دومی $\frac{3}{4}$ ذرع کمتر از
طول اولی بود از قرار ذری $\frac{1}{4}$ قران خرید قیمت هر دو آنها چه قدر

میباشد

($307 \frac{7}{1}$)

۳۹۲ زارعی $\frac{1}{4}$ ۱۸ خروار کندم از قرار خرواری $\frac{1}{4}$ ۱۳۲ قران و
 $\frac{3}{4}$ ۳۱ خروار لوبیا از قرار خرواری $\frac{1}{4}$ ۱۲۵ قران فروخت
 و از پول آنها دو اسب از قرار اسبی $\frac{1}{4}$ ۱۴۳۱ قران و $\frac{1}{4}$ ۷
 ذرع ماهوت از قرار ذری $\frac{1}{4}$ ۲۲ قران خرید چه قدر پول

برای او باقی ماند

($2123 \frac{41}{48}$)

۳۹۳ شخصی سالبانه $\frac{3}{5}$ ۱۷۹۵ تومان مواجب دارد و روزی $\frac{1}{4}$ ۴۲
 قران خرج میکند بعد از یک سال چه قدر اندوخته مینماید

($2443 \frac{1}{3}$)

۳۹۴ سی و پنج نفر عله در مدت $\frac{1}{4}$ ۶ روز در کارخانه مشغول بودند
 چه قدر اجرت حاصل نموده اند در صورتیکه مزد روزانه
 هر یک از آنها از ایشان $\frac{1}{4}$ ۱۲ قران و مزد روزانه هر یک

از مابقی $\frac{3}{4}$ ۱۶ قران بوده است

($3396 \frac{1}{4}$)

۳۹۵ جولائی متعهد شد $\frac{1}{4}$ ۱۸۴۵ ذرع پارچه بیافند شخص $\frac{1}{4}$ ۱۸
 روز مشغول شد و روزی $\frac{2}{5}$ ۵۷ ذرع میبافت پس از آن ناخوش
 شد و جولای دیگری مدت $\frac{3}{4}$ ۱۵ روز مشغول شد و روزی $\frac{1}{4}$ ۲۳
 ذرع کمتر از اولی بافت چند ذرع دیگر از آن پارچه باقی ماند -

($249 \frac{17}{40}$)

۳۹۶ قیمت یکین عدس $\frac{3}{4}$ ۱۱ شاهی و قیمت یکین شمبلیله $\frac{3}{4}$ ۱۴ شاهی

اختلاف قیمتان دو خروار از هر دو آنها چه قدر میباشد ($262 \frac{1}{4}$)

۳۹۷ زارعی $\frac{1}{4}$ ۱۷ جریب زمین را پنبه کاشت از هر جریب $\frac{3}{5}$ ۴ خروار

پنبه حاصل نمود آنها را از قرار خرواری $\frac{1}{4}$ ۳۴۲ قران فروخت
از آن مبلغ از برای اجاره هر جریبی $\frac{4}{5}$ ۳۲ تومان بصاحب زمین
داد و برای هر جریبی نیز $\frac{1}{4}$ ۱۸۹ قران خرج نموده چه قدر نفع نموده است

($\frac{1}{4}$ ۱۸۱۱۸)

شخصی سه طاقه قماش خرید هر گاه ربع قیمت اولی مساوی به قیمت
دوئی که $\frac{3}{5}$ ۳۲ قرانست بوده و قیمت سوئی دو برابر قیمت اولی
بوده است چند قران بیگهای هر سه داده است ($\frac{4}{5}$ ۴۲۳)

۳۹۸

خیاطی طاقه را بمبلغ $\frac{1}{4}$ ۴۵ قران برای لباس خرید و $\frac{1}{4}$ ۴ قران
لوازم برای آن خرید و $\frac{3}{4}$ ۳ روز مشغول دوختن آنها شد و
روزیهم $\frac{1}{2}$ ۳ ساعت کامیگرده هر گاه میخواهد از روی آن
 $\frac{2}{5}$ ۳۲ قران نفع کند آنرا چند بفروشد در صورتیکه مزد او
ساعتی $\frac{1}{5}$ ۲ قران بوده باشد ($\frac{11}{24}$ ۱۰۸)

۳۹۹

قطعه زمین مستطیلی طولش $\frac{1}{4}$ ۹۶ ذرع و عرضش $\frac{2}{5}$ ۳۴
ذرع است محیط آن زمین چند ذرع میباشد ($\frac{3}{11}$ ۲۶۱)
قطعه زمین مستطیلی طولش $\frac{1}{4}$ ۹۶ ذرع و عرضش $\frac{3}{5}$ طولش میباشد
محیط آن زمین چه قدر است ($\frac{3}{11}$ ۳۰۸)

۴۰۰

قطعه زمین مستطیلی عرضش $\frac{1}{4}$ ۳۲ ذرع و طولش هفت برابر
عرضش میباشد محیط آن چند ذرع است ($\frac{5}{20}$ ۵۲۰)

۴۰۲

زارعی زمینیه که مساحتش $\frac{1}{8}$ ۷۳ جریب بود کشت نمود $\frac{5}{6}$ ۲۷
جریب آنرا کندم و $\frac{1}{4}$ ۳۴ جریب از آنرا پنبه و مابقیها اجوکاشتند
هر گاه از هر جریب که کندم کاشته $\frac{1}{4}$ ۴ خروار کندم و از هر جریب

۴۰۳

(۵۵)

که پنبه کاشنه $\frac{۳}{۴}$ و خروار پنبه و از هر جریبی که جو کاشنه $\frac{۱}{۵}$
 خروار جو حاصل نموده باشد و کند مهارا از قرار خرواری $\frac{۴}{۵}$ ۱۵۲
 قران و پنبه ها را خرواری $\frac{۲}{۵}$ ۳۸۶ قران و جو خرواری $\frac{۱}{۹}$ ۹۴
 قران فروخته باشد چند قران حاصل نموده است $(\frac{۲۴۹}{۵۷۶} ۲۳۷۱۲)$
 شخصی دقیقه $\frac{۱}{۴}$ ۶۸ ذرع راه میرود و دیگری $\frac{۳}{۴}$ ۱۱ ذرع در $\frac{۱}{۵}$
 دقیقه راه میرود اولی در $\frac{۳}{۴}$ ۹ دقیقه چند ذرع بیشتر از دومی
 راه میرود $(\frac{۱}{۱۶} ۹۵)$

مسائل تقسیم کسرها

- ۴۰۵ قیمت یک خروار شکر چه قدر است در صورتیکه قیمت $\frac{۳}{۴}$
 آن ۱۵۰ قران باشد (۲۲۵)
- ۴۰۶ شخصی یک طاقه قماش که ۳۹ ذرع طولش بود بچند قسمت
 متساوی نمود هر حصه از آن $\frac{۱}{۴}$ ۳ ذرع شد آنرا بچند
 حصه نمود (۱۲)
- ۴۰۷ طول قدم شخصی $\frac{۳}{۴}$ ذرع است پس در مسافت ۱۵ ذرع چند
 قدم بر میدارد (۲۰)
- ۴۰۸ جدولی $\frac{۲}{۵}$ حوضی را در ۱۸ دقیقه پر مینماید در یک دقیقه
 چه قدر آنرا پر خواهد نمود $(\frac{۱}{۴۵})$
- ۴۰۹ $\frac{۲}{۵}$ قران بر ۹ نفر تقسیم نمودیم حصه هر یک چه قدر
 شده است $(\frac{۱}{۱۵})$
- ۴۱۰ هر گاه قیمت $\frac{۳}{۴}$ ذرع ماهوت ۲۱۴ قران باشد قیمت یک

- (۴۰) ذرعان چه قدر خواهد شد
- ۴۱۱ شخصی دقیقه $\frac{1}{4}$ ۲۰ ذرع راه میرود در چند دقیقه ۴۰۵
 ذرع راه میرود (۲۰)
- ۴۱۲ جولائی روزی $\frac{1}{4}$ و ذرع میبافند هر گاه روزی $\frac{3}{5}$ ۱ ساعت
 مشغول کار باشد ساعتی چه قدر میبافند ($\frac{61}{61}$)
- ۴۱۳ بنائی در مدت ۳ روز ۴ ذرع میبافند در چند روز ۱۵ ذرع
 انرا خواهد ساخت ($\frac{11}{4}$)
- ۴۱۴ هر گاه قیمت بکن روغن $\frac{1}{4}$ و قران باشد چند من از مبلغ $\frac{3}{4}$ ۱۷
 قران میتوانیم بخریم ($\frac{13}{2}$)
- ۴۱۵ $\frac{5}{8}$ ۱۶ ذرع ترمه بمبلغ $\frac{1}{5}$ ۲۵ قران خریدیم قیمت يك
 ذرع ان چه قدر بوده است ($\frac{15}{2}$)
- ۴۱۶ جولائی $\frac{1}{4}$ ۳۵ ذرع از پارچه را در مدت $\frac{1}{4}$ ۵ روز میبافند
 پس در چند روز $\frac{1}{4}$ ۲۳ ذرع خواهد بافت ($\frac{1}{3}$)
- ۴۱۷ تاجوی $\frac{3}{8}$ ۱۷ جریب زمینی را بمبلغ $\frac{1}{6}$ ۱۱۳۵ تومان خرید
 قیمت هر جریب از ان چند بوده ($\frac{1}{3}$ ۶۵)
- ۴۱۸ چه کسر است که با اندازه $\frac{1}{4}$ از $\frac{5}{6}$ کوچکتر باشد ($\frac{1}{4}$)
- ۴۱۹ چه کسر است که ۷ مرتبه از $\frac{1}{5}$ کوچکتر میبافند ($\frac{4}{35}$)
- ۴۲۰ دو نفر شربت بودند $\frac{6}{7}$ ۱۴ تومان سود کردند هر گاه
 انها را بتساوی میان خود تقسیم کنند حصه هر يك چه قدر
 خواهد شد ($\frac{3}{7}$ ۹۲)
- ۴۲۱ حاصل ضرب دو کسر مساویست به $\frac{1}{8}$ و یکی از انها مساویست

- به $\frac{۳}{۴}$ عدد دیگر کدام است $(\frac{۱}{۳})$
- ۴۲۲ $\frac{۳}{۴}$ ۱۲۹ سپر چند من میشود در صورتیکه هر منی ۴۰ سپر باشد
- ۴۲۳ $\frac{۱}{۴}$ ۴۵۹ رطل چند درم میباشد در صورتیکه هر رطلی ۱۳۴ درم بوده باشد $(\frac{۳}{۳۸۸})$
- ۴۲۴ قیمت یک خروار برنج $\frac{۱}{۴}$ ۲۴۵ قرانست از $\frac{۷}{۳}$ ۳۵۲ قران چند خروار برنج حاصل میشود $(\frac{۱}{۴۹۱})$
- ۴۲۵ شخصی در مدت $\frac{۳}{۵}$ ۷ ماه $\frac{۱}{۴}$ ۱۰۴ تومان حاصل نمود و بیکاه چه قدر حاصل نموده $(\frac{۳}{۱۳})$
- ۴۲۶ طاقه که دارای $\frac{۲}{۵}$ ۱۸۰ گره باشد چند ذرع میباشد در صورتیکه فدعی ۱ گره میباشد $(\frac{۱۱}{۴۰})$
- ۴۲۷ کس $\frac{۳}{۱۴}$ را بر چه کسری تقسیم کنیم تا خارج قسمت آن $\frac{۳}{۴}$ شود $(\frac{۲}{۷})$
- ۴۲۸ حاصل ضرب دو عددی مساویست $\frac{۷}{۱۴}$ ۱۵ و یکی از آنها $\frac{۳}{۴}$ ۵ میباشد $(\frac{۳}{۱۴})$
- ۴۲۹ عدد دیگر چه قدر است $(\frac{۳}{۴})$
- چه کسریست که اگر $\frac{۳}{۴}$ را بر آن تقسیم نمایم خارج قسمت آن $\frac{۵}{۳}$ شود $(\frac{۳}{۵})$
- ۴۳۰ تاجری $\frac{۳}{۴}$ ۲۳۵ من روغن را بقیمت $\frac{۱}{۶}$ ۱۲۹۶ قران خرید پس ازان باندازه مبلغ $\frac{۱}{۵}$ ۵۰۸ قران ازان به همافزینگی که خریده بود فروخت - چند من ازان را فروخته $(\frac{۲}{۵})$
- ۴۳۱ مساحت قطعه زمینی $\frac{۳}{۴}$ ۶۹۰ ذرع مربع و قیمتش $\frac{۲}{۳}$ ۴۸۳ تومان چند ذرع ازان میتوانیم بقیمت $\frac{۲}{۳}$ ۱۷۸ تومان بخریم

$(\frac{254}{5})$ ۴۳۲ $\frac{3}{7}$ را چند مرتبه میتوانیم از ۱۳۸ نفر بقی نامیم (۴۲)۴۳۳ حاصل ضرب دو عددی مساویست به $\frac{5}{11}$ و یکی از آنها -مساویست به $\frac{3}{4}$ عدد دیگر کدام است $(\frac{31}{3})$ ۴۳۴ هرگاه $\frac{1}{4}$ ۹۲۱ مقسوم و $\frac{2}{5}$ ۱۹ خارج قسمت آن باشد مقسوم علیهآن کدام است $(\frac{47}{4})$ ۴۳۵ قطاری از اسکندریه برای مصر حرکت نمود و ساعتی $\frac{3}{4}$ ۲۱ کیلومتر

راه پیمود و بعد از چند ساعت مسافت میان این دو شهر را خوا

پیمود در صورتیکه مسافت میان آنها ۲۰۱ کیلومتر بوده باشد

 $(\frac{27}{115})$ ۴۳۶ تاجری در فروش هر خرواری از برنج $\frac{1}{4}$ ۲۳ قران نفع میکندچند خروار برنج بفروشد تا $\frac{2}{5}$ ۴۲۷ قران نفع نماید $(\frac{18}{5})$

۴۳۷ ۱۵۹۹ غروش مصری چند چینه انگلیس میشود در صورتیکه

چینه انگلیس $\frac{1}{4}$ ۹۷ غروش مصری میباشد $(\frac{16}{5})$ ۴۳۸ سطح اطاقی که $\frac{1}{4}$ ۵۲ ذرع مربع بود بچینی شکسته فرش نمودو $\frac{1}{4}$ ۴۳۰ قران مخارج آن شده ذری چه قدر خرج آن شده $(\frac{1}{5})$ ۴۳۹ قطعه زمین مستطیلی که مساویست $\frac{4}{5}$ ۱۹۷۷ ذرع مربعو طولش $\frac{1}{4}$ ۱۵ ذرع میباشد عرضش چه قدر میباشد $(\frac{23}{5})$

۴۴۰ شخصی دو طاقه قماش از یک جنس خرید هرگاه طول یکی از

انها $\frac{3}{4}$ ۷ ذرع بیشتر از دیگری و قیمتش نیز $\frac{1}{8}$ ۹۶ قران بیشتر

از قیمت اولی باشد قیمت هر ذری از آنها چه قدر است $(\frac{1}{12})$ ۴۴۱
۳۹ $\frac{3}{5}$ تومان بر چند نفر تقسیم نمودیم بهر یک $\frac{7}{11}$ ۳ تومان رسید

چند نفر بوده اند (1)
۴۴۲ عمل روزی $\frac{3}{4}$ قران مزد دارد در چند روز $\frac{7}{8}$ ۱۷ قران

حاصل خواهد نمود $(\frac{1}{2} \frac{1}{6})$
۴۴۳ $\frac{1}{4}$ ۹۶۵ قران قیمت $\frac{1}{4}$ ۴ طاقه قماش میباشد هر گاه طول هر

طاقه $\frac{3}{4}$ ۱۳ ذرع باشد قیمت هر ذری چه قدر بوده $(\frac{3}{5} \frac{15}{5})$ ۴۴۴
حوضی کنجایش $\frac{3}{4}$ ۵۱۶ ۷ من آب دارد در چند دقیقه پر میشود
هر گاه جدولی داشته باشد که دقیقه $\frac{1}{4}$ ۱۲ من آب در آن میریزد

$(\frac{5}{6} \frac{92}{6})$
۴۴۵ چه عدد دیشک و برابری مساوی با $\frac{4}{7}$ ۱۳۶ میباشد $(\frac{1}{5} \frac{15}{7})$

۴۴۶ حاصل ضرب سه کسر در یکدیگر $\frac{5}{11}$ و حاصل ضرب دو کسر
از آنها در یکدیگر $\frac{1}{3}$ میباشد کسر سیم کدام است $(\frac{5}{7})$

۴۴۷ ۶ نفر عمل $\frac{1}{4}$ روز کار کردند و $\frac{4}{5}$ ۹۱ قران مزد حاصل نمودند
مزد روزانه هر یک چه قدر بوده $(\frac{2}{5} \frac{3}{5})$

۴۴۸ دوره یک عراده $\frac{5}{8}$ ۳ ذرع است در یک ساعت $\frac{7}{8}$ ۵۰۵
ذرع پیچوده است در هر دقیقه چند دور زده است $(\frac{1}{4} \frac{23}{4})$

۴۴۹ شخصی ۶ قران مزد ساختن $\frac{5}{8}$ کار پراگرفته است - مزده
ان کار چه قدر است (96)

۴۵۰ در یک کیسه قدری لبره موجود است هر گاه وزن آن کیسه ۱۴۷
مثقال و وزن هر لبره $\frac{1}{4}$ مثقال باشد در آن کیسه چند

- لبره میباشد (۱۰۵)
- ۴۵۱ بنائی مبلغ $\frac{1}{4}$ ۴۱۶ قران در مدت $\frac{1}{3}$ ۱۸ روز مندر حاصل
 نمود مندر روزانه وی چه قدر بوده $(\frac{1}{3} ۲۲)$
- ۴۵۲ چه عدد نیست که اگر آنرا در $\frac{1}{4}$ ۱۵ ضرب کنیم حاصل $\frac{1}{6}$ ۵۵۹
 شود $(\frac{2}{3} ۳۶)$
- ۴۵۳ $\frac{3}{7}$ عددی مساوی نیست به ۳۰ آن عدد کدام است (۷۰)
- ۴۵۴ یک خردار چند سپهر میشود در صورتیکه سپهر $\frac{1}{4}$ من بوده باشد
 (۴۰۰۰)
- ۴۵۵ یک من چند مثقال است در صورتیکه مثقال $\frac{1}{16}$ سپهر بوده
 باشد (۶۴۰)
- ۴۵۶ اجاره خانه در سال $\frac{1}{5}$ ۹۱ تومان است اجاره ماهانه آن چه قدر است
 $(\frac{3}{5} ۷)$
- ۴۵۷ شخصی قطعه زمینی را بمبلغ $\frac{3}{4}$ ۷۳۵ تومان فروخت و $\frac{1}{3}$
 قیمت اصلی آن نفع کرد چه قدر نفع کرده $(\frac{15}{16} ۱۸۳)$
- ۴۵۸ ۱۷۴۴ قران چند جبهه انگلیس میشود در صورتیکه جبهه
 $\frac{1}{4}$ ۵۴۴ قران بوده باشد (۳۲)
- ۴۵۹ یک کاری $\frac{3}{4}$ ۴۲ ذرع مکعب سنگ آورده است هر گاه در
 هر مریبه $\frac{3}{4}$ ذرع مکعب آورده باشد آن مقدار در چند مریبه
 آورده است (۵۷)
- ۴۶۰ شخصی $\frac{3}{4}$ ۵۸۱ من پنبه را بقیمت $\frac{1}{4}$ ۲۱۱ قران خرید پس از
 آن باندازه ۳۶ قران از آن به همان قیمتی که خرید بود فروخت چند

مرازا نرافروخته است

($\frac{17}{3}$)

۴۶۱ مسافت میان دوشهری ۱۴۱ میل است قطاری که ساعتی

$\frac{3}{4}$ ۲۷ میل راه میرود در چه مدت این مسافت را خواهد

($\frac{5}{3}$)

بمیرود

۴۶۲ زارعی خورد و پسرش ۲۱۷ (بنه) بسنه کندم و ادرو نموده و $\frac{1}{3}$ ۵۱

قران اجرت گرفته است هر گاه روزی $\frac{1}{4}$ ۶۴ بسنه درو نموده

($\frac{12}{4}$)

باشند مزد روزانه ایشان چه قدر بوده

۴۶۳ تاجری $\frac{1}{4}$ ۱۶۴ من روغن خریده میخواهد آنها را در چند تخم که

هر یک کنجایش $\frac{3}{4}$ ۲۷ من دارد بگذارد چند تخم برای آنها باید

(۱۵)

بخرد

۴۶۴ دوره عراده یک کاری $\frac{1}{4}$ ۳ ذرع است هر گاه در یک ساعت

۴۹۱۴ ذرع را به پیما بد در هر دقیقه چند دور میزند ($\frac{23}{5}$)

۴۶۵ شخصی $\frac{3}{4}$ ۱۹ من قند بقیمت $\frac{7}{15}$ ۹۰ قران خریده و آنها را بضر

$\frac{11}{12}$ ۴ قران فروخت هر منی را چند فروخته و از هر منی چه قدر

($\frac{7}{4}$ و $\frac{1}{4}$ قران)

ضر نموده است

۴۶۶ ۱۰۴ قران چند شلن میشود در صورتی که هر شلن $\frac{3}{4}$ ۳ قران

($\frac{37}{11}$)

باشد

۴۶۷ کارگری $\frac{5}{14}$ کار برادر $\frac{5}{6}$ ساعت تمام میکند در یک ساعت

($\frac{3}{7}$)

چه قدر از آنرا تمام خواهد نمود

۴۶۸ شخصی الاغی را فروخت و $\frac{3}{4}$ قیمت اصله آن نفع کرد هر گاه

نفع آن ۱۶۰ قران بوده قیمت اصله آن الاغ چه قدر است (۴۰)

۴۶۹ مسافری روزی $\frac{1}{3}$ میل راه میرود $\frac{1}{5}$ ۲۴ میل را در چند روز خواهد پیچود $(\frac{4}{5})$

۴۷۰ $\frac{1}{5}$ ۱۲۶۴ قران چند فرانک خواهد شد در صورتیکه قیمت یک فرانک $\frac{1}{5}$ ۲ قران بوده باشد $(\frac{7}{11})$ ۵۷۴

۴۷۱ شخصی ۳۲ ذرع قماش خرید و آنها را قطعه قطعه نمود از قرار هر قطعه $\frac{4}{5}$ ذرع هم آنها چند قطعه شد است (40)

۴۷۲ $\frac{1}{4}$ ۲۴ ذرع فاسنی بمبلغ $\frac{4}{5}$ ۴۰۱ قران خریدیم قیمت هر ذری چه قدر است $(\frac{2}{5})$ ۱۶

۴۷۳ چهار نفر عمل برای اتمام کاری مشغول شدند و روزی $\frac{1}{7}$ انرا درست میکردند در چند روز انرا تمام نموده اند $(\frac{4}{7})$ ۸

۴۷۴ از دهن شیری هر ۴ دقیقه ۶۵ من آب بیرون میاید در چند دقیقه ۲۰۰ من آب از ان بیرون میاید $(\frac{4}{13})$ ۱۲

۴۷۵ از دهن شیری هر $\frac{4}{5}$ ۳ دقیقه ۵۷ من آب بیرون میاید در چند دقیقه $\frac{1}{3}$ ۱۹۸ من آب از ان بیرون میاید $(\frac{7}{13})$ ۱۳

۴۷۶ زرگری $\frac{5}{11}$ کاریرا تمام نمود و $\frac{1}{4}$ ۳۲ ^{قران} مزد گرفت اگر ان کار را تمام مینمود چه قدر مزد حاصل مینمود $(\frac{1}{4})$ ۷۱

۴۷۷ هرگاه مردی روزی باندازه $\frac{5}{7}$ ۳ برابر آنچه که فعلا عاید مینماید حاصل مینمورد هر این روزانه $\frac{1}{7}$ ۴۶ قران حاصل

مینمود روزی چه قدر حاصل مینماید $(\frac{1}{4})$ ۱۲

مسائل مختلفه بچها عمل اصله کيوت

۴۷۸ چر عدد دېست که تسع ان مساويست به ۷

۱/۹ ان عدد = ۷ پس ۷/۹ ان = ۹ x ۷ = ۶۳ يا

۶۳ = ۹ x ۷ = ۱/۹ ÷ ۷

۴۷۹ چر عدد دېست که ثلث مساويست به ۱/۴

۱/۳ ان عدد = ۴ پس ۹/۳ ان = ۳ ان = ۹ x ۳ = ۲۷ =

۱۳ ۱/۳ يا ۴ ۱/۳ ÷ ۱/۳ = ۱۳ ۱/۳

۴۸۰ چر عدد دېست که ۵/۶ ان مساويست به ۶۵

۵/۶ ان = ۶۵ پس ۱/۶ ان = ۶۵/۶ = ۱۰ ۵/۶ = ۶۵ x ۶/۵ = ۷۸

يا ۶۵ ÷ ۵/۶ = ۷۸

۴۸۱ چر عدد دېست که ۴/۵ ان مساويست به ۳۴

۴/۵ = ۳۴ پس ۱/۵ ان = ۳۴ x ۵/۴ = ۴۲ ۱/۲ ان

۶۰ ۱/۵ = ۱۷۲ x ۵/۴ = ۲۱ ۳/۴ = ۶۰ ۱/۵ ÷ ۴/۵ = ۶۰

۴۸۲ ۳/۵ و ۲/۵ عددی مساويست به ۶۲ ان عدد کدام است

۳/۵ + ۲/۵ = ۱ که معادلهست با ۶۲ پس ۱/۵ ان = ۶۲

پس ۶۲ ان = ۶۲ x ۵ = ۳۱۰ يا ۶۲ ÷ ۱/۵ = ۳۱۰

۴۸۳ اختلاف میان ۵/۸ و ۳/۵ عددی مساويست به ۲ ان عدد کدام است

۵/۸ - ۳/۵ = ۱/۴۰ که معادلهست با ۲

۱/۴۰ = ۲ پس ۱/۴۰ ان = ۲ x ۴۰ = ۸۰ يا ۲ ÷ ۱/۴۰ = ۸۰

۴۸۴ چر قدر است ۱/۵ + ۱/۶ که معادلهست با ۱/۳

پس $\frac{1}{3}$ ان = $\frac{22}{11}$ پس $\frac{3}{11}$ ان = $\frac{22 \times 3}{11} = 60$ یا $22 \div$
 $\frac{11}{3} = 60$ شاهی

۴۸۵ شخصی $\frac{5}{9}$ آنچه را که داشت خرج نمود و بد که 108 قران دیگر دارد پول او چه قدر بوده $1 - \frac{5}{9} = \frac{4}{9}$ معادل با باقی مانده اوست $\frac{4}{9} = 108$ پس $\frac{1}{9}$ ان = $\frac{108 \times 9}{4} = 243$ قران

۴۸۶ شخصی $\frac{2}{5}$ و $\frac{1}{5}$ و $\frac{3}{8}$ روغن خود را که معادل با 723 من بود فروخت چند من روغن داشته $\frac{2}{5} + \frac{1}{5} + \frac{3}{8} = \frac{241}{280}$ معادل فروش $\frac{241}{280}$ ان = 723 من پس $\frac{1}{280}$ ان = $\frac{723}{241}$ پس $\frac{21}{241}$ ان = 140 من معادل با تمام روغن الشخص یا $723 \div \frac{241}{280} = 140$ من

۴۸۷ شخصی $\frac{2}{5}$ و $\frac{1}{4}$ و $\frac{3}{10}$ پول خود را بخشید و 120 تومان دیگر برای او باقی ماند - چند تومان داشته $\frac{2}{5} + \frac{1}{4} + \frac{3}{10} = \frac{19}{20}$ معادل با بخشش او $1 - \frac{19}{20} = \frac{1}{20}$ معادل با باقی مانده $\frac{1}{20} = 120$ پس $\frac{2}{20} = 20 \times 6 = 120$ تومان

۴۸۸ شخصی $\frac{1}{3}$ و $\frac{3}{8}$ و $\frac{2}{9}$ قهوه های خود را که معادل با 201 من بود فروخت - چند من دیگر برای او باقی مانده $\frac{1}{3} + \frac{3}{8} + \frac{2}{9} = \frac{67}{72}$ معادل با فروش او $\frac{67}{72} = 201$ پس $\frac{1}{72} = 201$ پس $\frac{21}{72} = 201$ پس $\frac{201 \times 72}{67} = 216$ من یا $201 \div \frac{67}{72} = 216$ من قهوه

۴۸۹ ناجری دو طاقه قماش بقیمت ۹۱ قران خرید قیمت یکی از انها

$\frac{5}{8}$ قیمت دیگری بود - قیمت هر طاقه چه قدر بوده

$$1 + \frac{5}{8} = \frac{13}{8} \text{ که معادلست با } 91 \text{ قران } \frac{13}{8} = 91 \text{ پس } \frac{1}{8}$$

$$= \frac{91}{13} \text{ پس } \frac{5}{8} \text{ ان } = \frac{91 \times 5}{13} = 35 \text{ قران قیمت اولی } 91 - 35$$

$$= 56 \text{ قران قیمت دومی}$$

۴۹۰ شخصی فدی قواری دارد هر گاه سه سبوع انها را بر پولش بپردازیم مجموع

۱۵۰ قران میشود چند قران داشته $1 + \frac{3}{7} = \frac{10}{7}$ که معادل است

با ۱۵۰ قران

۴۹۱ شخصی چند اشرفی دارد هر گاه دو خمس آن بعد از او ۴ اشرفی بر پولش

بپردازیم مجموع ۶۰ اشرفی میشود - چند اشرفی داشته

$$1 + \frac{2}{5} = \frac{7}{5} \text{ که معادلست با مجموع انها مگر } 4 \text{ اشرفی}$$

$$60 - 4 = 56 = \frac{7}{5}$$

$$56 \div \frac{7}{5} = 40 \text{ اشرفی پس اشخص } 40 \text{ اشرفی داشته}$$

۴۹۲ شخصی قطعه زمینی دارد هر گاه بر $\frac{7}{8}$ مساحت آن زمین ۲۱ جریب

اضافه کنیم مجموع مساوی با مساحت آن زمین میشود - مساحت

انقطعه چه قدر بوده

$$1 - \frac{7}{8} = \frac{1}{8} \text{ که معادلست با } 21 \text{ جریب که میخواهیم اضافه نمایم}$$

$$21 \div \frac{1}{8} = 168 \text{ جریب مساحت انقطعه زمین}$$

۴۹۳ هر گاه بر $\frac{5}{9}$ پول شخص ۱۵۰ تومان مگر ۶ تومان اضافه نمایم

بلیغ مساوی با پول اشخص میشود - پول اشخص چه قدر است

$$150 - 6 = 144 \text{ تومان آنچه را که باید اضافه نمایم}$$

۱ - $\frac{5}{9} = \frac{4}{9}$ معادل است با $\frac{4}{9}$ قران

$\frac{4}{9} = \frac{4}{9}$ پس $\frac{4}{9}$ ان $= \frac{4}{9}$ پس $\frac{4}{9}$ ان $= \frac{4}{9}$ پس $\frac{4}{9}$ ان $= \frac{4}{9}$ پس $\frac{4}{9}$ ان

۴۹۴ چه عددی است که دو برابر آن بعلاوه سه خمر آن مساویست به 78

$2 + \frac{3}{5} = \frac{13}{5}$ که معادلست با 78

$78 \div \frac{13}{5} = 30 =$ عدد مطلوب

۴۹۵ $\frac{3}{4}$ عددی بعلاوه 5 مساویست به 35 - آن عدد کدامست

$35 - 5 = 30$ معادل با $\frac{3}{4}$ ان عدد

$\frac{3}{4}$ ان $= 30$ پس $\frac{1}{4}$ ان $= 30 \div 3 = 10$ پس $\frac{3}{4}$ ان $= 10 \times 3 = 30$ عدد مطلوب

۴۹۶ $\frac{5}{6}$ عددی مکرر 13 مساویست به 97 - آن عدد کدام است

$13 + 97 = 110$ که معادل است با $\frac{5}{6}$ آن عدد

$110 \div \frac{5}{6} = 132 =$ عدد مطلوب

۴۹۷ $\frac{2}{5}$ عددی بعلاوه ثلث آن عدد بعلاوه $24 = 119$ آن عدد کدام است

$119 - 24 = 95$ که معادلست با مجموع آن دو کسر

$\frac{2}{5} + \frac{1}{3} = \frac{11}{15}$ که معادلست با 95

$\frac{11}{15} = 95$ پس $\frac{1}{15} = 95 \div 11 = 8\frac{5}{11}$ پس $\frac{2}{5}$ ان $= 8\frac{5}{11} \times \frac{2}{5} = 3\frac{2}{11}$ عدد مطلوب

۴۹۸ اختلاف میان $\frac{7}{12}$ و $\frac{2}{3}$ عددی بعلاوه 7 مساویست به 32 - آن عدد کدام است

$32 - 7 = 25$ که معادلست با اختلاف آنها

$\frac{7}{12} - \frac{2}{3} = \frac{5}{12}$ اختلاف میان دو کسر

$25 \div \frac{5}{12} = 120 =$ عدد مطلوب

۴۹۹ اختلاف میان $\frac{4}{7}$ و $\frac{5}{8}$ عددی مکرر 15 مساویست به 117 - آن عدد کدام است

$117 + 15 = 132 =$ معادلست با اختلاف آنها

$\frac{7}{9} - \frac{5}{1} = \frac{11}{72}$ اختلاف میان آن دو کسر

$132 \div \frac{11}{72} = 164$ عدد مطلوب

۵۰۰ مپوه فروشی $\frac{5}{6}$ پرتقالها پش را فروخت پس از آن ۹۰۱ پرتقال
خرید دید که باندازه $\frac{3}{7}$ اصل پرتقالها پش زیاد شده در اول چه
قدر داشته $\frac{5}{6} + \frac{3}{7} = \frac{53}{42}$ معادل است با ۹۰۱ پرتقال بیک خرید
 $\frac{53}{42} = 901$ پس $\frac{1}{42}$ آن $= \frac{901}{42}$ پس $\frac{901}{42}$ آن $= \frac{901 \times 142}{53} = 2414$ عدد
پرتقال

۵۰۱ مپوه فروشی $\frac{3}{4}$ پرتقالها پش فروخت پس از آن ۱۹۵ پرتقال
خرید دید که باندازه $\frac{2}{7}$ اصل پرتقالها پش کم شده است چند
پرتقال داشته است $\frac{3}{4} - \frac{2}{7} = \frac{13}{28}$ معادل با آنچه که خریده
و عبارت است از ۱۹۵ پرتقال

$195 \div \frac{13}{28} = 420$ پرتقالهایی که داشته

۵۰۲ شخصی $\frac{2}{5}$ پولش را خرج نمود پس از آن ۱۰۰ تومان دیگر از آن
پول برداشت و خرج کرد دید آنچه را که خرج نموده ۱۰۰ تومان
بیشتر از $\frac{2}{5}$ پولش میباشد چه قدر پول داشته و چه قدر
خرج نموده $\frac{2}{5} - \frac{1}{8} = \frac{1}{40}$ اختلاف میان دو کسر که معادل است
با ۱۰۰ تومان $\frac{1}{40} = 100$ پس $\frac{1}{40}$ آن $= \frac{100}{40}$ پس $\frac{1}{40}$ آن $=$
 $\frac{100 \times 40}{1} = 4000$ تومان پول شخص

۵۰۳ پولی را بر سه نفر تقسیم نمودیم با اولی $\frac{3}{9}$ آن مبلغ و بچهارمی $\frac{1}{4}$
آن مبلغ و بستوی باقی آن مبلغ که عبارت است از ۲۹۵ تومان بود
رسید آن پول چه قدر بوده و بهر یک از اولی و دومی چه قدر

نسبت $\frac{3}{4} + \frac{1}{4} = \frac{4}{4} = 1$ معادل با حصه اول و دومی

۱- $\frac{3}{4} = \frac{5}{12}$ حصه سیمی که معادل است با ۲۹۵ تومان

$295 \div \frac{5}{12} = 701$ تومان مبلغ آن پول

$701 \times \frac{3}{4} = 525$ تومان حصه اول

$701 \times \frac{1}{4} = 176$ تومان حصه دومی

۵۰۴ سه نفر سود تجارت خود را میان خود تقسیم نمودند با اولی $\frac{1}{4}$

ان سود و بدومی $\frac{2}{3}$ باقی و بستوی مابقی که عبات از ۱۹۲ تومان

بود رسیدان سود چقدر بود و حصه اول و دومی هر یک چقدر

بوده ۱- $\frac{1}{4} = \frac{3}{4}$ باقی ماند بعد از حصه اول

$\frac{2}{3} \times \frac{3}{4} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}$ حصه اولی

$\frac{3}{4} - \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$ حصه سیمی که معادل است با ۱۹۲ تومان

$192 \div \frac{1}{4} = 768$ تومان تمام سود

$768 \times \frac{1}{4} = 192$ تومان حصه اولی

$768 \times \frac{1}{4} = 192$ تومان حصه دومی

۵۰۵ بزازی $\frac{1}{4}$ طاقه بعل او و $\frac{2}{3}$ انرا فروخت و ۱۲ ذرع برای او باقی

مانده انطاقه چند ذرع بوده (۳ و ۶)

۵۰۶ بزازی $\frac{1}{4}$ قماش را فروخت پس از آن $\frac{5}{11}$ انرا برای خود لباس

دوخت - چقدر دیگر از آن باقی است هرگاه لباسها خودش

مساوی ۴۵ ذرع بوده باشد (۱۵)

۵۰۷ هرگاه قیمت ۴ رطل قهوه ۱۱ قران و ۵ رطل صابون ۱۱ قران

و ۳ رطل روغن $\frac{1}{4}$ ۱۹ قران باشد قیمت مجموع سه رطل از هنر

چه قدر خواهد شد

($\frac{3}{13}$)

۵۰۸ قیمت $\frac{1}{4}$ ۱۳ من روغن $\frac{5}{8}$ ۱۸ قران میباشد قیمت $\frac{1}{5}$ ۲۴ من از آن چه

قدر میشود

($\frac{3}{15}$)

۵۰۹ چه کسر بیست که اگر آنرا از $\frac{1}{25}$ کم کنیم باقی مانده پنج برابر آن کسر شود

($\frac{3}{25}$)

۵۱۰ چه عدد بیست که اگر آنرا از $\frac{1}{11}$ کم نمایم هر اینها باقی $\frac{3}{4}$ و مرثیه بزرگ

آن عدد شود

($\frac{4}{16}$)

۵۱۱ $\frac{3}{4}$ ۷۴۳ قران برای مزد چند نفر علمه در مدت $\frac{1}{4}$ و روز دایم هرگاه

مزد روزانه هر يك $\frac{1}{8}$ قران بوده عده ایشان چه قدر بود (۱۴)

۵۱۲ علمه چند روز کار کرد و $\frac{3}{8}$ ۱۰۲ قران حاصل نمود هرگاه $\frac{1}{5}$ روز

دیگر بیشتر کار نموده بود هر اینها $\frac{1}{8}$ ۱۶۰ قران حاصل می نمود مزد

روزانه او چه قدر بوده

($\frac{1}{10}$)

۵۱۳ شخصی روزی $\frac{1}{4}$ ۲۴ قران اجرت میگیرد و مزد پسر بزرگش روزی

$\frac{1}{4}$ ۷ قران کمتر از مزد خودش میباشد و پسر کوچکش روزی $\frac{1}{5}$ و

مزد میگیرد هر سه در چند روز میتوانند $\frac{5}{8}$ ۱۴۲ قران حاصل

نمایند

($\frac{1}{17}$)

۵۱۴ شخصی $\frac{1}{3}$ ۱۵ خروار گاه بیست $\frac{1}{5}$ ۵۵ تومان خرید و $\frac{1}{4}$ تومان خرج

انها نمود خرواری چند بفروشد تا از روی هر $\frac{1}{4}$ ۲ تومان نفع

نماید

($\frac{183}{23}$)

۵۱۵ تاجوی تخواهی بقیه $\frac{1}{8}$ ۲۴۶ تومان فروخت و $\frac{1}{6}$ ۶۰ قران

کمتر از قیمت اصل آن نفع کرد قیمت اصل چه قدر بود ($\frac{1}{3}$ ۲۰۶)

۵۱۶ شخصی زمین را بقیمت $\frac{۱}{۲}$ ۵۴۲ قران فروخت و $\frac{۹}{۱۱۲}$ قران
بیشتر از قیمت اصلی آن نفع کرد قیمت اصلی آن چه قدر بوده
($\frac{۳}{۵}$ ۲۱۴)

۵۱۷ شخصی میخواهد قدری انکور بخرد و بداند اگر $\frac{۳}{۴}$ ۱۲ من بخرد $\frac{۷}{۸}$ ۳۹
شاهی برای او باقی میماند و اگر $\frac{۵}{۶}$ ۱۶ من بخرد $\frac{۴}{۵}$ ۹ اشاهی برای او
باقی میماند - انکور منی چند بوده و چند شاهی داشته -
($\frac{۱}{۲}$ ۵ و ۱۱۰ شاهی)

۵۱۸ شخصی میخواهد چند ذرع ماهوت بخرد بداند اگر $\frac{۳}{۵}$ ۱۲ ذرع بخرد
 $\frac{۷}{۲۰}$ ۷ قران برای او باقی میماند و اگر $\frac{۱}{۲}$ ۱۵ ذرع بخرد محتاج به $\frac{۱}{۸}$ ۱۵
قران میشود ماهوت ذری چند بوده و چه قدر پول داشته
($\frac{۳}{۷}$ ۷ و ۱۰۵ قران)

۵۱۹ دو نفر تاجر در تجارتی که سرمایه آن $\frac{۳}{۸}$ ۱۳۷۸ تومان بود شریک
بودند سرمایه اولی $\frac{۵}{۸}$ ۹۲ تومان بیشتر از سرمایه دومی بود سرمایه
هر یک چه قدر بوده
($\frac{۱}{۲}$ ۷۳۵ و $\frac{۷}{۸}$ ۶۴۲)

۵۲۰ مزد دو نفر عمل روزی $\frac{۱}{۲}$ ۳۰ قرانست اولی $\frac{۱}{۲}$ ۱۳ روز مشغول
کار شد و دومی $\frac{۳}{۴}$ ۸ روز و $\frac{۱}{۲}$ ۳۴۶ قران اجرت حاصل
نمودند مزد روزانه هر یک چه قدر بود
($\frac{۱}{۲}$ ۱۷ و $\frac{۳}{۸}$ ۱۲)

۵۲۱ دو نفر عمل چند روزی باهم مشغول کار شدند مزد روزانه
اولی $\frac{۱}{۴}$ ۱ قران بیشتر از مزد روزانه دومی بود اولی ۱۱۶ قران
و دومی ۷۲ قران حاصل نمود هر دو چند روز باهم کار -
نموده اند
($\frac{۱}{۴}$ ۵)

۵۲۲ تاجری دو طاقه قماش از یک جنس خرید لیکن یکی از آنها باندازه

$\frac{۲}{۴}$ ذرع بیشتر از دو مخ و قیمتش هم باندازه $\frac{۵۰}{۵}$ قران بیشتر
از آن است قیمت هر ذری از آنها چه قدر میباشد $(\frac{۱}{۴} \text{ قران})$

۵۲۳ تاجری طاقه قماشی از قرار هر $\frac{۱}{۴}$ ذرع بقیمت $\frac{۷}{۲۹}$ قران

خرید و آنها را از قرار هر $\frac{۱}{۴}$ ذرع بقیمت $\frac{۳}{۲۴}$ قران و $\frac{۱}{۵}$ $\frac{۳}{۴}$
قران سود کرد آن طاقه چند ذرع بوده $(\frac{۳۱}{۳۱})$

۵۲۴ شخصی قطعه زمینی را بمبلغ $\frac{۳}{۴}$ ۵۵۵ تومان خرید و $\frac{۳}{۴}$ ۵۶۵ جریب

از آنرا از قرار هر جریب $\frac{۳}{۴}$ ۱۰ تومان فروخت دید که قیمت هر جریب
که باقی ماند $\frac{۱}{۴}$ ۴۳۳ تومان میباشد آن زمین چند جریب بوده است

$(\frac{۱}{۳} ۱۲۳)$

۵۲۵ شخصی دو مقدار مساوی از دو جنس قهوه خرید اولی از قرار رطلی

$\frac{۱}{۴}$ ۴ قران و دومی از قرار رطلی $\frac{۲}{۴}$ ۲ قران و اختلاف میان آن ^{قیمت}

مقدار $\frac{۱}{۵}$ ۳۹ قران میباشد از هر جنس چند رطل خرید $(\frac{۲}{۳} ۱۸)$

۵۲۶ تاجری دو ظرف روغن که در آنها $\frac{۵}{۶}$ ۶۶ من بود بمبلغ $\frac{۱}{۵}$ ۴۸۱

قران خرید در هر یک چند من بوده هر گاه در یکی از آنها $\frac{۵}{۶}$ ۷
من بیشتر بوده و قیمت هر منی چند قران بوده است

$(\frac{۱}{۳} ۳۷ \text{ و } \frac{۱}{۴} ۲۹ \text{ و } \frac{۱}{۵} ۷ \text{ قران})$

۵۲۷ $\frac{۱}{۴}$ و $\frac{۵}{۷}$ عددی مکرر $\frac{۳}{۵}$ آن عدد مساویست به ۱۵۳ - ان عدد

کدام است (۴۲۰)

۵۲۸ کارگری میتواند کار پرادر ۹ روز و دیگری میتواند همانرا در ۱۳

روز تمام نماید هر گاه هر دو باهم در آن کار مشغول شدند بعد از

چند روز انرا تمام خواهند نمود $(\frac{5}{22})$

۵۲۹ جدولی حوضی را در $\frac{1}{12}$ روز و دیگری انرا $\frac{1}{16}$ روز پر میکنند

هر دو با هم در چند روز انرا پر میکنند $(\frac{1}{7})$

۵۳۰ جدولی حوضی را در $\frac{1}{7}$ ساعت و دیگری انرا در $\frac{1}{14}$ ساعت

پر میکنند و دیگری انرا در $\frac{1}{6}$ ساعت خالی میکنند
هر گاه هر سه را با هم باز نمائیم در چند ساعت ان حوض پر میشود

$(\frac{10}{16.9})$

۵۳۱ زارعی $\frac{1}{3}$ پنبه های خود را از قرار خرواری $\frac{1}{320}$ قران فروخت

پس از ان $\frac{2}{4}$ باقی را از قرار خرواری $\frac{1}{345}$ قران فروخت و
خروار برای او باقی ماند چند خروار پنبه داشته و از این دو فروش
چند قران حاصل نموده (۷۲ خروار و ۲۰۱۲۱ قران)

۵۳۲ مجموع دو عددی مساویست به ۴۱ و یکی از انها $\frac{1}{7}$ دیگری است

ان دو عدد کدامند (۲۷ و ۲۱)

۵۳۳ $\frac{2}{13}$ عددی بعلاوه ثلث ان مساویست به ۳۱ - ان عدد کدام است

(۷۱)

۵۳۴ شخصی $\frac{1}{2}$ کار پراد رسه روزیجا میاورد ۴ برابر ان کار را $\frac{1}{3}$ چند

روز تمام خواهد نمود (۱۸)

۵۳۵ چه کسر است که مطابق $\frac{3}{5}$ میباشد ولی مجموع صورت و مخرجش

مساویست به ۵۶ $5 + 3 = 8$ مجموع صورت و مخرج $\frac{3}{8}$

$56 \div 8 = 7$ عددی است که باید در هر یک از صورت و مخرج ضرب

نمود $21 = 3 \times 7$ صورت انکس

(۷۳)

$۳۵ = ۵ \times ۷$ مخرج آن کسر بنا بر این کسر مطلوب $= \frac{۲۱}{۳۵}$

۵۳۶ چه کسری که مقدار آن مطابق $\frac{۵}{۹}$ میباشد ولی اختلاف میان

صورت و مخرج آن مساویست به $۳۲ = ۹ - ۵ = ۴$

اختلاف میان صورت و مخرج $\frac{۵}{۹}$ و $۳۲ \div ۴ = ۸$ عددیست که

باید در هر یک از صورت و مخرج کسر ضرب نمود

$$\frac{۵ \times ۸}{۹ \times ۸} = \frac{۴۰}{۷۲} \text{ کسر مطلوب}$$

۵۳۷ دو نفر عمل منعقد شدند که $\frac{۷}{۸}$ ذرع پارچه را بیافند

اولی روزی $\frac{۲}{۵}$ ذرع و دومی روزی $\frac{۴}{۳}$ ذرع بیافند

هرگاه هر دو با هم مشغول شوند در چند روز آنرا تمام خواهند

نمود

$(\frac{۱۲}{۳})$

۵۳۸ چه عددیست که هرگاه دو خمس آنرا بر آن اضافه و پنج بر آن $\frac{۱}{۵}$

ضرب کنیم حاصل آن ۹۲۴ شود

$$۹۲۴ \div \frac{۱}{۵} = ۱۶۸ = \text{حاصل جمع آنها است}$$

$$۱ + \frac{۲}{۵} = \frac{۷}{۵} \text{ معادل با حاصل جمع}$$

$$۱۶۸ \div \frac{۷}{۵} = ۱۲۰ \text{ عدد مطلوب}$$

۵۳۹ چه عددیست که هرگاه $\frac{۱}{۴}$ بر سه بر سه آن بیفزاییم $\frac{۱}{۳}$ ۳۶۰

حاصل شود

(۷۸۴)

۵۴۰ $\frac{۲}{۳}$ و $\frac{۱}{۵}$ عددی مگر $\frac{۷}{۳}$ آن عدد مساویست به ۴۰۰ - ان عدد

کدام است

(۲۴۰۰)

۵۴۱ هرگاه قیمت $\frac{۴}{۵}$ خروار قهوه ۲۷۲ قران باشد قیمت $\frac{۲}{۳}$ خروار

آن چه قدر میباشد

$(\frac{۲۷۲}{۳})$

۵۴۲ شخصی $\frac{۵}{۶}$ خرمن کند مبر خرید فروشنده ۱۶۵۰ من باو داد انخرمن

چند من بوده (۱۹۱۰)

۵۴۳ شخصی $\frac{۳}{۴}$ بار کندی خرید فروشنده ۴۸۱ من باو داد ان بار چند من

بوده (۸۰)

۵۴۴ بنائی متعهد شد که خانه را بسازد هینکه $\frac{۵}{۸}$ انرا تمام نمود دست

از کار کشید و ۷۵۰ قران مزد کار بیکه نموده حاصل کرد تمام مزد

ساختن انخانه چه قدر میباشد (۱۲۰۰)

۵۴۵ شخصی $\frac{۵}{۷}$ پولی و دیگری $\frac{۲}{۷}$ پول دیگر که مساوی با اولی بود حاصل

نمود هر گاه اولی ۱۷۰ قران کمتر از دومی حاصل نموده باشد یکی از ان

دو پول چه قدر بوده و هر یک چه قدر حاصل نموده اند

(۱۱۴۰ و ۱۰۲۰ و ۱۴۲۸)

۵۴۶ مپوه فروشی $\frac{۱}{۲}$ مپوهایش پس از ان ربع انهارا فروخت هر گاه در

این دو مرتبه ۲۶۰ پرتقال فروخته باشد چند دانه پرتقال داشته

(۴۰۰)

۵۴۷ روغن فروشی $\frac{۱}{۴}$ روغنش پس از ان دو ثلث انهارا فروخت هر گاه

بعد از فروش این دو مرتبه ۱۳ من دیگر برای او باقی مانده باشد

چند من روغن داشته (۱۵۶)

۵۴۸ شخصی $\frac{۳}{۴}$ پول خود را خرج نمود پس از ان $\frac{۵}{۶}$ باقی را خرج کرده که مجموع

مخارج وی ۳۲۰ قران بوده چه قدر پول داشته

۱ - $\frac{۱}{۳} = \frac{۱}{۳}$ باقی مانده اول

$\frac{۵}{۶} \times \frac{۲}{۳} = \frac{۱۰}{۹}$ انچه را که مرتبه دوم خرج کرده

ن
اچھے را کہ در دو مرتبہ خرچ نمود و معادلست با ۳۲۰ قران
 $\frac{1}{9} = \frac{4}{9} + \frac{1}{9}$
۳۲۰ = $\frac{1}{9} \div 320$ قران مطلوب

۵۴۹ مسافری روز اول $\frac{1}{5}$ سفر خود را پھود و روز دوم $\frac{2}{5}$ باقی را رفت
ہر گاہ ۲۴ میل دیگر از مسافرت وی باقی ماندہ باشد مسافت ان مسافر

چہ قدر بونہ ۱ - $\frac{1}{5} = \frac{4}{5}$ باقی ماندہ اول

$\frac{1}{3} = \frac{4}{5} \times \frac{5}{8}$ اچھے را کہ روز دوم راہ رفتہ

$\frac{7}{11} = \frac{1}{4} + \frac{1}{5}$ اچھے را کہ در دو روز راہ رفتہ

۱ - $\frac{7}{11} = \frac{4}{11}$ باقی مسافت مسافرت وی کہ معادلست با ۲۴ میل

۲۴ $\div \frac{4}{11} = 10$ میل مسافت مسافرت ان شخص

۵۵۰ تاجری سہ طاقہ قیاس بمبلغ ۲۱۸۰ قران خرید ہر گاہ قیمت اولی

$\frac{3}{4}$ قیمت دومی و قیمت دومی $\frac{4}{5}$ قیمت سہمی بودہ قیمت ہر یک

چہ قدر بودہ (ہر گاہ قیمت سہمی را فرض کنیم پس

$\frac{4}{5} = 1 \times \frac{4}{5}$ فرض از برای قیمت دومی و

$\frac{3}{5} = \frac{4}{5} \times \frac{3}{4}$ فرض از برای قیمت اولی و

۱ + $\frac{4}{5} + \frac{4}{5} = \frac{2}{5}$ عدد حصہ ہا

۲۱۸۰ $\div \frac{2}{5} = 1200$ قیمت سوئے

$\frac{4}{5} \times 1200 = 960$ قیمت دومی

$\frac{3}{4} \times 960 = 720$ قیمت اولی

۵۵۱ ہر گاہ قیمت $\frac{5}{6}$ من روغن $\frac{25}{44}$ تومان باشد قیمت $\frac{1}{3}$ ۱۷ من

از ان چہ قدر خواہد شد $\frac{1}{3}$ ۱۷

۵۵۲ ہر گاہ $\frac{4}{5}$ پول شخصی بر $\frac{4}{5}$ پول وی بنفزا پیم پنجم ۱۵۵۱ قران

میشود - پول اشخص چه قدر است (۱۳۳۰)

۵۵۳ بده کاری $\frac{1}{4}$ و $\frac{1}{7}$ و $\frac{1}{5}$ بده خود را اداء نمود و $\frac{1}{5}$ دهن خویش و

۱ قران دیگر بده کار ماند بده او چه قدر بوده (۲۱۰)

۵۵۴ دهن شهری حوضی را در $\frac{1}{4}$ ساعت و دیگری انرا در $\frac{3}{4}$

ساعت پر میکنند هر گاه هر دو را با هم باز کنیم در چند ساعت انرا پر

خواهند نمود $(\frac{1}{19})$

۵۵۵ شخصی قدری روغن خرید و انرا در خمی ریخت $\frac{5}{8}$ انرا پر نمود

هر گاه بنخواهد ان خم را پر از روغن نماید باید $\frac{7}{19}$ $\frac{1}{14}$ من دیگر روغن

بخرد کجایش ان خم چه قدر بوده $(\frac{1}{4} ۳۱)$

۵۵۶ کار کفی میتواند در $\frac{1}{7}$ روز مبلغ $\frac{1}{4}$ ۱۱۲ قران حاصل نماید و دیگر

میتواند در مدت $\frac{9}{14}$ روز همان پول را حاصل نماید هر گاه هر دو

با هم کار نمودند در چند روز ان پول را حاصل خواهند نمود $(\frac{1}{4} ۴)$

۵۵۷ ۹۰۰ قران برد و نفر نهم نمودیم حصه یکی از انها $\frac{5}{9}$ حصه دیگری

شد بهر يك چه قدر رسیده (۳۷۵ و ۵۲۵)

۵۵۸ عله میتواند کار پر در ۱۴ روز و دیگری میتواند همان کار را در

۱۸ روز انجام دهد هر گاه هر دو با هم مشغول شوند در چند روز

میتوانند که $\frac{1}{4}$ ان کار را درست نمایند (۷ روز)

۵۵۹ شخصی در عرض سال $\frac{1}{5}$ سو خود را خرج خوراک و $\frac{1}{8}$ انرا خرج

لباس و $\frac{1}{4}$ انرا کرایه خانه میدهد و $\frac{1}{9}$ انرا مخارج دیگر مینماید

و ۱۲ تومان هم اندوخته می کند نفع وی در سال چه قدر میشود

(۷۲۰ تومان)

۵۶۰ تاجری میخواهد فروخت و $\frac{۳}{۴}$ خریدش را نفع نمود انرا چند خرید

در صورتیکه انرا به ۷۴۱ تومان فروخته باشد (۵۴۴)

۵۶۱ قیمت سه ذرع ماهوت مساویست به ۴ ذرع مخمل که قیمت هر ذرع

ذرع ان مساویست بقیمت ۴ ذرع فاسنی که قیمت ۳ ذرع

ان مساویست با جرث $\frac{۳}{۴}$ روز یک نفر جولانی که اجرت و

در مدت $\frac{۱}{۴}$ روز ۵۴۵ قران باشد معین کنند که از ۲۳۰

قران چند ذرع ماهوت میتوان خرید نمود (۵ $\frac{۳}{۴}$)

۵۶۲ شخصی $\frac{۱}{۴}$ ذرع ماهوت را که قیمت هر ذرع از ان $\frac{۳۱}{۵}$ قران

قرانست بچند ذرع ابریشمی که قیمت هر ذرع از ان $\frac{۳}{۵}$ قران

است عوض نمود چند ذرع ابریشمی حاصل نموده است (۱۰ $\frac{۱۵}{۴۱}$)

۵۶۳ ۳۲ نفر عمل مدت $\frac{۳}{۴}$ روز مشغول کار شدند و $\frac{۵}{۸}$ ۲۶۱۵ قران

قران اجرت حاصل نمودند مزد روزانه هر یک چه قدر بوده

در صورتیکه مزد هر یک از ۱۱ نفر انها دو برابر مزد هر یک از

باقی بوده است $(۷ \frac{۳}{۴} و ۱۵ \frac{۱}{۴})$ انها

۵۶۴ شخصی چند دانه مرغ از قرار هر ۴ دانه $\frac{۲۲}{۵}$ قران خرید و انها را

از قرار هر ۱ دانه $\frac{۱}{۴}$ ۵۴۵ قران فروخت و $\frac{۱}{۴}$ ۷ قران از رو

۵۶۵ همه نفع نمود چند مرغ خرید بود (۴۰) هرگاه قیمت $\frac{۳}{۴}$ من پروغن $\frac{۲۲}{۵}$ قران باشد قیمت $\frac{۳}{۴}$ من ان چه قدر میشود (۴ $\frac{۳۳}{۴۰}$)

۵۶۶ ۱۰۲ قران بر ۳ نفر تقسیم نمودیم بدو $\frac{۴}{۵}$ اولی و بسوی دو برابر

دوئی رسید بطریقی چند قران رسیده

$$۱ + \frac{۴}{۵} \times ۲ + \frac{۴}{۵} = ۳ \frac{۲}{۵} \text{ عدد حصه ها}$$

$$۳۰ = ۳ \frac{۲}{۵} \div ۱۰۲ \text{ حصه اولی}$$

$$\frac{4}{5} \times 30 = 24 \text{ حصه دوتی}$$

$$2 \times 24 = 48 \text{ حصه سوتی}$$

۵۶۷ تاجوی چند کله کندم را که هر کله ۷۱ من میباشد میخواهد دارد

ناید هرگاه از هر کله کندم $\frac{1}{11}$ وزن آن ارد حاصل میشود از $\frac{7}{11}$

کله کندم چند من در وقت ارد نمودن ضایع خواهد شد $(\frac{3}{5} ۹۳)$

۵۶۸ شخصی $\frac{1}{8}$ پول خود را بپس انداش داد پس از آن ۷ قران از وی باز

گرفت دید که از اصل پولش $\frac{1}{8}$ قران کم شده است این شخص چه قدر

پول داشته (104)

۵۶۹ دو طاقه قماش که یکی از آن $\frac{1}{4}$ ذرع و دیگری $\frac{3}{5}$ ذرع داشت

خریدیم هرگاه قیمت $\frac{1}{4}$ ۱۵ ذرع آن $\frac{2}{5}$ ۱۲ قران باشد قیمت آنها

چه قدر شده $(\frac{2}{25} ۱۲)$

۵۷۰ چه عددیست که هرگاه تسع آن ۱۱ بر آن بیفزاییم ۷۱ حاصل شود

$$71 - 11 = 60 \text{ معادلسن با آن عدد بعلاوه تسع آن}$$

$$1 + \frac{1}{9} = \frac{1}{9} \text{ معادل با } 60$$

$$60 \div \frac{1}{9} = 540 \text{ عدد مطلوب}$$

۵۷۱ چه عددیست که اگر دوثلثش بعلاوه $\frac{1}{4}$ بر آن اضافه کنیم

نتیجه $\frac{1}{4}$ ۴۱ شود (23)

۵۷۲ هرگاه قیمت $\frac{1}{4}$ من روغن مساوی با $\frac{1}{4}$ ۲۲ من صابون باشد

و قیمت هر منی از صابون $\frac{1}{4}$ ۲ قران باشد قیمت یک من روغن چه

قدر خواهد شد $(\frac{3}{4} ۶)$

۵۷۳ شخصی $\frac{5}{8}$ پول خود را صرف نمود پس از آن ۲۳ قران حاصل

نمود دید که باندازه $\frac{۲}{۵}$ پولش بیشتر از آنچه که داشت دارا کردید

چهر قدر در اول پول داشته (۱۲۰)

۵۷۴ شخصی $\frac{۵}{۱۱}$ پولش را خرج نمود پس از آن ۵۲ قران حاصل نمود دید

که هنوز باندازه ثلث پولش کمتر دارد چهر قدر پول داشته

$$\frac{۵}{۱۱} - \frac{۱}{۳} = \frac{۴}{۳۳} \text{ معادل با } ۵۲$$

$$۵۲ \div \frac{۴}{۳۳} = ۴۲۹ \text{ آنچه که پول داشته}$$

۵۷۵ جولائی در $\frac{۴}{۵}$ ساعت $\frac{۱}{۵}$ م ذرع میبافد در $\frac{۲}{۴}$ ساعت

چند ذرع خواهد بافت (۵۴۱)

۵۷۶ بزازی $\frac{۱}{۴}$ م ذرع ماهوت از قرار هر نیم ذرع $\frac{۳}{۴}$ ۱۲ قران و $\frac{۱}{۴}$ ۱۴

ذرع هر بر از قرار هر $\frac{۲}{۳}$ ۱۲ ذرع $\frac{۱}{۴}$ ۲۳۵ قران خرید قیمت هر

انها چهر قدر شده (۳۷۹ $\frac{۱}{۴}$)

۵۷۷ شخصی ۹ کله فندک که وزن هر یک $\frac{۱}{۴}$ رطل بود خرید و قیمت

انها را از قرار هر $\frac{۱}{۴}$ ۱۷ رطل $\frac{۱}{۴}$ ۳۸ قران داد پول همه انها را

چهر قدر داره (۴۷۵ $\frac{۱}{۵}$)

۵۷۸ پولی بر ۴ نفر تقسیم شد با اولی ربع آن پول و بدوئی خمس آن و

بسوئی ثلث آن و چهارمی مابقی که عبارت از ۱۳۰ تومان بود

رسید همه آن پول چهر قدر بوده (۶۰۰)

۵۷۹ پولی را میان چهار نفر تقسیم نمودیم با اولی ثلث آن پول و بدوئی

$\frac{۲}{۳}$ باقی و بسوئی $\frac{۱}{۵}$ باقی ماند و دوئی و چهارمی باقی ماند که

عبارت از ۱۳۰ تومان بود رسید همه آن پول چهر قدر بوده (۷۱۰)

۵۸۰ شخصی دو پارچه از نوع قماش بمبلغ $\frac{۳۹}{۴}$ ۱۳۰ قران خرید هر کاه

طول اولی $\frac{۳}{۴}$ ۷ ذرع و دومی $\frac{۵}{۸}$ ۱۲ ذرع بوده قیمت هر پارچه چند
قران بوده $\frac{۳}{۸}$ و $\frac{۳}{۵}$ ۱۰

۵۸۱

بنازی یک طاقه قماش که طولش $\frac{۱}{۴}$ ۲۲ ذرع بود متوالی خورده
خورده فروخت از این قرار $\frac{۳}{۴}$ ۲ و $\frac{۱}{۴}$ ۶ و $\frac{۳}{۵}$ ۴ و $\frac{۱}{۴}$ ۱ و $\frac{۳}{۵}$ ۳
ذرع ذری چند فروخته است در صورتیکه باقی مانده را بهمان
مظنه فروخته باشد بمبلغ $\frac{۱}{۸}$ ۴۸ قران $\frac{۳}{۴}$ ۱۳

۵۸۲

سه نفر شریک سود تجارت خود شان را میان خود تقسیم نمودند
حصه اولی و دومی $\frac{۴}{۱۲۷}$ ۱۲۷ تومان و حصه دومی و سومی $\frac{۳}{۱۶۵}$ ۱۶۵
تومان و حصه اولی و سومی $\frac{۱}{۴}$ ۱۴۴ تومان شد حصه هر یک

چه قدر و هم آن سود چه قدر بوده است $(\frac{۱}{۴}$ ۵۳ و $\frac{۳}{۵}$ ۷۴ و $\frac{۳}{۴}$ ۹۰ و $\frac{۳}{۱۱۸}$ ۲۱۸)
بمجموع عمر پدر و پسر ۴۴ سال و عمر پدر پنج برابر عمر پسر میباشد
عمر هر یک چه قدر بوده $۱ + ۵ = ۶$ معادل با مجموع

۵۸۳

$۴۴ \div ۶ = ۷ \frac{۲}{۳}$ عمر پسر $۷ \frac{۲}{۳} \times ۵ = ۳۶ \frac{۲}{۳}$ عمر پدر

۵۸۴

عمر پدری چهار برابر عمر پسرش میباشد و اختلاف میان عمر
ایشان $\frac{۱}{۴}$ ۴۴ سال است عمر هر یک چه قدر میباشد
 $۴ - ۱ = ۳$ معادل با اختلاف آنها

$\frac{۱}{۴} ۴۴ \div ۳ = ۱۴ \frac{۲}{۳}$ عمر پسر

$۱۴ \frac{۲}{۳} \times ۴ = ۵۹$ عمر پدر

۵۸۵

تاجری هرگاه برنجهای خود را از قرار خرواری $\frac{۱}{۴}$ ۲۲۷ قران
بفروشد میتواند قدری روغن بجزد و ۵۹ قران هم برای او باقی
بماند و هرگاه خرواری $\frac{۳}{۴}$ ۲۱۳ قران بفروشد آن قدر روغن

میخرد ولی $\frac{۱}{۵}$ ۱۵۵ قران بده کار میشود چند خروار داشته و
 قیمت آن روغن چه قدر بوده $(\frac{۳}{۵} ۱۵۰ خروار و ۳۴۹۰ قران)$
 ۵۱۶ پدری و پسرش کار پرآورد ۷ روز تمام میکنند پدربنهائی انرا در ۱۲
 روز تمام میکنند ان پسر در چند روز بنهائی ان کار را تمام خواهد نمود

$۱ \div ۷ = \frac{۱}{۷}$ آنچه را که هر دو در یک روز درست میکنند
 $۱ \div ۱۲ = \frac{۱}{۱۲}$ آنچه را که پدر در یک روز درست میکند
 $\frac{۱}{۱۲} - \frac{۱}{۷} = \frac{۵}{۸۴}$ آنچه را که پسر در یک روز درست میکند
 $۱ \div \frac{۵}{۸۴} = ۱۶ \frac{۴}{۵}$ عدد روزهای که لازم است ان پسر کار نماید

۵۱۷ دو جدول حوضی را در $\frac{۱}{۳}$ ۲۷ دقیقه و یکی از آنها انرا به تنهائی در
 $\frac{۳}{۵}$ ۳۱ دقیقه پر میکنند دو تنی در چند دقیقه انرا به تنهائی پر خواهد
 نمود $(\frac{۷۰}{۱۱۱} ۹۵)$

۵۱۸ چه عدد است که اگر انرا در ۴۲ ضرب کنیم حاصل ضرب با اندازه ۴۲
 از سه سبب ان کمتر خواهد شد

۱ - $\frac{۳}{۷} = \frac{۴}{۷}$ چیز است که باید در ۴۲ ضرب شود
 $\frac{۴}{۷} \times ۴۲ = ۲۴$ همان عدد مطلوب است که با اندازه سبب ۴۲ از ان کوچکتر است

۵۱۹ از کسی پرسیدند چند تومان داری گفت $\frac{۵}{۸}$ پولم مگر ۳۱ تومان
 مساوی با $\frac{۴}{۷}$ ان بعلاوه ۵ تومان میباشد پول او چه قدر بوده

اختلاف میان دو کسر $\frac{۳}{۵۶} = \frac{۴}{۷} - \frac{۵}{۸}$
 $۱۳ + ۵ = ۱۸$ معادل با اختلاف انها
 $۱۸ \div \frac{۳}{۵۶} = ۳۳۶$ تومان پول ان شخص

۵۹۰ مجموع دو کسر مساویست به $\frac{۱۳}{۱۸}$ او خارج قسمت انها $\frac{۱}{۱۸}$ میباشد اندو

کدامند $1\frac{1}{3} + 1 = 2\frac{1}{3}$ خارج قسمت آنها بعلاوه یک

$1\frac{13}{21} \div 2\frac{1}{3} = \frac{5}{7}$ مقسوم علیه که یکی از آن دو کسر است

$\frac{5}{7} \times 1\frac{1}{3} = \frac{10}{21}$ مقسوم که کسر دومی است

۵۹۱ اختلاف میان دو کسر مساویست به $\frac{13}{27}$ و خارج قسمت آنها بر

یکدیگر $1\frac{13}{27}$ میباشد آن دو عدد کدامند

$1\frac{13}{27} - 1 = \frac{13}{27}$ معادل با اختلاف آنها

$\frac{13}{45} \div \frac{13}{27} = \frac{3}{5}$ مقسوم علیه که یکی از دو کسر است

$\frac{3}{5} \times 1\frac{13}{27} = \frac{4}{9}$ مقسوم دو کسر دومی است

۵۹۲ دیوار پراکه ۳۳ ذرع طول دارد بلخنة هائیکه طول آنها باهم مختلف است

پوشانیده اند طول بعضی از تخنة ها $\frac{1}{5}$ اذرع و طول بعضی دیگر

$\frac{5}{8}$ ذرع است هرگاه مجموع تخنة ها ۳۹ لوح بوده از هر نوعی چند لوح

بوده (۵ و ۱ و ۲۱۴)

۵۹۳ شخصی ۱۲ ذرع قماش که قیمت هر ذری $1\frac{1}{4}$ قراشت به $\frac{5}{8}$ آنچه که

قماش نزد خودش بود خرید چند ذرع قماش دیگر باقی قماشیکه

نزد او هست میتواند بخرد در صورتیکه قیمت هر ذری از این قماش

$\frac{3}{5}$ قران بیشتر از قماش اولیست

$12 \times 1\frac{1}{4} = 150$ قران مساوی با $\frac{5}{8}$ قماش خودش

$90 = \frac{3 \times 150}{5}$ قران باقی مانده نزد او

$1\frac{1}{4} + 1\frac{3}{5} = 2\frac{11}{20}$ قیمت یک ذرع

$90 \div 2\frac{11}{20} = 14\frac{14}{27}$ عدد ذرعهای مطلوب

۵۹۴ قوای سه نفر در ساختن کاری مختلف است اولی میتواند به تنهایی

انرا در $\frac{1}{4}$ روز دوتی بتنهائی در $\frac{3}{4}$ روز و سیمی میتواند
انرا در $\frac{3}{4}$ روز تمام کند هر سه با هم در چند روز انرا تمام خواهند

نمود $(\frac{116}{183})$

۵۹۵ شخصی پیش از مردن $\frac{1}{3}$ مالش را بخدمتش و $\frac{5}{8}$ باقی ماند بفرزند و $\frac{1}{8}$ بپسرش و $\frac{1}{8}$ مالش را

که ۱۲۰ تومان بود بخواهرش بخشید ان مال به چه قدر بوده و بهر یک
چه قدر رسیده (۱۲۰۰ تومان و ۴۰۰ و ۴۱۰ و ۲۰۰ و ۱۲۰)

۵۹۶ ۱۹۳ $\frac{3}{5}$ تومان میان سه نفر تقسیم نمودیم بدوئی $\frac{3}{4}$ ۱۲ تومان پیش

از اولی و سوئی $\frac{3}{5}$ ۲۵ تومان پیش از دوتی رسیده بهر یک چند

تومان رسیده $(\frac{1}{2} ۴۷ و \frac{1}{4} ۶۰ و \frac{17}{3} ۱۵)$

۵۹۷ ۷۰۰ تومان میان سه نفر تقسیم نمودیم بضمیمه که حصه دوتی $\frac{5}{6}$ حصه

اولی و حصه سیمی $\frac{3}{5}$ حصه دوتی شد بهر یک چه قدر رسیده

اولی ۱

$$\text{ودوتی } \frac{5}{6} = 1 \times \frac{5}{6}$$

$$\text{وسویی } \frac{3}{5} = \frac{5}{6} \times \frac{3}{5}$$

$$1 + \frac{5}{6} + \frac{3}{5} = \frac{1}{3} \text{ عد حصه ها}$$

$$300 = \frac{1}{3} \div 700 \text{ حصه اولی}$$

$$250 = 300 \times \frac{5}{6} \text{ حصه دوتی}$$

$$150 = 250 \times \frac{3}{5} \text{ حصه سوئی}$$

۵۹۸ جولائی اگر ساعت $\frac{1}{3}$ روز تا ساعت $\frac{1}{4}$ مشغول کار شود

$\frac{3}{4}$ ۴ ذرع میتواند بیافد و این اندازه مساوی با $\frac{3}{4}$ کارش

میباشد پس اگر از ساعت $\frac{1}{4}$ ۵ روز مشغول شود چند ساعت

انروز انرا تمام خواهد نمود و چند ذرع خواهد یافت $(\frac{35}{36} ۱۹ \text{ روز و } \frac{1}{15} \text{ ذرع})$

۵۹۹ ۲/۳ عمر شخصی بعلاوه ۱۵ سال بعد از ۵ سال دیگر مسای با عمر

حالت آن شخص بیشتر عمر او چه قدر است (۴۱)

۶۰۰ صوه فروشی هر ۱۵ خیزه بقیه ۲۱ قران میخورد و هر ۲۳ دانه را

بقیه ۱/۳ قران میفروشد چند دانه بفروشد تا ۹۵ قران نفع

نماید $\frac{15}{6} - \frac{21}{15} = \frac{19}{30}$ نفع یک خیزه

۹۵ $\div \frac{19}{30} = 150$ دانه باید بفروشد تا ۹۵ قران نفع نماید

۶۰۱ ۱۲۶ قران را بر دو نفر تقسیم نمایند بضمی که دو برابر اولی مساوی

با ۱/۴ دومی شود (۱۳ و ۱۱۲)

۶۰۲ شخصی ۱/۳ ۱۳۰ من سبب از فرار منی ۱/۵ قران خرید ۱/۳ ۱۱ من

از آنها ضایع شد باقی را منی چند بفروشد تا نفع ضرر و نفع

نماید $(\frac{2}{60} \div \frac{1}{95})$ ۲ اولی آن پول مگر

۶۰۳ شخصی ۵/۶ پول خود را خرج نمود و نماند از برای او مگر ۱ قران

پول آن شخص چه قدر بوده (۲۴۰)

۶۰۴ شخصی ۹/۱۷ مالیه خود را خرج نمود پس از آن ۵/۸ باقی را صرف کرد

و ۶۹ تومان دیگر برای او باقی ماند ما لبه او چه قدر بوده

(۳۹۱)

۶۰۵ عدد ۲۶۷ را بدو قسم نمایند بضمی که ۱/۴ اولی بعلاوه ۱/۷

دومی مساوی با ۷۳ شود

$\frac{1}{4}$ اولی + $\frac{1}{7}$ دومی = ۷۳

$\frac{4}{4}$ اولی + $\frac{4}{7}$ دومی = ۲۹۲ چهار برابر اولی و چهار برابر دومی

$292 - 267 = 25$ معادل $\frac{1}{7}$ دومی

$$۱۷۵ = ۷ \times ۲۵ \text{ عدد دومی}$$

$$۲۶۷ - ۱۷۵ = ۹۲ \text{ عدد اولی}$$

۶۰۶ عدد ۷۱ را برد و قسم تقسیم نمائید بقسمی که خارج قسمت اولی برعلاوه خارج قسمت دومی بره مساوی با ۱۸ شود

$$\frac{۱}{۴} \text{ اولی} + \frac{۱}{۵} \text{ دومی} = ۱۸$$

$$\frac{۴}{۴} \text{ اولی} + \frac{۴}{۵} \text{ دومی} = ۷۲$$

$$۷۲ - ۷۱ = ۱ \text{ معادل } \frac{۱}{۵} \text{ دومی}$$

$$۳۰ = ۵ \times ۶ \text{ عدد دومی}$$

$$۳۰ - ۷۱ = ۴۱ \text{ عدد اولی}$$

۶۰۷ ۱۲۰۰ تومان برد و نفر تقسیم شد بقسمی که اختلاف میان $\frac{۲}{۳}$

و $\frac{۱}{۶}$ حصه اولی و میان $\frac{۵}{۶}$ و $\frac{۵}{۷}$ حصه دومی صفر شود

$$\frac{۲}{۳} + \frac{۱}{۶} = \frac{۵}{۶} \text{ از حصه اولی}$$

$$\frac{۵}{۶} + \frac{۵}{۷} = \frac{۶۵}{۴۲} \text{ از حصه دومی}$$

$\frac{۵}{۶}$ حصه اولی مساوی با $\frac{۶۵}{۴۲}$ حصه دومی است و چون از یکس

نمایم چنین میشود

$$\frac{۳۵}{۴۲} \text{ حصه اولی مساوی است به } \frac{۶۵}{۴۲} \text{ حصه دومی}$$

$$۳۵ + ۶۵ = ۱۰۰ \text{ مجموع اجزاء}$$

$$۱۲ = ۱۰۰ \div ۱۲۰۰ \text{ معادل با یکجزء}$$

$$۶۵ \times ۱۲ = ۷۸۰ \text{ حصه اولی}$$

$$۱۲۰۰ - ۷۸۰ = ۴۲۰ \text{ حصه دوم}$$

۶۰۸ شخصی $\frac{۱}{۱۱}$ پول خود را خرج نمود پس از آن ۱۵ قران دیگر صرف کرد

دو بانی مانده نزد او مساوی با $\frac{۱}{۱۱}$ پولش مگر ۱۵ قران میباشد

پول او چه قدر بوده چون آنچه که خرج نموده $\frac{۶}{۱۱}$ پولش بعلاوه ۱۵ قران بوده پس باقی مانده آن معادل با $\frac{۵}{۱۱}$ آن مبلغ مکرر ۱۵ قران که معادل با $\frac{۲}{۳}$ آن مبلغ مکرر ۱۵ قران میباشد پس $\frac{۲}{۳}$ آن مبلغ مکرر ۱۵ قران = $\frac{۵}{۱۱}$ آن مکرر ۱۵ قران است

$$\frac{۲}{۳} - \frac{۵}{۱۱} = \frac{۷}{۳۳} \text{ اختلاف میان دو کسر}$$

$$۱۵ - ۱۵ = ۷۰ \text{ معادل با اختلاف آنها}$$

$$۷۰ \div \frac{۷}{۳۳} = ۳۳۰ \text{ مبلغ مطلوب}$$

۶۰۹ شخصی $\frac{۵}{۷}$ پول خود را بعلاوه ۱۶ قران خرج نمود و بدهی آنچه که خرج نموده معادل $\frac{۳}{۴}$ پولش مکرر ۱۷ قران میباشد پول او چه قدر بوده

$$\frac{۳}{۴} - \frac{۵}{۷} = \frac{۱}{۲۸} \text{ اختلاف میان دو کسر}$$

$$۱۶ + ۱۷ = ۳۳ \text{ معادل با اختلاف آنها}$$

$$۳۳ \div \frac{۱}{۲۸} = ۹۲۴ \text{ قران پول آن شخص}$$

۶۱۰ $\frac{۵}{۸}$ عددی مکرر ۵ مساویست به $\frac{۳}{۵}$ آن عدد بعلاوه ۳ آن

عدد کدام است (۳۲۰)

۶۱۱ پیدا کنید دو عددی که کوچکتر آنها ۲۴ و مجموع آنها مساوی

با پنج برابر اختلاف میان آنها میباشد

هرگاه مجموع آنها را ۱ فرض کنیم اختلاف میان آنها $\frac{۱}{۵}$ میشود پس

$$\frac{۳}{۵} - \frac{۱}{۵} = \frac{۲}{۵} \text{ دو برابر عدد بزرگتر}$$

$$\frac{۲}{۵} = ۲ + \frac{۲}{۵} \text{ عدد کوچکتر که معادلست با ۲۴}$$

$$۲۴ \div \frac{۲}{۵} = ۶۰ \text{ مجموع آنها}$$

$$۶۰ - ۲۴ = ۳۶ \text{ عدد بزرگتر}$$

۶۱۲ $\frac{۳}{۵}$ عددی برابر عددی ضرب زده و حاصلش را در عددی ضرب زده $\frac{۳}{۵}$ نتیجه

انها ۲۱۸ شد ان عدد کدام است

$$۲۱۸ = ۴ \times ۶ \times \frac{۳}{۵} = \frac{۷۲}{۵} = ۱۴ \frac{۲}{۵}$$

$$۲۱۸ \div ۱۴ \frac{۲}{۵} = ۲۰ \text{ عدد مطلوب}$$

۶۱۳ چه عددی است که هرگاه حاصل ضرب آن را در ۱۶ بر ۴ تقسیم نموده

پس از آن خارج قسمت آن را بر ۳ تقسیم کنیم ۲۰ حاصل شود

$$۱۵ = \frac{۴ \times ۳ \times ۲۰}{۱۶} \text{ عدد مطلوب و باین طریق نیز حل میشود}$$

$$۶۰ = ۳ \times ۲۰ \text{ خارج قسمت بر ۴}$$

$$۲۴۰ = ۴ \times ۶۰ \text{ حاصل ضرب آن عدد در ۱۶}$$

$$۱۵ = ۲۴۰ \div ۱۶ \text{ عدد مطلوب}$$

۶۱۴ شخصی $\frac{۱}{۳}$ و $\frac{۲}{۵}$ پول خود را خرج نمود و ۲۱ تومان دیگر برای او

باقی ماند پول آن شخص چه قدر بوده (۱۰۵)

۶۱۵ شخصی $\frac{۱}{۴}$ و $\frac{۱}{۷}$ کند مهائش که عبارت از ۵۵ خروار بود فروخت

چه قدر کندم داشته (۱۴۰ خروار)

۶۱۶ شخصی فدری برنج خرید و ۷۰۴ من از آن فروخت و $\frac{۱}{۴}$ آنها هنوز

باقی است چند من برنج داشته (۱۴۶)

۶۱۷ چه عددی است که اگر $\frac{۱}{۷}$ از حاصل ضرب آن در ۱۹ برداریم و آنرا

در ۵ ضرب کنیم نتیجه $\frac{۴}{۷}$ ۲۰۳ شود (۱۵)

۶۱۸ شخصی پیش از وفاتش وصیت نمود که $\frac{۱}{۵}$ مال پسرانش به مرخصان

و $\frac{۱}{۴}$ باقی را بجد رسد و ما بقی که عبارت از ۵۱۸ تومان است

بورته اش بدهند مال پسرانش چه قدر بوده (۹۸۰)

۶۱۹ اطای را میخواهم به کلیم فرم نامیم از یک نوع کلیم که $\frac{۳}{۴}$ ذرع عرض

انست $\frac{1}{4}$ ۳۱ ذرع لازم دارد از کلیمی که $\frac{5}{8}$ ذرع عرض انست
چند ذرع لازم دارد و قیمت انها چه قدر میشود در صورتیکه
قیمت هر ذرعی از آن $\frac{1}{4}$ ۵ قران میباشد

($\frac{1}{5}$ ۴۶ ذرع $\frac{11}{3}$ ۲۴۲ قران)

۶۲۰ مسافری هرگاه مسافت میان دو شهر را روزی $\frac{3}{4}$ ۱۲ میل برود
مدت سفرش $\frac{1}{8}$ ۱ روز بیشتر طول میکشد از اینک روزی
 $\frac{2}{3}$ ۱۶ میل راه برود مسافت میان آن دو شهر چه قدر بوده

($\frac{5}{1}$ ۹۵)

۶۲۱ شخصی میتواند کار پرادر $\frac{1}{4}$ ۵ روز درست نماید و دیگری
در $\frac{1}{3}$ ۷ روز میتواند آنرا بسازد و سیمتی در $\frac{1}{5}$ ۸ روز آنرا
درست مینماید هرگاه هر سه با هم مشغول شوند در چند روز
انرا درست خواهند نمود و هم چنین اولی و سیمتی در چند روز
و دومی و سومی در چند روز انرا درست مینماید

($\frac{2222}{1199}$ و $\frac{45}{167}$ و $\frac{2}{97}$)

۶۲۲ بزازی $\frac{3}{5}$ طاقه قاشی را فروخت و ربع آن بعلاوه $\frac{1}{4}$ ۴ ذرع
برای او باقی ماند چند قران قیمت آن طاقه بود در صورتیکه
قیمت هر ذرعی $\frac{3}{4}$ ۱۴ قران بوده باشد

۶۲۳ کاری کار پرادر در $\frac{1}{4}$ ۷ روز و پسرش انرا در $\frac{1}{3}$ ۱۲ روز تمام میکند
ان شخص به تنهایی $\frac{1}{3}$ ۳ روز مشغول شد پس از آن پسرش با او
مشغول گردید در چند روز باقی ماند کار را تمام خواهند نمود

($\frac{224}{363}$)

۶۲۴ شخصی $\frac{5}{8}$ زمین هایش را فروخت و $\frac{1}{4}$ انها مگره ۳۵ جریب

برای او باقی ماند چند جریب مین داشته (۱۲۰)

۶۲۵ مجموع دو عددی مساویست به ۱۵۶ و اگر این را بر ۴ تقسیم کنیم خارج قسمت آن مساوی با $\frac{۱۳}{۴}$ عدد بزرگتر میشود آن دو عدد کدا

$$\frac{۱۵۶}{۴} = ۳۹ \text{ که معادلست با } \frac{۱۳}{۴} \text{ عدد بزرگتر}$$

$$۳۹ \div \frac{۱۳}{۴} = ۱۲۰ \text{ عدد بزرگتر}$$

$$۱۲۰ - ۱۵۶ = ۳۶ \text{ عدد کوچکتر}$$

۶۲۶ موه فروشی $\frac{۳}{۷}$ پرتقالهايش را بعلاوه ۳۰ دانه فروخت پس از

ان ۱۱۸ دانه پرتقال خرید دید که عددها باندازه $\frac{۱}{۵}$ اول بیشتر شده در اول چند دانه داشته

$$\frac{۲۲}{۳۵} = \frac{۱}{۵} + \frac{۳}{۷}$$

$$۱۱۸ - ۳۰ = ۸۸ \text{ معادل با ان کسی}$$

$$۸۸ \div \frac{۲۲}{۳۵} = ۱۴۰ \text{ عدد پرتقال مطلوب}$$

۶۲۷ شخصی $\frac{۱}{۴}$ پولش بعلاوه ۲ تومان پس از آن $\frac{۳}{۵}$ پولش بعلاوه

۳ تومان خرج نمود دید که ۱۳ تومان دیگر برای او باقی مانده بود

$$\frac{۱}{۴} \text{ آن پول} + ۲ \text{ تومان} + \frac{۳}{۵} \text{ آن پول} + ۳ \text{ تومان} = \frac{۱۷}{۲۰} \text{ آن پول}$$

~~۵ + ۳ تومان پول آن شخص چه قدر بوده~~

$$۱ - \frac{۱۷}{۲۰} = \frac{۳}{۲۰} \text{ اختلاف میان آنها}$$

$$۱۳ + ۵ = ۱۸ \text{ معادل با اختلاف آنها}$$

$$۱۸ \div \frac{۳}{۲۰} = ۱۲۰ \text{ پول شخص}$$

۶۲۸ چه عددیست که اگر $\frac{۳}{۸}$ آن بعلاوه ۶ بر $\frac{۱}{۴}$ آن مکرر بیفزاییم

نتیجه ۱۴۱ شود

$$\frac{3}{8} \text{ ان عدد } + 6 + \frac{1}{4} \text{ ان } - 3 = 141$$

$$\frac{5}{8} \text{ ان عدد } = \frac{1}{4} + \frac{3}{8}$$

۳ = ۳ - ۶ آنچه که باید بران کسر افزوده شود

$$141 - 3 = 145 \text{ معادل با } \frac{5}{8} \text{ ان عدد}$$

$$145 \div \frac{5}{8} = 232 \text{ عدد مطلوب}$$

۶۲۹ هرگاه $\frac{5}{7}$ عددی بعلاوه ۵ بر $\frac{3}{4}$ ان مکرر ۹ بپزایم پنجم پنجم ۵۲۹
میشود ان عدد کدام است

$$\frac{5}{7} \text{ ان عدد } + 5 + \frac{3}{4} \text{ ان } - 9 = 529$$

$$\frac{5}{7} + \frac{3}{4} = \frac{31}{28} \text{ ان عدد}$$

۹ - ۵ = ۴ آنچه که باید بپزایم نامقابل انکسر شود

$$529 + 4 = 533 \text{ معادل بان کسر}$$

$$533 \div \frac{31}{28} = 364 \text{ عدد مطلوب}$$

۶۳۰ در یک کارخانه ۳۰ نفر مرد و ۳۰ نفر بچه مشغول کارند و روزی
۷۲۰ قران اجرت حاصل مینمایند مزد هر یک از مرد و زن چه قدر است

در صورتیکه مزد هر بچه $\frac{1}{2}$ مزد هر مردی بوده باشد

$$720 \div 30 = 24 \text{ مزد روزانه یک مرد و یک بچه}$$

$$1 = \frac{3}{5} + \frac{1}{5} \text{ برابر مرد و بچه}$$

$$24 \div \frac{1}{5} = 15 \text{ قران مزد روزانه مرد}$$

$$15 - 24 = 9 \text{ قران " " بچه}$$

۶۳۱ در یک کارخانه ۱۸ مرد و ۱۸ زن مشغول کارند و روزانه

۴۰۵ قران حاصل مینمایند هرگاه مزد هر زنی $\frac{1}{4}$ مزد هر مردی

بوده باشد مزد هر یک چه قدر خواهد بود $(\frac{1}{4} \text{ و } 10)$

۶۳۲ عمر شخصی ۳۵ سال و عمر پسرش ۹ سال است بعد از چند سال عمر

پسر $\frac{3}{5}$ عمر پدرش خواهد شد

۳۵ - ۹ = ۲۶ اختلاف میان عمر ایشان که همیشه ثابت میباشد

۱ - $\frac{3}{5} = \frac{2}{5}$ معال اختلاف (زیرا وقتی که عمر پسر $\frac{3}{5}$ عمر پدرش

شود اختلاف میان عمر ایشان همان ۲۶ سال که عبارت از $\frac{2}{5}$ عمر

پدر است میباشد) $26 \div \frac{2}{5} = 65$ عمر پدر در آینده

۶۵ - ۳۵ = ۳۰ عدد سالهای مطلوب است که باید بگذرد تا اینکه

عمر پسر $\frac{3}{5}$ عمر پدرش شود

۶۳۳ از شخصی پرسیدند که ساعت چند است گفت که آنچه از روز

گذشته مساوی با $\frac{3}{4}$ باقی مانده است ساعت چند بوده

۱ + $\frac{3}{4} = \frac{7}{4}$ معادل گذشته و باقی مانده است که معادل

۱۲ ساعت

$12 \div \frac{7}{4} = \frac{48}{7} = 6 \frac{6}{7}$ ساعت باقی

$12 - 6 \frac{6}{7} = 5 \frac{1}{7}$ ساعت مطلوب

۶۳۴ از شخصی پرسیدند که ساعت چند است گفت آنچه از روز

گذشته مساوی با $\frac{5}{6}$ باقی مانده است ساعت چند بوده

$\frac{5}{6} + 1 = \frac{11}{6}$ معال گذشته و باقی مانده است که معال است

۱۲ ساعت $12 = \frac{11}{6}$ ساعت

$\frac{1}{6} = \frac{11}{6} \text{ پس } \frac{11}{6} = \frac{5 \times 12}{11} = \frac{5}{11} = 5 \frac{5}{11}$ ساعت مطلوب

۶۳۵ پولی بر چند نفر تقسیم نمودیم بهر یک از ایشان ۳۲ تومان

که معادل با $\frac{۵}{۸}$ از $\frac{۱}{۴}$ ان مبلغ است رسیدن پول چه قدر بوده و چند نفر بوده اند

$$\frac{۵}{۸} \times \frac{۱}{۴} = \frac{۱}{۴}$$

$$۱۲۱ = \frac{۱}{۴} \div ۳۲$$

$$۳۲ \div ۱۲۱ = ۴ \text{ نفر عده ان اشخاص}$$

۶۳۶ از کسی پرسیدند که عمرش چه قدر است گفت اگر باندازه

عمر حالیه ام بعد از $\frac{۱}{۴}$ عمر حالیه ام زندگانی کنم هر ایینه ۸۵

ساله خواهد شد عمر اشخص چه قدر بوده (۳۵)

۶۳۷ مجموع عمر دو نفر ۶۵ سال است و عمر یکی از انها $\frac{۵}{۸}$ عمر دیگری است

عمر هر یک چه قدر بوده (۲۵ و ۴۰)

۶۳۸ فاصدی از شهری بیرون رفت و ۳۰ میل راه از قرار ساعتی $\frac{۱}{۵}$ ۴

میل راه پیود پس از آن فاصدی دیگر از آن شهر بیرون آمد فاصد

دومی ساعتی چند میل راه برود تا بعد از $\frac{۲}{۳}$ ۸ ساعت از اول

حرکت خودش دو مایل در پاید (۶ $\frac{۲۳}{۶۵}$)

۶۳۹ دهن شهری در مدت $\frac{۲}{۳}$ ساعت $\frac{۵}{۷}$ حوضی را پر میکنند و چه

مدت $\frac{۳}{۴}$ ان حوض را پر خواهد نمود ($\frac{۷}{۱۰}$ ساعت)

۶۴۰ دو نفر عمل با هم مشغول کار شدند مزد روزانه اولی $\frac{۱}{۴}$ دومی است

اولی ۸ روز بیشتر از دومی کار نمود و ۳۶ قران اجرت گرفت و دومی

۱۶۸ قران حاصل نمود مزد روزانه هر یک چه قدر بوده

$$\frac{۹}{۷} \times ۱۶۸ = ۲۱۶ \text{ مزد اولی اگر روزی را کار نکرده بود}$$

$$۳۶۰ - ۲۱۶ = ۱۴۴ \text{ مزد اولی در ۸ روز}$$

$$۱۴۴ \div ۸ = ۱۸ \text{ مزد دومی در هر روز}$$

۱۸ ÷ ۹ = ۲ - ۱۴ مزد دو تنی در یکروز

۶۴۱ ۱۵۳ را بدو قسمت نمودیم بقیه که خارج قسمت اولی بر ۷ بعلاوه
خارج قسمت دو تنی بر ۱۱ مساویست به ۱۹ هر قسمتی چه قدر بوده

(۹۱ و ۵۵)

۶۴۲ سود تجارتنی میان دو نفر بقساوی تقسیم کردید اولی $\frac{۲}{۵}$ از سود بعلاوه
۵۴ تومان و دو تنی $\frac{۳}{۵}$ از سود مگر ۹۰ تومان حاصل نمودند ان

(۵۴۰)

سود چه قدر بوده

۶۴۳ شخصی $\frac{۱}{۵}$ پول خود را خرج نمود پس از ان نیز $\frac{۲}{۵}$ پولش خرج نمود
پس از ان ۹۲ قران حاصل نمود انوقت موجودی ۲۱۰ قران شد
پول او چه قدر بوده

$$\frac{۱}{۵} + \frac{۲}{۵} = \frac{۱۲۱}{۱۸۰}$$

$$۱ - \frac{۱۲۱}{۱۸۰} = \frac{۵۹}{۱۸۰}$$

$$۱۱۸ = ۹۲ - ۲۱۰$$

$$۳۶۰ = \frac{۵۹}{۱۸۰} \div ۱۱۸$$

۶۴۴ جولائی در مدت ۶ روزه ذرع میبافند و دیگری در مدت ۱۲ روز
۸ ذرع و سببی در مدت ۲۰ روزه ۱۵ ذرع میبافند در چند روز

(۲۰)

هر سه نفر با هم $\frac{۳}{۵}$ ۴۷ ذرع خواهند بافت

۶۴۵ مبلغ ۳۲۰ ^{قران} میان دو نفر تقسیم نمودیم با اولی $\frac{۳}{۴}$ از $\frac{۳}{۴} \times \frac{۴}{۵} \times$
 $\frac{۳}{۴}$ از پول و بدو تنی مابقی پول رسید چند قران بدو تنی بیشتر

(۲۱۷ $\frac{۳}{۵}$)

از اولی رسیده

۶۴۶ شخصی قطعه زمینی را خرید و $\frac{۳}{۴}$ از $\frac{۳}{۴}$ از $\frac{۳}{۴}$ قیمتش را داد

۱/۳ و ۶۶۷ تومان بقیه قیمت زمین در ذمه او باقیست قیمت زمین

(۱۹۰)

چه قدر بوده

۶۴۷ مجموع عددی ۱۴۸ و ۵/۸ اولی مساویست به ۱/۳ دومی ان عدد

کدامند ۵/۸ اولی = ۱/۳ دومی پس

۱/۸ اولی = ۳/۱۰ از دومی و

۱/۸ اولی = ۳/۱۰ = ۱۲/۲۵ دومی

۱۲ + ۲۵ = ۳۷ مجموع اجزاء

۴۸ = ۱۲ × ۱۴۸ / ۳۷ عدد اول

۱۴۸ - ۴۸ = ۱۰۰ عدد دوم

۶۴۸ مجموع پول دو نفر ۵۶۰ قرضت اولی ۱/۴ پول خود و دومی ۱/۸

پول خود را خرج نمودند مجموع خرج ایشان ۱۰۰ قران شد پول

هر یک چه قدر بوده ۱/۴ اولی + ۱/۸ دومی = ۱۰۰

۴/۸ اولی + ۲/۸ دومی = ۴۰۰

۵۶۰ - ۴۰۰ = ۱۶۰ معادل ۴/۸ دومی

۱۶۰ ÷ ۴/۸ = ۳۲۰ پول دومی

۵۶۰ - ۳۲۰ = ۲۴۰ پول اولی

۶۴۹ دستر عمل میتوانند کار پر در هر روز و دستر دیگر میتوانند

همان کار را در ۱۰ روز تمام نمایند هر گاه ۳/۴ دستر اولی با ۲/۵

دستر دومی مشغول کار شوند در چند روز انکار را تمام خواهند

نمود ۱/۶ مساویست بکار دستر اولی در یکروز

۳/۴ × ۱/۶ = ۱/۸ آنچه را که ۳/۴ دستر اولی در یکروز تمام میکنند

$\frac{1}{10}$ مساویست بکار دست دومی در یکروز
 $\frac{2}{5} \times \frac{1}{10} = \frac{1}{25}$ آنچه را که $\frac{2}{5}$ دست دومی در یکروز تمام میکند
 $\frac{1}{8} + \frac{1}{25} = \frac{33}{200}$ آنچه را که $\frac{33}{200}$ دست اول و $\frac{2}{5}$ دست دوم
 در یکروز تمام می کنند

$1 \div \frac{33}{200} = \frac{200}{33} = 6$ عدد روزهای مطلوب
۶۵۰ شخصی چند تومان بر ۳ نفر تقسیم نمود بقیه هر یک $\frac{2}{7}$ اتمبلغ
 بعلاوه $\frac{19}{21}$ ۵ تومان و بدومی $\frac{2}{5}$ اتمبلغ مگر $\frac{4}{15}$ ۸ تومان
 و بسومی مابقی آن مبلغ رسید و حصه هر سه نفر با هم مساوی
 شد چند تومان بانها داده و هر یک چه قدر رسید
 $\frac{2}{7}$ اتمبلغ + $\frac{19}{21}$ ۵ تومان = $\frac{2}{5}$ اتمبلغ مگر $\frac{4}{15}$ ۸ تومان
 $\frac{2}{5} - \frac{2}{7} = \frac{4}{35}$ اختلاف میان اندو کس
 $\frac{19}{21}$ ۵ + $\frac{4}{15}$ ۸ = $\frac{6}{35}$ ۱۴ تومان معادل اختلاف آنها
 $\frac{6}{35}$ ۱۴ \div $\frac{4}{35}$ = ۱۲۴ تومان همه اتمبلغ
 $124 \div 3 = 41 \frac{1}{3}$ تومان حصه هر یک

۶۵۱ پول برابر ۵ نفر تقسیم نمودیم باولی $\frac{1}{5}$ این پول و دومی $\frac{3}{4}$ اولی
 و بسومی $\frac{5}{11}$ باقی مانده از دو نفر و بچهارمی $\frac{2}{8}$ هر سه نفر
 و مابقی پول به پنجمی رسید که عبارت از ۷۰ قران بوده
 ان پول چه قدر بوده (۴۰۰)

۶۵۲ میوه فروشی چند دانه انار خرید ۱۵ دانه از انها را بعیال
 خود داد پس از آن باندازه $\frac{1}{5}$ باقی مانده را فروخت از قرار داد
 $\frac{1}{5}$ قران بعد $\frac{3}{4}$ این باقی مانده را از قرار هر ۲۳ دانه بقیه

۴ قران فروخت پس از آن ۳ دانه از وی مفقود کرد بد بعد از آن
مابقی را بمبلغ ۲۲ قران از قرار هر ۷ دانه بیگقران فروخت
چند دانه انار خرید و همه را بچند فروخت

$$۱ \div ۷ = \frac{۱}{۷} \text{ قران قیمت یک انار از آنچه که در آخر فروخته}$$

$$۲۲ \div \frac{۱}{۷} = ۱۵۴ \text{ دانه که در آخر فروخته}$$

$$۱۵۷ = ۳ + ۱۵۴ \text{ دانه آنچه را که در آخر فروخته و آنچه که از آن}$$

مفقود کرد بد و این عدد مساویست به $\frac{۱}{۴}$ آنچه را که دفعه دوم
فروخته زیرا که در آنوقت $\frac{۳}{۴}$ موجودی را فروخته بود حال چون

$$\frac{۱}{۴} \text{ آن باقی مانده } ۱۷۵ \text{ دانه بود پس هم آن } ۱۵۷ \times ۴ = ۶۲۸$$

دانه و چون در دفعه اول بعد از آنکه ۱۵ دانه را صرف نموده

$$\frac{۱}{۵} \text{ باقی را فروخته و } \frac{۴}{۵} \text{ آن برایش باقی مانده بود پس } ۶۲۸$$

$$= \frac{۴}{۵} \text{ باقی مانده و هم آن} =$$

$$۶۲۸ \div \frac{۴}{۵} = ۷۸۵ \text{ دانه و چون } ۱۵ \text{ دانه صرف نموده پس}$$

همه آن معادلست

$$۸۰۰ = ۱۵ + ۷۸۵ \text{ عدد انارهایی که خریده}$$

$$\text{و } \frac{۱}{۵} \times ۱۵۷ = ۳۱ \frac{۲}{۵} \text{ قران آنچه را که در اول فروخته}$$

$$\frac{۴}{۳} \times ۴۷۱ = ۶۲۸ \frac{۲}{۳} \text{ قران آنچه را که دفعه دوم فروخته}$$

$$\frac{۲}{۵} + ۳۱ \frac{۲}{۵} + ۶۲۸ \frac{۲}{۳} = ۱۳۵ \frac{۳۶}{۱۱۵} \text{ قران قیمت همه}$$

۶۵۳ دو نفر منفعت تجارت خود را میان خودشان تقسیم نمودند

با اولی $\frac{۲}{۳}$ حصه دومی رسید هر گاه اتمنفعت ۲۶۰ تومان بود

هر یک چه قدر رسید

۶۵۴ پول دو نفر با هم مساوی نیست هرگاه $\frac{1}{5}$ اولی را برداشته و بدو
 بدویم پول هر دو مساوی میشود هرگاه مجموع پول هر دو ۷۲ تومان بود
 هر یک چه قدر پول داشته اند پول دومی $\frac{2}{5}$ پول اولیست زیرا که
 اگر $\frac{3}{5}$ را از پول اولی کم نمایم $\frac{2}{5}$ باقی میماند هرگاه $\frac{1}{5}$ آنرا برداشته
 و بردومی بپفزاییم هر یک دارای $\frac{2}{5}$ میشوند و در این صورت پول
 هر دو آنها $\frac{1}{2}$ حصه میشود (۱۰ حسن) پس

$$72 \div 1 = 9 \text{ معادل یک حصه}$$

$$45 = 5 \times 9 \text{ پول اولی}$$

$$27 = 3 \times 9 \text{ پول دومی}$$

۶۵۵ سهوه فروشی قدری پرتقال خرید از قرار هر ۱ دانه بکفران و
 آنها را از قرار هر ۲ دانه بکفران فروخت و $\frac{2}{3}$ ۱۹ قران نفع نمود
 چند دانه خرید بوده

$$\frac{1}{34} \text{ قران نفع او در یک دانه} = \frac{1}{8} - \frac{1}{6}$$

$$\frac{2}{3} \times 19 = \frac{1}{34} \div \text{دانه} = 472$$

۶۵۶ سهوه فروشی قدری انار از قرار هر ۱۵ دانه به ۲ قران خرید و آنها
 از قرار هر ۲۲ دانه ۴ قران فروخت و $\frac{1}{11}$ ۲۱ قران نفع کرد چند
 خرید (۳۵۰)

۶۵۷ ۳۶۰ تومان میان دو نفر تقسیم نمودیم باولی $\frac{3}{4}$ از $\frac{1}{4}$ آن
 مبلغ و بدومی باقی آن مبلغ رسید اولی چند تومان بیشتر از دومی

$$\text{حاصل نموده} \quad (24)$$

۶۵۸ از کسوی پرسیدند که ساعت چند است گفت $\frac{1}{4}$ گذشته مساوی

با $\frac{1}{۴}$ باقی مانده است چه وقت بوده $(\frac{1}{۷} \text{ و } ۵)$

۶۵۹ مجموع دو عددی ۲۱۸ و $\frac{1}{۵}$ اولی مساویست با $\frac{1}{۴}$ دومی آن دو عدد

کدامند $(۱۶۰ \text{ و } ۱۲۱)$

۶۶۰ مجموع دو عددی ۵۰۴ میباشد و $\frac{1}{۶}$ اولی بعلاوه $\frac{1}{۷}$ دومی معال است

با ۷۷ اند و عدد کدامند

$$\frac{1}{۶} \text{ اولی} + \frac{1}{۷} \text{ دومی} = ۷۷$$

$$\frac{۶}{۶} \text{ اولی} + \frac{۶}{۷} \text{ دومی} = ۴۶۲$$

$$۵۰۴ - ۴۶۲ = ۴۲ \text{ که معادلست با } \frac{1}{۷} \text{ دومی}$$

$$۷ \times ۴۲ = ۲۹۴ \text{ عدد دومی}$$

$$۵۰۴ - ۲۹۴ = ۲۱۰ \text{ ، اولی}$$

۶۶۱ پول دو نفر با هم مسای نسبت بعضی که اولی $\frac{1}{۴}$ دومی دارد هرگاه برای

۴۲ قران بپردازیم هر این پول او معادل

$\frac{1}{۳}$ پول دومی میشود پول هر یک چه قدر بوده

$$\frac{1}{۳} - \frac{1}{۴} = \frac{۲}{۱۲} \text{ معادل با } ۴۲ \text{ قران}$$

$$۴۲ \div \frac{۲}{۱۲} = ۱۱۹ \text{ پول دومی}$$

$$\frac{1}{۴} \times ۱۱۹ = ۲۹ \frac{۳}{۴} \text{ پول اولی}$$

۶۶۲ حوضی دارای دو دهن شهر است اولی انرا در ۴ دقیقه و دومی

انرا در ۶ دقیقه پر مینماید و دوزیرکش دارد که اولی انرا در ۱۰ دقیقه

و دومی انرا در ۱۰ دقیقه خالی میکند هرگاه هر را با هم باز کنیم در چند

دقیقه انحوض پر میشود

$(\frac{۱۴}{۷})$

۶۶۳ کارگری $\frac{۳}{۴}$ کار پر ادره روز در دست میکند در چند روز

۶ برابران کار در دست خواهد نمود (۴۰)

۶۶۴ شخصی در سه روز پول خود را تمام خرج کرد در روز اول $\frac{1}{2}$ آن و در روز دوم $\frac{5}{12}$ آن و در روز سیم مابقی را خرج نمود هرگاه اختلاف میان پولی که روز اول و پولی که روز دوم خرج نموده ۵۶۰ قران باشد

پول او چه قدر بوده (۲۴۰)

۶۶۵ دو نفر عمل $\frac{5}{8}$ کار برادر $\frac{1}{4}$ روز در دست میکنند برابرانرا

در چند روز در دست خواهند نمود (۶۰)

۶۶۶ ۱۹۲ قران را بدو قسمت نماید بقیه که خارج قسمت اولی بر ۶

بعلاوه خارج قسمت دومی بر ۷ مساوی با ۲۷ بوده باشد

(۱۲۰ و ۷۲)

۶۶۷ تاجری ۳۲ ذرع قماش را فروخت و $\frac{1}{5}$ ۱۳۴ قران سود کرد ذرع را

چند خرید در صورتیکه ۲۵ ذرع آنرا که فروخته قیمت خرید آنها را

حاصل نموده باشد $۳۲ - ۲۵ = ۷$ ذرع معادل نفع او

$$\frac{1}{5} ۱۳۴ = ۷ \Rightarrow \frac{1}{5} ۱۹ \text{ قیمت فروش یک ذرع}$$

$$\frac{1}{5} ۴۱۰ = ۲۵ \times ۱۹ \text{ قیمت خرید آنها}$$

$$۴۱۰ \div ۳۲ = ۱۵ \text{ قیمت خرید یک ذرع}$$

۶۶۸ کوچکترین دو عددی مساویست به ۲۴ و اختلاف میان آنها

مساویست به $\frac{1}{7}$ مجموع آنها عدد بزرگ کدام است

$$۱ - \frac{1}{7} = \frac{6}{7} \text{ دو برابر عدد کوچک}$$

$$\frac{6}{7} \div ۲ = \frac{3}{7} \text{ معادل عدد کوچک که معاد است با ۲۴}$$

$$۲۴ \div \frac{3}{7} = ۵۶ \text{ مجموع آنها}$$

۵۶ - ۲۴ = ۳۲ عدد بزرگ

۶۶۹ بزرگترین ازد و عددی مساویست به $\frac{۱}{۴}$ و اختلاف میان آنها $\frac{۱}{۴}$ است

به $\frac{۱}{۴}$ مجموع آنها عدد کوچک کدامست

$۱ + \frac{۱}{۴} = \frac{۵}{۴}$ معادلست با دو برابر عدد بزرگ

$\frac{۵}{۴} \div ۲ = \frac{۵}{۸}$ معادل با عدد بزرگ

$۶۰ \div \frac{۵}{۸} = ۹۶$ مجموع آنها

۹۶ - ۶۰ = ۳۶ عدد کوچک

۶۷۰ شخصی دو قطعه زمین را بمبلغ ۳۶۷۰ تومان خرید هر گاه اولی

۲۵ جریب و دومی ۳۲ جریب و قیمت هر جریب از اولی معال

با $\frac{۱}{۶}$ دومی باشد قیمت هر جریب از آنها چه قدر بوده

$\frac{۱}{۶} \times ۲۵ = ۲۹ \frac{۱}{۶}$ مساحت اولی هر گاه از قسم دومی بوده باشد

$\frac{۱}{۶} \times ۳۲ = ۵۱ \frac{۱}{۶}$ مساحت هر دو قطعه هر گاه از قسم دومی بوده باشد

$۳۶۷۰ \div ۶۱ \frac{۱}{۶} = ۶۰$ قیمت هر جریب از دومی

$\frac{۱}{۶} \times ۶۰ = ۱۰$ قیمت هر جریب از اولی

۶۷۱ شخصی دو طاق قاش را بمبلغ ۱۱۱۰ قران فروخت طول اولی ۳۸

ذرع و دومی ۲۷ ذرع بود هر گاه قیمت هر ذرع از دومی مساوی

با $\frac{۱}{۳}$ اولی بوده باشد قیمت هر ذرع از آنها چه قدر بوده

(۲۰ و ۱۵)

۶۷۲ تاجری چند ذرع ماهوت از قرار ذری $\frac{۲}{۳}$ قران خرید و آنها را

ذری $\frac{۳}{۴}$ قران فروخت ولی در هر دفعه که از آنها بفروخت

چنانچه رسم تجارت است قدری زیاده تر میداد از این جهت $\frac{۱}{۳}$

ذرع از اصل قماش کم آمد و با وجود این $\frac{7}{8}$ ۷۹۱ قران هم نفع نمود چند

ذرع خرید بود

(۲۱۰)

۶۷۳ مپوه فروشی هر $\frac{1}{4}$ ۵ من سیب را بیستم $\frac{7}{8}$ ۱۷ قران مپوه شد

چند من بفروشد ثابت لبره که معادل ۵۰ قرانست حاصل نماید

($\frac{15}{13}$)

۶۷۴ شخصی $\frac{1}{2}$ پول خود را خرج نمود و باقی مانده را بر ۲۱ نفر بستاری

نقشب نمود بهر یک ۹۱ قران رسید و ۲ قران دیگر هم برای خودش

باقی مانده پول ان شخص چه قدر بود

(۴۲۵۰)

۶۷۵ مجموع دو عددی مساویست بر ۴۶ و $\frac{1}{4}$ اولی بعلاوه ۱۲ مساویست

بد و برابر دوئی افتد کدامند

$$\frac{1}{4} \text{ اولی} + ۱۲ = \text{بد و برابر دوئی پس}$$

$$\text{اولی} + ۲۴ = \text{بچار برابر دوئی}$$

$$۴۶ + ۲۴ = ۷۰ \text{ معادل پنج برابر دوئی}$$

$$۷۰ \div ۵ = ۱۴ \text{ عدد دوئی}$$

$$۴۶ - ۱۴ = ۳۲ \text{ عدد اولی}$$

۶۷۶ دو نفر طلبه زین جائی برای پیودن مسافت ۲۵۰۰ ذرع

حرکت نمودند دوئی چند ذرع پیش از اولی حرکت کند تا هر دو با هم به

اخران مسافت برسند در صورتیکه یکی از آنها دقیقه ۲۵۰ ذرع

و دیگری دقیقه ۲۱۵ ذرع راه میرود

هر گاه اولی ۲۵۰ ذرع برود دوئی ۲۱۵ ذرع خواهد پیود

و هر گاه اولی ۱ ذرع برود دوئی $\frac{1}{25}$ ذرع خواهد پیود

و هرگاه اولی ۲۵۰۰ ذرع برود و دومی $\frac{215 \times 2500}{250} = 2150$ ذرع خواهد

پیمود $2500 - 2150 = 350$ ذرع باید دومی بیشتر از اولی

شخصی را هر ا پیاده رفت و سواره بر کشت در مدت $7 \frac{1}{4}$ ساعت ۶۷۷

ولی رفتن و آمدن را پیاده در مدت $10 \frac{1}{2}$ ساعت میرود رفتن

و آمدن را در چه مدت سواره خواهد رفت $(4 \frac{1}{3})$

قوه سه نفر در کار کردن با هم متساویست و میتوانند کار پرادر ۸ ۶۷۸

روز تمام نمایند ولی یکی از ایشان بیشتر از $\frac{1}{4}$ روز نمیتواند کار نماید

هرگاه با اینحال هر سه با هم مشغول شوند در چند روز آنکار را تمام ^{نمایند}

نمود

$1 \div 8 = \frac{1}{8}$ آنچه را که هر سه در یک روز تمام میکنند در صورتیکه

تمام روز مشغول باشند

$\frac{1}{8} \div 3 = \frac{1}{24}$ آنچه را که یک نفر در یک روز انجام میدهد

$\frac{1}{24} \times 2 \frac{1}{2} = \frac{5}{48}$ آنچه را که با این طریق هر سه در یک روز تمام خواهند نمود

$1 \div \frac{5}{48} = \frac{48}{5} = 9 \frac{3}{5}$ روزهای مطلوب

دو نفر شروع نمودند بیایا رفتن بر درختی که نزدیک یکدیگر و بلند ۶۷۹

انها با اندازه هر یک بود سرعت دومی $\frac{2}{3}$ سرعت اولی در اثناء بالا

رفتن بود ولی سرعت اولی در اثناء پائین آمدن دو برابر سرعت بالا

رفتن خودش میباشد معین کنند دومی در اثناء بالا رفتن چه قدر

از درخت را بالا رفتند در وقتیکه دومی در اثناء پائین آمدن برابر آن

واقع گردید ^{واقع گردید} دومی $\frac{2}{3}$ ارتفاع درخت را بالا رفتند در صورتیکه

در وقتیکه اولی با خرد رسیده و چون سرعت اولی در حالیکه پائین
 میاید دو برابر سرعتش در حالیکه بالا میرود میباشد در این حال
 سرعتش سه برابر سرعت دومی است در این صورت $\frac{3}{4} = \frac{1}{3} \times \frac{1}{4} = \frac{1}{12}$
 آنچه را که اولی هنگام پائین آمدن از $\frac{1}{3}$ باقی مانده درخت می پیماید
 تا مقابل دومی برسد

$\frac{1}{3} - \frac{1}{4} = \frac{1}{12}$ آنچه را که دومی از $\frac{1}{3}$ باقی مانده درخت می پیماید
 تا مقابل اولی برسد

$\frac{5}{12} = \frac{1}{3} + \frac{1}{4}$ بلندی درخت که دومی بالا رفته

۶۸۰ جمعیت شهری ۴۸۰۰۰ نفر و مقدار مواالید آنها در سال

$\frac{1}{5}$ آن جمعیت و مقدار اموات آنها $\frac{1}{3}$ ایشان میباشد بعد از
 $\frac{1}{3}$ سال جمعیت آن شهر چه قدر خواهد شد (۵۳۹۵۰)

۶۸۱ ۱۲۰ قران را میان ۳ نفر تقسیم کنند بقسمی که بدومی $\frac{3}{5}$ اولی و سومی

$\frac{7}{8}$ مجموع اولی و دومی رسیده بهر یک از ایشان چند قران رسیده
 (۴۰ و ۲۴ و ۵۶)

۶۸۲ $\frac{1}{4}$ ۱۱۱ قران به ۳ نفر عمل که کار پرا تمام نموده بودند دادیم هر گاه

اولی ۵ روز و روزی ۹ ساعت و دومی ۴ روز و روزی ۷ ساعت
 و سومی ۶ ساعت کار نموده باشد حصه هر یک چه قدر شده

$(\frac{1}{3} ۶۷ و ۴۲ و ۹)$

۶۸۳ شخصی $\frac{1}{2}$ پول خود را کتاب خرید و باندازه $\frac{1}{4}$ قیمت کتاب بفقرا بخشید

هر گاه اختلاف میان قیمت کتاب و آنچه را که بخشیده ۸۴ بوده باشد
 چه قدر پول داشته

(۲۱۰)

۶۱۴ شخصی براسبی که ساعتی ۱۰ میل راه میرود سوار شد و بشهری رفت
و پیاده از فرار ساعتی ۴ میل از ان شهر بمکان خود مراجعت نمود و
رفتن و آمدن وی $\frac{۳}{۴}$ ساعت طول کشید فاصله میان نقطه حرکت
او و ان شهر چه قدر بوده

$$\frac{۳}{۴} = ۲ \frac{۱}{۴} \text{ سرعت ان اسب بالنسبه به پیاده رفتن او}$$

$$\frac{۳}{۴} + ۲ \frac{۱}{۴} = ۳ \frac{۱}{۴} \text{ مجموع دو سرعت ایشان}$$

$$\frac{۳}{۴} \div ۳ \frac{۱}{۴} = ۲ \frac{۱}{۴} \text{ عدده ساعتی که سواره رفتن است}$$

$$\frac{۱}{۴} \times ۱۰ = ۲۵ \text{ میل مسافت میان ان شهر و ان نقطه}$$

۶۱۵ یک کشتی در مدت $۲ \frac{۱}{۴}$ ساعت ۱۵ میل برضد حرکت تیار که عرش

ساعتی ۴ میل است حرکت مینماید هر گاه موافق حرکت تیار حرکت کند

در چه مدت ۲ میل را خواهد پیمود (ان تیار ۴ میل بر سرعت کشتی مینماید)

هر گاه موافق حرکت ان سیر کند و ۴ میل از سرعتش بکاهد هر گاه مخالف

حرکت ان سیر نماید

$$۱۵ \div ۲ \frac{۱}{۴} = ۶ \text{ میل سرعت ان کشتی در یک ساعت هر گاه مخالف تیار حرکت نماید}$$

$$۶ + ۴ = ۱۰ \text{ در اب استاده حرکت نماید}$$

$$۶ - ۴ = ۲ \text{ هر گاه موافق تیار حرکت نماید}$$

۶۱۶ شخصی در قطاری که ساعتی ۳۰ میل راه میرود سوار بود ناگهان قطار

دیگر که ۱۵۳ ذرع طول ان و برخلاف حرکت ایشان حرکت مینمود و در مدت

۴ ثانیه از جلو ایشان رد شد قطار دومی ساعتی چند میل راه میرفت در

صورتیکه قطار اولی حرکت مینموده

$$۳۰ \div ۱۶ \frac{۲}{۳} = ۳۶۰۰ \text{ ذرع سرعت قطار اولی در ۴ ثانیه}$$

$$\begin{aligned} \frac{2}{3} \times 16 &= \frac{2}{3} \times 66 \text{ ذرع} \text{ ,, ,, ,, در عم ثانیہ} \\ 153 - \frac{2}{3} &= \frac{1}{3} \times 16 \text{ ذرع} \text{ ,, ,, دوئی در عم ذرع} \\ \frac{1}{3} \times 16 &= 4 \div \frac{1}{3} \times 21 \text{ ذرع} \text{ ,, ,, دوئی در یک ثانیہ} \\ \frac{1}{3} \times 21 &= 3600 \times 77700 \text{ ذرع} \text{ ,, ,, در یک ساعت} \\ 77700 \div 2000 &= \frac{1}{3} \times 38 \text{ میل} \end{aligned}$$

۶۸۷ قطاری از جانی برای شهری که مسافت میان آنها $\frac{1}{3}$ ۷۳ میل است در ساعت $\frac{1}{3}$ روز حرکت نمود و ساعتی $\frac{2}{3}$ ۱۵ میل راه مبرفت پس از آن قطاری دیگر از همان جا برای همان شهر بعد از مدتی حرکت نمود و $\frac{1}{3}$ ساعت بعد از قطار اولی بان شهر رسید هر گاه سرعت اولی $\frac{1}{3}$ سرعت دوئی بوده در چه ساعتی از روز قطار دوئی حرکت کرده

$$\begin{aligned} \frac{2}{3} \div 15 &= \frac{1}{3} \times 26 \text{ سرعت دوئی} \\ \frac{1}{3} \div 73 &= \frac{2}{3} \times 15 \text{ عدّه ساعتی که اولی ان مسافت را پیموده} \\ \frac{1}{3} \div 73 &= \frac{1}{3} \times 26 \text{ ,, ,, ,, که دوئی} \\ \frac{2}{3} - 4 &= \frac{2}{3} \times 15 \text{ امعادل با مدتی که دوئی پیش از اولی بان مکان} \\ &\text{ میرسد در صورتیکه هر دو با هم حرکت نموده باشند و چون دوئی} \\ &\text{ ساعت بعد از اولی با بخار سپیده پس مدتی که بعد از آن حرکت نموده است} \\ &\text{ با } \frac{1}{3} - 1 = \frac{1}{3} \times 1 \text{ ساعت پس از ساعتی که دوئی حرکت نموده مساوی است} \\ &\text{ با } \frac{1}{3} + 5 = 1 \frac{1}{3} = \frac{4}{3} \times 6 \text{ از روز} \end{aligned}$$

۶۸۸ قطاری مسافت ۷۸ میل را در مدت ۴ ساعت می پیماید هر گاه $\frac{1}{3}$ ساعت از ميعاد حرکتش برای جانی گذشته باشد چند میل بر سرعتش بیفزاید تا بوعاد بجای خود برسد

$71 \div 4 = 19 \frac{1}{4}$ میل سرعت اصلی آن

$71 \div 3 \frac{1}{4} = 24$ میل سرعت مطلوب آن

$24 - 19 \frac{1}{4} = 4 \frac{1}{4}$ میل که باید بر سرعت اصلی خود بیفزاید

۶۸۹ دو قطار در و بطرف یکدیگر حرکت نموده و مسافت میان آنها ۹۲ میل میباشند

اولی ساعتی ۴۲ میل و دومی ساعتی ۳۴ میل راه می رود در چه مسافتی

و بعد چند ساعت یکدیگر خواهند رسید

$42 + 34 = 76$ اینچرا که هر دو در یک ساعت راه میروند

$76 \div 92 = \frac{4}{19}$ اعده ساعتی که میگذرد تا آنکه یکدیگر برسند

$42 \times 1 \frac{4}{19} = 40 \frac{4}{19}$ میل مسافت اولی از محلی که حرکت نموده

۶۹۰ مسافت میان دو شهری $\frac{3}{5}$ ۲۴۶ میل است دو قطار در یک وقت یکی

از اولی و دیگری از دومی حرکت نمودند قطار اولی هر میلی را در $\frac{3}{5}$ دقیقه

و قطار دومی هر میلی را در $\frac{3}{4}$ دقیقه راه می رود در چه مسافت از شهر

اولی یکدیگر خواهند رسید

$\frac{1}{13} + \frac{4}{7} = \frac{31}{91}$ میل اینچرا که هر دو در یک دقیقه راه میروند

$\frac{3}{5} \div 246 = \frac{31}{91} \times 183 = \frac{3273}{610}$ دقیقه مدت که میگذرد تا هر دو یکدیگر برسند

$\frac{3273}{610} \times 183 = \frac{14443}{793}$ میل دور از شهر اولی

۶۹۱ قطاری از شام برای مدینه حرکت نمود در ساعت ۴ از روز و ساعت

۳۶ میل راه می رود و قطاری دیگر ساعت $1 \frac{1}{4}$ از روز حرکت نمود و

ساعتی ۶۰ میل راه می رود بعد از چند ساعت دومی با اولی خواهد رسید

$36 \times 1 \frac{1}{4} = 45$ میل اینچرا که اولی پیموده پیش از آنکه دومی حرکت نماید

$60 - 45 = 15$ زیادتی دومی از اولی

$۱۶۲ \div ۲۴ = ۶ \frac{۳}{۴}$ عدد ساعات مطلوب

۶۹۲ هرگاه قطاری که ساعتی ۳۲ میل راه میرود مسافت میان دوشهر برا
در مدت $۲ \frac{۱۹}{۱۰۰}$ ساعت برپیماید قطاری دیگر که ساعتی ۴۱ میل
میرود در چه مدتی آن مسافت را خواهد پیمود $(\frac{۱۹}{۱۵۰})$

۶۹۳ هرگاه مسافت میان بغداد و بیروت $\frac{۱۷}{۲۵}$ ۵۵۲ میل باشد یک قطار از بغداد
ساعت ۷ از روز برای بیروت حرکت کند و ساعتی ۴۵ میل راه برود
و قطاری دیگر از بیروت برای بغداد ساعت ۱۰ از روز حرکت نماید
و ساعتی ۴۵ میل راه برود چه وقت بکد بگرد املاقات خواهند نمود
 $(\frac{۳۶۱۷}{۲۳۵۰۰})$ (از شب)

۶۹۴ قطاری ساعتی ۳۰ میل و قطاری دیگر ساعتی ۴۵ میل راه میرود هر یک
از شهر خود برای دیگری حرکت نمودند ولیکن اولی مقدار $\frac{۱}{۳}$ ساعت
پیش از دومی حرکت نمود و مقدار $\frac{۱}{۳}$ ساعت پیش از دومی
بمقصود رسید مسافت میان اندوشهر چه قدر بوده

$۴۵ - ۳۰ = ۱۵$ میل اختلاف جزئی میان سرعت ایشان

از آنجا که اولی مقدار $\frac{۱}{۳}$ ساعت پیش از دومی رسید اگر اولی
یک ساعت پیش از دومی حرکت نموده بود هر این با هم میرسیدند
پس $۳۰ \times ۱ = ۳۰$ میل آنچه را که اولی پیش از دومی حرکت نموده (اختلاف کلی
 $۳۰ \div ۱۵ = ۲$ عدد ساعتی که باید دومی آن مسافت را بپیماید

$۴۵ \times ۲ = ۹۰$ میل مسافت میان آن دو شهر

۶۹۵ دو قطار از یک شهر برود و میل که با هم متوازی و نزدیک بگرد بگردند
حرکت نمودند اولی ساعتی ۲۴ کیلومتر و دومی ساعتی ۳۲ کیلومتر

میرود چون مقابل با هم رسیدند یکی از مسافرین قطار اولی دید که مدت
۳ ثانیه تمام قطار دومی از مقابل ایشان رد شد طول قطار دومی چه قدر بوده

$$\frac{2400}{3600} = \frac{2}{3} \text{ متر سرعت اولی در یک ثانیه}$$

$$\frac{2200}{3600} = \frac{11}{18} \text{ متر سرعت دومی " "}$$

$$\frac{2}{3} + \frac{11}{18} = \frac{15}{6} \text{ متر آنچه را که هر دو در یک ثانیه از طول دومی میپایند}$$

$$15 \times \frac{5}{6} = 12 \frac{1}{2} \text{ متر طول دومی}$$

۶۹۶ دو قطار در یکوقت از تبریز برای طهران روی دو خط که با هم موازی و ^{یک}پار
هم هستند حرکت نمودند اولی که طولش ۵۴ متر است ساعتی ۳۲ کیلومتر

ردومی که طولش ۶۱ متر است ساعتی ۲۴ کیلومتر ^{میرود} بعد از چه مدتی یکی از آنها از دیگری

جدا میشود $\frac{1}{9} = \frac{1}{3600} \times 32$ متر آنچه را که اولی در یک ثانیه حرکت ^{کند}

$$\frac{1}{9} = \frac{1}{3600} \times 32 \text{ متر آنچه را که اولی در یک ثانیه حرکت کند}$$

$$\frac{1}{9} = \frac{1}{3600} \times 24 \text{ متر " " دومی " "}$$

$$\frac{2}{9} = \frac{2}{3600} \times 32 \text{ متر ز یادنی اولی بر دومی در یک ثانیه}$$

$$54 + 61 = 115 \text{ مجموع دو قطار}$$

$$\frac{115}{9} = 12 \frac{7}{9} \text{ ثانیه مدت مطلوب}$$

۶۹۷ قطاری در ساعت $\frac{1}{4}$ از روزان بند عباس برای اصفهان حرکت نمود

و ساعتی ۳۰ میل راه میرود و مدتی بعد از آن قطاری دیگر از همانجا برای

اصفهان حرکت نمود و ساعتی ۵۴ میل راه میرود و بعد از $\frac{1}{4}$ ساعت با او

رسید اولی چند ساعت حرکت نموده بود

$$\frac{1}{4} \times 54 = 13 \frac{3}{4} \text{ میل که دومی در این مدت راه رفته}$$

$$\frac{1}{4} \times 30 = 7 \frac{1}{2} \text{ ساعت که اولی حرکت نموده}$$

۶۹۸ دو قطار در یک ^{وقت از دو} شهر که مقابل هم هستند رو بیکدیگر حرکت نموده

و بعد از ۷ ساعت بیکدیگر رسیدند در چند ساعت اولی مسافت

میان اندو شهر را می پیماید در صورتیکه دوئی در آن ساعت اولی پیماید

$$1 \div 10 = \frac{1}{10} \text{ ان مسافت که دوئی در یک ساعت می پیماید}$$

$$7 \times \frac{1}{10} = \frac{7}{10} \text{ آن مسافت که دوئی در ۷ ساعت می پیماید}$$

$$1 - \frac{7}{10} = \frac{3}{10} \text{ ان مسافت که اولی در ۷ ساعت انرا می پیماید}$$

$$7 \div \frac{3}{10} = \frac{70}{3} \text{ عدد ساعات که اولی انرا می پیماید}$$

۶۹۹ دو قطار در یک وقت یکی از طهران برای رشت و دیگری از رشت

برای طهران حرکت نموده و بعد از ۵ ساعت بیکدیگر رسیدند اولی

ساعتی ۳۱ میل راه میرفت و دوئی باندازه $\frac{9}{14}$ راه رفتن بود دو

ساعتی چه قدر راه میرفت

$$5 \times 31 = 155 \text{ میل انچه را که اولی در این مدت راه رفتن}$$

$$\frac{9}{14} \times 155 = 102 \frac{1}{2} \text{ میل انچه را که دوئی " " " "}$$

$$\frac{1}{5} \div 102 \frac{1}{2} = \frac{2}{105} \text{ میل که دوئی در یک ساعت راه میرفت}$$

۷۰۰ یک قطار از مجرّه برای بروجرود حرکت نمود و ساعتی ۳۲ میل راه

میرفت و بعد از سه ساعت قطاری دیگر از همانجا برای بروجرود

حرکت نمود و ساعتی ۴۲ میل راه میرفت و مقدار $\frac{1}{3}$ ساعت اولی

پیش از دوئی به بروجرود رسید مسافت میان این دو شهر چه قدر است

$$3 \times 32 = 96 \text{ میل انچه اولی پیش از حرکت دوئی راه رفتن}$$

$$\frac{1}{3} \times 42 = 14 \text{ میل انچه را که اولی از دوئی جلو افتاده}$$

$$96 - 14 = 82 \text{ اختلاف کلی}$$

$$42 - 32 = 10 \text{ اختلاف جزئی}$$

۱۲ ÷ ۱۰ = ۱ ۱/۵ عده ساعتی که اولی ان مسافت را پیورده

۲۶۲ ۲/۵ = ۳۲ × ۱ ۱/۵ مسافت مطلوب

۷۰۱ دو قطار در یک وقت از دو شهر رو بروی یکدیگر حرکت نموده بعد از

۴ ساعت یکدیگر رسیده اند اولی ساعتی ۶۰ میل راه میرفت هرگاه

دومی ۲/۵ راه را پیورده باشد ساعتی چه قدر راه میرفت

۱ - ۲/۵ = ۳/۵ راه اینچنین را که اولی در ۴ ساعت انرا پیورده

۴ ÷ ۳ = ۴/۳ ساعت مدتی که اولی تمام انرا راه را خواهد پیورده

۴ × ۶۰ = ۲۴۰ میل طول انرا

۲۴۰ × ۲/۵ = ۹۶ میل اینچنین را که دومی در ۴ ساعت پیورده

۱۶۰ ÷ ۴ = ۴۰ میل سرعت دومی در یک ساعت

۷۰۲ قطاری از طهران برای شهر از حرکت نمود چون به رقم رسید ۱/۳

مسافرین پیاده شدند و ۴۰ نفر بجای انها سوار گردیدند چون

با صفهان رسیدند ۲/۵ اینقدر در ان قطار بود پیاده شده و ۱۴ نفر سوار

گردیدند و چون بشهر از رسید ۱۱۰ نفر در ان بود چند نفر از

طهران حرکت نموده بود ۱ - ۱/۳ = ۲/۳ مسافرینی که در قم در ان باقی بودند

۲/۳ مسافرین + ۴۰ نفر اشخاصی هستند که از قم حرکت نموده اند

۲/۵ × ۲۴ + ۴۰ × ۳/۵ = ۲۴ مسافرین + ۲۴ نفر که در

اهنگهان در ان قطار باقی ماندند

۲/۵ مسافرین + ۲۴ + ۱۴ نفر که از صفهان در ان سوار شدند

معادلست با ۱۱۰ نفر

۱۱۰ - ۳۱ = ۷۹ معادل ۲ اشخاصی است که از طهران حرکت نموده اند

۷۹ ÷ ۲ = ۳۹ ۱/۲ نفر عده اشخاصی که از طهران حرکت نموده اند

و با این طریق نیز حل میشود

۱۱۰ - ۱۴ = ۹۶ نفر آنچیز که در اصفهان در آن باقی مانده اند و

این معادل $\frac{۳}{۵}$ اشخاصی است که از قم حرکت نموده اند

۹۶ ÷ $\frac{۳}{۵}$ = ۱۶۰ نفر اشخاصی که از قم حرکت نموده اند

۱۶۰ - ۴۰ = ۱۲۰ نفر اشخاصی که در قم در آن باقی مانده بودند و

این معادل با $\frac{۲}{۳}$ مسافرین طهران میباشد

۱۲۰ ÷ $\frac{۲}{۳}$ = ۱۸۰ نفر عده اشخاصی که از طهران حرکت نموده اند

۷۰۳ شخصی از یک شهری با کاری حرکت نمود که ساعتی ۱ میل راه میرفت

$\frac{۳}{۴}$ ساعت بعد از آن یک قطاری حرکت نمود و بعد از ۹ دقیقه

بگذرید آن قطار ساعتی ۳۰ دقیقه در راه میرفت
 $۴۵ + ۹ = ۵۴$ دقیقه

$\frac{۱ \times ۵۴}{۶} = ۷ \frac{۱}{۵}$ میل مسافتی که آن قطار در ۹ دقیقه می پیماید

$\frac{۴}{۵} = ۹ \div ۷ \frac{۱}{۵}$ سرعت آن قطار در یک دقیقه

$۴۱ = ۶۰ \times \frac{۴}{۵}$ میل سرعت آن در یک ساعت

۷۰۴ قطاری از بغداد برای بصره حرکت نمود بایستگاه اولی که رسید $\frac{۱}{۲}$

مسافرین پیاده شدند و ۱۵ نفر سوار شدند و در ایستگاه دومی $\frac{۱}{۲}$

اشخاصی که در قطار بودند پیاده شدند و ۲۵ نفر سوار شدند همچنین

بایستگاه سومی رسید اشخاصی که در قطار بودند شماره ایشان ۱۱۵

نفر بود چند نفر از بغداد حرکت نموده بودند (۱۶۰)

۷۰۵ دو قطار در یک وقت از یک شهر حرکت نمودند اولی ساعتی ۳ میل

و دومی ساعتی ۲۰ میل راه میرفت اولی مقدار $\frac{۱}{۲}$ ساعت شهر

دیگر پیش از دومی رسید مسافت میان آن دو شهر چه قدر بود

$\frac{1}{4} \times 30 = 7.5 = 7 \frac{1}{2}$ میل انچه که اولی از دوئی جلو افتاده

$30 - 20 = 10$ میل زیادتی سرعت اولی از دوئی در یکساعت

$7.5 \div 10 = \frac{3}{4}$ عدد ساعاتی که اولی حرکت نموده تا با شهر رسیده

$\frac{1}{4} \times 30 = 7.5 = 7 \frac{1}{2}$ میل مسافت میان آن دو شهر

۷۰۶ قطاری از شهری برای جانی در ساعت ۵ از روز بیرون رفت و

ساعتی ۳۵ میل راه می پیمود مدتی بعد از آن قطاری دیگر از همان

شهر برای انجا حرکت کرد و ساعتی ۵۰ میل راه میرفت بعد از $\frac{1}{4}$ و

ساعت با اولی رسید اولی چند ساعت حرکت نموده

$\frac{1}{4} \times 50 = 12.5 = 12 \frac{1}{2}$ میل مسافتی که هر دو آنها پیموده اند

$\frac{1}{4} \div 12.5 = \frac{1}{5} = 0.2$ ساعت مدتی که اولی حرکت نموده

۷۰۷ قاصدی از شهری بیرون آمد و مستقیماً روزی ۲۰ میل راه میرود

ولی از سرعتش روزی ۳۰ میل کاسته میشود قاصدی دیگر ۳

روز بعد از آن از همان شهر بعقب و بیرون آمد و روزی ۳۰

میل راه میرود از سرعت او هم روزی ۳۰ میل کاسته میشود

بعد از چند روز با اولی خواهد رسید

$20 + 17 + 14 = 51$ میل انچه را که اولی پیش از دوئی راه رفت

$3 \times 3 = 9$ میل در ۳ روز از سرعتش کاسته میشود

$20 - 9 = 11$ سرعت اولی در روز چهارم

$30 - 11 = 19$ اختلاف میان سرعت آن دو قاصد

$51 \div 19 = 2 \frac{13}{19}$ عدد روزهایی که دوئی با اولی خواهد رسید

۷۰۸ شخصی از شهر خودش برای شهر دیگری پیاده حرکت نمود و ساعتی

۶

۴ میل راه میرفت پس از آن یک کاری از شهر دوتی برای اوئی در
 همان وقت حرکت نمود و ساعتی ۱۲ میل راه می پیمود چون بسپد بکر
 رسیدند ان شخص از فصد خودش برگشت و بشهر خود با آن
 کاری مراجعت نمود و مدت زمان مراجعتش $\frac{۳}{۴}$ ساعت کمتر از رفتش
 شد میان آن دو شهر چه قدر بوده — ان فرد هر ساعتی $\frac{۱}{۴}$ می پیمود که کار راه
 میرفت حرکت می نمود پس در مراجعتش $\frac{۳}{۴}$ ساعت از هر ساعت رفتش برای او
 زیادتی حاصل شده و در مدت $\frac{۳}{۴}$ = $\frac{۳}{۴}$ ساعت برای او توفیر حاصل شده و همین اندازه مدت سپری شخص

بوده بنابراین $\frac{۳}{۴} \times ۳ = ۲ \frac{۳}{۴}$ = ۲ میل آنچه را که ان فرد راه رفت

$\frac{۳}{۴} \times ۱۲ = ۹$ = ۹ میل آنچه را که کاری حرکت نموده

۱۵ + ۹ = ۲۴ = ۶۰ میل مسافت میان اندوشهر

۷۰۹ قطعاً زمین را بر سه نفر تقسیم نمودیم با اولی $\frac{۳}{۴}$ آن و بدوئی $\frac{۱}{۴}$ آن و
 مابقی بسوی رسید هر گاه قیمت باقی آن زمین ۲۵۰۰۰۰ قران از قرار
 هر ذری $\frac{۱}{۴}$ ۱۲ قران باشد مساحت ان قطعه چه قدر بوده

(۲۱۰ ذرع)

۷۱۰ شخصی بد بگری گفت $\frac{۳}{۴}$ پول من مساوی با $\frac{۱}{۴}$ پول تو میباشد و
 پول من مقدار ۱۲ قران بیشتر از تو میباشد پول هر یک چه قدر

بوده (۱۳۳ و ۹۵)

۷۱۱ ۳ طاقه قماش را بمبلغ ۱۰۰۱ قران فروختیم قیمت طاقه اولی باندازه
 قیمت سوئی و قیمت دوتی باندازه قیمت هر دو طاقه دیگر بوده
 قیمت هر یک چه قدر بوده $\frac{۱}{۴}$ ۲۵۰ و $\frac{۱}{۴}$ ۵۰۰ و $\frac{۱}{۴}$ ۲۵۰

۷۱۲ حاصل ضرب سه عدد در یکدیگر $\frac{۱}{۴} \times ۱۵۹۳۵$ و عدد دوتی $\frac{۱}{۴}$ ۱۳
 بیشتر از اولی و مجموع اولی و دوتی $\frac{۱}{۴}$ ۹ بیشتر از سه تایی است هر یک

عدد سببی $\frac{1}{4}$ باشد ان اعداد کدامند

$(\frac{1}{3}, \frac{1}{6}, \frac{1}{12})$

۷۱۳ شخصی $\frac{1}{4}$ ذرع قماش و دیگری $\frac{3}{4}$ ۵۶ ذرع از آن دارد هر یک

چند ذرع دیگر بخرند تا آنکه ذرعهای اولی سه برابر ذرعهای دومی

شود $\frac{1}{4} \times 232 - \frac{3}{4} \times 56 = \frac{3}{4} \times 175$ ذرع زیادتی اولی

بر دومی $3-1=2$ معادل با آن زیادتی

$\frac{3}{4} \times 175 \div 2 = 237 \frac{1}{8}$ ذرعهای دومی بعد از خریدن

$\frac{3}{4} \times 56 - 237 \frac{1}{8} = \frac{1}{8}$ ذرع آنچه را که باید هر یک از آنها بخرند

۷۱۴ شخصی $\frac{3}{4}$ قران و دیگری $\frac{1}{4}$ قران دارد هر یک چند

قران دیگر تحصیل کنند تا آنکه پول اولی با اندازه $\frac{1}{4}$ برابر دومی

شود $(\frac{23}{13}, \frac{23}{14})$

۷۱۵ مجموع دو عددی معادلت با $\frac{112}{15}$ و $\frac{1}{4}$ باقی ماند آنها $\frac{29}{6}$

میشد ان دو عدد کدامند $(\frac{1}{3}, \frac{1}{6})$

۷۱۶ مجموع دو عددی مساویست با $\frac{13}{12}$ و هفت برابر باقی آنها

$\frac{1}{3}$ میشد ان دو عدد کدامند $(\frac{1}{5}, \frac{1}{10})$

۷۱۷ سه برابر مجموع دو عددی معادلت با $\frac{11}{14}$ و $\frac{1}{5}$ عدد کوچک

$\frac{3}{5}$ میشد ان دو عدد کدامند $(\frac{3}{7}, \frac{1}{7})$

۷۱۸ تاجری یک طایفه قماش از قرار ذری $\frac{1}{4}$ قران خرید ذری چند

بفروشد تا از فروش هر $\frac{1}{4}$ ذرع با اندازه قیمت فروش $\frac{3}{4}$ ذرع

سود نماید

$\frac{1}{4} \times 12 = 3$ قران قیمت خرید $\frac{1}{4}$ ذرع معادلت

باقیمت فروش $\frac{1}{4}$ ذرع

$$300 \div \frac{1}{4} = 1200 = \frac{12}{17} \text{ قیمت فروش هر ذرعی}$$

۷۱۹ تاجری $\frac{1}{4}$ ۱۲۰ من روغن بمبلغ $\frac{3}{4}$ ۶۶۲ قران خرید همه آنها را

چند بفروشد تا از فروش $\frac{1}{4}$ ۲۲ من قیمت چهار من نفع نماید

$$\frac{3}{4} 662 \div \frac{1}{4} 120 = \frac{1}{4} 5 \text{ قران قیمت هر منی در حال فروش}$$

$$\frac{1}{4} 5 \times \frac{1}{4} 22 = \frac{3}{4} 123 \text{ قیمت فروش } \frac{1}{4} 22 \text{ من که معادل است با}$$

قیمت فروش $\frac{1}{4}$ ۱۸ من

$$\frac{3}{4} 123 \div \frac{1}{4} 18 = \frac{51}{17} 6 \text{ قیمت فروش هر منی}$$

$$\frac{1}{4} 120 \times \frac{51}{17} 6 = \frac{7}{148} 106 \text{ قران قیمت فروش همه آنها}$$

۷۲۰ تاجری دو مقدار مساوی روغن و شیره خرید قیمت روغن ها

$\frac{2}{5}$ ۲۳۱ قران و قیمت شیره ها $\frac{3}{4}$ ۶۲ قران بود هر گاه مجموع قیمت بکین

روغن و بکین شیره $\frac{1}{4}$ ۸ قران بوده باشد قیمت هر منی از آنها چقدر

بوده $(\frac{1}{4} 6 \text{ و } \frac{3}{4} 1)$

۷۲۱ چه عددیست که اگر $\frac{1}{4}$ ۲۳ از آن کم کنیم سه برابر باقی مانده مساوی

$\frac{1}{4}$ ۸ شود $(\frac{1}{4} 50)$

۷۲۲ شخصی با تاجری عهد بست که هر روزی که برای او کار نماید $\frac{1}{4}$ ۲۵ از او

بگیرد و هر روزی که کار ننماید $\frac{1}{4}$ ۱۴ قران بنا جو مزبور بدهد بعد

از گذشتن $\frac{3}{4}$ ۳۲ روزا شخص مستحق گرفتن $\frac{1}{4}$ ۲۸ قران شد چند

روز کار کرده و چند روز کار ننموده $(\frac{3}{4} 13 \text{ و } \frac{1}{4} 14)$

۷۲۳ مزد روزانه دو نفره در یکروز $\frac{1}{4}$ ۳۳ قران است او $\frac{1}{4}$ ۷ روز و

دومی $\frac{2}{4}$ ۱۲ روز کار ننموده و $\frac{1}{4}$ ۳۲ قران حاصل نمودند مزد روزانه

هر یک چه قدر بوده $(۲۰ و \frac{۱}{۴} ۱۳)$

۷۲۴ شخصی میخواهد $\frac{۱}{۴}$ ۳۲ ذرع ماهوت که قیمت هر ذری $\frac{۱}{۵}$ ۳۸ قرانست بچند ذرع ابریشمی که ذری $\frac{۱}{۴}$ ۳۴ قرانست بدل نماید چند

ذرع حاصل می نماید $(\frac{۳۳}{۱۱۵} ۳۵)$

۷۲۵ دو نفر عمل مدت ۱۶ روز با هم کار نمودند اولی ۲۴۱ قران و دومی $\frac{۳}{۵}$ ۱۵۳ قران حاصل نمود مزد روزانه هر یک چه قدر بوده در صورتیکه مزد روزانه اولی باندازه $\frac{۹}{۱۰}$ ۵ قران بیشتر از مزد دومی است

$(\frac{۱}{۴} و ۱۵ و \frac{۳}{۵} ۹)$

۷۲۶ زاری هر گاه کندهای خود را خواری $\frac{۱}{۴}$ ۱۲۰ قران بفروشد $\frac{۳}{۸}$ ۱۱۴۵ قران ضرر میکند اگر آنها را خواری $\frac{۱}{۴}$ ۱۷۰ قران بفروشد

$\frac{۱}{۴}$ ۷۱۹ قران نفع می نماید چند خوار بوده $(\frac{۱}{۴} ۳۱)$

۷۲۷ شخصی قطعه زمینی را از قرار ذری $\frac{۱}{۴}$ ۴۲ قران خرید و آنها را ذری $\frac{۳}{۵}$ ۳۹ قران فروخت و ۲۷۹۰ قران ضرر کرد مساحت زمین چه قدر بوده $(۹۰۰ ذرع)$

۷۲۸ دو نفر دارای یک قطعه زمین بودند یکی از آنها حصه خود را بمبلغ $\frac{۱}{۴}$ ۱۶۴۰ قران و دومی حصه خود را بمبلغ ۲۹۶۱۰ قران فروخت هر گاه حصه اولی $\frac{۱}{۴}$ ۹۱ ذرع بیشتر از حصه دومی بود حصه هر یک چند ذرع بوده و مساحت آن زمین چه قدر بوده و هر گاه اولی هر ذری از حصه خود را دو برابر قیمت فروش هر ذری از حصه دومی فروخته هر یک حصه خود را ذری چند فروخته اند

$۲ \times ۲۹۶۱۰ = ۵۹۲۲۰$ قران قیمت حصه دومی هر گاه هر ذری

از انرا بقیهٔ فروش هر ذریع از حصهٔ اولی فروخته باشد

$$\frac{1}{4} \times 66164 - 59220 = \frac{1}{4} \times 69444 = \frac{1}{4} \times 91 \text{ ذریع از حصهٔ اولی}$$

$$\frac{1}{4} \times 69444 \div \frac{1}{4} \times 91 = 70 \text{ قران قیمت بگذر از حصهٔ اولی}$$

$$\frac{1}{4} \times 35 \text{ قران قیمت بگذر از حصهٔ دومی}$$

$$\frac{1}{4} \times 66164 \div \frac{1}{4} \times 70 = 931 \text{ ذریع حصهٔ اولی}$$

$$140 = \frac{1}{4} \times 35 \text{ ذریع حصهٔ دومی}$$

$$\frac{1}{4} \times 1771 = 140 + 931 \text{ ذریع مساحت ان زمین}$$

۷۲۹ مجموع دو عددی معالست به $\frac{1}{4} \times 55$ هرگاه از عدد اولی $\frac{3}{4} \times 5$ بکاهیم و بر

عدد دومی $\frac{1}{4} \times 10$ بیفزاییم نتیجه هر دو با هم مساوی میشود ان عدد کد است

$$\frac{3}{4} \times 5 + \frac{1}{4} \times 10 = \frac{1}{4} \times 16 \text{ از یاری اولی بر دومی که اختلاف میان ایشا}$$

$$\frac{1}{4} \times 55 - \frac{1}{4} \times 16 = 39 \text{ دو برابر عدد دومی}$$

$$39 \div 2 = \frac{1}{4} \times 19 \text{ عدد دومی}$$

$$\frac{1}{4} \times 19 + \frac{1}{4} \times 16 = \frac{3}{4} \times 35 \text{ عدد اولی}$$

۷۳۰ شخصی دو خبک روغن که قیمت آنها $\frac{1}{4} \times 452$ قران بود خرید در هر یکی

چند من بوده در صورتیکه در یکی از آنها $\frac{1}{4} \times 31$ من و در دیگری مابقی بوده است

و قیمت هر منی از اولی $\frac{3}{4}$ و قران و هر منی از دومی $\frac{1}{4} \times 5$ قران بوده است

(۳۶)

۷۳۱ دو نفر دارای دو پول غیر متساوی هستند هرگاه پول اولی $\frac{1}{4} \times 4$ قران بیش

از دومی باشد حاصل ضرب مجموع پول آنها در $\frac{1}{4} \times 5$ مساوی با $\frac{1}{4} \times 237$ باشد

پول هر یک چه قدر بوده

$$\frac{1}{4} \times 4 \times \frac{1}{4} \times 5 = 24 = \frac{1}{4} \times 5 \text{ برابرا اختلاف میان آنها}$$

$\frac{1}{3} 273 - 24 = \frac{1}{3} 213$ معالست با $\frac{1}{3} 5$ برابر ضعف دوئی

$\frac{1}{3} 213 \div \frac{1}{3} 5 = 40$ ضعف دوئی

$40 \div 2 = 20$ عدد دوئی

$20 + \frac{1}{3} 4 = \frac{1}{3} 24$ عدد اوئی

۷۳۲ مجموع دو عددی معالست با $\frac{1}{3} 21$ و دو برابر اوئی مکره مستابست با $\frac{1}{3} 5$ برابر

دوئی بعلاوه $\frac{1}{3} 2$ اند عدد کدامند

$21 \times \frac{1}{3} 2 = \frac{1}{3} 56$ دو برابر مجموع آنها

$56 + \frac{1}{3} 2 = \frac{1}{3} 58$ اختلاف آنها

$\frac{1}{3} 58 - \frac{1}{3} 56 = \frac{1}{3} 2$ معادل پنج برابر دوئی

$\frac{1}{3} 58 \div 9 = \frac{1}{3} 6$ عدد دوئی

$\frac{1}{3} 6 - \frac{1}{3} 21 = \frac{1}{3} 15$ عدد اوئی

۷۳۳ مجموع دو عددی $\frac{1}{3} 41$ و چهار برابر اوئی مکره $\frac{1}{3} 34$ مستای باشش برابر

دوئی بعلاوه $\frac{1}{3} 12$ میباشد اند عدد کدامند ($\frac{1}{3} 33$ و $\frac{1}{3} 14$)

۷۳۴ شخصی دو قطعه زمین که مساحت آنها با هم مستای بود خرید هر کتا قیمت هر

چرب از اوئی $\frac{1}{3} 16$ تومان و از دوئی $\frac{1}{3} 53$ تومان و اختلاف میان قیمت

اند و قطعه $\frac{1}{3} 15$ تومان بوده مساحت هر قطعه چند چرب بوده است

($\frac{1}{3} 21$)

۷۳۵ مجموع دو عددی $\frac{1}{3} 40$ و سه برابر اوئی بعلاوه $\frac{1}{3} 5$ برابر دوئی مساوی

به $\frac{1}{3} 141$ اند و عدد کدامند

$\frac{1}{3} 40 \times 3 = \frac{1}{3} 120$ سه برابر مجموع آنها

$\frac{1}{3} 120 + \frac{1}{3} 5 = \frac{1}{3} 125$ معال دو برابر دوئی

$\frac{1}{4} \times 26 = 2 \div 13$ عدد دومی

$\frac{13}{20} \times 40 = 13 \frac{1}{4}$ عدد اولی

۷۳۶ مجموع دو عددی $\frac{1}{4}$ و سه برابر اولی بعلاوه ۱۶ مساوست با هم برابر

دومی مگر $\frac{1}{4}$ اندک دکانند (۱ و $\frac{1}{4}$ و ۱۳)

۷۳۷ شخصی دو طاقه قماش فروخت در حالیکه قیمت هر ذرع از هر کدام با هم

مستای بود طول طاقه اولی $\frac{1}{4}$ ۳۵ ذرع و دومی $\frac{3}{5}$ ۲۴ ذرع بود هر کجا

قیمت طاقه اولی ۲۱۸ قران بیشتر از دومی بوده قیمت هر طاقه چند قران بود

(۷۱ و ۴۹۲)

۷۳۸ شخصی $\frac{1}{4}$ ۵۲ تومان پول خود را خرج نمود و بد که ۵ برابر باقی مانده است

به $\frac{3}{4}$ ۷۳ تومان چه قدر پول داشته (۶۷ و $\frac{1}{4}$)

۷۳۹ مجموع دو عددی $\frac{1}{4}$ و عدد کوچک آنها مساوست به پنج برابر باقی

مانده آنها ان دو عدد دکانند

$5 = 1 + 4$ شش برابر باقی مانده آنها معالست با عدد بزرگ

$6 = 5 + 1$ مجموع امثال آنها

$\frac{1}{4} \times 14 = 11 \div 7$ اختلاف آنها

$\frac{1}{4} \times 7 = 5 \times 31$ عدد کوچک

$\frac{1}{4} \times 14 - \frac{1}{4} \times 31 = 64$ عدد بزرگتر

۷۴۰ دو نفر نفع تجارت خود را میان خود تقسیم نمودند با اولی $\frac{1}{5}$ ۳۶ تومان

بیش از دومی رسید و هر گاه هم این نفع را در $\frac{3}{4}$ ۱۷ ضرب بزینم هر اینبه

حاصل آنها $\frac{1}{4}$ ۲۴۸۱ تومان میشود بهر یک چه قدر رسیده

(۵۲ و $\frac{1}{5}$ و ۱۱)

۷۴۱ مجموع دو عددی مساویست به $\frac{1}{2}$ و دو برابر اولی بعد از سه هفته

برابر دومی مساویست به $\frac{5}{7}$ و آن دو عدد کدامند

$(\frac{2}{3} و \frac{1}{5})$

۷۴۲ دو نفر عمل $\frac{1}{3}$ و $\frac{1}{4}$ روز با هم کار نموده و $\frac{1}{11}$ قران حاصل نمودند

مزد روزانه هر یک چه قدر بوده در صورتیکه اولی $\frac{1}{17}$ قران بیش

از دومی حاصل نموده باشد $(\frac{1}{3} و ۱۲)$

۷۴۳ مجموع دو عددی ۷۶ و مساوی باشد هرگاه بر هر یک از آنها $\frac{1}{5}$ بیفزاییم عدد

بزرگتر ۷ برابر عدد کوچک تر خواهد شد اندو عدد کدامند

$۲ \times \frac{1}{5} = \frac{1}{3} - ۱۰$ آنچه را که بر هر دو افزوده خواهد شد

$۶۷ + \frac{1}{3} = ۱۰ - \frac{1}{3}$ معال با ۸ برابر عدد کوچک در حالیکه بر آن افزوده شد

$\frac{1}{3} \div ۷۷ = ۸ - ۹$ عدد کوچک در حالیکه بر آن افزوده شده

$\frac{1}{3} - ۹ = \frac{1}{5} - ۴$ عدد کوچک

$۶۷ - \frac{1}{3} = \frac{1}{4} - ۶۲$ عدد بزرگ

۷۴۴ شخصی دو قطعه زمین دارد که مساحت آنها $\frac{1}{11}$ جریب است

هرگاه بر مساحت هر یک از آنها $\frac{1}{6}$ جریب بیفزاییم مساحت اولی

بقدره برابر دومی میشود مساحت هر یک چه قدر بوده

$(\frac{11}{13} و \frac{1}{15})$

۷۴۵ تاجوی مقداری پنبه بقیمت ۲۷۰ تومان خرید قیمت بعضی از آنها

منی $\frac{1}{3}$ تومنا و بعضی منی $\frac{1}{5}$ تومان بود از هر قسمی چند من هرگاه

پنبه های قسم اول $\frac{1}{6}$ من بیشتر از پنبه های قسم دومی بوده است

$(\frac{2}{5} و ۳۰)$

۷۴۶ پول دو نفر با یکدیگر مسای نیست هر گاه پول اول برابر دوئی تقسیم
نمایم خارج قسمت آنها $\frac{۳}{۴}$ و میشود و هر گاه پنج برابر پول دوئی را بر
پول اولی بنویسیم نتیجه ۵۹ تومان میشود هر یک چند تومان داشته

$$\frac{۳}{۴} + ۴ = ۱۴ \frac{۳}{۴} \text{ چندین برابر دوئی}$$

$$۵۹ \div \frac{۳}{۴} = ۱۴ = \text{پول دوئی}$$

$$۴ \times \frac{۳}{۴} = ۳ = \text{پول اولی}$$

۷۴۷ ۱۲۱ تومان بر دو نفر تقسیم نمودیم بستی که اولی را در ۳ ضرب کنیم
و حصه دوئی را بر ۵ تقسیم نمایم نتیجه هر دو مساوی میشود هر یک
چند تومان رسیده

$$\frac{۱}{۵} \text{ دوئی} = ۳ \text{ برابر اولی}$$

$$\frac{۵}{۵} = ۳ \times ۵ = ۱۵ \text{ برابر اولی}$$

$$۱۵ + ۱ = ۱۶ \text{ برابر عدد اولی}$$

$$۱۲۱ \div ۱۶ = ۸ = \text{تومان حصه اولی}$$

$$۱۲۱ - ۸ = ۱۱۳ = \text{حصه دوئی}$$

۷۴۸ مجموع دو عددی ۱۵۶ میباشد هر گاه اولی را بر ۳ تقسیم و دوئی را
در ۴ ضرب کنیم نتیجه آنها با هم مساوی میشود اندک عدد کدام اند

(۱۲۲ و ۱۴۴)

۷۴۹ حاصل ضرب دو عددی ۱۳۱ میباشد هر گاه از اولی $\frac{۳}{۴}$ کم کرده

ما بقیه را در یکدیگر ضرب کنیم حاصل آنها $\frac{۳}{۴}$ شود اندک عدد کدام اند

$$۱۳۱ - \frac{۳}{۴} = ۶۵ \frac{۳}{۴} \text{ حاصل ضرب } ۱ \frac{۳}{۴} \text{ در عدد دو مست}$$

$$\frac{۵}{۸} \div \frac{۳}{۴} = ۱ \frac{۳}{۴} = \text{عدد دوم}$$

$۱۳۱ \div ۷ \frac{۱}{۳} = ۱۸ \frac{۲}{۳}$ عدد اول

۷۵۰ پولی بدو نفر تقسیم شد هر کاه حصه آنها را در یکدیگر ضرب کنیم
نتیجه $\frac{۲۲۹}{۳}$ میشود و اگر $\frac{۱}{۳}$ تومان از حصه دومی کم کنیم و
مجدداً آنها را در یکدیگر ضرب کنیم هر یک نتیجه آنها $\frac{۱۹}{۳}$ و $\frac{۱۰۱}{۳}$ میشود
حصه هر یک چه قدر بوده $(\frac{۱}{۳} و \frac{۲۲}{۳})$

۷۵۱ شخصی دو قطعه زمین خرید مساحت اولی $\frac{۱۳۱}{۳}$ ذرع بیشتر از مساحت
دومی است اگر از اولی $\frac{۱۳۲}{۳}$ ذرع و از دومی $\frac{۷۱}{۳}$ ذرع بفرستد
مجموع باقی مانده ها $\frac{۱۴۴۹}{۳}$ ذرع خواهد شد مساحت هر یک
چه قدر بوده $(\frac{۱}{۳} و \frac{۷۶۴}{۳})$

۷۵۲ چه عددی است که اگر از آن $\frac{۳}{۴}$ کم کنیم و باقی را در $\frac{۱}{۲}$ ضرب کنیم
نتیجه $\frac{۹۳}{۱۳}$ شود (۱۵)

۷۵۳ چه عددی است که اگر $\frac{۷}{۳}$ از آن کم کنیم و باقی را بر $\frac{۲}{۳}$ تقسیم نماییم
خارج قسمت آنها $\frac{۳۵}{۳}$ شود (۲۰)

۷۵۴ مبلغ $\frac{۱۱۶۵}{۳}$ قران بر چهار نفر تقسیم نمایند که حصه اولی $\frac{۱۴}{۳}$ قران
بیشتر از دومی که $\frac{۳۷}{۳}$ قران بیشتر از سومی که $\frac{۲۴}{۳}$ قران
بیشتر از چهارمی حاصل نموده بشود حصه هر یک را تعیین نمایند
 $(\frac{۱}{۳} و \frac{۳۲۷}{۳} و \frac{۳۱۲}{۳} و \frac{۲۷۵}{۳} و \frac{۲۵۰}{۳})$

۷۵۵ شخصی دو قطعه زمین که مساحت آنها $\frac{۴۱}{۳}$ جریب بود مبلغ
 $\frac{۲۴۶۲}{۱۲}$ تومان فروخت مساحت هر یک از آنها چه قدر بوده در صورتیکه
قیمت هر جریب از اولی $\frac{۷۵}{۳}$ تومان و هر جریب از دومی $\frac{۴۱}{۳}$ تومان
بوده است $(\frac{۱}{۳} و \frac{۱۷}{۳})$

۷۵۶ خارج قسمت و عددی $\frac{۱}{۷}$ و $\frac{۱}{۷}$ عدد کوچک $\frac{۲}{۳}$ میباشد عدد

بزرگ کدامست $(\frac{۳۱}{۵})$

۷۵۷ شخصی پنجه کندم دارد فروخت از قرار خرواری $\frac{۳}{۵}$ ۱۶۳ قران و

از قیمت آنها $\frac{۳}{۴}$ ۷۸ خروار برنج از قرار خرواری ۳۲۰ قران خرید و

۱۳۸۵ قران برای او باقی ماند اگر خرواری $\frac{۱}{۴}$ ۱۳۷ قران فروخته

بود هر این برنج ها را میخرید و $\frac{۷}{۶}$ ۲۱۹۶ قران برای او باقی

مانند چند خروار کندم فروخته $(\frac{۱۶۲}{۴})$

۷۵۸ اختلاف میان دو عددی مستقیمت بجاصل ضرب $\frac{۲}{۳}$ ۹ در $\frac{۱}{۴}$

و مجموع آنها $\frac{۵}{۶}$ ۱۰۴ میباشد عدد کدام اند

$(\frac{۷۴}{۶} و \frac{۳۰}{۴})$

۷۵۹ مجموع چهار عدد مستقیمت به $\frac{۱}{۱۳}$ ۱۰۵ و مجموع سه عدد اولی $\frac{۵}{۱۳}$ ۶۹

از چهارمی بیشتر و مجموع دو عدد اولی $\frac{۱}{۴}$ ۶۹ بیشتر از عدد سوم و

عدد اولی $\frac{۳}{۴}$ ۲۸ بیشتر از دوم میباشد از اعداد کدامند

$(\frac{۵۳}{۴} و \frac{۲۴}{۴} و ۹ و \frac{۱۷}{۶})$

۷۶۰ شخصی دو شیش سر که یکی بزرگتر از دیگری بود خرید اختلاف

میان آنها $\frac{۱}{۴}$ ۴۸۱ مثقال است هر گاه شیش بزرگتر را بچند شیش

کوچک بدل نماید هر این شیش و $\frac{۳}{۴}$ ۴۳ مثقال حاصل میباشد

در هر یک چند مثقال بوده $(\frac{۳}{۴} ۵۶۱ و \frac{۱}{۴} ۱۷)$

۷۶۱ پیدا کنید دو عدد دهر که اگر بزرگتر را بر کوچک تر تقسیم نمایم خارج

قسمت $\frac{۲}{۳}$ میشود و اگر ۵ برابر عدد کوچک بر عدد بزرگ بفرایم

هر این حاصل آنها $\frac{۱}{۱۳}$ ۹ میشود از دو عدد کدامند

(۱۳ و ۲۸ و ۳)

۷۶۲ شخصی و طاقه قاش که قیمت اولی $\frac{۱۵۸۲}{۶}$ قران

وقیمت دومی $\frac{۲۴۳}{۴}$ قران بود خرید طول اولی $\frac{۱۴}{۵}$ ذرع بیشتر

از طول دومی و قیمت هر ذرع از اولی مسای با قیمت $\frac{۱}{۴}$ ذرع از دومی

است طول هر طاقه چند ذرع و قیمت هر ذرع از آنها چه قدر بوده

$$\frac{۲}{۴} \times ۲۴۳ = ۱۴ \frac{۱}{۴} = \frac{۱۰۹۶}{۶} \text{ قران قیمت دومی است هرگاه از جنس اولی بود}$$

$$\frac{۷}{۸} \times ۱۵۸۲ - \frac{۱۰۹۶}{۶} = ۴۱۶ \text{ قیمت } \frac{۱۴}{۵} \text{ ذرع از اولی}$$

$$۴۱۶ \div \frac{۱۴}{۵} = ۱۴۶ \frac{۲}{۵} \text{ قران قیمت هر ذرع از اولی}$$

$$\frac{۴}{۴} \div ۳۳ = \frac{۱}{۴} = ۷ \frac{۱}{۴} \text{ قران قیمت هر ذرع از دومی}$$

$$\frac{۷}{۸} \div ۱۵۸۲ = \frac{۳۳}{۴} = \frac{۹}{۱۱} \text{ ذرع طول اولی}$$

$$\frac{۴}{۴} \div ۲۴۳ = \frac{۷}{۴} = \frac{۱}{۴} \text{ ذرع طول دومی}$$

۷۶۳ دو نفر دارای $\frac{۷}{۲۴}$ ۱۱۶ تومان هستند هرگاه $\frac{۵}{۸}$ ۲۸ تومان برای

بفزاییم هر این پول او $\frac{۱}{۴}$ برابر پول دومی میشود پول هر یک چند

تومان بوده $(\frac{۵}{۸} \text{ و } \frac{۲}{۴} \text{ و } ۱۵)$

۷۶۴ دو نفر مبلغی را میان خود تقسیم نمودند با اولی $\frac{۲}{۵}$ ۳۲ تومان بیشتر

از دومی رسید هرگاه حصه اولی را در $\frac{۱}{۳}$ ضرب و حصه دومی

در $\frac{۵۵}{۲۱۹}$ ضرب زینم نتیجه هر دو با هم مسای میشود حصه هر یک

چه قدر شد

$$\frac{۲}{۵} \times ۳۲ = ۱۰۸ \text{ تومان معادل } \frac{۱}{۳} \text{ مرتبه اختلاف آنها}$$

$$\frac{۵۵}{۲۱۹} - \frac{۱}{۳} = \frac{۲۱}{۲۱۹} \text{ معادل اختلاف سابق}$$

$$\frac{۲۱}{۲۱۹} \div ۱۰۸ = \frac{۱}{۱۸} \text{ تومان حصه دومی}$$

$18 \frac{1}{4} + 32 \frac{2}{5} = 50 \frac{13}{20}$ تومان حصه اولی

۷۶۵ شخصی دو قطعه زمین دارد مساحت اولی $\frac{1}{4}$ و $\frac{1}{6}$ جریب بیشتر از ^{میتس} $\frac{1}{4}$ و

و هر گاه مساحت اولی را در $\frac{1}{5}$ و دومی را در $\frac{17}{133}$ ضرب کنیم

حاصل آنها با هم مساوی میشود مساحت هر یک چند جریب میباشد

$(\frac{1}{4} و \frac{3}{4} و ۴۲)$

۷۶۶ شخصی $\frac{1}{4}$ ذرع قماش خرید و $\frac{3}{4}$ ذرع آنها را بمبلغ $\frac{240}{100}$

قران فروخت و از هر ذری $\frac{2}{5}$ قران نفع نمود ذری چند خرید

و چه قدر به بهای آنها داده

$(\frac{3}{4} و \frac{7}{8} و ۲۹ و ۵)$

۷۶۷ مجموع دو عددی مساویست بهفت برابر میان آنها عدد کوچک ^{اختلاف} ^{میتس} $\frac{1}{4}$

به $\frac{1}{4}$ عدد بزرگ کدام است

۷ - ۱ = ۶ شش برابر اختلاف که معادل دو برابر عدد کوچک است

۶ ÷ ۲ = ۳ سه برابر اختلاف که معالست با عدد کوچک

$\frac{1}{4} \div 21 = 3 \frac{1}{4}$ اختلاف میان آنها

$31 = 9 \frac{1}{4} + 21 \frac{1}{4}$ عدد بزرگتر

۷۶۸ مجموع دو عددی مساویست به ۹ برابر اختلاف آنها و عدد بزرگ

انها مساویست به $\frac{3}{4}$ عدد کوچک کدام است

۹ + ۱ = ۱۰ ده برابر اختلاف آنها که معالست با دو برابر عدد بزرگ

۱۰ ÷ ۲ = ۵ پنج برابر اختلاف که معالست با عدد بزرگ

$\frac{3}{4} \div 63 = 5 \frac{3}{4}$ اختلاف میان آنها

$\frac{2}{4} - 63 \frac{3}{4} = 51$ عدد کوچک

۷۶۹ خارج قسمت دو عددی بر یکدیگر $\frac{5}{8}$ و باقی مانده نفرین

۱ برابر عدد کوچک از عدد بزرگ $\frac{۷}{۸}$ ۱۶۱ میباشد اند و عدد کدا^{مند}

$(\frac{۷}{۸} ۲۰۳ و \frac{۱}{۴} ۵)$

۷۷۰ هرگاه عدد بزرگی بر عدد کوچکی تقسیم نمایم خارج قسمت آنها $\frac{۳}{۴}$

میشود و هرگاه پنج برابر عدد کوچک بر عدد بزرگ بسفرائیم نتیجه آن

$\frac{۹}{۱۰}$ ۷۹ میشود اند و عدد کدا^{مند} $(\frac{۹}{۱۰} ۳۲ و \frac{۱}{۱۰} ۹)$

۷۷۱ شخصی چندین دانه فغان از قرار دانه $\frac{۲}{۳}$ شاهي خرید ۲۷ دانه از

انها شکست هرگاه باقی مانده آنها را دانه $\frac{۱}{۵}$ شاهي بفروشد

$\frac{۳}{۵}$ ۱۹۳ شاهي نفع خواهد نمود چند فغان خرید بود (۴۰۰)

۷۷۲ شخصی ۴۰ تومان پول داشت مقداری از آنها را خرج نمود دید

$\frac{۱}{۴}$ آنچه را که خرج کرده مسای با $\frac{۱}{۲}$ باقی مانده است چه قدر آن

باقی مانده (۲۴۰)

۷۷۳ شخصی ۲۲۰ تومان پول داشت قدری از آنها را خرج نمود دید که

$\frac{۱}{۳}$ آنچه را که خرج نموده مسای با $\frac{۲}{۵}$ باقی مانده است چند تومان

خرج نموده (۱۲۰ تومان)

۷۷۴ اختلاف میان سرعت دو نفر در هر دقیقه $\frac{۳}{۴}$ ۱۳ ذرع است هر

دو با هم مسابقه نمودند تا آنکه اختلاف میان آنها ۲۷۵ ذرع شد

هر یک چند ذرع شناخته اند در صورتیکه سرعت یکی از آنها $\frac{۳}{۴}$

سرعت دیگری بوده باشد $(۱۱۰ و ۱۲۵)$

۷۷۵ یک کارگر راه را در $\frac{۱}{۳}$ ۲۳ دقیقه پیچود $\frac{۲}{۳}$ آن راه چند ذرع بوده

در صورتیکه همان کاری را در یک روز که $\frac{۱}{۴}$ ۱۰۴۱ ذرع میباشد

در مدت $\frac{۱}{۳}$ ۱۲ دقیقه می پیچاید $(۱۲۹۵ \frac{۲}{۳})$

(۷۷۶) شخصی الاغی را خرید و پول او را کارشای نمود قیمت آن معادل

$\frac{۲}{۵}$ از $\frac{۳}{۴}$ پول شخص بود هرگاه شخص بر باقی مانده پولهايش
۱۲۵ قران بنفرايد مجموع بقدر خمس آنچه که در اول داشته بیشتر
از اصل پول میشود قیمت آن الاغ چه قدر بوده (۴۹۵)

۷۷۷ کسر برادر عددی ضرب زدهم حاصلش بقدر $\frac{۶}{۷}$ انعد از آن
عد دگاسنه شد هرگاه حاصل ضرب ۹۰ بوده آن کسر چه بوده و آن
عد چه قدر بوده $(\frac{۱}{۷} و ۶۳۰)$

۷۷۸ دو نفر ۱۰۹ قران میان خود تقسیم نمودند بقیه که $\frac{۱}{۳}$ حصه اولی
بعلاوه $\frac{۱}{۲}$ حصه دومی مساوی با $\frac{۲}{۳}$ قران شد بطریک چه قدر
رسیده $(۲۵۰ و ۸۴۰)$

۷۷۹ سهوه فروشی $\frac{۳}{۴}$ انارهايش را فروخت هرگاه بر باقی مانده باندازه
 $\frac{۱}{۴}$ همان باقی مانده بنفرايتم هر اینه ۳۰۰ دانه نزد او جمع میشود
در اول چند دانه بوده (۳۲۰)

۷۸۰ بز آزی قدری قماش از قرار هر $\frac{۱}{۴}$ ذرع بقیمت ۹۰ قران خرید
و انهارا هر $\frac{۱}{۴}$ ذرع بمبلغ ۷۶ قران فروخت و ۱۳۰ قران نفع
نمود چند ذرع خریده است $(\frac{۱}{۴} ۳۲)$

۷۸۱ هرگاه قیمت $\frac{۱}{۴}$ ذرع پارچه $\frac{۴}{۵}$ از سه ربع یک تومان بوده باشد
قیمت هر ذرعی چند قران بوده $(\frac{۴}{۵})$

۷۸۲ شخصی $\frac{۱}{۴}$ روغن هایش را فروخت دید که $\frac{۵}{۷}$ از $\frac{۶}{۷}$ باقی انها
مساویست به $\frac{۱}{۴}$ من تمام روغن هایش چه قدر بوده (۲۱۰)

۷۸۳ چه عددیست که هرگاه مثل آن و ثلث آن و ثمن آن بعلاوه ۲ بر آن

بنفایم نتیجہ اے بشود (۲۴)

۷۸۴ شخصی سب فاطری و شری را بقیمت $\frac{1}{5}$ ۸۶۰ تومان خرید

قیمت شتر $\frac{2}{4}$ قیمت فاطری که قیمت ان $\frac{3}{4}$ قیمت اسب بود

مباشد قیمت هر یکی چند تومان بوده ($\frac{1}{5}$ ۴۴۱ و $\frac{2}{5}$ ۳۳۶ و $\frac{3}{5}$ ۷۴)

۷۸۵ دو نفر دارای ۶۰۰ قران میباشد اولی $\frac{1}{5}$ پول خود را خرج

و دومی $\frac{1}{4}$ پول خود را خرج نمود هر گاه مجموع آنچه را که خرج نموده اند

۱۳۱ قران باشد پول هر یک چه قدر بوده (۲۳۰ و ۳۸۰)

۷۸۶ قیمت $\frac{1}{4}$ من بادام چند قرانست در صورتیکه قیمت $\frac{1}{2}$ من

من ان ۳۹ قران بوده باشد ($\frac{1}{8}$ ۳۸)

۷۸۷ قیمت $\frac{2}{5}$ ۱۲ من قهوه مساپست به قیمت $\frac{2}{5}$ ۸ من روغن

هر گاه قیمت یک من روغن $\frac{1}{4}$ ۱۸ قران باشد قیمت $\frac{1}{4}$ ۳۲ من قهوه

چه قدر خواهد بود ($\frac{7}{8}$ ۴۲)

۷۸۸ دو نفر عمل میتوانند کار پر اد مدت $\frac{1}{5}$ ۵ روز درست نمایند

یکی از آنها بتنهائی ان کار را در $\frac{1}{4}$ ۸ روز میتوانند تمام کنند یکی

در چند روز بتنهائی ان کار را درست خواهد نمود ($\frac{1}{4}$ ۱۶)

۷۸۹ دو نفر عمل میتوانند در ۱۲ روز کار پر اد درست نمایند مدت

۸ روز با هم مشغول کار شدند پس از ان اولی بتنهائی بقیه ان کار

در ۵ روز تمام نمود هر یک از آنها در چند روز بتنهائی ان کار را

تمام خواهند نمود (۱۵ و ۶۰) ن

۷۹۰ شخصی قدری انار خرید $\frac{1}{4}$ انها از قرار هر ۱۳ دانه بمبلغ ۳ قران

و $\frac{1}{4}$ دیگر را از قرار هر ۳۶ دانه بمبلغ ۵ قران خرید و هر انها را

از قرار هر ۷ دانه بمبلغ ۲ قران فروخت و ع ۱۹۲ قران نفع کرد
چند دانه خریده است

$$\frac{۳}{۱۳} + \frac{۵}{۳۶} = \frac{۱۱}{۲۶} \text{ قران قیمت خرید ۳ دانه}$$

$$\frac{۱۱}{۲۶} = ۲ \div \frac{۱۱}{۵۲} \text{ قیمت خرید یکدانه}$$

$$\frac{۲}{۵} - \frac{۱۱}{۵۲} = \frac{۲۷}{۳۶۴} \text{ قران نفع یکدانه}$$

$$\frac{۲۷}{۳۶۴} \div ۱۹۲ = ۲۶۰۰ \text{ دانه انا خریده بود}$$

۷۹۱ شخصی دو راس اسب بقیمت ۹۱ تومان خرید و اختلاف میان
دو قیمت آنها مسای با $\frac{۱۴}{۹}$ قیمت اولی بود قیمت هر یک چه قدر

بوده (۶۳ و ۲۵)

۷۹۲ شخصی روز اول $\frac{۱}{۴}$ پول خود بعلاوه $\frac{۱}{۴}$ قران و روز دوم $\frac{۱}{۴}$ مابقی

بعلاوه $\frac{۱}{۴}$ قران و روز سیم $\frac{۱}{۴}$ مابقی بعلاوه $\frac{۱}{۴}$ قران و روز چهارم

$\frac{۱}{۴}$ مابقی آخری بعلاوه $\frac{۱}{۴}$ قران خرج نمود و ۱۲ قران برای او باقی

ماند پول او در روز اول چه قدر بوده

$$۱۲ \frac{۱}{۴} = \frac{۱}{۴} + ۱۲ \text{ قران نصف مابقی بعد از روز سیم}$$

$$۲۵ = ۱۲ \frac{۱}{۴} \times ۲ \text{ قران مابقی ان بعد از روز سیم}$$

$$۲۵ \frac{۱}{۴} = \frac{۱}{۴} + ۲۵ \text{ نصف مابقی بعد از روز دوم}$$

$$۵۱ = ۲۵ \frac{۱}{۴} \times ۲ \text{ قران مابقی بعد از روز دوم}$$

$$۵۱ \frac{۱}{۴} = \frac{۱}{۴} + ۵۱ \text{ قران نصف مابقی بعد از روز اول}$$

$$۱۰۳ = ۵۱ \frac{۱}{۴} \times ۲ \text{ قران مابقی بعد از روز اول}$$

$$۱۰۳ \frac{۱}{۴} = \frac{۱}{۴} + ۱۰۳ \text{ قران نصف آنچه که روز اول نوزاد بود}$$

$$۲۰۷ = ۱۰۳ \frac{۱}{۴} \times ۲ \text{ قران پول او در روز اول}$$

۷۹۳ شخصی هرگاه زمین خود را از قرار جریبی $\frac{1}{4}$ ۳۲ تومان بفروشد

۱۹۴ تومان ضرر میکند و اگر جریبی $\frac{1}{4}$ ۴۱ تومان بفروشد

تومان نفع میکند قیمت هر جریبی برای او در وقت فروش چه قدر

بوده $(\frac{1}{5} ۴۲)$

۷۹۴ در یک مدرسه ۴ درجه و ۱۲۶ نفر طلبه میباشد هرگاه در

درجه اولی و دومی نصف طلاب و در دومی نصف درجه اولی

و در سومی $\frac{1}{4}$ چهارمی بوده باشد در هر درجه چند طلبه

مشغول کارند $(۴۲ و ۲۱ و ۲۷ و ۳۶)$

۷۹۵ اختلاف میان دو عدد ۱۲۰ و یکی از آنها $\frac{5}{7}$ دیگر است اند و

عدد کدامند $(۳۰۰ و ۴۲۰)$

۷۹۶ مجموع دو کسری $\frac{13}{15}$ میباشد و اختلاف میان آنها $\frac{1}{5}$ اند و کسر کدام است

$(\frac{1}{5} و \frac{1}{3})$

۷۹۷ مجموع دو عددی $\frac{13}{4}$ و اختلاف میان آنها $\frac{3}{4}$ ۹ میباشد اند و

عدد کدام است $(\frac{1}{4} و ۱۲)$

۷۹۸ ۳۹۰ نفر عمده مرد و بچه در کارخانه مشغول کارند هرگاه $\frac{1}{4}$ عدد مردها

۱۰ نفر بیشتر از $\frac{1}{4}$ عدد بچه ها باشد عدد هر یک چند نفر بوده

$(۲۴۰ و ۱۵۰)$

۷۹۹ شخصی چند تومان پول دارد هرگاه ۸۰ تومان بر پولش بنفرایم و ربع

مجموع ازان بر داریم هر آنچه باقی مانده ۶ تومان بیشتر از آنچه اول بود

میشود پول او چه قدر بوده

$(\frac{3}{4} \times ۱ = \frac{3}{4}$ اصل آن پول که در نزد او باقی مانده

$\frac{4}{5} \times 10 = 60$ آنچه را که از زیادتی نزد او باقی مانده

$60 - 6 = 54$ معادل ربع پول اشخص

$54 \div \frac{1}{4} = 216$ تومان پول اشخص

۱۰۰ زارعی چند خوار کندم دارد هر گاه ۲۰ خوار بر کند مهابش

ببفزايد و بعد از آن خمس مجموع را بفرود شد باقی مانده مقدار ۲

خوار از آنچه که داشته کمتر میشود چند خوار در اول داشته

$\frac{4}{5} \times 1 = \frac{4}{5}$ کند مهاب آنچه که از اصل کند مهاب نزد او باقی مانده

$\frac{4}{5} \times 20 = 16$ خوار آنچه که از زیادتی نزد او باقی مانده

$16 + 20 = 36$ خوار معادل خمس کند مهابش

$36 \div \frac{1}{5} = 180$ خوار که در اول داشته

۱۰۱ مجموع عمر پدر و پسرش $\frac{4}{5} \times 60$ و عمر پدر $\frac{1}{3} \times 2$ عمران پسر میباشد

عمر هر يك چه قدر بوده

$1 + 2\frac{1}{3} = 3\frac{1}{3}$ چند برابر عمر ان پسر

$\frac{4}{5} \times 60 \div 3\frac{1}{3} = 17$ عمران پسر

$\frac{4}{5} \times 60 - 17 = 33$ عمران پدر

۱۰۲ عمر پدر $\frac{3}{4} \times 5$ برابر عمر پسرش و اختلاف میان عمر آنها $\frac{1}{3} \times 33$ سال

عمر هر يك چند سال بوده

$5 - 1 = 4$ معادل اختلاف آنها

$\frac{1}{3} \times 33 \div 4 = 7$ عمران پسر

$\frac{1}{3} \times 33 + 7 = 40$ عمران پدر

۱۰۳ مجموع عمر پدری و پسرش ۶۶ سال است هر گاه ان پدر $\frac{4}{5} \times 4$

پیشش باشد عمر هر يك چه قدر خواهد بود (۲۴۲ و ۲۴۴)

۱۰۴ عمر شخصی $13\frac{1}{4}$ سال پیش از این چهار برابر عمر پیشش که اکنون
عمرش $19\frac{3}{4}$ سال است بوده است عمر آن مرد را که چه قدر است

$$19\frac{3}{4} - 13\frac{1}{4} = 6\frac{1}{4} = \text{عمر آن پسر } 13\frac{1}{4} \text{ سال پیش از این}$$

$$6\frac{1}{4} \times 4 = 26 = \text{عمر آن پسر}$$

$$26 + 13\frac{1}{4} = 39\frac{1}{4} \text{ سال عمر حالته آن پدر}$$

۱۰۵ عمر پدری ۳۵ سال و عمر پیشش ۱ سال است بعد از چند سال

عمر آن پدر سه برابر عمر پیشش میشود

$$35 - 1 = 27 \text{ اختلاف میان دو عمر ایشان}$$

$$3 - 1 = 2 \text{ معادل اختلاف آنها}$$

$$27 \div 2 = 13\frac{1}{4} \text{ معادل عمر آن پسر بعد از مدت مطلوب}$$

$$13\frac{1}{4} - 1 = 12\frac{1}{4} \text{ سال مدتی که باید بگذرد}$$

۱۰۶ عمر شخصی ۲۷ سال پیش از این چهار برابر عمر پیشش که اکنون $33\frac{3}{4}$

سال دارد بوده است حاله عمر آن شخص چه قدر میباشد (۵۳ $\frac{3}{4}$)

۱۰۷ عمر شخصی که ۵۲ سال است مساویست به عمر دو نفر دیگر هر گاه عمر

یکی از آن دو نفر $3\frac{3}{4}$ عمر دوئی بوده باشد عمر هر يك از این دو نفر

چه قدر بوده $(\frac{1}{4} ۲۲ و ۳۰)$

۱۰۸ عمر مردی $41\frac{3}{4}$ سال و عمر پیشش ۱۵ سال است چند سال پیش

از این عمر آن پدر را برابر عمر پیشش بوده

$$41\frac{3}{4} - 15 = 26\frac{3}{4} \text{ سال اختلاف میان عمر ایشان}$$

$$4 - 1 = 3 \text{ معادل با اختلاف}$$

$\frac{3}{4} \times 33 = 3 \div \frac{1}{4} = 11$ سال عمر گذشته ان پسر

$15 - \frac{1}{4} = 11 \frac{3}{4} = 3$ سال مطلوب

۱۰۹ مجموع عمر پدری و پسرش $\frac{1}{4}$ و ۶ سال است عمر هر یک چه قدر

میباشد در صورتیکه عمر ان پسر $\frac{1}{4}$ عمر پدرش بوده باشد

(۵۷ و $\frac{1}{4}$ و ۹)

۱۱۰ $\frac{4}{7}$ عمر مردی بعلاوه ۸ سال مکر ۴ سال مسای با ۳ سال است

عمر او چه قدر میباشد (۴۲)

۱۱۱ $\frac{5}{8}$ عمر شخصی بعلاوه ۲۳ سال مکر ۸ سال مسای با عمرش میباشد

عمر او چه قدر میباشد (۴۰)

۱۱۲ عمر شخصی ۳۵ سال بیشتر از عمر دیکر است و بعد از ۵ سال دیکر

عمر او $\frac{1}{3}$ برابر عمر دومی میشود عمر هر یک چه قدر بوده

$\frac{1}{3} - 3 = 1 - \frac{1}{3} = 2$ معادل اختلاف آنها که مساوی است با ۳۵ سال

$35 \div \frac{2}{3} = 15$ عمر دومی بعد از ۵ سال

$15 - 5 = 10$ عمر حال پدر دومی

$10 + 35 = 45$ عمر حال پدر اولی

۱۱۳ مجموع عمر پدری و پسرش ۴۴ سال و اختلاف میان عمر آنها مساوی

با چهار برابر عمر پسر است عمر هر یک چه قدر میباشد

$5 + 1 = 6$ برابر عمر پسر که معادل است با مجموع عمر ایشان

$44 \div 6 = 7 \frac{1}{3}$ سال عمر ان پسر

$44 \div \frac{7}{3} = 18 \frac{2}{3} = 19$ سال عمر ان پدر

۱۱۴ شخصی ۴ پسر دارد و مجموع عمر ایشان ۳۸ سال است عمر هر یک چه قدر

میباشد هرگاه اختلاف میان عمر اولی و دومی $2\frac{1}{4}$ سال و هم چنین

است اختلاف میان دومی و سومی و سومی و چهارمی

$2\frac{1}{4}$ سال زیادتى عمر دومی از اولی یعنی از کوچکی میباشد

$$2 \times 2\frac{1}{4} = 5 \text{ سال زیادتى عمر سومی از اولی}$$

$$5 + 2\frac{1}{4} = 7\frac{1}{4} \text{ سال زیادتى عمر چهارمی از اولی}$$

$$2\frac{1}{4} + 5 + 7\frac{1}{4} = 15 \text{ مجموع زیادتىها}$$

$$38 - 15 = 23 \text{ باقى مانده}$$

$$23 \div 4 = 5\frac{3}{4} \text{ سال عمر پسر کوچک}$$

$$5\frac{3}{4} + 2\frac{1}{4} = 8\frac{1}{4} \text{ سال عمر دومی}$$

$$8\frac{1}{4} + 2\frac{1}{4} = 10\frac{1}{4} \text{ عمر سومی}$$

$$10\frac{1}{4} + 2\frac{1}{4} = 13\frac{1}{4} \text{ عمر چهارمی}$$

۸۱۵ $\frac{4}{7}$ عمر شخصی بعلاوه ۱۸ سال مکرر ۴ سال مساویست به ۳۸ سال

(۴۲)

عمر او چه قدر بوده

۸۱۶ مجموع عمر پدری و پسرش ۵۶ سال و بعد از ۵ سال دیگر عمران

پسر $\frac{4}{7}$ عمر پدرش میشود عمر هر یک چه قدر بوده

$$2 \times 5 = 10 \text{ زیادتى مجموع عمران دو نفر}$$

$$56 + 10 = 66 \text{ سال مجموع عمرانها بعد از زیادتى}$$

$$1 + \frac{4}{7} = \frac{11}{7} \text{ معادل مجموع عمرانها بعد از ۵ سال}$$

$$66 \div \frac{11}{7} = 54 \text{ سال عمر پدر بعد از ۵ سال}$$

$$54 - 5 = 49 \text{ سال عمر نامرد}$$

$$49 - 56 = 7 \text{ سال عمران پسر}$$

۱۱۷ هرگاه $\frac{7}{15}$ سال بر $\frac{2}{5}$ عمر کسی بیفزاییم حاصل مساوی با $\frac{1}{3}$ عمرش میشود و چند سال است

$$\frac{2}{5} - \frac{1}{3} = \frac{2}{15} \text{ معادل با } \frac{7}{15} \text{ سال}$$

۱۱۸ $\frac{1}{5}$ عمر شخصی بعلاوه $\frac{1}{6}$ عمرش بعلاوه $\frac{1}{4}$ عمرش بعلاوه $\frac{1}{3}$ سال مشای به $\frac{1}{3}$ سال
مجموع کسور $\frac{27}{40} = \frac{1}{3} + \frac{1}{5} + \frac{1}{6}$ (بعلاوه عمر او چه قدر بوده)

$$1 - \frac{27}{40} = \frac{13}{40} \text{ اختلاف میان آنها}$$

$$\frac{13}{40} - 11\frac{1}{4} = 3 \text{ سال معادل آن اختلاف}$$

$$3 \div \frac{13}{40} = 40 \text{ سال عمر آن شخص}$$

۱۱۹ از شخصی پرسیدند که عمرش چه قدر است گفت که $\frac{5}{9}$ عمرم

$$+ \frac{1}{4} \text{ سال مساوی با } \frac{2}{3} \text{ عمرم میشود و چه قدر بوده}$$

(۶۳)

۱۲۰ عمر شخصی $\frac{1}{4}$ سال کمتر از عمر دیگر است و برابر عمر او $\frac{1}{4}$ سال

سال کمتر از سه برابر عمر دوئی است عمر هر یک چه قدر بوده

$$\text{عمر اوئی} = \text{عمر دوئی} - \frac{1}{4} \text{ سال}$$

$$\text{دو برابر عمر اوئی} = \text{سه برابر عمر دوئی} - \frac{1}{4} \text{ سال}$$

$$\text{بنابراین دو برابر عمر دوئی} - 11\frac{1}{4} = \text{سه برابر عمر دوئی} - \frac{1}{4}$$

$$\frac{1}{4} - 11\frac{1}{4} = \frac{2}{4} \text{ سال معادل عمر دوئی}$$

$$\frac{2}{4} - 33\frac{3}{4} = 19\frac{1}{4} \text{ سال عمر اوئی}$$

۱۲۱ مجموع عمر دو برادر ۵۲ سال و عمر کوچکتر ۸ سال بیشتر از $\frac{1}{3}$

عمر بزرگتر است عمر هر یک چه قدر میباشد

$$1 + \frac{1}{3} = \frac{4}{3} \text{ از عمر بزرگتر}$$

۱ $\frac{۳}{۸}$ عمر بزرگتر بعد از ۱ سال = ۵۲ سال

۵۲ - ۱ = ۴۴ سال معادل با $\frac{۳}{۸}$ ۱ عمر بزرگتر

۴۴ \div $\frac{۳}{۸}$ = ۳۲ سال عمر بزرگتر

۵۲ - ۳۲ = ۲۰ سال عمر کوچکتر

۱۲۲ سه برادر هستند که مجموع عمر اولی و دومی $\frac{۱}{۴}$ ۳ سال و مجموع

عمر دومی و سومی $\frac{۳}{۴}$ ۱ و مجموع عمر اولی و سومی $\frac{۱}{۴}$ ۵۳ سال میباشد

عمر هر یک چه قدر میباشد $(\frac{۱۷}{۴}$ و $\frac{۲۵}{۴}$ و $\frac{۳۶}{۴})$

۱۲۳ عمر مردی $\frac{۱}{۵}$ برابر عمر پسرش و بعد از ۷ سال دیگر عمر پدر

چهار برابر عمر پسرش میشود عمر هر یک چه قدر میباشد

عمر آن مرد = $\frac{۱}{۵}$ برابر عمر پسرش
عمر آن مرد + ۷ سال = چهار برابر عمر پسرش + ۷ \times ۴ = ۲۱ سال

عمر آن مرد = ۴ برابر عمر پسرش + ۲۱ سال

عمر آن مرد = $\frac{۱}{۵}$ برابر عمر پسرش

$\frac{۱}{۵}$ - ۴ = $\frac{۱}{۵}$ برابر عمر آن پسر که معادل است با ۲۱ سال

۲۱ \div $\frac{۱}{۵}$ = ۵ سال عمر آن پسر

$\frac{۱}{۵}$ \times ۵ = ۱ سال عمر آن مرد

۱۲۴ عمر مردی $\frac{۳}{۴}$ برابر عمر پسرش میباشد بعد از ۳ سال دیگر عمر آن مرد

$\frac{۳}{۴}$ برابر عمر پسرش خواهد شد عمر هر یک چه قدر میباشد

(۱ و ۴)

۱۲۵ عمر پسری $\frac{۱}{۷}$ عمر پدرش و $\frac{۱}{۵}$ عمر مادرش میباشد هر گاه مجموع

عمر آن پسر و پدرش $\frac{۳}{۴}$ ۵۱ سال باشد عمر هر یک چه قدر میباشد

۱ + $\frac{۱}{۷}$ = $\frac{۱}{۷}$ معادل با $\frac{۳}{۴}$ ۵۱ سال

$$\frac{51}{3} \div \frac{1}{7} = 1 \frac{1}{3} \text{ سال عمران پدر}$$

$$\frac{51}{3} - \frac{51}{3} = 7 \frac{1}{3} \text{ سال عمران پسر}$$

$$\frac{5 \times 7}{3} = 36 \frac{2}{3} \text{ سال عمران مادر}$$

۸۲۶ مجموع عمر سه نفر $77 \frac{1}{3}$ سال است و عمر اولی $\frac{1}{3}$ عمر دومی و عمر سیم

$\frac{2}{3}$ مجموع عمر اولی و دومی میباشد عمر هر یک چه قدر میباشد

$$\frac{1}{3} + 1 = 1 \frac{1}{3} \text{ معادل} \text{ --- مجموع عمر اولی و دومی}$$

$$\frac{2}{3} \times 1 \frac{1}{3} = 1 \frac{1}{3} \text{ معادل عمر سیم}$$

$$\frac{77 \frac{1}{3}}{2} = 38 \frac{2}{3} \text{ سال عمر هر یک از دومی و سیم}$$

$$\frac{31}{3} = 10 \frac{1}{3} \text{ عمر اولی}$$

۸۲۷ مردی هرگاه بگذرد $\frac{2}{5}$ عمر حالته اش زندگانی نماید عمرش $\frac{4}{5}$ سال

۸۲۸ سال پیشور عمر حالته او چه قدر است (۳۲)
مردی هرگاه مرتبه پیشتر از $\frac{2}{5}$ عمر حالته اش زندگانی نماید عمرش $\frac{4}{5}$ سال میشود
ا عمر حالته اش شخص
عمر حالته او چه قدر است

$$\frac{4}{5} = 4 \times \frac{2}{5} \text{ معادل زیادتیه عمر حالته او}$$

$$1 + \frac{4}{5} = \frac{9}{5} \text{ معادل } \frac{4}{5} \text{ سال}$$

۸۲۹ مجموع عمر سه نفر $81 \frac{1}{3}$ سال و عمر دومی برابر عمر اولی و عمر سیمی 2 سال از عمر اولی کم است - عمر هر یک

$$\frac{81 \frac{1}{3}}{3} = 27 \frac{1}{3} \text{ سال مجموع عمر ایشان بعلاوه } 6 \text{ سال (چه قدر بوده)}$$

$$\frac{1}{3} + 1 \frac{1}{3} + \frac{1}{3} = 2 \frac{1}{3} \text{ معادل } 17 \frac{1}{3} \text{ سال}$$

$$\frac{17 \frac{1}{3}}{2} = 8 \frac{2}{3} \text{ دو برابر عمر اولی}$$

$$35 = 2 \div 17 \frac{1}{3} \text{ سال عمر اولی}$$

$$52 \frac{1}{3} = 17 \frac{1}{3} \times 3 \text{ سال عمر دومی}$$

$$\frac{1}{3} = 6 - 17 \frac{1}{3} \text{ سال عمر سیمی}$$

۸۳۰ مجموع عمر دو نفر 52 سال و $\frac{1}{3}$ عمر دومی $\frac{1}{3}$ سال از $\frac{1}{3}$ عمر

دوئی بیشتر است - عمر هفت از آنها چه قدر بوده

$\frac{1}{4}$ سال اگر بر $\frac{1}{4}$ عمر دوئی افزوده شود مجموع مساوی با $\frac{1}{4}$ عمر او خواهد شد

$$2 \times \frac{1}{4} = \frac{1}{4} \text{ سال مدتی است که اگر بر عمر دوئی افزوده}$$

شود مجموع $\frac{1}{4}$ برابر عمر او می شود

$$1 + \frac{1}{4} = 2 \frac{1}{4} \text{ برابر عمر او می}$$

$$52 + \frac{1}{4} = 62 \frac{1}{4} \text{ معادل } 2 \frac{1}{4} \text{ برابر عمر او می}$$

$$62 \frac{1}{4} \div 2 \frac{1}{4} = 25 \text{ سال عمر او می}$$

$$52 - 25 = 27 \text{ سال عمر دوئی}$$

۱۳۱ عمر مردی ۷ سال پیش از این ۳ برابر عمر حال پسرش که الان ۱۸

ساله است بوده است عمر حال پسر او چه قدر است (۴۰)

۱۳۲ عمر شخصی ۴ سال و عمر پسرش ۱ سال است بعد از چند سال

دیگر عمر آن پسر $\frac{3}{4}$ عمر پدرش می شود

$$41 - 16 = 25 \text{ اختلاف میان عمر ایشان که همیشه برقرار است}$$

و همینکه عمر آن پسر $\frac{3}{4}$ عمر پدرش شد این اختلاف مساوی

با $\frac{1}{4}$ عمر آینده آن مرد خواهد بود بنابراین

$$25 \div \frac{1}{4} = 54 \text{ عمر آن پدر در آینده}$$

$$54 - 41 = 13 \text{ سال مدت مطلوب}$$

۱۳۳ عمر شخصی $\frac{5}{8}$ عمر دیگر پسرش و ۸ سال پیش از این عمر او $\frac{1}{4}$

عمر دوئی بوده عمر هفت چه قدر می باشد

$$\text{عمر دوئی} = \frac{1}{5} \text{ عمر او می}$$

$$\text{عمر دوئی} - ۸ \text{ سال} = 2 \text{ برابر عمر او می} - ۸ \text{ سال}$$

بنا بر این دو برابر عمر اولی - ۸ سال = $\frac{۱}{۵}$ عمر اولی

۲ - $\frac{۱}{۵}$ = $\frac{۲}{۵}$ عمر اولی که معادلست با ۸ سال

۱ ÷ $\frac{۲}{۵}$ = ۲۰ سال عمر اولی

$۲۰ \times \frac{۱}{۵}$ = ۴ سال عمر دومی

۱۳۴ مجموع عمر سه نفر $\frac{۲}{۳}$ ۱۲ سالست هر گاه عمر اولی $\frac{۱}{۳}$ ۹ سال بیشتر

از عمر دومی و عمر دومی $\frac{۱}{۳}$ ۹ سال بیشتر از عمر سومی بوده باشد

عمر هر یک چه قدر خواهد بود ($\frac{۱}{۳}$ ۳۵ و $\frac{۵}{۶}$ ۲۵ و $\frac{۱}{۳}$ ۲۱)

۱۳۵ $\frac{۱}{۵}$ عمر شخصی مگر $\frac{۱}{۳}$ عمرش مساویست به $\frac{۱}{۸}$ عمر دیگری و مجموع عمر

ایشان ۷۲ سال میباشد عمر هر یک چه قدر میباشد

$\frac{۱}{۵} - \frac{۱}{۳} = \frac{۱}{۱۵}$ عمر اولی

$\frac{۱}{۸}$ عمر دومی = $\frac{۱}{۳}$ عمر اولی

$\frac{۱}{۸}$ عمر دومی = $\frac{۱}{۳}$ عمر اولی

۱ + $\frac{۴}{۵}$ = $\frac{۹}{۵}$ از عمر اولی

$۷۲ \div \frac{۹}{۵}$ = ۴۰ عمر اولی

$۷۲ - ۴۰$ = ۳۲ عمر دومی

۱۳۶ مجموع عمر سه نفر ۱۱۳ سال و عمر سومی ۲۳ سال و عمر اولی $\frac{۴}{۵}$ عمر

دومینست عمر هر یک از اولی و دومی چه قدر میباشد (۵۰ و ۴۰)

۱۳۷ مجموع عمر سه نفر ۱۱۰ سال و عمر اولی مساویست با $\frac{۵}{۶}$ مجموع دو نفر

دیگر و عمر دومی مساویست به $\frac{۴}{۶}$ مجموع عمر دو نفر دیگر و عمر

سومی مساویست به $\frac{۲}{۶}$ مجموع عمر دو نفر دیگر - عمر هر یک چه قدر

میباشد - هر گاه مجموع عمر سومی و دومی را یک فرض نمایم عمر اولی $\frac{۵}{۶}$ میشود

بنابراین $1 + \frac{5}{6} = \frac{11}{6}$ معادل با ۱۱۰ سال

$110 \div \frac{11}{6} = 60$ مجموع عمر دومی و سومی

$110 - 60 = 50$ عمر اولی

و در مقابل از برای مجموع اولی و سومی یک فرض مینماییم پس عمر دومی

$\frac{4}{5}$ میشود بنابراین

$1 + \frac{4}{5} = \frac{9}{5}$ معادل با ۱۱۰ سال

$110 \div \frac{9}{5} = 70$ مجموع عمر اولی و سومی

$110 - 70 = 40$ سال عمر دومی

$60 - 40 = 20$ سال عمر سومی

۱۳۸ سه نفر نفع تجارتی را میان خود تقسیم نمودند با اولی $\frac{1}{3}$ نفع بعلاوه

$\frac{1}{4}$ قران و بدومی $\frac{1}{4}$ ان نفع مگر $\frac{1}{4}$ قران و بسومی $\frac{1}{4}$ ان نفع

مگر $\frac{1}{4}$ رسپدان نفع چه قدر بوده و حصه هر یک چه قدر شده

$\frac{1}{3} + \frac{1}{4} + \frac{1}{4} = \frac{13}{12}$ ان مبلغ

$\frac{1}{12} = \frac{13}{12} - \frac{12}{12}$ زیادتی از ان مبلغ

$\frac{1}{4} + 15\frac{1}{4} - 83\frac{1}{4} = 65\frac{1}{4}$ قران معادل زیادتی

$400 = \frac{1}{12} \div 33\frac{1}{3}$ قران نفع مذکور

$\frac{1}{3} + 65\frac{1}{4} = 198\frac{1}{4}$ قران حصه اولی

$\frac{1}{4} - 15\frac{1}{4} = 84\frac{3}{4}$ قران حصه دومی

$\frac{1}{4} - 83\frac{1}{4} = 116\frac{3}{4}$ قران حصه سومی

۱۳۹ سه نفر مبلغی را میان خود تقسیم نمودند بقسمی که با اولی $\frac{1}{3}$ ان مبلغ

مگر $\frac{1}{4}$ تومان و بدومی $\frac{1}{4}$ ان مبلغ بعلاوه $\frac{1}{4}$ تومان و

بستو ۵/۸ ان پول مکر ۷۳ تومان ان پول چه قدر بوده و بھر بک چه

قدر رسیده (۵۶۰ تومان و ۱/۴ و ۱۵۶ و ۱/۴ و ۲۷۶)

۱۴۰ دو نفر عمل در ساختن کاری چند روز مشغول شدند اولی

۲۷۰ قران و دومی ۱۴۴ قران حاصل نمود مزد روزانه هر یک

چند قران بوده در صورتیکه ۱/۴ روز اولی بدینتر از دومی کار کرده

و مزد روزانه او ۱/۴ برابر مزد دومی است

$$\frac{1}{4} \times 144 = 180 \text{ قران مزد اولی در آن روزهاست که دومی}$$

مشغول کار بوده

$$270 - 180 = 90 \text{ قران مزد اولی در روزهاست که بدینتر از}$$

دومی کار کرده

$$90 \div \frac{1}{4} = 20 \text{ قران مزد روزانه اولی}$$

$$20 \div \frac{1}{4} = 16 \text{ قران مزد روزانه دومی}$$

۱۴۱ شخصی دو طاقه قماش خرید قیمت اولی بعلاوه ۱/۴ دومی مسای به

۵۷۰ قران و قیمت دومی بعلاوه ۱/۴ قیمت اولی مساوی به ۶۶۰ و

قران بود - قیمت هر یک چه قدر بوده است

$$570 \times 3 = 1710 \text{ قران سه برابر قیمت اولی بعلاوه قیمت دومی}$$

$$1710 - 660 = 1050 \text{ معادل } \frac{1}{4} \text{ برابر قیمت اولی}$$

$$1050 \div \frac{1}{4} = 420 \text{ قران قیمت اولی}$$

$$570 - 420 = 150 \text{ قران قیمت } \frac{1}{4} \text{ دومی}$$

$$150 \div \frac{1}{4} = 450 \text{ قران قیمت دومی}$$

۱۴۲ پول شخصی بعلاوه ۱/۵ پول پسرش مساویست ۱۱۰ تومان و پول

دوئی بعلاوه $\frac{1}{4}$ پول اولی مستاپست به ۹۴ تومان پول هر يك

چه قدر بوده (۷۰۹۶)

۸۴۳ دو نفر عله در کارخانه مشغول بودند اولی $\frac{1}{4}$ روز و دوئی

$\frac{3}{4}$ روز کار نمودند و $\frac{1}{4}$ قران ۲۲۵ قران مزد حاصل نمودند پس از

از ان اولی ۷ روز و دوئی $\frac{1}{4}$ روز کار نموده و $\frac{1}{4}$ قران ۱۴۲ قران

مزد حاصل نمودند مزد روزانه هر يك چه قدر بوده (۱۱ و ۱۰)

۸۴۴ مزد روزانه مردی و پسرش $\frac{3}{4}$ قران ۳۲ و چهار برابر مزد انمرد مگر

پنج برابر مزد پسرش در يكروز مستاپست به $\frac{3}{4}$ قران ۶۵ قران مزد

روزانه هر يك چه قدر میباشد

$$۴ \times \frac{3}{4} = ۳۲ = ۱۳۱ \text{ قران چهار برابر مزد انها در يكروز}$$

$$۱۳۱ \text{ قران معادلست با } ۴ \text{ برابر مزد انمرد} + ۴ \text{ برابر مزد ان پسر}$$

$$\frac{3}{4} \text{ قران معادلست با } ۴ \text{ برابر مزد انمرد} - ۵ \text{ برابر مزد ان پسر}$$

$$\frac{1}{4} \text{ قران معادلست با } ۹ \text{ برابر مزد ان پسر}$$

$$\frac{1}{4} \text{ قران مزد ان پسر} = ۹ \div ۶۵ = ۷ \frac{1}{4}$$

$$\frac{3}{4} - ۳۲ = ۷ \frac{1}{4} = ۲۵ \frac{1}{4} \text{ قران مزد انمرد}$$

۸۴۵ سه نفر مبلغ ۴۱۶ قران میان خود تقسیم نمودند بفسمی که با اولی

۴ برابر دوئی مگر $\frac{1}{4}$ قران ۳۱ و بستوی ۳ برابر دوئی مگر $\frac{3}{4}$ ۱۵

قران رسید هر يك چه قدر رسیده

$$\frac{1}{4} + ۳۱ = ۱۵ \frac{3}{4} = ۵۴ \text{ قران آنچه که کم میشود}$$

$$۴۱۶ + ۵۴ = ۵۴۰ \text{ معادل ان مبلغ که } ۵۴۰ \text{ قران بران افزوده شد}$$

$$۴ + ۱ + ۳ = ۸ \text{ برابر حصه دوئی}$$

$$۵۴۰ \div ۸ = ۶۷ \frac{۱}{۴} \text{ حصه دومی}$$

$$۶۷ \frac{۱}{۴} \times ۴ = ۲۷۰ \text{ قران حصه اولیست بعلاوه } ۳۱ \frac{۱}{۴} \text{ قران}$$

$$۲۷۰ - ۳۱ \frac{۱}{۴} = ۲۳۱ \frac{۳}{۴} \text{ قران حصه اولی}$$

$$۶۷ \frac{۱}{۴} \times ۳ = ۲۰۲ \frac{۱}{۴} \text{ قران حصه سیمی است بعلاوه } ۱۵ \frac{۳}{۴} \text{ قران}$$

$$۲۰۲ \frac{۱}{۴} - ۱۵ \frac{۳}{۴} = ۱۸۶ \frac{۳}{۴} \text{ قران حصه سیمی}$$

۸۴۶ اختلاف میان دو عددی $۴ \frac{۱۷}{۳}$ و شش برابر عدد بزرگ بعلاوه ۴

برابر عدد کوچک مساویست به $۱۵۳ \frac{۱}{۴}$ - اندو عدد کدامند

$$۴ \frac{۱۷}{۳} \times ۴ = ۱۹ \frac{۲}{۵} \text{ چهار برابر اختلاف آنها}$$

$$۱۵۳ \frac{۱}{۴} + ۱۹ \frac{۲}{۵} = ۱۷۲ \frac{۱}{۴} \text{ ده برابر عدد بزرگتر}$$

$$۱۷۲ \frac{۱}{۴} \div ۱۰ = ۱۷ \frac{۱}{۴} \text{ عدد بزرگتر}$$

$$۱۷ \frac{۱}{۴} - ۴ \frac{۱۷}{۳} = ۱۲ \frac{۲}{۵} \text{ عدد کوچک تر و بطریق ذیل منحل میشود}$$

$$۴ \frac{۱۷}{۳} \times ۶ = ۲۹ \frac{۱}{۱۰} \text{ شش برابر اختلاف آنها}$$

$$۱۵۳ \frac{۱}{۴} - ۱۹ \frac{۲}{۵} = ۱۲۴ \text{ ده برابر عدد کوچک}$$

$$۱۲۴ \div ۱۰ = ۱۲ \frac{۲}{۵} \text{ عدد کوچک}$$

$$۱۲ \frac{۲}{۵} + ۴ \frac{۱۷}{۳} = ۱۷ \frac{۱}{۴} \text{ عدد بزرگ}$$

۸۴۷ اختلاف میان دو عددی مساویست به $۷ \frac{۱}{۴}$ و هرگاه عدد اولی

در $\frac{۱}{۴}$ و دومی در $\frac{۱}{۴}$ ضرب زده و حاصل آنها را از یکدیگر

تفریق نماییم $۹۵ \frac{۱}{۴}$ باقی ماند اندو عدد کدامند

$$۷ \frac{۱}{۵} \times ۵ \frac{۱}{۵} = ۳۹ \frac{۲}{۵} \text{ معادل } \frac{۱}{۴} \text{ برابر باقی ماند}$$

$$۹۵ \frac{۱}{۴} - ۳۹ \frac{۲}{۵} = ۵۶ \frac{۳}{۲۰} \text{ معادل با عدد اولی باندازه اختلاف}$$

میان $\frac{۱}{۴}$ و $\frac{۱}{۴}$ ۵

$$1 \frac{1}{3} - 5 \frac{1}{3} = 2 \frac{5}{6} \text{ معادل با } 5 \frac{13}{6}$$

$$5 \frac{13}{6} \div 5 \frac{5}{6} = 19 \frac{13}{5} \text{ عدد اول}$$

$$19 \frac{13}{5} - 7 \frac{1}{5} = 12 \frac{12}{5} \text{ عدد دوم}$$

۱۴۸ ۳۰۸ قران میان دو نفر تقسیم نمودیم بقسمی که باوئی باندازه $\frac{1}{5}$ حصه دوئی بیشتر رسید بطوریکه چند قران رسیده

(۱۶۱ و ۱۶۰)

۱۴۹ دو نفر نفع تجارت خود را میان خود بتساوی تقسیم نمودند اولی $\frac{3}{5}$ حصه خود و دوئی $\frac{2}{5}$ حصه خود را خرج نمود آنچه که نزد اولی باقی ماند ۳۴ قران بیشتر است از آنچه که نزد

دوئی باقی ماند آن نفع چه قدر بوده (۲۷۰)

۱۵۰ صیادی خرگوشی را دنبال نمود فاصله میان آنها باندازه ۵۲ خیز خرگوش بود آن مرد چند قدم باید برد تا بان خرگوش برسد در صورتیکه هر ۵ قدم آن مرد مساویست با ۹ خیز خرگوش ولی در مدتی که انمود ۷ قدم بر میدارد خرگوش ۱۰ خیز می نماید

$$9 \div 5 = 9 \text{ خیز خرگوش معالست با یک قدم انمرد}$$

$$7 \times 9 = 63 \text{ خیز خرگوش معادل با ۷ قدم انمرد}$$

$$63 - 10 = 53 = 2 \frac{3}{5} \text{ خیز خرگوش آنچه را که انمرد در هر ۷}$$

قدم خودش بیشتر از خرگوش میرود

$\frac{53}{5}$ خیز خرگوش در ۷ قدم حاصل میکنند

$\frac{1}{5}$ ، ، در $\frac{7}{13}$ قدم حاصل می کنند

۵ ، ، ، در $\frac{۷ \times ۵}{۱۳}$ قدم حاصل میکنند پس

۵۲ ، ، ، در $\frac{۵۲ \times ۵ \times ۷}{۱۳} = ۱۴۰$ قدم

۸۵۱ دو نفر عمل در ساختن کاری مشغولند اولی $\frac{۱}{۴}$ آن کار را
و دومی $\frac{۱}{۵}$ آن را درست نمود و دومی $\frac{۱}{۸}$ قران بیشتر از
اولی حاصل نمود مراد تمام همه آن کار چه قدر و هر یک چند قران
حاصل نموده اند
($\frac{۱}{۴}$ و $\frac{۱}{۵}$ و $\frac{۱}{۸}$ و ۴۳ و ۶۹)

۸۵۲ شخصی $\frac{۱}{۷}$ جریب زمین از قرار هر جریب ۴۲ تومان خرید میخواهد
که $\frac{۱}{۸}$ قیمت اصلی آنها نفع کند هر جریب چند بفروشد ($\frac{۳}{۴}$ و ۵۷)

۸۵۳ سه نفر مبلغی را میان خود تقسیم نمودند با اولی $\frac{۱}{۴}$ ان مبلغ بعلاوه
۵ قران و دومی $\frac{۱}{۵}$ باقی بعلاوه ۷ قران و سومی باقی ان مبلغ که عبادت
از ۵۲ قران بود رسید ان پول چه قدر بوده
(۲۴۰)

۸۵۴ شخصی قطعه زمینی را خرید و بفروشد $\frac{۱}{۳}$ از $\frac{۱}{۴}$ از $\frac{۱}{۵}$ از $\frac{۱}{۶}$ از $\frac{۱}{۷}$
قیمتش را داد پس از ان خانه باو داد که ۲۵۵۰ تومان قیمت داشت
ولی فروشد مبلغی باندازه قیمت ان زمین بخرد پس داد قیمت
ان زمین چه قدر بوده
(۱۵۰۰)

۸۵۵ شخصی چند دانه سبب خرید نصف ان از قرار هر ۳ دانه ۴ شاه
و نصف بکرا از قرار هر ۵ دانه ۷ شاه خرید و انها را از قرار هر ۶
دانه ۹ شاهی فروخت و از روی هر ۵۲ شاهی نفع کرد چند دانه
سبب خرید است

$۴ \div ۳ = \frac{۴}{۳}$ شاهی قیمت خرید هر دانه از نصف اول

$۷ \div ۵ = \frac{۷}{۵}$ شاهی ، ، ، ، دوم

$$\frac{۴۴}{۱۵} = \frac{۷}{۵} + \frac{۴}{۳}$$

$$\frac{۴۴}{۳۰} = \frac{۴۴}{۱۵} \times \frac{۱}{۲}$$

$$\frac{۹}{۶} = ۶ \div ۹ \text{ شاهی قیمت فروش یک سبب}$$

$$\frac{۲}{۱۵} = \frac{۴۴}{۳۰} - \frac{۹}{۶} \text{ شاهی نفع یک سبب}$$

$$۳۹۰ = \frac{۲}{۱۵} \div ۵۲ \text{ دانه سبب خریده}$$

۱۵۶ شخصی چند دانه پرتقال خرید ثلثش از قرار هر ۱۵ دانه یکقران و

باقی از قرار هر ۱۲ دانه یکقران خرید $\frac{۲}{۵}$ آنها را از قرار هر ۱۴ دانه

۲ قران و مابقی را از قرار هر ۲۷ دانه ۳ قران فروخت و از روی

همه ۲۹ قران نفع نمود آن شخص چند پرتقال خرید نموده

$$\frac{۷}{۳۰} = \left(۲ \times \frac{۱}{۱۲}\right) + \frac{۱}{۱۵}$$

$$\frac{۷}{۹۰} = \frac{۷}{۳۰} \times \frac{۱}{۳} \text{ قران قیمت خرید یک پرتقال}$$

$$\frac{۱}{۷} = ۱۴ \div ۲ \text{ قیمت فروش یکدانه از آنچه که اول فروخته}$$

$$\frac{۱}{۹} = ۲۷ \div ۳ \text{ قیمت فروش یکدانه از آنچه که دفعه دوم فروخته}$$

$$\frac{۱۳}{۳۱} = \frac{۲}{۹} + \frac{۱}{۷} = \left(\frac{۱}{۹} \times ۳\right) + \left(\frac{۱}{۷} \times ۲\right)$$

هم رفته فروش ۵ دانه

$$\frac{۱۳}{۱۰۵} = \frac{۱۳}{۳۱} \times \frac{۱}{۵} \text{ قران قیمت روی هم رفته فروش یک دانه}$$

$$\frac{۲۹}{۶۳۰} = \frac{۷}{۹۰} - \frac{۱۳}{۱۰۵} \text{ قران نفع او در یک دانه}$$

$$۶۳۰ = \frac{۲۹}{۶۳۰} \div ۲۹ \text{ دانه پرتقال خریده}$$

۱۵۷ دو نفر مبلغ ۸۶۳ قران میان خود تقسیم نمودند اولی $\frac{۳}{۵}$ حصه

خود و دومی $\frac{۵}{۸}$ حصه خود را خرج نمود باقی مانده نزد اولی معا

دو برابر باقی مانده نزد دومی شد حصه هر یک چه قدر بوده

$$۱ - \frac{۳}{۵} = \frac{۲}{۵} \text{ معادل باقی مانده نژ اولی}$$

$$۱ - \frac{۵}{۸} = \frac{۳}{۸} \text{ معادل باقی مانده نژ دومی}$$

$$\frac{۲}{۵} \text{ حصه اولی} = \frac{۳}{۸} \times ۲ = \frac{۳}{۴} \text{ از حصه دومی}$$

$$\frac{۱}{۵} = \frac{۳}{۸ \times ۴} = \frac{۳}{۳۲} \text{ از حصه دومی}$$

$$\frac{۵}{۸} = \frac{۳ \times ۵}{۸} = \frac{۱۵}{۸} \text{ " " " "}$$

$$\frac{۲۳}{۸} = \frac{۱۵}{۸} + \frac{۸}{۸} \text{ مجموع دو حصه ایشان}$$

$$۳۶۸ = \frac{۲۳}{۸} \div ۱۲۸ \text{ قران حصه دومی}$$

$$۲۴۰ = ۳۶۸ - ۱۲۸ \text{ قران حصه اولی}$$

۱۵۸ مردی و پسرش میتوانند کار پرداز ۸ روز تمام نمایند هر روز

هر دو مشغول آن کار شدند پدر دست از کار کشید پسر

بنها مشغول آن کار شد و در مدت ۹ روز بقیه آنرا تمام کرد

هر یک به تنهایی در چند روز آنرا تمام خواهند نمود

$$۱ \div ۸ = \frac{۱}{۸} \text{ آن کار هر دو در یک روز درست می کنند}$$

$$\frac{۵}{۸} = \frac{۱}{۸} \times ۵ \text{ آن کار در ۵ روز تمام نموده اند}$$

$$۱ - \frac{۵}{۸} = \frac{۳}{۸} \text{ آن کار باقی مانده که آن پسر در ۹ روز آنرا تمام کرد}$$

$$۹ \div \frac{۳}{۸} = ۲۴ \text{ روز آن پسر هر آن کار را به تنهایی درست می کند}$$

$$\frac{۱}{۱۲} = \frac{۱}{۲۴} - \frac{۱}{۲۴} \text{ آن را آن مرد در یک روز درست نماید}$$

$$۱ \div \frac{۱}{۱۲} = ۱۲ \text{ روز آن مرد هر آن کار را به تنهایی درست نماید}$$

۱۵۹ ۹۰۶ قران بر سه نفر مکه کار پرداز با هم درست نموده بودند تقسیم

نمودیم بهر یک چه قدر رسیده در صورتیکه اگر اولی میخواست

به تنهایی آنرا تمام نماید در ۱۲ روز و دومی در ۸ روز و

هر سه نفر در $\frac{57}{151}$ روز از آن تمام مینمایند

$\frac{2}{17} + \frac{1}{17} = \frac{37}{170}$ ان کار انچه را که اولی و دومی در یک روز گانه میکنند

$\frac{57}{151} \div \frac{37}{170} = 3$ انچه را که هر سه نفر در یک روز تمام نمایند

$\frac{57}{151} - \frac{37}{170} = \frac{4}{51}$ انچه را که سومی در یک روز درست مینماید

$\frac{4}{51} \div \frac{3}{4} = 12$ روز سومی هم از آن کار تمام مینماید

$\frac{3}{4} \div 12 = \frac{1}{16}$ مرتبه انچه را که از آن روزها سومی

بالتسبیر با اولی مشغول میشود

$\frac{3}{4} \div 12 = 10$ مرتبه انچه را که از آن روزها سومی مشغول

میشود بالتسبیر بدومی

$\frac{1}{2} + \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$ مرتبه که سومی مشغولست و معادل

با ۹۰ قران

$90 \div \frac{3}{4} = 120$ قران حصه سومی

$120 \times \frac{1}{4} = 30$ قران حصه اولی

$120 \times \frac{1}{2} = 60$ حصه دومی

۸۶۰ قران میان چهار نفر تقسیم نمایند بفسبهم که با اولی $\frac{5}{4}$

دومی که ۲۳۶ قران بیشتر از سومی که ۱۴۰ قران بیشتر از چهارم

حاصل نموده برسد معین کنند حصه هر یک چه قدر میشود

سیتم = چهارمی + ۱۴۰ قران

دومی = چهارمی + ۱۴۰ + ۲۳۶ = ۳۷۶

اولی = $\frac{5}{4}$ چهارمی + $\frac{5}{4} \times ۳۷۶ = ۴۷۰$

$۴۷۰ + ۴۷۰ + ۳۷۶ + ۱۴۰ = ۹۱۶$ مجموع زبانی ها

۲۲۶۱ - ۹۱۶ = ۱۳۷۵ معال $\frac{1}{4}$ برابری حصه چهارمی

$۱۳۷۵ \div \frac{1}{4} = ۳۰۰$ حصه چهارمی

$۳۰۰ + ۱۴۰ = ۴۴۰$ حصه سیمی

$۴۴۰ + ۲۳۶ = ۶۷۶$ حصه دومی

$۶۷۶ \times \frac{5}{4} = ۸۴۵$ حصه اولی

۱۶۱ قران بر چهار نفر تقسیم نماید بقسمی که حصه اولی $\frac{1}{5}$ حصه دومی که ۳۸۹ قران بیش از سومی که ۱۳۶ قران بیش از چهارمی حاصل نموده عاید نماید حصه هر یک چه قدر خواهد شد
(۱۳۳۰ و ۹۵۰ و ۵۶۱ و ۴۲۵)

۱۶۲ تاجری قدری قماش خرید پس از آن $\frac{1}{5}$ آنها را فروخت و از هر ذری $\frac{1}{4}$ قران نفع کرد و $\frac{1}{3}$ مابقی را فروخت و ذری ۲ قران نفع کرد و از روی همه ۴۴۱ قران منفعت نمود چند ذرع فروخته است
اولاً $\frac{1}{5}$ فروخته است

$\frac{1}{3} \times \frac{1}{5} = \frac{1}{15}$ آنچه را که دفعه دوم فروخته است

$\frac{1}{3} \times \frac{1}{3} = \frac{1}{9}$ آنچه را که دفعه سیم فروخته است - حال

فرض میکنیم که آنچه را که فروخته است یک ذرع بوده پس

$\frac{1}{5} \times ۱ \times \frac{1}{4} = ۳$ قران نفع او در آنچه اولاً فروخته است

$\frac{1}{5} \times ۱ \times \frac{1}{5} = ۱$ قران نفع او در آنچه دفعه دوم فروخته است

$\frac{1}{3} \times ۱ \times \frac{1}{3} = ۱$ قران نفع او در آنچه دفعه سیم فروخته است

$\frac{1}{4} + ۱ + \frac{1}{5} = ۱ \frac{1}{20}$ قران نفع او در فروش یک ذرع

$۹۰ = ۴ \frac{9}{10} \div ۹۰$ ذرع عدد ذرعیهای مطلوب

۱۶۳ تاجری مقداری قهوه فروخت و از روی آن ۱۶۹ قران منفعت

نمود از این قران که $\frac{۲}{۳}$ آن مقدار را فروخت و از هر فنیه $\frac{۱}{۳}$ قران
 نفع کرد و $\frac{۱}{۳}$ باقی را فروخت و از هر صوفی $\frac{۱}{۳}$ قران نفع نمود و باقی را
 فروخت و از هر فنیه $\frac{۴}{۵}$ قران نفع برد چند من فروخته است (۷۰)
 ۱۶۹۷ قران بر چهار نفر تقسیم نمودیم با اولی سه برابر حصه دومی
 مکر ۵۱۲ قران و بدومی $\frac{۷}{۵}$ حصه سیمی مکر ۱۶۳ قران و
 بستوی $\frac{۴}{۳}$ حصه چهارم مکر ۱۶ قران رسید حصه هر یک چه
 قدر بوده) حصه چهارم = ۱

$$\text{حصه سیمی} = \frac{۴}{۳} \times (۱۶ - ۱) = ۱۶ - \frac{۴}{۳}$$

$$۱۶ \text{ دومی} = \frac{۷}{۵} \times (۱۶ - \frac{۴}{۳}) = ۱۶۳ - \frac{۲۱}{۵}$$

$$۱۴۳۲ \text{ اولی} = ۳ \times (۱۶۳ - \frac{۲۱}{۵}) - \frac{۲۸}{۵} = ۵۱۲ - \frac{۲۸}{۵}$$

$$۱ + \frac{۴}{۳} + \frac{۷}{۵} + \frac{۲۸}{۵} = ۹ \frac{۴}{۵} \text{ برابر حصه چهارمی}$$

$$۱۶ + ۲۱۳ \frac{۲}{۵} + ۱۴۳۲ \frac{۱}{۵} = ۱۸۰۱ \frac{۳}{۵} \text{ مجموع آنچه که کم میشود}$$

$$\text{و چون مبلغ } ۱۶۹۷ = ۹ \frac{۴}{۵} \text{ برابر حصه چهارم مکر } ۱۸۰۱ \text{ پس}$$

$$۱۶۹۷ + ۱۸۰۱ \frac{۳}{۵} = ۳۴۹۱ \frac{۳}{۵} \text{ معادل } ۹ \frac{۴}{۵} \text{ برابر حصه چهارم بنا بر این}$$

$$\frac{۳۴۹۱ \frac{۳}{۵}}{۹ \frac{۴}{۵}} = ۳۵۷ \text{ حصه چهارمی}$$

$$\frac{۴}{۳} \times ۳۵۷ = ۱۶ - ۳۹۰ \text{ حصه سیمی}$$

$$\frac{۷}{۵} \times ۳۹۰ = ۱۶۳ - ۳۱۳ \text{ حصه دومی}$$

$$۳ \times ۳۱۳ - ۵۱۲ = ۵۶۷ \text{ حصه اولی}$$

۱۶۵ چهار نفر در خریدن قطعه زمین که مساحتش ۲۹۷۹ ذرع

مربع بود شریک شدند حصه اولی $\frac{۲}{۵}$ حصه دومی مکر ۶۸۴

ذرع و حصه دومی دو برابر حصه سیمی مکر ۵۲۴ ذرع و حصه

سپتی $\frac{1}{8}$ حصه چهار مکره ۴۵ ذرع کرد بد حصه هر یک چه قدر
بوده $(۷۲۰ و ۷۶۵ و ۹۹۰ و ۵۰۴)$

۱۶۶ شخصی $\frac{1}{4}$ پول خود را بعلوه ۲۰ قران خرج نمود پس از آن $\frac{1}{4}$ باقی

بعلوه ۶۰ قران پس از آن $\frac{1}{8}$ باقی بعلوه ۱۵ قران خرج نمود و
۲۷ قران دیگر برای او باقی ماند پول وی چه قدر بوده

$$۲۷ + ۱۵ = ۴۲ \text{ قران معادل } \frac{1}{8} \text{ باقی مانده دومی}$$

$$۴۲ \div \frac{1}{8} = ۷۰ = \text{قران معادل باقی مانده دومی}$$

$$۶۰ + ۷۰ = ۱۳۰ = \text{معادل } \frac{1}{4} \text{ باقی اول}$$

$$۱۳۰ \times ۲ = ۲۶۰ = \text{معادل باقی مانده اول}$$

$$۲۶۰ + ۲۰ = ۲۸۰ = \text{معادل } \frac{1}{4} \text{ آنچه که در اول با او بود}$$

$$۲۸۰ \div \frac{1}{4} = ۱۱۲۰ = \text{قران معادل پول اشخص}$$

۱۶۷ شخصی مقداری کندم خرید پس از آن $\frac{1}{4}$ آنچه که خریده بود بعلوه

۴۰ خر و از فروخت پس از آن $\frac{1}{8}$ باقی بعلوه ۱۵ خر وارد و باره

$\frac{1}{4}$ باقی بعلوه ۱۱ خر و از فروخت و از خر وارد دیگر برای او باقی

ماند چند خر و از خریده بود (۴۲۰)

۱۶۸ شخصی پولی را بر چند نفر بینوا قسمت نمود بضمیمه که با پولی $\frac{1}{4}$ اتمبلغ

مکر ۱۰ قران و بدومی $\frac{1}{4}$ باقی مکر ۱۰ قران و تیسوی $\frac{1}{4}$ باقی مکر ۱۰

قران رسید و ما بقی که عبارت ۳۵ قران بود بچهارمی رسید

اتمبلغ چه قدر بوده

$$۳۵ - ۱۰ = ۲۵ = \text{نصف باقی مانده دومی}$$

$$۲۵ \times ۲ = ۵۰ = \text{باقی دومی}$$

۵۰ - ۱۰ = ۴۰ نصف باقی اول

۴۰ x ۲ = ۸۰ باقی ماند اول

۸۰ - ۱۰ = ۷۰ نصف ان مبلغ

۷۰ x ۲ = ۱۴۰ مبلغ مطلوب

۱۶۹ پنج نفر قطعه زمینی را میان خود تقسیم نمودند با اولی $\frac{1}{4}$ آن مکرده ذرع و بدوی $\frac{3}{8}$ باقی مکره $\frac{1}{4}$ ذرع و بسوی $\frac{3}{8}$ باقی دوئی مکره ۳ ذرع و بیچهارمی $\frac{3}{8}$ باقی سبتمی مکره $\frac{1}{4}$ ذرع و بیچشمی مابقی آن که عبارت از $\frac{1}{4}$ ذرع بود رسید مساحت همه آن زمین چند ذرع بوده

(۱۹۰۰)

۸۷۰ چه عدد هست که اگر ثلثش بر آن بیفزاییم و از مجموع آن $\frac{1}{4}$ کم کنیم

مجموع مساوی با $\frac{1}{4}$ افتد شود

(۴۲۰)

۸۷۱ بقالی ۸۴ من روغن خرید از قرار هر $\frac{1}{8}$ ۳ من بمبلغ ۲۴ قران

پس از آن ۷۶ من از آن از قرار هر ۱۲ من ۶ قران خرید و همه را

از قرار هر $\frac{1}{3}$ ۵ من بمبلغ ۴ قران فروخت چه قدر نفع نموده

($\frac{1}{3}$ ۲۰۹)

۸۷۲ شخصی قطعه زمینی را از قرار هر جوی ۱۰ تومان خرید ولی

اگر آنرا از قرار هر جوی بیست هفت شمن قیمت مزبور خرید بود هفت

۹ جریب دیگر بیشتر میخرید و ۱۰ تومان هم برای او باقی میماند

معین کنید چند خرید است

(۶۴)

۸۷۳ از کسی پرسیدند چه قدر پول دارد گفت اگر ۵ قران بر پولم

بیفزایند پس از آن $\frac{1}{5}$ مجموع آنرا بردارند هر آن $\frac{1}{5}$ قران بیشتر از

انچه دارم نزد من باقی میماند چه قدر پول داشته (۱۳۰)
۱۷۴ $\frac{1}{4}$ پول شخصی بعلاوه $\frac{1}{4}$ پول دیگر نسبت بی پول اولی بعلاوه ۱۵
قران هر گاه پول اولی ۴۰ قران بوده دوئی چه قدر پول داشته

(۷۰)

۸۷۵ زنتخم فروشی $\frac{5}{8}$ تخمها پیش را فروخت هر گاه بر ما باقی ۳۶ تخم
دیگر افزوده شود مجموع بقدر نصف آنچه که در اول داشته بیشتر
میشود هر گاه ما باقی نزد خود از قرار هر ۱۵ دان ۴ دسیم بفروشد
چند دسیم حاصل خواهد نمود (۳۲ دسیم یا $\frac{1}{5}$ دسیم فنک)

۸۷۶ پنج نفر مبلغی را میان خود تقسیم نمودند با اولی $\frac{1}{4}$ ان مبلغ بعلاوه
۴ تومان و بدوئی ۱۰ قران کمتر از اولی و سبوی و باندازه خمس
دوئی بیشتر و چهارمی $\frac{1}{8}$ ان مبلغ و بر پنجمی $\frac{1}{4}$ ان مبلغ بعلاوه
۶۱ تومان رسیدن پول چه قدر بوده و طهر یک چه قدر رسیده
اولی = $\frac{1}{4}$ ان مبلغ + ۴۰ تومان

دوئی = $\frac{1}{4}$ ان مبلغ + ۴۰ - ۱۰ = $\frac{1}{4}$ ان مبلغ - ۴۰

سبوی = $\frac{6}{5}$ ($\frac{1}{4}$ ان مبلغ - ۴۰) = $\frac{3}{2}$ ان مبلغ - ۴۸

چهارمی = $\frac{1}{8}$ ان مبلغ

پنجمی = $\frac{1}{4}$ ان مبلغ + ۱۶ تومان

$\frac{339}{4}$ ان مبلغ = $\frac{1}{4}$ + $\frac{1}{8}$ + $\frac{3}{2}$ + $\frac{1}{4}$ + $\frac{1}{4}$

۱ - $\frac{339}{4}$ = $\frac{1}{4}$ باقی مانده ان

۴۰ - ۴۰ = ۶۱ + ۴۸ - ۴۰ = ۲۰ تومان معال با باقی مانده

۲۰ ÷ $\frac{1}{4}$ = ۸۰۰ تومان مبلغ مطلوب

۲۴۰ حصه اولی = ۴۰ + ۸۰۰ × ۱/۴

۱۶۰ حصه دوّمی = ۸۰ - ۲۴۰

۱۹۲ حصه سیم = ۱۶۰ × ۶/۵

۱۰۰ حصه چهارمی = ۸۰۰ × ۱/۸

۱۰۸ حصه پنجمی = ۶۸ + ۸۰۰ × ۱/۴

۱۷۷ پنج نفر تاجو نفعی را میان خود تقسیم نمودند باوّلی ۱/۵ ان نفع بعلاوه

۲۰ تومان و بدوّمی ۶۰ تومان کثر از اوّلی و بسوّمی باندازه

ثلث دوّمی بیشتر و چهارمی ۱/۴ ان نفع و به پنجمی ۱/۴ ان نفع مگر

۲۱۰ تومان رسید معین کنند ان نفع چه قدر بوده و بهر یک

چه قدر رسیده (۱۴۰۰ تومان و ۳۰ و ۲۴۰ و ۳۲۰ و ۴۰۰ و ۴۰۰)

۱۷۸ پنج نفر قطعه زمین را خریدند حصه اوّلی ۱/۸ ان قطعه بعلاوه ۷۰

جریب و حصه دوّمی ۵۰ جریب کثر از اوّلی و حصه سوّمی ۹۰

جریب بیشتر از اوّلی و حصه چهارمی ۳/۴ حصه اوّلی و حصه

پنجمی ۱/۴ ان قطعه بعلاوه ۳۵ جریب شد مساحت ان زمین چه

قدر و حصه هر یک چه قدر شد

(۱۲۰۰ جریب و ۲۲۰ و ۱۷۰ و ۳۱۰ و ۱۶۵ و ۳۳۵)

۱۷۹ سه نفر عمل در ساختن کاری مشغول کار شدند و ۱/۳ انرا

در مدت ۳ روز تمام نمودند پس از ان اوّلی دست از کار کشید

و دوّمی و سوّمی مشغول کار شدند و ثلث دوّمی را در مدت

۶ روز تمام نمودند دوّمی از کار کشید و سوّمی به تنهایی تمام

در مدت ۱۵ روز تمام نمود هر یک به تنهایی چند روز انرا تمام

تمام خواهند نمود

$۳ \times ۱۵ = ۴۵$ روز سه‌پیمی بتنهائی انرا درست می نماید

$۱ \div ۶ = \frac{۱}{۶}$ آنچه را که دوپیمی و سه‌پیمی از پان کار دیگر و زیور ^{میکنند} درست

$\frac{۱}{۱۵} - \frac{۱}{۱۰} = \frac{۱}{۳۰}$ آنچه را که سوپیمی از پان کار دیگر و زیور ^{بد} درست ^{نمایند}

$۱ \div \frac{۱}{۱۰} = ۱۰$ روز که سه‌پیمی پان کار را درست می نماید

$۳ \times ۱۰ = ۳۰$ روز سه‌پیمی بتنهائی انرا درست می کند

$۱ \div ۳ = \frac{۱}{۳}$ آنچه را که هر سه در دیگر و زیور درست می کنند

$\frac{۱}{۶} - \frac{۱}{۳} = \frac{۱}{۶}$ آنچه را که اولی از پان کار دیگر و زیور ^{میکنند} درست

$۱ \div \frac{۱}{۶} = ۶$ روز که اولی پان کار را درست می کند

$۳ \times ۶ = ۱۸$ روز که اولی به تنهائی انرا درست می کند

۸۸۰ سه نفر در ساختن کاری مشغول شدند و ربع انرا در $\frac{۱}{۱۷}$

روز درست نموده اولی دست از کار کشید دوپیمی و سه‌پیمی

ربع دوم را در $\frac{۲}{۱۷}$ روز درست کردند که دوپیمی دست از

کار کشید سه‌پیمی بتنهائی باقی ان کار را در ۱۰ روز تمام نمود هر یک

به تنهائی در چند روز ان را تمام خواهند نمود

($\frac{۴}{۱۷}$ و ۳۴ و ۱۶ و ۲۰)

۸۸۱ دو ظرف دارای ۵۶۰ من روغن میباشد هر گاه $\frac{۱}{۱۰}$ اولی ^و بجلا

$\frac{۱}{۳}$ دوپیمی مستای به نصف اولی بوده باشد در هر یک چند

بوده (۳۲۰ و ۲۴۰)

۸۸۲ دو نفر در بیج تجارتی را میان خود تقسیم نمودند بقسمی که $\frac{۱}{۲}$ حصه

اولی ۱۹ تومان کمتر از $\frac{۱}{۲}$ حصه دوپیمی شد هر گاه حصه اولی

۱۰۵ تومان بوده حصه دوئی چه قدر بوده است (۲۳۸)

۱۱۳ شخصی مبلغی را بسه نفر فقیر عطا نمود بقسمی که باولی $\frac{1}{4}$ قران و بده

$\frac{1}{5}$ ان مبلغ و بسوی باندازه اولی و دوئی رسید سہمی چند قران

حاصل نموده

($\frac{1}{4} ۱۲۷$)

۱۱۴ شخصی $\frac{1}{4}$ پنبه های خود را فروخته پس از آن $\frac{1}{5}$ باقی را فرو

پس از آن مابقی را بمبلغ ۶۰ تومان از قراری منی $\frac{1}{5}$ ۳ تومان فرو

چند من پنبه داشته (۷۵۰)

۱۱۵ شخصی روز اول $\frac{1}{5}$ پول خود و روز دوم $\frac{1}{8}$ باقی و در روز سہم

مابقی را خرج نمود هر گاه آنچه را که روز دوم خرج نمود ۱۲۰ قران بیشتر

از خرج روز سہم بوده اشخص در اول چه قدر پول داشته (۸۰)

۱۱۶ $\frac{1}{7}$ مسافری در قطاری در درجه دوم و $\frac{1}{8}$ باقی در درجه سہم

و مابقی در درجه اول نشستند هر گاه عده مسافری در درجه اول

۵ نفر کمتر از درجه سہم باشند در هر درجه چند نفر بوده اند

(۷۵ و ۱۰ و ۱۲۵)

۱۱۷ جولائی روزی چند ذریعی بافند در صورتیکه مزد او در ۱۵ روز

$\frac{19}{32}$ ۵۸ قران از قرار هر ذریعی $\frac{1}{8}$ قران بوده باشد ($\frac{1}{4} ۶$)

۱۱۸ معین نماید صورت کسری که در این عبارت مفقود شده کدام است

(۳) $2 \frac{2}{15} = \frac{1}{5} + \frac{1}{9} + \frac{1}{3}$

۱۱۹ معین کنید مخرج کسری که در این عبارت مفقود شده کدام است

(۵) $1 \frac{27}{140} = \frac{1}{7} + \frac{1}{4} + \frac{1}{5}$

۱۹۰ معین کنید صورت کسری که در این عبارت مفقود شده کدام است

۱۹۱ $\frac{۳}{۴} - ۹ = \frac{۳}{۶}$ (۵)
 معین کنند صورت کسر که در این عبارت مفقود شده کدام است
 در صورتیکه حاصل ضرب آنها $\frac{۱}{۵}$ بوده باشد $\frac{۲}{۳} \times \frac{۴}{۵} \times \frac{۱}{۷}$

۱۹۲ (۲)
 معین کنند خرج کسر که در این عبارت مفقود شده کدام است
 در صورتیکه حاصل آنها $\frac{۱}{۳}$ بوده باشد

۱۹۳ (۵) $\frac{۳}{۴} \times \frac{۲}{۳} \times \frac{۵}{۶}$
 معین کنند صورت کسر که در این عبارت مفقود شده
 کدام است در صورتیکه خارج قسمت آنها بر یکدیگر $\frac{۱}{۹}$ بوده باشد

۱۹۴ (۴) $\frac{۲}{۵} \div ۹$
 معین کنند خرج کسر که در این عبارت مفقود شده کدام است

۱۹۵ (۹) $۱ \frac{۳}{۶} = \frac{۳}{۴} \times \frac{۵}{۳} + \frac{۱}{۳} + \frac{۱}{۵}$
 تاجری $\frac{۱}{۳}$ کندمها پیش از آن $\frac{۲}{۵}$ باقی آنها پس از آن $\frac{۱}{۳}$ باقی را
 فروخت چند خروار دیگر نزد او باقی ماند هرگاه مجموع آنچه را
 که در اول و دوم فروخته ۱۲۰ خروار بوده است (۳۰۰)

۱۹۶ تاجری دو خانه فروخت قیمت هر یک ۱۴۷ تومان بود اولی $\frac{۱}{۳}$
 قیمت اصلی آن خانه نفع کرد و از دومی $\frac{۱}{۵}$ قیمت اصلیش ضرر
 نموده آیا چه قدر در آنها ضرر پانفع نموده ($\frac{۴}{۵}$ ۴۸ تومان ضرر کرده)

۱۹۷ شخصی قطعه زمینی را خرید پس از آن $\frac{۳}{۴}$ آنرا فروخت ثانیاً $\frac{۱}{۵}$ باقی را
 و ثالثاً باقی را فروخت مساحت آن زمین چند ذرع بوده در
 صورتیکه اختلاف میان آنچه اول و دوم فروخته ۳۷۸ ذرع بوده

و هر دفعه چند ذرع فروخته و هر آنها را چند قران فروخته
در صورتیکه هر ذرع را $\frac{1}{4}$ قران فروخته باشد

(همان ۱۹۰ اذرع ۱۰۸۱ و ۴۳۲ و ۶۴۱ و ۶۷ و ۱۰۶۷ قران)

۱۹۸ شخصی $\frac{2}{3}$ پولهايش را خرج نمود پس از آن باندازه $\frac{1}{5}$ باقی حاصل نمود

مجموع نزد او ۲۴۰ قران شد در اول چند قران بوده (۴۵۰)

۱۹۹ مجموع دو عددی ۹۶۰ و هر گاه مجموع آنها را بر ۴ تقسیم کنیم خارج قسمت

$\frac{3}{4}$ عدد بزرگ میشود آن دو عدد کدامند (۶۴۰ و ۳۲۰)

۹۰۰ بقالی $\frac{1}{4}$ صابونهايش بعلاوه $\frac{1}{4}$ من پس از آن $\frac{1}{4}$ باقی بعلاوه $\frac{1}{4}$

من پس از آن $\frac{1}{4}$ باقی بعلاوه $\frac{1}{4}$ من فروخت $\frac{1}{4}$ ۵۵ من دیگر برای او

باقی ماند چند من فروخته (۴۵۱)

۹۰۶ تاجری $\frac{3}{4}$ کند مهايش پس از آن خمس آنها را پس از آن مابقی را

فروخت چند غر و ار کندم داشته در صورتیکه مابقی که در آخر

فروخته ۴۴ ضر و ار از نصف مجموع آنچه که در دو دفعه اول فروخته

بیشتر بوده است (۳۲۰)

۹۰۲ تاجری يك طافه قماش را بمبلغ ۳۰ قران فروخت و $\frac{1}{4}$ قیمت

اصیل آنها نفع نمود پس از آن طاقه دیگری را بمبلغ ۴۰ قران

فروخت و $\frac{3}{4}$ قیمت اصلایش ضرر نمود آیا چه قدر در آنها

نفع یا ضرر نموده (۲۳۴ قران ضرر کرده)

۹۰۳ ظرفی دارای ۳۲ من سرکه و ۵ من آب و ظرفی دیگر دارای

۲۸ من سرکه و ۵ من آب می باشد هر گاه از هر يك از آنها ۱۲

من برداشته در دیگری بریزیم هر يك دارای چند من سرکه

خواهند شد

هر من از ظرف اولی دارای $\frac{۳۲}{۳۸}$ سرکه و $\frac{۶}{۳۸}$ آب میباشد

پس ۱۲ من از اولی دارای $\frac{۳۲ \times ۱۲}{۳۸}$ سرکه و $\frac{۶ \times ۱۲}{۳۸}$ آب میباشد

پس باقی مانده در اولی عبارت از $۳۲ - \frac{۱۹۲}{۱۹} = \frac{۱۷}{۱۹}$ سرکه

و $۶ - \frac{۳۶}{۱۹} = \frac{۲}{۱۹}$ آب میباشد

و هر من از ظرف دومی دارای $\frac{۲۸}{۳۳}$ سرکه و $\frac{۵}{۳۳}$ آب میباشد

پس ۱۲ من از دومی دارای $\frac{۲۸ \times ۱۲}{۳۳}$ سرکه و $\frac{۵ \times ۱۲}{۳۳}$ آب میباشد

پس باقی مانده در دومی عبارت از $۲۸ - \frac{۲۸ \times ۱۲}{۳۳} = \frac{۱۷}{۱۱}$ سرکه

و $۵ - \frac{۵ \times ۱۲}{۳۳} = \frac{۲}{۱۱}$ آب میباشد بنابراین

$\frac{۱۷}{۱۹} + \frac{۲}{۱۱} = \frac{۱۶}{۲۰۹}$ من سرکه اولی دارا خواهد شد

$\frac{۱۷}{۱۱} + \frac{۲}{۱۹} = \frac{۱۹۳}{۲۰۹}$ من سرکه دومی دارا خواهد شد

۹۰۴ زارعی $\frac{۱}{۳}$ پنبه های خود را منی $\frac{۳}{۴}$ تومان و $\frac{۵}{۸}$ باقی از قرار

منی $\frac{۴}{۵}$ تومان پس از آن $\frac{۲}{۳}$ باقی دومی را از قرار منی ۳ تومان

فروخت و ۱۵ من دیگر برای او باقی ماند چند من پنبه داشته

و چند تومان از آنها فروخت (۱۰ من و ۵۱۰ تومان)

۹۰۵ در یک قطاری ۱۴۰ نفر در درجه سیم و دوم سوار شده اند

معین کنید که رایبه ایشان چه قدر است در صورتیکه گران

هر نفری در درجه دوم ۲۱ قران و در درجه سیم گران

هر نفری ۱۴ قران و عده مسافرین درجه دوم $\frac{۱}{۲}$ عده درجه

سیم میباشد (۲۵۲ تومان)

۹۰۶ دو برادر ۱۶۲۰ قران حاصل نمودند اولی ۷۹۰ قران و دومی

۷. قران از حصه خود خرج نمودند حصه هر يك چه قدر بوده
در صورتيكه باقى مانده نزد اولي $\frac{1}{5}$ باقى مانده نزد دومي بوده
باشد (۹۱۰ و ۹۴۰)

۹۰۷ هر گاه $\frac{5}{7}$ عددى مكره ۱۸ بخشش بعلاوه ۲۳۵ بپنجاه مجموع
۴۵۳ شود ان عدد كدامست (۴۹۰)

۹۰۸ شخصى ۴۰۰ كاسه چينه بقيمت ۴۱۰ قران خريد چند دانه از
انها شكست باقى را از قرار دانه $\frac{1}{4}$ قران فروخت نه ضرر كرد
و نه نفع نمود چند دانه از انها شكسته (۱۰)

۹۰۹ شخصى ۲۲۶ ذرع ماهوت از قرار ذرى $\frac{1}{4}$ قران خريد و
 $\frac{4}{5}$ انها را از قرار ذرى ۱۸ قران هر گاه بخواهد از روى هم
 $\frac{1}{3}$ قيمت خريد انها نفع نمايد باقى را ذرى چند قران بفروشد
($\frac{22}{5}$)

۹۱۰ بدهكارى میخواهد وام خود را در مدت ۳ سال از نفعى كه مى كند
اداء نمايد ولى چون مدخولش اندك است كمان مى كند كه نمى تواند
بده خود را ادا نمايد مگر در مدت ۵ سال بعد بپن كرده گنى
تواند زيرا كه بده مدخولش در عرض سال $\frac{1}{3}$ مجموع ان دو مدخول
است كه كمان كرده بود معين كنند در چند سال مى توانند بده
خود را ادا نمايد

نمايد
 $1 \div 3 = \frac{1}{3}$ آنچه را كه بخيال اول مى توانند در يك سال از بده خود ادا
 $1 \div 5 = \frac{1}{5}$ آنچه را كه بخيال دوم مى تواند در يك سال از بده خود بپردازد
 $\frac{1}{5} = \frac{1}{5} + \frac{1}{3}$

انچه را که در حالت ستم می تواند در یکسای از بده خود کار سازی کند

$$1 \div \frac{2}{15} = \frac{15}{2} \text{ عدد سالی مطلوب}$$

۹۱۱ شخصی سه طاقه قماش بمبلغ ۱۱۰۳ قران خرید اولی ذری $\frac{1}{5}$ قران بود هر طاقه و دومی ذری $\frac{3}{4}$ قران و ستمی ذری $\frac{1}{2}$ قران بود هر طاقه چند ذرع بوده در صورتیکه اولی $\frac{1}{2}$ دومی و دومی $\frac{3}{5}$ ستمی بوده باشد (۱۶ و ۴۰ و ۵۰)

۹۱۲ معین کنید صورت کسر بیک در عبارت ایت مفقود شده کدام است
$$7 = (\frac{2}{3} + \frac{3}{4}) \div \frac{17}{21} \quad (۴)$$

۹۱۳ معین کنید صورت کسر بیک در عبارت ذیل مفقود شده کدام است
$$3 = (\frac{3}{4} + \frac{1}{5}) \div \frac{1}{6} \quad (۴)$$

۹۱۴ صورت کسر بیک در عبارت ایت مفقود است معین نماید
$$2 \frac{47}{90} = \frac{3}{4} \div (\frac{1}{8} + \frac{2}{5} + \frac{1}{3})$$

۹۱۵ پنج نفر مبلغی را میان خود تقسیم نمودند باین طریق که اولی بیج ان پول را منصرف شد و چهار نفر دیگر مابقی را میان خود بتسا تقسیم نمودند حصه هر یک مقدار $\frac{1}{5}$ ۳۵ قران کمتر از حصه او شد ان مبلغ چقدر بوده (۵۶۴)

۹۱۶ شخصی قطعه زمینی را از قرار هر ذری $\frac{1}{4}$ ۴۰ قران خرید و ذرع دیگر بی پول حاصل نمود و هم از قرار ذری ۲۴ قران فروخت و $\frac{23}{100}$ از اصل قیمت ضرر نمود مساحت انچه که خریدار بود چند ذرع میباشد

۹۱۷ در بک کارخانه چند مرد و چند پسر و چند زن که عده ایشان ۴۰ نفر است مشغول کارند عده هر یک چه قدر است در صورتیکه شماره زنان $\frac{۱}{۳}$ عدد مردان یا $\frac{۱}{۲}$ عدد پسران میباشد

(۲۴۰ مرد و ۱۶۰ پسر و ۸۰ زن)

۹۱۸ مدخول ساکنانه دو نفر با یکدیگر مساویست اولی سالی $\frac{۱}{۲}$ مدخول خود را اندوخته میکند و دومی سالی $\frac{۳}{۵}$ تومان بیشتر از اولی خرج مینماید و بعد از مدت $\frac{۱}{۲}$ سال مبلغ $\frac{۷}{۸}$ تومان بده کار میشود مدخول ماهانه هر یک ماهی چه قدر بوده (۱۴ تومان)

۹۱۹ تاجری هرگاه پنبه ها خود را منی $\frac{۳}{۴}$ تومان بفروشد $\frac{۱}{۴}$ قیمت اصله آنها ضربه کند منی چند بفروشد تا $\frac{۱}{۹}$ قیمت اصله آنها نفع نماید (۴ $\frac{۱}{۴}$)

۹۲۰ شخصی مالیه خود را در بانک گذارد و در اول هر ساله ۱۸۴۰ تومان ازان دریافت می نمود و بعد از سه سال دید که مبلغ $\frac{۳}{۵}$ ۹۶۵۷ تومان برای وی در بانک باقی مانده است سرمایه او چه قدر بوده در صورتیکه نفع وی هر ساله معادل $\frac{۱}{۵}$ باقی مانده بوده است (۸۴۰۰)

۹۲۱ بزازی چند ذرع پارچه از قرار هر ذری ۲۱ قران خرید و اولاً $\frac{۱}{۴}$ آنها را و پس ازان $\frac{۱}{۴}$ باقی و بعد ازان $\frac{۳}{۵}$ باقی را فروخت و آنچه باقی مانده بود بقیمت ۴۳۲ قران بجهان مظنه که مابقی را فروخت بود فروخت و در فروش آخری $\frac{۱}{۲}$ قیمت خرید منفعش نموده چند ذرع خرید و قیمت

همچو قدر بوده و از روی همه چه قدر نفع کرده

(۱۲۰ ذرع و ۳۲۴ و ۷۲۰)

۹۲۲ تاجری هرگاه طاقه قاشی را از قرار ذری ۱۵ قران بفروشد ۹۶ قران

نفع می نماید و اگر ذری ۱۱ قران بفروشد $\frac{۱}{۱۲}$ قیمت اصله ان ضرر

می کند طول ان طاقه چند ذرع بوده

$$۱۱ \div \frac{۱۱}{۱۲} = ۱۲ \text{ قران قیمت فروش هر ذری}$$

$$۱۵ - ۱۲ = ۳ \text{ نفع او در هر ذری}$$

$$۹۶ \div ۳ = ۳۲ \text{ ذرع طول هر ذری}$$

۹۲۳ تاجری هرگاه صابونهای خود را خرواری ۱۰۰ تومان بفروشد ۹۰۰ تومان

نفع میکند و اگر خرواری ۱۵۰ تومان بفروشد $\frac{۲}{۳}$ قیمت خرید نفع می کند

چند خروار داشته

(۱۸)

۹۲۴ هرگاه $\frac{۳}{۷}$ عدد برابر داریم و بر باقی ان ۱۴۴ بفزاییم حاصل باندازه

خمس ان عدد کس میشود ان عدد کد است (۶۳۰)

۹۲۵ تاجری ۹۸ من قند من $\frac{۱}{۲}$ قران خرید دوباره ۵۶ من دیگر

از ان خرید بفزاییم که قیمت ان باندازه ربع کس از قیمت قندهای اولی

بود هرگاه میخواهد هر راسیک قیمت بفروشد انهارا منی چند بفروشد

تا از روی همه $\frac{۱}{۲}$ قران نفع نماید (۷ $\frac{۱}{۴}$)

۹۲۶ قیمت دو اسب ۴۱۵۰ قرانست و $\frac{۳}{۴}$ قیمت اولی بعلاوه $\frac{۲}{۹}$

دوئی ۱۱۰ قران میباشد قیمت هر یک چه قدر بوده

(۲۳۵ و ۱۱۰۰)

۹۲۷ سه نفر بابی کار پرادرست نمایند اولی و دوئی انرا در $\frac{۸}{۱۱}$ و سومی

و دو می و سه می انزادر $\frac{۳}{۷}$ روز اولی و سه می انزادر $\frac{۳}{۱۴}$ روز
انزادر ست مینماید هر یک به تنهایی در چند روز انزادر ست کند

(۵ و ۶ و ۷)

۹۲۸ شخصه سرمایه خود را ۳ سال در تجارت گذارد سال اول $\frac{۱}{۲}$ سرقا
نفع نمود و سال دوم $\frac{۱}{۴}$ آنچه که موجود است نفع کرد و در سال سیم
 $\frac{۳}{۸}$ آنچه که موجود داشت ضرر کرد دید که - ۱۹۶۸ تومان برایش
باقی مانده سرمایه او چه قدر بوده (۱۸۰۰)

۹۲۹ حوضی دو جدول دارد اولی انزادر ۵ ساعت و دو انزادر ۱۲ ساعت
پری کند هر گاه هر دو را با هم باز نمائیم بعد از چند ساعت اولی را به
بندیم تا آنکه دو می انزادر ۵ ساعت دیگر تمام نماید (۲۴)

۹۳۰ هر گاه سه نفر مرد در کاری مشغول شوند در ۴ روز انزاد تمام کنند
و اگر ۵ نفر زن در آن مشغول شوند در ۷ روز - انزاد تمام میکنند
و اگر ۸ پسر در آن مشغول شوند در ۵ روز انزاد تمام میکنند هر گاه
مردی و زنی و پسر در آن کار مشغول شوند در چند روز انزاد تمام
خواهند نمود $(\frac{۷}{۲۳} و ۷)$

۹۳۱ پیدا کنید دو عددی که اگر عدد کوچکت بر عدد بزرکت بفرمائیم نتیجه
بقدر سه خمس از عدد بزرکت بزرکت شود و اگر آنها را از یکدیگر
تفریق نمائیم باقی مانده ۳۰۰ شود (۷۵ و ۴۵۰)

۹۳۲ شخصه قدری قهوه و صابون باندازه یکدیگر خرید بمبلغ ۱۵۰ تومان
وزن همه آنها ۴۰ من بود قیمت هر صفا از آنها چه قدر بود در صورت
قیمت هر ۳ من قهوه مساوی با قیمت $\frac{۱}{۴}$ من صابون باشد

(۲ و ۵ ۱/۳)

۹۳۳ تاجری ۱/۳ کند مه‌های خود را فروخت و ۶ خروار دیگر برای او
باقی ماند هرگاه عدّه آنچه را که فروخت بر ۱/۳ تقسیم کنیم خارج قسم
ان قیمت هر خرواری شود قیمت هر خروار که چیده بود (۱۶۲ قران)

۹۳۴ دو نفر تاجر ۳۱۳ من روغن دارند که قیمت هر من از آنها ۱/۳

قرانست اولی ۱/۳ روغن‌های خود و دومی ۵/۸ آنها را فروخت و

۱۶۱ من برای آنها باقی ماند هر یک چند من داشتند و هر یک چند

قران از روغن خود فروختند (۱۳۵ و ۱۳۴ و ۲۴۱ و ۵۰۴ قران و ۱۳۰۲ قران)

۹۳۵ شخصی ۱/۳ پولش بعلاوه ۴۰ قران پس از آن ۱/۳ باقی مکن ۱۴ قران

پس از آن ۱/۳ باقی بعلاوه ۲۴ قران خرج نمود و ۱/۳ آن پول برایش باقی

ماند پول او چه قدر بوده

۹۳۶ قضای مقدار می‌کوشد از قرار هر ۲ من ۱۶ قران پس از آن مقدار

دیگر به همان اندازه از قرار هر ۳ من ۱۶ قران و قدری دیگر به همان

اندازه از قرار هر ۴ من ۱۶ قران خرید بعد همه آنها را از قرار من

۱/۳ قران فروخت و از روی آنها ۶ قران نفع نمود از هر نوعی

چند من خریده بود

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4} = \frac{17}{12} \text{ قیمت خرید سه من مختلف}$$

$$\frac{1}{3} \div 17 = \frac{5}{9} \text{ قیمت خرید یک من}$$

$$\frac{1}{2} - 6 \frac{5}{9} = \frac{13}{18} \text{ نفع او در یک من}$$

$$65 \div \frac{13}{18} = 90 \text{ من آنچه را که خریده}$$

$$90 \div 3 = 30 \text{ من آنچه را که از هر نوعی خریده}$$

۹۳۷ دو نفر مشعهد شدند که کار پرا با جرت ۲۴۰ قران درست نما^{ند}
 اولی در ۱۰ روز از آنرا درست می کند و دومی در مدت ۶ روز
 و لکن یک پیر و با خود آوردند و در مدت ۶ روز آنرا تمام
 نمودند حصه هر یک از آن پول چه قدر خواهد شد

$$\frac{240}{1} \times 6 = 1440 \text{ قران حصه اولی}$$

$$\frac{240}{16} \times 6 = 90 \text{ قران حصه دومی}$$

$$1440 + 90 = 1530 \text{ قران حصه اولی و دومی}$$

$$240 - 1530 = 6 \text{ قران حصه آن بیچه}$$

۹۳۸ قشونی در ۳ میدان جنگ نمود و ۳۷۷۳ نفر از آنها باقی ماند
 عدّه آن قشون چه قدر بوده در صورتیکه در میدان اول از هزاره
 نزدیک نفر و در میدان دوم $\frac{1}{5}$ باقی مانده ایشان و در میدان
 سیم $\frac{1}{12}$ باقی ماند دومی کشته شده باشند

$$1 - \frac{1}{5} = \frac{4}{5} \text{ باقی مانده اول}$$

$$\frac{1250}{1250} = \frac{49}{50} \times \frac{21}{25} \text{ باقی مانده دوم}$$

$$\frac{3773}{5000} = \frac{1250}{1250} \times \frac{11}{13} \text{ باقی مانده آخری که معالست با ۳۷۷۳ نفر}$$

$$5000 = \frac{3773}{5000} \div 3773 \text{ نفر عدّه آن قشون}$$

۹۳۹ ۴۴۰ تومان بر چهار نفر تقسیم نمودیم بضمی که $\frac{1}{3}$ حصه اولی مساوی
 شد به $\frac{1}{4}$ حصه دومی که مساویست به $\frac{1}{7}$ حصه سومی که مساویست

به $\frac{1}{8}$ حصه چهارم چند تومان بهر یک رسید

$$\frac{1}{4} \div \frac{1}{4} = \frac{1}{4} \text{ نسبت دومی با اولی}$$

$$\frac{1}{4} \div \frac{1}{7} = \frac{7}{4} \text{ نسبت سومی با اولی}$$

$\frac{1}{3} = \frac{1}{1} \div \frac{1}{3}$ نسبت چهای باولی

$\frac{22}{3} = \frac{1}{3} + \frac{1}{3} + \frac{1}{3} + \frac{1}{3}$ عده حصه ها

$60 = \frac{22}{3} \div 60$ تومان حصه اولی

$80 = 60 \times \frac{4}{3}$ " " " دومی

$140 = 60 \times \frac{7}{3}$ " " " حصه سیمی

$160 = 60 \times \frac{8}{3}$ تومان حصه چهارمی

۹۳۰

۵۰۶ قران مزد کار پنج نفر در مدت $\frac{1}{3}$ روز داده شد هر کس مزد روزانه اولی دو برابر روزانه پنجمی $\frac{5}{8}$ روزانه چهارمی باشد روزانه هر یک چه قدر بود

مزد روزانه اولی دو برابر دومی و مزد روزانه سیمی $\frac{5}{8}$ مزد دومی و روزانه چهارمی $\frac{1}{3}$ مزد روزانه سیمی و مزد

$506 = 7 \div \frac{1}{3}$ قران مزد همه ایشان در یک روز

$\frac{15}{8} = \frac{3}{4} \times 2 \frac{1}{4}$ نسبت چهارمی بدومی

$3 = \frac{15}{8} \times 1 \frac{4}{5}$ نسبت پنجمی بدومی

$\frac{69}{8} = 2 + \frac{15}{8} + \frac{3}{4} + 1 + 2$ شماره حصه ها

$1 = \frac{69}{8} \div 69$ قران مزد دومی در یک روز

$16 = 1 \times 2$ " " " اولی

$6 = 1 \times \frac{3}{4}$ " " " سیمی

$15 = 6 \times 2 \frac{1}{2}$ " " " چهارم

$24 = 15 + 1 \frac{4}{5}$ " " " پنجمی

۹۳۱

دو نفر عمل در کاری مشغول شدند مزد روزانه اولی $\frac{3}{5}$ مزد دومی است اولی ۶۰ قران و دومی ۳۰ برابر اولی حاصل نمود مزد روزانه هر یک چه قدر بود در صورتیکه دومی کار روز بیشتر از اولی کار کرده باشد

۳ × ۶۰ = ۱۸۰ قران آنچه را که دو در صد است که کار نموده حاصل کرده

۶۰ ÷ ۳ = ۲۰ ، آنچه را که دو و حاصل میکنند هر کجا باندازه

اولی گانماید

۱۱۰ - ۱۰۰ = ۱۰ ، مزد دو طی در ۴ روز

۱۰ ÷ ۴ = ۲ ، مزد ، در یکروز

۳ × ۲۰ = ۱۲ ، ، اولی در یکروز

۹۱۴۲ پولی را بره نفر تقسیم نمودیم بهر یک $\frac{1}{4}$ آن پول مگر ۱۸ قران رسید

(۳۶۰)

ان پول چه قدر بوده

۹۱۴۳ قطعه زمینی بر چند نفر بتساوی تقسیم نمودیم بیکی از ایشان $\frac{1}{4}$

انقطعه مگر ۳ جریب و بی دیگری از ایشان $\frac{1}{5}$ قطعه مگر ۲۴

جریب سپید مساحت انقطعه زمین چه قدر بود و عدت ایشان چه قدر بود

$\frac{1}{4} - \frac{1}{5} = \frac{1}{20}$ اختلاف میان دو کس

۳۶ - ۲۴ = ۱۲ معادل آن اختلاف

$۲۴۰ = \frac{1}{20} \div ۱۲$ جریب مساحت انقطعه

$\frac{۲۴۰}{۴} - ۳۶ = ۲۴$ جریب حصه هر یک از ایشان

۲۴۰ ÷ ۲۴ = ۱۰ عدد آن اشخاص

۹۱۴۴ شخصی ۲۹۴ قران در دو روز خرج نمود آنچه را که در روز دوم

خرج نمود مقدار ۱۴ قران بیشتر از $\frac{5}{9}$ آنچه که در روز اول خرج نموده

میباشد در هر روزی چه قدر خرج نموده

۲۹۴ - ۱۴ = ۲۸۰ قران معال $\frac{5}{9}$ آنچه را که در روز اول خرج کرده

۲۸۰ ÷ $\frac{5}{9}$ = ۱۸۰ قران آنچه را که در روز اول خرج نموده

۲۹۴ - ۱۱۰ = ۱۱۴ قران انچه را که در روز دوم خرچ نمود.

۹۴۵ شخصی اسبی را بمبلغ ۳ تومان فروخت و $\frac{1}{8}$ قیمت خرید آنرا نفع نمود میخواهد که او پراچیز که قیمتش $\frac{5}{9}$ قیمت آن اسبی باشد قیمت آن کاو چند تومان است

(۲۰)

۹۴۶ چه عددی است که اگر بر اختلاف میان $\frac{1}{3}$ و $\frac{1}{4}$ آنش و $\frac{1}{5}$ سر $\frac{1}{6}$ بعضی ۱۰ بیفزاییم ربع آن عدد حاصل شود

$$\frac{1}{5} \times \frac{4}{3} = \frac{4}{21} \text{ اعداد}$$

$$\frac{1}{4} = \frac{3}{12} \times \frac{1}{3}$$

$$\frac{1}{12} = \frac{1}{4} - \frac{1}{21} \text{ اعداد}$$

$$\frac{1}{12} = \frac{11}{12} - \frac{1}{12} \text{ معادل با } ۱۰$$

$$۱۰ \div \frac{1}{12} = ۱۲۰ \text{ عدد مطلوب}$$

۹۴۷ شخصی دارای ۳۵ تومان و دپکری ۱۰۰ تومان سپا شد بعد از چند ماه پول اولی $\frac{1}{3}$ دومی میشود در صورتیکه هر یک ماه $\frac{1}{4}$ تومان اندوخته مینماید

(۶ ماه)

۹۴۸ دو نفر قطعه زمینی را خریدند بقسمی که $\frac{5}{8}$ حصه اولی مساحت با $\frac{2}{3}$ حصه دومی میباشد و اختلاف میان $\frac{7}{24}$ حصه اولی و $\frac{9}{25}$ حصه دومی ۲۰ جریب است حصه هر یک چند جریب بود

$$\frac{2}{5} \div \frac{5}{8} = \frac{16}{25} \text{ نسبت اولی بدومی}$$

$$\frac{9}{25} - \frac{7}{24} \times \frac{16}{25} = \frac{2}{25} \text{ معادل } ۲۰$$

$$۲۰ \div \frac{2}{25} = ۲۵۰ \text{ جریب حصه دومی}$$

$$۲۵۰ \times \frac{16}{25} = ۲۴۰ \text{ جریب حصه اولی}$$

۹۴۹ دو نفر پول را میان خود تقسیم نمودند بضمیمه که $\frac{5}{6}$ حصه دومی
 با اولی رسید و $\frac{1}{6}$ حصه اولی بعد از او $\frac{1}{3}$ حصه دومی متساوی
 به ۹۷۵ قران آن پول چه قدر بود و بهر یک چند قران رسید
 حصه دومی را فرض میکنیم پس حصه اولی $\frac{5}{6}$ میشود بنابراین

$$\frac{5}{6} \times \frac{1}{3} = \frac{5}{18}$$
 معادل $\frac{1}{3}$ اولی نسبت بدومی

$$\frac{1}{3} + \frac{5}{18} = \frac{13}{18}$$
 حصه دومی که معالست با ۹۷۵ قران

$$975 \div \frac{13}{18} = 900$$
 قران حصه دومی

$$900 \times \frac{5}{6} = 750$$
 ، ، ، اولی

۹۵۰ شخصی $\frac{1}{6}$ موجب سالپاندهاش را و دیگری $\frac{1}{3}$ موجبش را
 انداخته مینماید هر گاه مجموع انداخته هر دو در یکسال
 ۶۲ تومان و مجموع موجب سالپاندهایشان ۴۰۳ تومان باشد
 موجب سالپاندهایک چه قدر میباشد (۶۰ و ۱۸۰)

۹۵۱ میوه فروشی مقداری خربزه از این قرار خرید ربع آنها را
 از قرار هر ۴ دانه قران و مابقی را از قرار هر ۵ دانه قران
 خرید و $\frac{1}{3}$ همه آنها را از قرار هر ۵ دانه قران و نصف بقیه را
 از قرار هر ۴ دانه قران فروخت همه آنها چند دانه بوده و
 چه قدر نفع کرده هر گاه همه آنها را بقیه ۷۱۰ قران فروخته باش
 (۴۰۰ دانه ۶ قران)

۹۵۲ مجموع سرمایه دو نفر ۹۸۰ تومانست اولی $\frac{1}{3}$ مایه اش را ضرر
 نمود افوقت سرمایه هر دو با هم مستای شد سرمایه هر یک چه قدر

$$\frac{5}{8} \div \frac{3}{6} = \frac{5}{4}$$
 مایه اولی = $\frac{5}{8}$ مایه دومی

$$\frac{3}{4} = \frac{3}{4}$$
 مایه اولی بالنسبه بدومی

$$۱) + \frac{۲}{۴} = \frac{۷}{۴} \text{ معادل } ۹۱۰ \text{ قران}$$

$$۹۱۰ \div \frac{۷}{۴} = ۵۶۰ \text{ قران مابده دومی}$$

$$۹۱۰ - ۵۶۰ = ۳۵۰ \text{ مابده اولی}$$

۹۵۳ میوه فروشی میخواهد سبب های خود را در چندین سبب بگذارد

هر گاه در هر سببی ۳۵ دانه بگذارد $\frac{۱}{۴}$ سبب هایش باقی

ممانند و هر گاه در هر سببی ۳۸ دانه بگذارد $\frac{۱}{۳}$ برای او

باقی می ماند چند دانه سبب و چند سبب داشته

$$۱ - \frac{۱}{۴} = \frac{۳}{۴} \text{ معادل آنچه را که بطریق اولی گذارد}$$

$$\frac{۷}{۴} \div ۳۵ = \frac{۱}{۴} \text{ نسبت عدد سبب ها بسبب ها}$$

$$۳۸ \div ۴ = ۹ \frac{۱}{۴} \text{ معادل آنچه را که دفعه دوم گذارد}$$

$$۱ - \frac{۱}{۴} = \frac{۳}{۴} \text{ معادل } ۳۶ \text{ دانه}$$

$$۳۶ \div \frac{۱}{۴} = ۱۴۴ \text{ دانه سبب}$$

$$۱۴۴ \times \frac{۱}{۴} = ۳۶ \text{ عدد سبب ها}$$

۹۵۴ جولائی متعهد شد که پارچه را بیافزاید هر گاه روزی ۷

ذرع بیافزاید $\frac{۲}{۵}$ آن باقی ممانند و اگر روزی ۹ ذرع بیافزاید ۲۴

ذرع از آن باقی ممانند آن پارچه چند ذرع بوده و در چند روز آنرا

تمام می نماید

$$۱ - \frac{۲}{۵} = \frac{۳}{۵} \text{ آنچه را که در حالت اول از آن کار درست ممانند}$$

$$\frac{۲}{۵} \div ۷ = \frac{۲}{۳۵} \text{ و } \frac{۲}{۳۵} \div \frac{۲}{۳۵} = ۱۱ \text{ نسبت روزها با آن گاه}$$

$$\frac{۲}{۳۵} \div ۹ = \frac{۲}{۳۱۵} \text{ روز اختلاف}$$

$$۲۴ \div \frac{۲}{۳۱۵} = ۳۷۸ \text{ عده روزها}$$

$$9 \times 9 = 81 \text{ عدد ذرعها مکر ۲۴ ذرع}$$

$$81 + 24 = 105 \text{ عدد ذرعهای مطلوب}$$

۹۵۵ بده کاری منعقد شد که در مدت چند ماه قرض خود را اداء

نماید هر گاه ماهی ۴۰ قران گازی کند $\frac{1}{5}$ ان قرض هنوز باقی میباشد

و اگر ماهی ۴۴ قران بدهد فقط ۸ قران از ان قرض باقی بماند

چه قدر بده داشته و در چند ماه آنرا پرداخت $(\cdot 40 \text{ قران و ۸ ماه})$

۹۵۶ شخصی هر گاه زمین خود را جریب ۴۰ تومان بفروشد $\frac{1}{5}$ قیمتش ضرر

می کند و اگر جریب ۵۳ تومان بفروشد ۷۵ تومان نفع میکند

مساحت ان زمین چه قدر بوده

$$1 - \frac{1}{5} = \frac{4}{5} \text{ معادل ۴۰ تومان}$$

$$40 \div \frac{4}{5} = 50 = \text{تومان قیمت هر جریب}$$

$$53 - 50 = 3 = \text{جریب نفع او}$$

$$75 \div 3 = 25 = \text{جریب مساحت ان زمین}$$

۹۵۷ بزازی اگر طاقه ماهونی را ذری ۳۶ قران بفروشد ۱۶۲ قران

نفع میکند و اگر ذری ۲۵ قران بفروشد $\frac{1}{6}$ قیمت اصل ان ضرر

می نماید ان طاقه چند ذرع بوده

$$1 - \frac{1}{6} = \frac{5}{6} \text{ معادل ۲۵ قران}$$

$$25 \div \frac{5}{6} = 30 = \text{قیمت خرید یک ذرع}$$

$$36 - 30 = 6 = \text{ذرع نفع وی}$$

$$162 \div 6 = 27 = \text{ذرع^{طول} ان طاقه}$$

۹۵۸ میوه فروشی اگر بر تقاطعهای خود راه ۴ دانده شالی بفروشد

۳۰۰ شاه نفع میکند و اگر هر ۱ دانه را ۱۰ شاه بفرود شد ۳۰۰ شاه نفع می نماید چند دانه بوده و قیمت ^{اصلی} هر پرتقالی چند شاه بوده
(۱۲۰۰ دانه و ۱ شاه)

۹۵۹ دو حوض یکی خالص است و دیگری ۹۰ من آب دارد در هر یک جدوی باز نمودیم که از هر یک دقیقه ۵ من آب در آنها میریزد بعد از چند دقیقه آبهای حوض اولی $\frac{۲}{۳}$ آبهای دومی میشود
۱ - $\frac{۲}{۳} = \frac{۱}{۳}$ ان حوض که معادل است با ۹۰ من
 $۹۰ \div \frac{۱}{۳} = ۲۷۰$ من آنچه را که در دومی حاصل میشود
 $\frac{۲}{۳} \times ۲۷۰ = ۱۸۰$ من « که در اولی »
 $۱۸۰ \div ۱۵ = ۱۲$ دقیقه مدت مطلوب

۹۶۰ شخصی طافه قماش که طول هر یک $\frac{۱}{۳}$ ذرع است خرید فروشنده $\frac{۱}{۱۵}$ قیمت اصل آنها برای وی تخفیف داد بقیه قیمت آنها ۴۶۲۵ قران شد قیمت هر ذری پیش از تخفیف دادن چه قدر بوده
(۳۰ قران)

۹۶۱ صیای یکدانه ماهی گرفت که درازی سرش باندازه درازی دمش علاوه $\frac{۱}{۸}$ درازی بدنش بود و طول بدنش باندازه درازی دم و سرش بود هر گاه درازی دمش ۷۰ سانتی متر بوده طول آن ماهی چه قدر بوده

$$۷۰ + ۷۰ = ۱۴۰ \text{ سانتی متر دو برابر دمش که معادل } \frac{۷}{۸} \text{ بدنش بود}$$
$$۱۴۰ \div \frac{۷}{۸} = ۱۶۰ \text{ سانتی متر درازی بدنش}$$
$$\frac{۱}{۸} \times ۱۶۰ = ۲۰ \text{ سانتی متر معادل } \frac{۱}{۸} \text{ بدنش}$$

۷۰ + ۲۰ = ۹۰ سنتی متر درازی سرش

۹۰ + ۱۶۰ + ۷۰ = ۳۲۰ سنتی متر دراز بدن انما

۹۶۲ مسافری در عرض راه بد و نفر مسافر دیگر رسید یکی از دو نفر

را از یکم قرص نان و دیگری ۱۸ قرص داشت هر سه نفر در اثناء

مسافرت همه نانها را خوردند اشخص ۲۸ قران بجهت اینچه نان خورده

بود بان دو نفر داد بهر یک چند قران از آن پول میرسد

۳۰ + ۱۸ = ۴۸ قرص که با هر دو ایشان بود

۳ ÷ ۴۸ = ۱۶ اینچه را که هر یک از نانها خورده اند

۳۰ - ۱۶ = ۱۴ قرص اشخص از اولی خورده

۱۸ - ۱۶ = ۲ ، ، از دومی خورده

۲۸ ÷ ۱۶ = ۳/۲ قران در مقابل هر قرصی که داده

۳/۲ × ۱۴ = ۲۴ قران حصه اولی

۳/۲ × ۲ = ۳ قران حصه دومی

۹۶۳ پول دو نفر مسای به ۱۲۸۰ قراضت هر گاه اولی باندازه ۱/۸ پول

دومی خرج کند و باندازه که خرج کرده بر پول دومی بیفزاید آنوقت

پول هر دو با هم مساوی میشود هر یک چه قدر پول داشته اند

۱ - ۱/۸ = ۷/۸ اینچه که بعد از خرج برای اولی میماند

۱ + ۱/۸ = ۹/۸ اینچه که برای دومی حاصل میشود

۹/۸ ÷ ۷/۸ = ۹/۷ نسبت پول اولی به پول دومی

۹/۷ = ۱ + ۲/۷ معادل پول هر دو

۱۲۸۰ ÷ ۷/۹ = ۵۶۰ پول دومی

۱۲۸۰ - ۵۶۰ = ۷۲۰ پول اولی

۹۶۴ دو نفر از یک جا در یک وقت برخلاف یکدیگر حرکت نمودند و بعد از $\frac{۱}{۳}$ ساعت دوری میان ایشان ۳۵ میل شد و اگر رو بطرف یکدیگر بروند از $\frac{۱}{۴}$ ساعت دوری میان ایشان ۵ میل میشود هر یک ساعتی قدری در راه بروند $(\frac{۱}{۳} و \frac{۱}{۴})$

۹۶۵ مسافری بعد از آنکه $\frac{۱}{۴}$ راهش را پیچود ۱۶ میل دیگر لازم دارد تا $\frac{۱}{۳}$ انراه را به پیماید هر گاه شخصی ساعتی ۱۲ میل راه برود در چه مدت تمام انراه را خواهد پیچود $(\frac{۱}{۴} ساعت)$

۹۶۶ مسافری $\frac{۱}{۴}$ راهش بجلاوه ۷ میل در مدت $\frac{۱}{۳}$ ساعت پیچود و $\frac{۱}{۵}$ راهش بجلاوه ۱۴ میل دیگر باقی مانده است ساعتی چند میل راه پیچود (۴)

۹۶۷ شخصی خانه را خرید و دو سال انرا اجاره داد مال الاجاره سنه اول باندازه $\frac{۱}{۸}$ قیمتش و مال الاجاره سنه دوم $\frac{۱}{۹}$ مال الاجاره سنه اول بود هر گاه اختلاف میان مال الاجاره دو سال ۱۲ تومان بوده انخانه را سالی چند اجاره داده و قیمتش چه قدر بوده

$$\frac{۹}{۸} = \frac{۱}{۸} \times \frac{۹}{۱} \text{ مال الاجاره سال دوم نسبت به قیمت خانه}$$
$$\frac{۹}{۸} = \frac{۱}{۱۱} - \frac{۱}{۸} \text{ اختلاف مال الاجاره که معالست با ۱۲ تومان}$$

$$۹۶۰ = \frac{۱}{۸} \div ۱۲ \text{ تومان قیمت خانه}$$

$$۹۶ = ۹۶۰ \times \frac{۱}{۱۱} \text{ تومان مال الاجاره سال اول}$$

$$۱۰۸ = ۹۶ \times \frac{۹}{۸} \text{ ، سال دوم}$$

۹۶۸ سه نفر در خریدن زمین شریک شدند اولی ربع انرا خرید و دومی

سه خمس انرا خرید سپهی باقی انرا خرید و ۸۸۲ تومان قیمت انرا داد قیمت تمام انزمین چه قدر و هر يك چند جريب انرا خرید اند در صورتيكه قیمت هر جريب از ان $\frac{1}{4}$ ۷۳ تومان بوده

(۵۸۸۰ تومان ۲۰ و ۴۸ و ۱۲ جريب)

۹۶۹ شخصی $\frac{3}{4}$ پول خود را ببازار برد و ۴۱۴ قران خرج نمود چون بگشت

دید که $\frac{1}{5}$ پول را با خود دارد تمام ان پول چه قدر بوده (۸۰ قران)

۹۷۰ شخصی $\frac{1}{3}$ پول خود را بجلاوه ۴۰ قران روز اول خرج نمود و روز

دوم $\frac{2}{7}$ باقی مگره ۱۵ قران و روز سیم $\frac{1}{5}$ باقی بجلاوه ۵۵ قران خرج نمود و ۶ قران دیگر برای او باقی مانده پول او چه قدر بوده

(۱۰۴ قران)

(مسائل جمع کسرها عشاری)

۹۷۱ چه کسر نسبت که باندازه ۵ و بیشتر از ۳ و $\frac{1}{2}$ میباشد (۸ و)

۹۷۲ چه کسر نسبت که باندازه ۱۷۹ و بیشتر از ۱۰۵ و $\frac{1}{2}$ میباشد

(۱۸۴ و)

۹۷۳ چه کسر نسبت که اگر ۱۳ و ۱۰ از ان تفریق نمایم ۲۴ و باقی بماند

(۳۷۶ و)

۹۷۴ شخصی ۳ و $\frac{1}{2}$ خروار شکر پس از ان ۱۵ و $\frac{1}{2}$ خروار از ان خرید چه قدر

شکر خرید (۴۵ و)

۹۷۵ شخصی ۲۵ و $\frac{1}{2}$ خانه اش پس از ان ۴۰ و $\frac{1}{2}$ از ان فروخت چه قدر

از خانه اش فروخته

(۰، ۶۵)

۹۷۶ مردی ۲۰ پولش را پس از آن ۶۲۵ و آنرا خرج نمود چه قدر خرج

نموده

(۰، ۸۲۵)

۹۷۷ چه عددیست که باندازه ۱۰۹۱ و ۱۶ بیشتر از ۰۷۵ و ۲ بود باشد

(۱۸۴۱ و ۱۸۱)

۹۷۸ چه عددیست که ۳۷ و ۵۶ از آن برداریم ۵۱۸ و ۲۰ حاصل شود

(۷۶، ۱۸۱)

۹۷۹ کاسبی روز اول ۷۵ و ۱۷ تومان و روز دوم ۱۲۵ و ۱۵ تومان

فروخت در آن دور روز چه قدر فروخته (۳۲، ۸۷۵)

۹۸۰ اختلاف میان عددی ۰۲۶ و ۳۶ و عدد کوچکی است آنها ۵۷ و ۴۱

(۸۴ و ۶)

میباشد عدد بزرگ کدام است

۹۸۱ تخریجهای بقیه ۹۵ و ۲۵۳ تومان فروخته و ۸۵ و ۸۴ تومان خرید

(۳۳۱ و ۸)

نمودیم قیمت اصلی آنها چه قدر بوده

۹۸۲ شخصی اسبی را بمبلغ ۴۱ و ۲۵۰ تومان خرید و آنرا فروخت و ۹۱۴ و ۸۰

(۳۳۱، ۳۹۴)

تومان نفع کرد آنرا چند فروخته

۹۸۳ عددی باندازه ۲۶ و ۹۷ بیشتر از ۰۰۵ و ۲۶۷ میباشد عدد

(۳۶۴، ۲۶۵)

کدام است

۹۸۴ چه کسر است که ۲۵۶ و بعلاوه ۰۴۸ و از آن برداریم ۱۵۷ و ۸۰

(۰، ۴۶۱۰۸)

باقی بماند

۹۸۵ چه عددیست که عدد ۷۶۵ و ۱۸ باندازه ۱۳ و ۲۵ از آن کمتر

(۳۴۳ و ۱۹۵)

میباشد

۹۸۶ چمدن بستکه باندازه مجموع ۳۰۶، ۷۰۷، ۱۴۰، ۱۷، بیشتر از ۱، ۵۹

(۳۲۶ ۱۴)

۹۸۷ شخصی خاندها بمبلغ ۲۷۵، ۷۵۶ تومان فروخت هرگاه قیمت

اصلی آن ۱۸ ۲۱۵ تومان بیشتر از این مبلغ بوده قیمت اصلی آن

چمدن بوده (۹۷۱، ۴۵۵)

۹۸۸ شخصی کلوی خرید و ۱۲۵ ۶ تومان از قیمت آن داد ۷، ۱۰۷

تومان در ذمه او باقی ماند قیمت آن چمدن بوده (۹۳۲، ۱۳)

۹۸۹ باقی مانده تفریق دو عددی ۱۰۹ ۷۷ و عدد کوچک آنها

۵۳۸ و ۲۷۴ شیب عدد بزرگ کدام است (۳۶۱، ۶۴۷)

۹۹۰ در ظرفی ۱۵، ۱۵۶ سنگ و در ظرفی دیگر ۱۲۵، ۷۴ من بیشتر

از اولیست در دوئی چمدن سنگ شیب (۲۳۰، ۲۷۵)

۹۹۱ شخصی یک طاقه قماش بمبلغ ۱۱۴، ۲۴ قران خرید پس از آن

انرا بطاقه دیگر که ۰، ۱۶ قران قیمتش بیشتر بود عوض نمود

قیمت دوئی چمدن بوده (۵۱، ۹)

۹۹۲ شخصی در روز اول ۲۵، ۱۲۴ قران و روز دوم ۵، ۲۱۶

قران و در روز سیم ۳۵، ۹۱ قران خرج کرد در این سه روز

چمدن خرج کرده (۴۳۷، ۱)

۹۹۳ ناجری ۲۵ و ۱۲ خروار شکر و پس از آن ۷۵، ۸ خروار و پس از آن

۱۸ و ۴ خروار از آن فروخت چند خروار شکر فروخته (۲۴، ۵۰۵)

۹۹۴ مردی ۶، ۱۷۵ قران و دیگری ۴۵، ۱۶ قران بیشتر از اولی داد

مجموع پول هر دو چمدن است

(۳۳۷، ۶۵)

۹۹۵ مسافری روز اول ۱۳۵، ۱۴۰ میل و روز دوم ۱۶۷، ۳۰۰ میل راه
رفت در این دور و زجه قدر راه رفته (۴۵، ۰۰۲)

۹۹۶ مجموع این سه عدد چه قدر میباشد ۲۵، ۲۳۶ و ۱۸۵ و ۰۱
۱۷۹، ۱۲۹ (۵۰۰، ۳۹۷)

۹۹۷ شخصی روز اول ۲۸۴ و ۱۶۰ قران و روز دوم ۱۶۰ و ۱۲۱ قران
حاصل نمود در این دور و زجه قدر حاصل نموده (۲۰۱، ۱۴۴)

۹۹۸ تنخواهی را بمبلغ ۲۵ و ۱۶ تومان فروختیم اگر آنرا ۶۲۴ و ۷ تو
بیشتر میفروختیم هر این ۱۲۶ و ۵ تومان ضرر میکردیم قیمت اصلی
ان تنخواه چه قدر بوده (۹۹)

۹۹۹ شخصی قدری روغن خرید و آنها را در چند ظرف جای داد
در ظرف اول ۵ و ۷۱ من ۴۵ و ۵۶ من و در سببی ۷۲ و ۱۹
من جای داد و ۳ و ۱۴ من دیگر برای او باقی ماند چند من
روغن خرید (۲۳۱ و ۹۷۵)

۱۰۰۰ از کسی پرسیدند چه قدر پول گفت اگر ۲ و ۳۳ قران از پول
بردارند از باقی میتوانم قدری روغن بمبلغ ۵ و ۳۵ قران
و مبلغ ۷۵ و ۱۴ قران بخرم بخرم ۵۵ و ۷ قران دیگر برایم باقی
می ماند چه قدر پول داشتم (۸۱)

۱۰۰۱ مردی روز اول ۶۰۸ و ۸۰ قران و روز دوم ۱۷۲ و ۱۶۱
قران حاصل نمود در این دور و زجه قدر حاصل نموده
(۲۴۱ و ۷۸۱)

۱
و در روزی
۵۶، ۴۵

۱۰۰۲ تاجری روز اول ۴ و ۶ خروار و زغال و روز دوم ۶۵ و ۵۸

و روز سیم ۲۵، ۴ خروار بیشتر از هر دو روز فروخت در این

سه روز چه قدر فروخته (۳۴، ۳۵)

۱۰۰۳ شخصی بک کاری بقیه ۱۶، ۱۲۸ تومان خرید و آنرا فروخت

و ۰، ۷۰ و ۰، ۲۴۵ تومان نفع کرد آنرا چند فروخته (۱۹۱، ۲۰۵)

۱۰۰۴ مردی ۲، ۵۶۴ ذرع زمین و دپکری ۲۵، ۲۱۷ ذرع بیشتر

از اولی و شخص سیمی ۵۷، ۱۴۲ ذرع بیشتر از هر دو دارد

مساحت زمین هر سه نفر چند ذرع میباشد (۲۱۳۳، ۱۷)

۱۰۰۵ شخصی تنخواهی بقیه ۳۴، ۹۶ تومان فروخت اگر آنرا بقدر

حاصل جمع ۰، ۲ و ۱۳ بعلاوه ۱۴۸، ۳ تومان بیشتر بفروخت

هر این ۲، ۰۰۲ تومان ضرر میکرد آنرا چند خرید (۱۱۴، ۵۱)

۱۰۰۶ شخصی ۱۲، ۵۴ تومان حاصل نمود و دپکری بقدر حاصل جمع

دو عدد ۵ و ۲۳ بعلاوه ۱۶، ۴۲ تومان بیشتر از اولی حاصل

نموده هر دو چند تومان حاصل نموده اند (۱۷۵، ۳)

۱۰۰۷ پیوه فروشی روز اول ۲۵، ۳۸ من سبب و روز دوم ۵، ۷

من بیشتر از روز اول و در روز سیم ۴، ۲۵ من بیشتر از روز

دوم فروخت در هر سه روز چند من فروخته (۱۵۵، ۱۵)

۱۰۰۸ زارعی اگر دفعه اول ۲۵، ۱۲ خروار کندم بفروشد و دفعه

دوم ۵، ۸ خروار بیشتر از دفعه اول و دفعه سیم ۲، ۱۵ خروار

بیشتر از هر دو دفعه بفروشد هر این ۱، ۳ خروار برای او

باقی بماند چند خروار کندم داشته (۸۵، ۰۱)

۱۰۰۹ عمر پدی ۷۵، ۲۶ سال بیشتر از عمر پسرش که ۹، ۳ سال

بیشتر از این زیادتی عمر دارد میباشد عمر پدر چه قدر

بوده (۴ و ۵۷)

۱۰۱۰ شخصی بکطافه قماش فروخت و ۴ و ۱۸۹ قران نفع نمود هرگاه این

نفع باندازه ۶۵ و ۶۵ قران کمتر از قیمت خرید انطافه باشد قیمت

فروش ان طافه چه قدر بوده (۴۵ و ۱۴۴)

۱۰۱۱ سه نفر مبلغی را میان خود تقسیم نمودند حصه دومی ۵۷ و ۶۰

قران بیش از اولی و حصه اولی ۱۸ و ۲۱ قران بیش از سومی و حصه

سومی ۲۵ و ۳۱ قران شد ان پول چه قدر بوده (۶۸ و ۲۱۷)

۱۰۱۲ بقالی ۳ و ۱۴ من صابون بمبلغ ۵ و ۲۶۴ قران و ۱۵ و ۲۳ من

فلفل بمبلغ ۷۲ و ۵۷۲ قران و ۷۵ و ۱۶ من روغن بقیمت

۵۳ و ۱۲۹ قران خرید چند من جنس خریده و قیمت انها چه قدر

بوده (۲ و ۵۴ و ۷۵ و ۹۶۶)

۱۰۱۳ شخصی اسبی را بقیمت ۲۵ و ۱۲۱ تومان خرید و ۴ و ۴۸ تومان

خرچ آن نمود انرا فروخت و ۳۵ و ۷۰ تومان نفع نمود انرا

چند فروخت (۲۴۰)

۱۰۱۴ باقی مانده میان دو عددی باندازه ۱۰۴ و ۳ بیشتر از عدد

کوچک انها میباشد هرگاه عدد کوچک ۳ و ۵۹۳ بوده باشد

عدد بزرگ کدام است (۲۹ و ۶۰)

۱۰۱۵ شخصی شش برابر قیمت ۳۵ و ۴۸ تومان فروخت هرگاه انرا ۱۴

تومان بیشتر فروخت بود هر اینه ۲۷ تومان بیشتر از این زیادتی

خرید نمود قیمت خرید ان شرح چه قدر بوده (۵۵ و ۸۹)

- ۱۰۱۶ شخصی قدری پارچه ابریشمی بقیه ۳، ۳۹ قران و قدری پارچه لیشمی بمبلغ ۴۲، ۱۷ قران بیشتر از ابریشمی و قدری ماهوت بمبلغ ۲۵، ۱۲ قران بیشتر از لیشمی خرید قیمت همه آنها چه قدر شده (۲۹، ۲۰۴)
- ۱۰۱۷ مردی قطعه زمینی دارد ۶۵، ۶۷ جریب انرا فروخت و باندازه حاصل جمع ۲۴، ۱۸ بعلاوه ۴۸، ۳۷ بعلاوه ۶۳، ۱ جریب برای او باقی ماند ان زمین چند جریب بوده (۱۰۵)
- ۱۰۱۸ تاجری روز اول ۷۵، ۳۷ من روغن و روز دوم دو برابر روز اول و روز سیم دو برابر روز دوم بعلاوه ۴، ۱۲ من فروخت در هر سه روز چه قدر فروخته (۶۵، ۲۷۶)
- ۱۰۱۹ شخصی ۲۵، ۱۴ قران صدقه داد و ۴، ۱ قران گوشت و ۷، ۲ قران قهوه و ۳۸، ۱۸ قران روغن خرید و برای او باندازه مجموع دو عدد ۱۴، ۳ بعلاوه ۵، ۶ بیشتر از قیمت قهوه برای او باقی ماند در اول چه قدر پول داشته (۴۱، ۵۵)
- ۱۰۲۰ از شخصی پرسیدند ساعت چند است گفت ۴، ۳ ساعت پیش از این سا ۵، ۳ بوده در فوق ساعت چند بوده (۷۵، ۹)
- ۱۰۲۱ تاجری روز اول ۱۲۲، ۲۷ تومان و روز دوم ۱۹۸، ۲۶ تومان نفع نمود در این دو روز چه قدر نفع نموده (۳۲۰، ۵۳)
- ۱۰۲۲ تاجری بک کاری خرید بقیه ۴، ۷۶ تومان و اسبی خرید که ۷۵، ۴۱ تومان از دو برابر قیمت کاری بیشتر بود قیمت هر دو آنها را چه قدر داده (۹۵، ۲۷۰)

۱۰۲۳ تاجری سه طافه قماش خرید اولی که ۱۲,۴ ذرع داشت بمبلغ ۵,۲۵ قران دوئی که ۳,۲۱ ذرع داشت بمبلغ ۷,۲۱ و ۱۶ قران و سببی که بقدر اولی و دوئی بعلاقی او ۴ ذرع داشت بمبلغ ۳۲,۵۷ قران خرید هر سه چند ذرع بوده و قیمت همه آنها چند قران بوده (۵ و ۱۵ ذرع ۵,۲۴ و ۵,۴۱ قران)

۱۰۲۴ تاجری روز اول ۵۵,۴,۳,۱۲ قران و روز دوم ۴۸,۰,۲۵ قران حاصل نمود در هر دو روز چه قدر حاصل نموده (۵۰۳, ۳۷۴)

۱۰۲۵ از دهن شهری دقیقه ۱۷ و ۱۶ من آب و از دپکری دقیقه ۳ و ۱۴ من بیشتر از اولی و از دپکری دقیقه بقدر اولی و دوئی آب برین میاید از هر سه در یک دقیقه چه قدر آب بیرون میاید (۲۸, ۳۷۳)

۲۰۲۶ باغبانی قدری سرکه در دو خم جای داد در اولی ۶ و ۸۴ من و در دوئی ۴ و ۹۷ من ریخت هر گاه وزن خود خم اولی ۷, ۱۲ و وزن دوئی او ۱۷ بوده باشد اکنون وزن آنها چه قدر خواهد بود

(۸ و ۲۱۱)

۲۰۲۷ شخصی ۴۸ و ۳۶ قران داشت پس از آن قدری پول تحصیل نمود که باندازه ۵ و ۱۴ قران بیشتر از دو برابر آنچه که داشت می باشد مجموع پول او چه قدر خواهد شد (۹۴ و ۱۲۳)

۲۰۲۸ مسافری روز اول ۷۳۵, ۳۷ میل و روز دوم ۵۵۵, ۲۳ میل حرکت نمود و بمنزل رسید مسافت مسافرت او چه قدر

بوده (۲۹ و ۶۱)

۱۰۲۹ هر گاه ذرع رسمی ۰,۴۰ و بیشتر از یک متر باشد طول یک ذرع

نسبت بمتراچه قدر خواهد بود (۱، ۰۴)
۱۰۳۰ هر گاه فرنک ۲، ۲ قران و شلن ۶۲، ۰ قران بیشتر از فرنک
باشد یک شلنک چند قرانست (۲، ۸۲)

(مسائل نفیو کسرا عشاره)

۱۰۳۱ شخصی ۸، ۰ خروار کندم خرید و ۲۵، ۰ خروار از آن فروخت
چه قدر از برای او باقی مانده (۰، ۵۵)
۱۰۳۲ چه کسر هست که اگر ۳۷، ۰ بر آن بفرزائیم حاصل ۵، ۰ شود
(۰، ۱۲۶)

۱۰۳۳ حاصل جمع دو عدد ۰، ۶۲ و یکی از آنها ۰، ۳۴ عدد دیگر
کدام است (۰، ۲۸)

۱۰۳۴ اختلاف میان دو کسری ۰، ۳۸ و عدد بزرگتر از آنها ۹، ۰
میشود عدد کوچکتر کدام است (۰، ۶)

۱۰۳۵ شخصی ۵، ۰ و ۲۴ قران داشت ۲۵، ۱۳ قران از آن خرج نمود
چه قدر دیگر برای او باقی مانده (۱۱، ۲۵)

۱۰۳۶ وزن یک ظرف خالی ۳، ۱۵ من است هر گاه آنرا از شیر پر
کنیم وزنش ۷۵، ۹۱ من میشود چه قدر شیر صیقل بود (۱۳، ۴۵)

۱۰۳۷ چه عدد هست که اگر ۵، ۲ بر آن بفرزائیم نتیجه ۱۴، ۰ بشود

(۱، ۷۳)
۱۰۳۸ چه عدد هست که باندازه ۹۴، ۰ و ۱۳ کمتر از آن بوده باشد

(۵۴، ۱۰۶)

۱۰۳۹ ناجری قدری شکر بمبلغ ۸۰۰ قران خرید و انرا بخرید

۷۵، ۹۱ قران فروخت انرا چند فروخته (۷۰، ۲۵)

۱۰۴۰ شخصی زمینی را بمبلغ ۶۷۲، ۰۴ تومان فروخت و ۱۱۳، ۰۴

تومان نفع نمود انرا چند خرید بوده (۵۵۹)

۱۰۴۱ شخصی روز اول ۶۹۹، ۲۹۱ قران و روز دوم ۱۷۹، ۱۵۱

قران حاصل نمود روز دوم چه قدر کتک از روز اول حاصل

نموده است (۱۳۱، ۱۲)

۱۰۴۲ عمر پدری ۵۲، ۲۵ سالست پسرش چند ساله میباشد

در صورتیکه وقتی متولد شده پدرش ۷۵، ۳۱ سال

داشته (۱۳، ۵)

۱۰۴۳ شخصی ۴۹۹، ۱۵ ذرع قماش خرید و ۲۳۷، ۹ ذرع از ان فروخت چند

ذرع برای او باقی ماند (۲۱۱، ۲۵)

۱۰۴۴ چه کسریست که هرگاه بر مثل ان ۵۷۹، ۰ بیفزاییم نتیجه ۹۲۴، ۰

شود (۰، ۳۴۵)

۱۰۴۵ دو نفر قطعه زمینی دارند که مساحت انها ۱۹ جریب است

اگر حصه یکی از انها ۱، ۱ و ۴۶ جریب باشد حصه دیگری

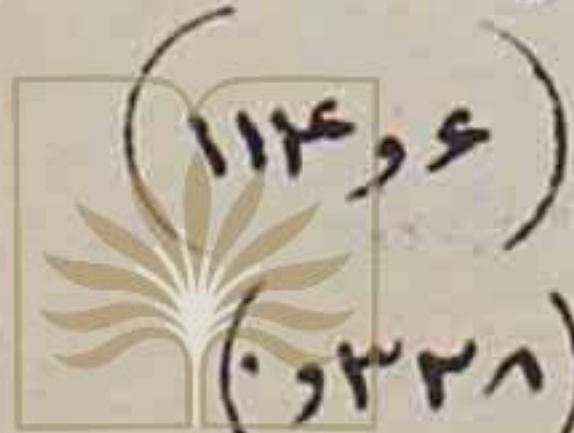
چه قدر میباشد (۴۲، ۱۲)

۱۰۴۶ شخصی ۴، ۱۵ ذرع زمین دارد چه قدر دیگر بخرد و بران

بیفزاید تا مجموع ۸۰۰ ذرع شود (۱۱۴، ۶)

۱۰۴۷ چه کسری از ۱، ۰ تفریق نماید ۷۴، ۷ باقی بماند

(۰، ۳۳۸)

۱۰۴۸ شخصه زمینی را بمبلغ ۲۴,۱۲۰ تومان فروخت و از این
قیمت خانه خرید که قیمتش باندازه ۱۵,۹۱۶ تومان کمتر از
قیمت آن زمین بود انخانه را چند خرید (۹۰۳,۳۹)

۱۰۴۹ شخصی اسبی را بقیمت ۳۹۲,۱۸۹ قران و قاطر بر ابقیمت
۱۳۰,۶۷۰ قران خرید قیمت قاطر چه قدر بیشتر از قیمت
اسب میباشد (۲۱۹,۲۶۲)

۱۰۵۰ شخصه باید ۳,۱۵۸ ذرع دیوار برادرست نماید انشخص
فقط ۲۵,۷۴۳ ذرع انرا درست نمود چند ذرع دیگر باید
درست نماید (۱۱۴,۰۵)

۱۰۵۱ شخصی ۱۲,۷۵۳ قران بده کار بود ۲۱۶ قران از بده خودکار
سازی نمود چه قدر دیگر بده کار است (۵۳۷,۱۲)

۱۰۵۲ مجموع عمر پدری و فرزندش ۹,۷۴ سال و عمر پسرش
۷۵,۲۱ سالست عمر پدر چه قدر بوده (۴۶,۱۵)

۱۰۵۳ شخصه قدری پول در تجارت گذاشت بعد از مدتی مجموع سرمایه
و نقمش ۰,۲۷۵ قران شد هر گاه ۰,۱۶۷ قران بفتح
کرده باشد سرمایه او چه قدر بوده (۱۸۱۶,۶۱)

۱۰۵۴ مردی دوشتر و اسبی را بمبلغ ۸,۴۳۰ تومان خرید هر گاه
قیمت آن اسب ۵,۹۵, ۲۵۱ تومان بوده قیمت دوشتر چه قدر
بوده (۱۷۱,۸۵)

۱۰۵۵ تاجری ۷۵,۹۳۱ ضروار پنبه و دیگر ۳,۲۴۸ ضروار کمتر
از او خرید و وقتی چه قدر خرید (۶۱۳,۴۵)

۱۰۵۶ شخصی ساله ۲۶، ۱۴ تومان مواجب و سالی ۸۲، ۱۵۶ تومان

خرج میکنند خرج وی چه قدر بیشتر از ایند و ^{ایش همیشه} (۱۲۰، ۳۸)

۱۰۵۷ دو نفر زارع ۸، ۲۷ خروار کندم دارند حصه یکی از آنها

۲۵، ۴۶ خروار است اولی چند خروار بیشتر از دومی دارد

(۷، ۲۶۴)

۱۰۵۸ مجموع پول دو نفر ۱۴۷، ۱۳۹ تومان و حصه اولی ۴۶، ۵۲۱

تومانش و مابقی متعلق بد دیگری است اولی چه قدر بیشتر

از دومی دارد

(۷۷۳، ۱۰۳)

۱۰۵۹ چه قدر از ۱۵، ۹۰۰، ۷۴ تفریق نمائیم تا آنکه باقی ماند

۳۸، ۴۰، ۶۵ بشود (۳۵، ۴۹۶، ۹)

۱۰۶۰ مجموع دو عددی ۹۷، ۱۶۳ و یکی از آنها بانداز ۰۰۹، ۲۳ بگذر

از ۱۵۲، ۸۹ میباشد آن دو عدد کدام اند

(۱۴۳، ۶۶ و ۱۲۷، ۹۷)

۱۰۶۱ دو نفر ۱۴، ۳۲۴ جریب زمین دارند حصه یکی از آنها ۷، ۱۹۱

جریب است حصه دیگری چه قدر میباشد و چه قدر بوجه

دومی بپفزائیم تا حصه هر دو مساوی شود (۶۹، ۱۲۵ و ۷۲، ۷۸)

۱۰۶۲ مجموع قیمت یک راس اسب و یک راس گاو ۱۸۸، ۷۷۶ قران

و قیمت اسب ۳۶۵، ۷۲۷ قران است قیمت آن گاو چه قدر

میشود (۴۱، ۸۲۳)

۱۰۶۳ شخصی تنخواه پرا فروخت ۳۱۷، ۹۸ تومان نفع کرد هر گاه نفعش

۴۰۹، ۴ تومان آنرا چند فروخت است

(۹۳، ۹۰۸)

۱۰۶۴ هرگاه قیمت دو الاغ و یک شتر ۴, ۲۳۱ تومان و قیمت یکی از
ان دو الاغ و شتر ۵, ۱۷۹ تومان و قیمت الاغ دیگر و شتر
۹, ۱۳۸ تومان باشد قیمت هر یک چه قدر خواهد بود
(۵, ۹۲ و ۵۱, ۹ و ۵, ۱۷)

۱۰۶۵ هرگاه عدد ۸۱ و ۳۴ بدل از عدد ۳, ۹۲۴ بگیریم چه قدر صرفه
مینماییم
(۱۵۷, ۰)

۱۰۶۶ کسر ۷۶۵ و ۰ چه قدر از واحد کمتر است
۰, ۲۳۵

۱۰۶۷ چه عدد دپست که اگر بران ۰, ۴ و بیفزاییم حاصل ۵ شود (۶, ۹۶)

۱۰۶۸ از کسی پرسیدند که چه قدر عمر او است گفت من متولد شدم
در حالی که عمر پدرم ۴۵, ۳۷ سال بود هرگاه حاله عمر پدرم
۷, ۵۹ سال باشد عمر او چه قدر میباشد
(۳, ۲۲)

۱۰۶۹ قران بر دو نفر تقسیم نمودیم بقیه اولی که حصه اولی
۳, ۱۰۴ قران کمتر از آن پول شد حصه اولی چه قدر بیشتر
از حصه دومی شد
(۸, ۶۹)

۱۰۷۰ تاجری ۲۴ خروار پنبه خرید پس از آن ۳۰ انچه را که خرید
بود به نفع ۶۵, ۹۷ تومان و مابقی را بضر ۸۵, ۶۹ تومان
فروخت چه قدر نفع نموده
(۸, ۲۷)

۱۰۷۱ شخصی ۲۸۹ من روغن خرید و آنها را در سه ظرف جا
داد بقیه یک در اولی و دومی ۶۵, ۲۲۵ من و در دومی
و سومی ۶, ۱۹۱ من جای داد در هر یک چه قدر جای داده
(۱۴, ۹۷ و ۲۵, ۱۲۱ و ۳۵, ۶)

۱۰۷۲ شخصی ۴ قران داشت ۳۶۴, ۶۰۰ از اخرج نمود چه قدر و بکر

برای او باقی مانده است (۳, ۳۵۷)

۱۰۷۳ سه نفر نفع تجاری را میان خود تقسیم نمودند حصه اولی

۲۳, ۱۲۴ قران و حصه دومی مقدار ۴, ۴۷ قران کمتر

از اولی و حصه سومی مقدار ۴, ۱۶۰ قران کمتر از دومی شد

بهر یک از دومی و سومی چه قدر رسید (۵۰, ۷۳ و ۶۶, ۷۷)

۱۰۷۴ شخصی زمینی دارد که طولش ۱۰۹, ۱۸ ذرع و عرضش ۱۲, ۸۵

ذرع است اختلاف میان طول و عرض آنها چه قدر است (۵, ۲۵۹)

۱۰۷۵ شخصی زمینی را خرید که طولش ۳, ۶۱۷ ذرع و عرضش مقدار

۷۲, ۹۶ ذرع کمتر از طولش میباشد عرض آن چه قدر بوده است

(۹۰, ۹۱)

۱۰۷۶ تنخواهی را بمبلغ ۲۰۷, ۶۸ تومان فروختیم ولی هرگاه ۳, ۶

تومان بیشتر میفروختیم هرگاه

۷, ۸۴ تومان نفع میبودیم نفع او چه قدر بوده است (۴, ۲۲۴)

۱۰۷۷ مجموع دو عددی مساویست به ۱۰۵۴, ۸۷ و یکی از آنها

مساویست ۲۲۴۷, ۶۹ مگر ۱۶, ۱۵ اولی چه قدر بیشتر

از دومیست (۴۱, ۰۶۸۶)

۱۰۷۸ مجموع دو عددی مساویست به ۶۵, ۹ و یکی از آنها مساویست

به ۲, ۷ مگر اختلاف میان مجموع آنها ۲, ۱۷ اولی چه قدر

کمتر از دومی است (۰, ۱۵)

۱۰۷۹ شخصی بکدانه غالی را بمبلغ ۳۱, ۳۷۹ قران فروخت خرید

۷۲۴, ۱۴۶ قران کمتر از قیمت باو داد چه قدر پول آن بخرید

(۲۳۲, ۵۷)

رسید

۱۰۸۰ از تاجوی پوسیدند چه قدر قاش فروخته گفت اگر ۵, ۴۶

ذرع زیادتر از آنچه در اول فروخته بشود گهراینه مجموع فروش

من ۲۰۰ ذرع می شد چه قدر فروخته (۱۵۳, ۵)

۱۰۸۱ صندوقی کجا پیش ۳, ۱۲۶ من صابون دارد ۲, ۵۴۶ من

صابون در آن گذارند ان صندوق چه قدر دیگر کجا پیش

(۰, ۵۸)

دارد

۱۰۸۲ چهار نفر ۲۹۲ قران میان خود تقسیم نمودند بقسمی که باولی و

دومی و سومی ۹, ۲۰۷ قران و باولی و دومی و چهارمی ۱۵, ۱۹۳

قران و بدومی و سومی و چهارمی ۷۵, ۲۲۴ قران بهر یک از ایشان

چه قدر رسید (۲۵, ۶۷, ۵ و ۴۲, ۱۵ و ۹۸, ۱ و ۸۴)

۱۰۸۳ دو نفر قطعه زمینی را خریدند حصه اولی مقدار ۱۸, ۷ جریب

کمتر از حصه دومی شد هر گاه بدومی ۱۹, ۸۲ جریب رسید

(۱۲, ۶۴)

حصه اولی چه قدر بوده

۱۰۸۴ شخصی ۷۶, ۸ قران بک مبلغی نفع نمود موجودی او مقدار ۳, ۶۴

قران کمتر از آنچه در اول داشت کردید چه قدر نفع نموده

(۵, ۱۲)

۱۰۸۵ شخصی روز اول ۷۸, ۰۴ قران و روز دوم ۱۲, ۲۶ قران کمتر

از اول و در روز سیم مابقی را خرج نمود هر گاه آنچه را که روز

دوم خرج نموده مقدار ۱۴, ۵ قران بیشتر از خرج روز سیم

بوده و وز سبتم چه قدر خرج نموده (۳۷، ۴۲)

۱۰۸۶ مجموع سه عددی مساویست به ۱۰۰ و مجموع اولی و دومی

۲، ۲۰، کمتر از مجموع هر سه و مجموع اولی و سومی مقدار ۵۸۱، ۲۶،
کمتر از مجموع هر سه میباشد هر یک از آن سه عدد چه قدر است

(۲۰۹، ۵۳، ۵۸۱ و ۲۶، ۲۱ و ۲۰)

۱۰۸۷ مجموع چهار عددی مساویست به ۱۲۰ و مجموع اولی و سومی

باندازه ۳۷، ۲۵، کمتر از مجموع هر چهار و مجموع اولی و دومی و
سومی مقدار ۱۱، کمتر از مجموع هر چهار و مجموع اولی و دومی و

چهارمی مقدار ۰، ۴، ۸، کمتر از مجموع هر چهار میباشد هر یک
از آن چهار عدد چه قدر است (۳۷، ۲۵، ۶ و ۳۲، ۰، ۲ و ۴۱ و ۴۱)

۱۰۸۸ ظرفی دارای ۵، ۱۸۷ و طل سرکه بود ۶، ۹ و طل از آن برداشته
شد بر مابقی چه قدر دیگر سرکه بپزایم تا ۲۰۰ و طل بشود

(۱، ۸۲)

۱۰۸۹ شخصی ۲۵، ۸۹ قران بدو پیشش بخشید هر گاه به پسر بزرگ

۵، ۵۶ قران رسید باشد به پسر بزرگ چه قدر بیشتر از پسر

کوچک رسید است (۲۳، ۷۵)

۱۰۹۰ از کسی پرسیدند که چه قدر پول دارد گفت هر گاه ۴۲، ۶

تومان بر پولم افزوده شود هر آینه موجودی در نزد من

۳، ۷۵۲ تومان کمتر از ۳۰ تومان میشود چه قدر پول داشته باشم (۱۹، ۸۲۸)

مَسَائِلُ جَمْعٍ وَ تَفْرِيقِ كَسْرٍ عَسَا

۱۰۹۱ مسافری روز اول ۰,۳ و از سفرش روز دوم ۰,۲۶ و از سفر

نمود چه قدر از سفرش باقی مانده (۰,۴۱۴)

۱۰۹۲ چه کسر سپست که اگر بران مجموع ۰,۸۴ و ۰,۶ و ۰,۳۰ بنظر اینم تا ۰,۰

حاصل شود (۰,۱۱)

۱۰۹۳ عمل روز اول ۰,۳ از کاری و روز دوم ۰,۳ و از او دست نمود

چه قدر دیگر برای او باقی مانده (۰,۴۹)

۱۰۹۴ پولی را بوسه نفر تقسیم نمودیم با اولی ۰,۳۲ و ان و بعد ۰,۴۶ و

ان پول رسید و ما باقی حصه سبتمی شد بسوی چه قدر رسید

(۰,۳۱۳)

۱۰۹۵ معین کنید باقی مانده تفریق اختلاف میان این دو کسر

۰,۲۷ و ۰,۱۳۵ و ۰,۱۰۹ و ۰,۲۱۶ و ۰,۱۴۵ چه قدر

خواهد شد (۰,۳۳۵)

۱۰۹۶ پول شخصی باندا ۰,۳۴ و ۱۳ قران بپشترا ۰,۴۲ قرانست

۱۹,۴۵ قران از ان خرج نمود چند قران دیگر برای او باقی مانده

(۳۰,۶۵)

۱۰۹۷ ناجری تنخواهی را بقیه ۰,۵ و ۳۶۷ قران فروخت و اگر ۰,۱۵ و ۲۴

قران از او پیشتر فروخت هر این ۰,۴ و ۲۷ قران منفعت منمود

چه قدر منفعت نموده و قیمت خرید ان تنخواه چه قدر بوده

(۳,۲۵ و ۲۵,۲۶۴)

۱۰۹۸ شخصی قدری پول داشت ۰,۱۷ و ۹۵ قران دیگر تحصیل نمود

و از مجموع انها ۰,۴ و ۱۶۲ قران خرج نمود ۰,۴ و ۱۱ قران دیگر برای

- ۱۰۹۹ اوباقی ماند در اول چه قدر پول داشته
(۱۵۸, ۲۷)
در ظرفی ۲۵, ۴۶ من سرکه هست و در ظرفی دیگر ۴, ۳۸ من
بیشتر از اولی میباشد در اولی ۷, ۱۵ من دیگر پنجم و از دو
۳, ۷۲ من برداشتم در هر دو چه قدر میباشد (۷۴, ۳)
۱۱۰۰ شخصی سه راس اسب بقیمت ۹, ۵۷۱ تومان خرید قیمت اولی و دو
۴, ۳۳۵ تومان و قیمت دومی و سومی ۵, ۴۲۱ تومان بود
قیمت هر یک چه قدر بوده (۴, ۱۵۰ و ۱۵۰ و ۵, ۲۳۶)
۱۱۰۱ عمر پدری ۶, ۴۲ سال بود در وقتی که پسرش ۲, ۱۵ ساله بود
اگر عمر حالپه ان پسر ۷۵, ۲۳ سال باشد عمر ان پدر چه قدر
خواهد بود (۱۵, ۵۱)
۱۱۰۲ تاجری ۲۵, ۹۱۷ من پنبه خرید دفعه اول ۱۴, ۱۲۳ من از ان
و دفعه دوم بقدر مجموع ۵, ۲۲۰ و ۲۱, ۱۷۶ فروخت و دفعه
سپم بقدر اختلاف میان اند و دفعه فروخت چند من دیگر
نزد او باقی مانده (۱۲۳, ۱۳)
۱۱۰۳ طول پیک طاقه قماش از مجموع اعداد ۵, ۲۵۷ و ۲, ۱۳۶ و ۳, ۴۲۵
بقدر اختلاف میان دو عدد ۱۷, ۱۷۲ و ۱۲, ۹۷ و ۳, ۱۲۵
بیشتر میباشد طول ان چه قدر خواهد بود (۸۳, ۱۶۸)
۱۱۰۴ چهار نفر مبلغ ۲۱۷ قران را میان خود تقسیم نمودند حصه
اولی ۳, ۴۵ قران و حصه دومی ۱, ۳۶ قران و حصه سومی
۸, ۲۱ قران بیشتر از حصه اولی و ما بقیه نصیب چهارم شد
بچهاری چه قدر رسیده (۵, ۶۸)

۱۱۰۵ معین کنند دو عددی که عدد کوچک ۱۰۲۹، ۶ میباشد و هرگاه بر عدد کوچک ۷۱، ۸۴، ۲ بیفزاییم و از عدد بزرگ ۱۳۶، ۷ کم نماییم مجموع آنها ۹، ۱۴ میشود عدد بزرگ چه قدر می باشد (۱۳، ۰۸۶)

۱۱۰۶ بزازی ۲۰۰ ذرع قماش دارد اولاً ۷۵، ۸ و ذرع از آن و پس از آن دو برابر اول مکرر، ۵۴ ذرع از آن فروخت چه قدر دیگر برای او باقی مانده (۴۱، ۳۵)

۱۱۰۷ سه نفر قطعه زمینی که مساحتش ۸، ۷۴ جریب بود خریدند حصه اولی ۲۵، ۱۸ جریب و حصه دومی ۵۱۶، ۱۲ جریب پیشتر از اولی شد حصه سومی چه قدر میباشد (۲۵، ۷۸۴)

۱۱۰۸ تاجری سه طاقه قماش خرید قیمت اولی ۱۲، ۵۴ قران و قیمت دومی ۷، ۱۶ قران پیشتر از اولی و قیمت سومی ۵، ۲۰ قران کمتر از دومی بود ۷۵، ۱۴۲ قران آنها را داد چند قران دیگر بر ذمه او باقی است (۳۲، ۵)

۱۱۰۹ تاجری مقدار صابون خرید و آنها را در دو صندوق جای داد و یکی از آنها ۴، ۲۱ من و دیگری ۶، ۳ من پیشتر از اولی جای داد پس از آن ۹، ۱۲ من از اولی فروخت چه قدر از دومی به فروش آمد مجموع باقی هر دو ۳، ۱۹ من شود (۲۸، ۲)

۱۱۱۰ شخصی قدری پنبه را بمبلغ ۶۲، ۵۷ تومان فروخت اگر آنها ۴، ۱۲ تومان کمتر میفروخت هر پنبه ۱۵، ۳۶ تومان نفع میکرد آنها را چند خرید بود (۵۲۱، ۳۷)

۱۱۱۱ سه نفر مقداری قماش فروختند اولی ۵۴,۲۵ ذرع و دومی

۱۳,۵ ذرع کمتر از اولی و سومی مقدار ۲۱,۴ ذرع بیشتر از

هر دو و فروخت هر سه نفر چند ذرع فروختند (۲۱۱,۴)

۱۱۱۲ شخصی ظرف سرکه که در آنها ۷۱ رطل بود خرید هر گاد را و

۲۹۱,۴ رطل و در دومی مقدار ۳۲,۶۵ رطل کمتر از اولی

و مابقی در سومی بود در هر یک از دومی و سومی چه قدر بوده

(۰,۱ و ۲۲۶ و ۵۲ و ۱۹۷)

۱۱۱۳ زارعی آنچه پنبه حاصل نموده بود بمبلغ ۱,۲۶۳,۵ تومان فروخت

و از قیمت آنها خانه که قیمتش باندازه مجموع سه عدد (۳۷,۱۳ و

۵۴,۵۶ و ۰۰۹ و ۱۹۲) کمتر از پنبه ها است خرید قیمت انخانه

چه قدر میباشد (۹۷۷,۱۲۱)

۱۱۱۴ بخاری متعهد شد که سه در را بمبلغ ۱۳۷,۸۴ قران بسازد

مبلغ ۱۷,۸۹ قران از آن را گرفت هر گاه یک در دیگر را

بمبلغ ۵,۶۴ قران بسازد چه قدر دیگر طلب است (۱۱۳,۱۷)

۱۱۱۵ شخصی مبلغ ۱۴۵۰ قران بده داشت مرتباً اول ۲۴۱,۲۵ قران

از آن و مرتبه دوم دو برابر اول بعلاوه ۴,۷۶ قران از آن و مرتبه

سوم مقدار ۷,۱۶۵ قران کمتر از آن دو مرتبه طلب کار کار ساز

نمود چه قدر دیگر بر ذمه او باقی ماند (۱۵,۴)

۱۱۱۶ شخصی قطعه زمینی داشت که مساحتش باندازه مجموع دو عدد

۲۱۷,۸۹ و ۰,۸۵ و ۶۴ کمتر از اختلاف میان آنها است

چند برابر بوده (۱۲۸,۱۷)

۱۱۱۷ شخصه پولی دارد هر گاه ۱۸۷۵ و ۱۸ تومان از انرا بر دارم از مابقی

میتواند تنخواهی را بقیمت ۱۴، ۹۶ تومان بخرد و مبلغ ۳۶، ۲۵

قران بده کار میشود چه قدر پول داشته (۵۳، ۸۹)

۱۱۱۸

سه نفر مبلغ ۳۹ تومان را سپان خود تقسیم نمودند اولی ۴ و ۶

تومان حصته خود را خرج نمود و ۱۴ و ۷ تومان دیگر برای او باقی

ماند و دومی ۳ و ۸ تومان حصته خود را خرج و ۳ و ۶ تومان برای

او باقی ماند و سیم ۲ و ۹ تومان حصته خود را خرج نمود چه قدر

دیگر برای او باقی مانده است (۱، ۹)

۱۱۱۹

بقالی ۷۵، ۳۶ من روغن و ۱۲، ۴۵ من سرکه داشت ۱۵، ۷۸

من دیگر از اولی و ۴، ۲۶ من دیگر از دومی خرید و از هر یک

مقدار ۳، ۷۱ من فروخت چند من از هر یک نزد او باقی مانده است

(۴۳ و ۲۲)

۱۱۲۰

شخصی دو را من اسب فروخت و از قیمت انها یک کاری بقیمت

۵، ۱۸۳ تومان و اسبی که قیمتش مقدار ۸۴، ۹۱ تومان بیشتر

از قیمت کاری بود خرید هر گاه یکی را ۲۹۵ تومان و دیگری را

۳۱۶ تومان فروخت باشد چه قدر دیگر برای او باقی مانده است

(۵۶، ۹۹)

۱۱۲۱

ناجری مقداری شکر را بمبلغ ۵۴۰، ۵ قران فروخت اگر انها را

۵۲، ۲۵ قران بیشتر میفروخت هر اینه نفع او از مجموع ۷۶، ۴ و

۸، ۶۵ باندازه ۷ و ۳۹ قران کس میشد انها را چند خرید بود

(۲۵، ۴۹۱)

۱۱۲۲ ثاجری قطعه زمینی رافرنج و قیمت آن در سه قسط گرفت
در قسط اول ۳۵، ۹۴ تومان و در قسط دوم ۵، ۱۶ تومان بدین
از اول و در قسط سیم مقدار ۲۱، ۲۵ تومان کمتر از مجموع هر دو
گرفت هر گاه قیمت اصلی آن ۴۰۰ تومان بوده آیا چه قدر نفع با ضرر
نموده است (۲۴، ۸۱ تومان ضرر نموده)

۱۱۲۳ چه عددیست که اگر ۴، ۰۶ و ۲۷، ۲۳ و ۸، ۶۵۳ بجلا و مجموع آنها
بر آن بیفزاییم ۶۰ حاصل شود (۴، ۰۷۴)

۱۱۲۴ عمر شخصی ۷۵ و ۱۶ سال و عمر پدرش ۲۵، ۳۲ سالست هر گاه آن
پدر ۳۹ ساله شود پسر چند ساله خواهد بود (۲۳، ۵)

۱۱۲۵ شخصی قدری روغن در سه ظرف جای داد و اولی ۴۷، ۳۸ من و
دوئی بقدر اختلاف میان ۱۸، ۹ و ۳۲، ۵ بدینتر از اولی و
در سیمی باندازه اختلاف اولی و دوئی کمتر از مجموع آنها جای داد
در هر سه ظرف چه قدر جای داده است (۱۵۷، ۷۴)

۱۱۲۶ دو نفر تا جری ۱۱۳ خر و از برنج دارند حصه اولی بقدر مجموع ۱۹، ۰۴
و ۲۸، ۳۱ میباشد و مابقی حصه دوئی است حصه اولی چه
قدر بدینتر از حصه دوئی است (۲۸، ۳۱)

۱۱۲۷ شخصی سه ماه کار نمود در ماه اول ۲۵، ۴۶ تومان و در ماه دوم
۱۷۳، ۸۴ تومان و در ماه سیم ۷، ۰۰۷ تومان حاصل نمود
و از آنها تنخواهی خرید که قیمتش از مجموع محصول ماه اول و دوم
باندازه اختلاف آنها کمتر بود چند تومان دیگر برای او
باقی مانده است (۸۴، ۱۷۳)

- ۱۱۲۸ مپوه فروشی ۶۳ من کلابی رادر چهار زنبیل جای داد
بقسمی که در اولی و دومی و سیمی ۶۵، ۵۰ من و در اولی و دومی
و چهارمی ۷۵، ۴۵ من و در دومی و سیمی و چهارمی ۶۷، ۴۷
من جای داد در هر زنبیل چه قدر جای داده
(۱۵، ۱۱ و ۱۷، ۲۵ و ۱۲، ۳۵)
- ۱۱۲۹ شخصی ۱۹۷ تومان بدو دارد و در مقابل قدری پنبه قیمت
۷۶۸، ۲۵ تومان واسبی و شتری دارد که قیمت انها باندازه
اختلاف این دو عدد ۴۹ و ۸۹ و ۱ و ۵۲۷ کمتر از قیمت پنبه ها
میباشد هرگاه انها را بعوض بد خود بدهد چه قدر از برای
او باقی میماند
(۲۷۲، ۵)
- ۱۱۳۰ شخصی سه قطعه زمین خرید مساحت اولی ۱۲، ۶۷ جریب و
مساحت دومی مقدار ۰، ۱ و ۱۳ جریب بیشتر از اولی و مساحت
سیمی مقدار ۵، ۱۴ جریب کمتر از دو برابر اولی بود مساحت
هر یک از دومی و سیمی چه قدر بوده (۲۵، ۶۸ و ۸۴ و ۱۰)
- ۱۱۳۱ شخصی سه روز کار نمود در روز اول ۴۵۵، ۱۲۳ قران و در روز
دوم ۸۲، ۸۰۴ قران کمتر از روز اول و روز سیم بقدر مجموع
روز اول و دوم مگر ۴۵، ۳۷ قران حاصل نمود روز سیم
چه قدر حاصل نموده
(۱۲۶ و ۶۵۶)
- ۱۱۳۲ جولائی قدری پنبه بمبلغ ۵، ۶۳ قران و قدری ابریشم بمبلغ
۸۹، ۷۲ قران خرید و پارچه در عوض بفروشنده داد که قیمتش
۱۹ و ۳۷ قران کمتر از آنچه خریده است بود قیمت ان پارچه چه قدر

بوده

(۱۱۶، ۰۳)

۱۱۳۳ شخصی خانه را بقیمت ۱۵، ۷۲ تومان فروخت و از آن قیمت یک

کاری بمبلغ ۸۳، ۴۷ تومان و دو کاو که قیمت اولی ۶۲ و ۳۱

تومان و قیمت دومی ۱۹ و ۱۶ تومان بدینش از قیمت اولی بود خرید

چند تومان دیگر برای او باقی مانده است (۵۴۴، ۸۹)

۱۱۳۴ زاری ۴۱۴ و ۷ خزار کندم را در چهار ظرف جای داد در ظرف

اولی ۲۰۵ و ۱ خزار و در ظرف دومی ۸ و ۴ خزار بدینش

از اولی و در ظرف سیمی ۷ و ۰ خزار کت از اولی و دومی جا

داد و در چهارمی مابقی معین کنند در چهارمی چه قدر جا

داده

(۲ و ۵۷۴)

۱۱۳۵ بزازی یک طاقه ماهوثر بمبلغ ۸۶ و ۸۱ تومان و یک طاقه ابریشمی

۱۰ و ۱۰ تومان کمتر از طاقه ماهوثر فروخت و در اولی ۷۲ و ۱۰

تومان نفع و در دومی ۴ و ۳ تومان ضرر نمود قیمت هر دو آنها

چه قدر بود

(۱۴۵، ۸)

۱۱۳۶ شخصی قطعه زمینی را بمبلغ ۲۵ و ۲۸۳ تومان و خانه را بقیمتی

که ۴ و ۶۲۱ تومان بدینش از قیمت زمین بود خرید و مبلغ

۰ و ۷۵ و ۴۳ تومان مخارج آنها نمود پس از آن آنها را فروخت

و ۱۰۵ و ۵۹ تومان ضرر نمود آنها را بچه قیمت خرید

(۱۱۷۱، ۸۷)

۱۱۳۷ بنائی منعقد شد که ۱۵ و ۴ ذرع مکعب بسازد در هفته اول

۱۴۵ و ۷۶ ذرع مکعب و در هفته دوم دو برابر هفته اول

مکر ۱۰۶ و ۱۳ ذرع مکعب و در هفت سیم ۴۰۵ و ۲۱۷ ذرع مکعب

درست نمود چه قدر دیگر باید بنساز (۲۲ و ۴۷)

۱۱۳۸ شخصی ۴ و ۸۹۵ جریب دارد او را ۱۳ و ۲۴۶ جریب انرا و ثانیاً

۸۴ و ۶۵ جریب بیشتر از اول و ثانیاً اکثر از آن دو مرتبه باندازه

اختلاف میان آنها فروخت چه قدر دیگر برای و باقی ماند ^{ست} (۱۷ و ۹۱)

۱۱۳۹ ثابری ۳۹۰ رطل شمع در ۴ صندوق جای دارد بقسمی که در اول

۶ و ۷۱ رطل و در دومی بیشتر از اول بقدر مجموع دو عدد

۳ و ۸۹ و ۷ و ۳۵ مکر اختلاف میان آنها جای داد و در سیمی

۲ و ۱۱۶ رطل و در چهارمی مابقی را جای داد در چهارمی چه

قدر نموده (۲ و ۴۵)

۱۱۴۰ حوضی دو دهن شهر و یک زبرکش دارد او را دقیقه ۱۹ و ۸ من

و دومی دقیقه بقدر اختلاف میان دو عدد ۵ و ۹۱ و ۱ و ۴۲

کمتر از ۳ و ۷۱ من آب در آن میریزد و زبرکش دقیقه ۳۲ من

آب از آن بیرون مینماید هر گاه هر سه را با هم باز نمایند بعد از

یکدقیقه چه قدر آب در آن باقی مینماید (۷ و ۱۶)

۱۱۴۱ اختلاف میان مجموع اعداد ۰۱ و ۳۹ و ۲۰۵ و ۴۶ و ۹۸ و ۷ و

مجموع دو عدد ۴۸ و ۲۱ و ۷ و ۶۲ چه قدر میباشد (۱۵ و ۹)

۱۱۴۲ از شخصی پرسیدند که چه قدر پول دارد گفت اگر ۴ و ۷ قران

بیشتر از آنچه که دارم حاصل کنم از مجموع آنها میتوانم مبلغ ۴۶

قران کنم و باندازه ۰۳ و ۲۷ قران بیشتر از قیمت کنم میتوانم

برنج بخرم و باندازه ۷۵ و ۱۳ قران کمتر از قیمت کنم ^{ببرایم باقی}

(۲۰۱)

ی ماند چه قدر پول داشته

(۱۴۵، ۳۷)

۱۱۴۳ مساحت قطعه زمینی ۷۵ و ۰۸ جریب مکشرازی ۷ و ۲۱۶ جریب است

۸۹ و ۲۴ جریب ازان فروخته شد چه قدر دیگر باقی ماند است

(۵۲ و ۳۸)

۱۱۴۴ مسافری روز اول ۲۷، ۱۲۲ مایل و روز دوم ۳۲ و ۵۳ مایل

و روز سیم ۱ و ۹۲۴ مایل راه رفت روز دوم و سیم چه قدر

بیشتر از روز اول راه رفت

(۲۱ و ۱۲۴)

۱۱۴۵ هرگاه مسافت میان نجف تا کاظمین ۲۵ و ۲۹ فرسخ و مسافت میان

نجف تا سامره ۶ و ۴۹ فرسخ و مسافت میان کربلا تا سامره

۳۶ و ۹۵ فرسخ بوده باشد مسافت میان کربلا تا کاظمین چه قدر

(۱۶ و ۵۰)

خواهد بود

۱۱۴۶ موه فروشی ۱۲ و ۱ من انکور دارد و ۵ و ۱ من دیگر خرید پس

از آن دو برابر آنچه را که خرید بود مکرد و برابر آنچه را که در اول

داشت فروخت و پس از آن ۹ و ۱۵ من دیگر را فروخت چند من

(۱۳ و ۹۵)

برای او باقی مانده است

۱۱۴۷ چه عدد پس که ۰۸ و ۸۲ ازان بر داریم پس ازان همان قدری

که ازان بر داشته بعد او ۹ و ۸ بران بنفرا ایم ۲۴ حاصل شود

(۱۵ و ۱)

۱۱۴۸ چه عدد هست که اگر ۱۷ و ۵۶ ازان بر داریم پس ازان بقدر

آنچه که بر داشته ایم مگر ۴ و ۲۱ بر باقی مانده بنفرا ایم ۳۵

(۶۴)

حاصل شود

- ۱۱۴۹ چه عدد هست که اگر ۱۴، ۱۸، ۲۰، ۱۶ و ۳۶ و ۹ بر آن بپذیرایم
 ۷ و ۴۲ حاصل شود (۷ و ۸)
- ۱۱۵۰ چه عدد هست که اگر ۵۷، ۲۸، ۷ و ۱۶ بعدا و ه دو برابر اولی
 مگرد و برابر دومی بر آن بپذیرایم ۷ و ۶ حاصل شود (۷ و ۹)

(مَسَائِلُ ضَرْبِ كَسْرٍ اَعْتَمَدٌ)

- ۱۱۵۱ قیمت ۷۵ و ۰ من شکر چه قدر میباشد در صورتیکه قیمت
 یکمن آن ۳ و ۰ تومان باشد (۲۲۵ و ۰)
- ۱۱۵۲ دهن شیری ساعتی ۴ و ۰ حوضی را پر میکند در ۲۵ و ۰ ساعت
 چه قدر آنرا پر خواهد نمود (۱ و ۰)
- ۱۱۵۳ مسافری ساعتی ۳ مایل راه میرود در ۶ و ۰ ساعت چه قدر
 راه میرود (۱ و ۸) روزی
- ۱۱۵۴ بنائی در ۱۵ روز چه قدر کار میکند در صورتیکه ۹۵ و ۰
 ذرع دیواری میسازد (۲۵ و ۱۴)
- ۱۱۵۵ قیمت ۸۷ و ۰ جریب زمینی چه قدر است در صورتیکه قیمت
 هر جریبی از آن ۶۰ تومان میباشد (۲ و ۵۲)
- ۱۱۵۶ شخصی ۱۴۰ و ۰ از مبلغ ۲۱۰ تومان حاصل نمود چه قدر
 حاصل نموده (۱۹ و ۱۵) دست
- ۱۱۵۷ مزد عمده روزی ۱۵ و ۰ تومان است مزد شش روز او چه قدر
 (۹ و ۰)

۱۱۵۸ مواجب شخصی در ماه ۵، ۱۴ تومانست مواجب سالانه وچه

(۱۷۴)

قدر میباشد

۱۱۵۹ هر مپله ۲۰۰۰ ذرع است ۹۳، ۰ مپل چند ذرع خواهد

(۱۸۶۰)

بود

۱۱۶۰ بکن سرکه دره شیشه جای مپکرد چند شیشه از برای ۷۵، ۵

(۲۱، ۷۵)

من لازم میباشد

۱۱۶۱ ۲۵، ۰ روز چند ساعت خواهد بود (روز ۲۴ ساعت) (۶)

۱۱۶۲ ۳، ۰۸ خروا چند من خواهد بود هرگاه خروا ۱۰ من بوده

(۳۰، ۸)

باشد

۱۱۶۳ زرگری روزی ۵، ۱۶ قران مزد دارد مزد یکماه وی چه قدر

(۴۹۵)

میشود

(۴۲۹)

۱۱۶۴ ۷، ۱۵ ساعت چند دقیقه خواهد شد

۱۱۶۵ مزد عمل روزی ۱۶، ۳ قرانست در ۷۵، ۶ روز چه قدر

(۲۱، ۳۳)

مزد حاصل مینماید

۱۱۶۶ هرگاه جریب ۷۵، ۶ ذرع مربع باشد ۱۴، ۰۸ جریب چند ذرع

(۹۵۰۴)

خواهد بود

۱۱۶۷ مقدار ۲۴، ۰ از ۶۵، ۰ تومان چه قدر خواهد شد (۱۵۶، ۰)

۱۱۶۸ سی نفر عمل کار پرادر ۱۴، ۶ هفته درست میکنند بکنفرد

(۱۸۴، ۲)

چند هفته همان کار را درست خواهد نمود

۱۱۶۹ هرگاه قیمت بگریب زمین ۱۴۹، ۰ و ۶۰ تومان باشد قیمت ۳۹، ۲۷

(۰۵۱۲۳، ۰۳۶۲)

گریب چه قدر میشود

۱۱۷۰ جریب غیر رسمی ۱۰۰ ذرع است ۷, ۴۹ جریب غیر رسمی
چند ذرع خواهد شد (۴۹۷۰۰)

۱۱۷۱ قیمت ۲۵, ۱۳ ذرع هر چند قران میشود در صورتیکه
قیمت بگذران ۵۸ و ۴ فرانک بوده باشد (۶۰, ۶۱۵)

۱۱۷۲ چند ذرع مکعب هوا برای سوزاندن ۱۵, ۲۴ کلوگرم هم
لازم است در صورتیکه ^{هر} کلوگرم ۶ ذرع مکعب لازم داشته
باشد (۱, ۱۴۱)

۱۱۷۳ سرعت صدا در فتره هژتانپ ۲, ۲۶ کلو متر میباشد سرعت
ان در ۰, ۵ و ۱۶ ثانیه چه قدر خواهد بود (۳۶, ۲۷۳)

۱۱۷۴ چند درجه حرارت ۱۵, ۱۴۷ کلوگرم نفت حاصل میشود در صورتیکه
از هر کلوگرم ۱۰۰۰ درجه حاصل میشود (۴۷, ۱۵۰)

۱۱۷۵ مخارج روزانه چند نفره ۳, ۱ و ۳ تومان میشود در ۲۵, ۲۶ روز
چه قدر خرج خواهند نمود (۱, ۴۰۶۲۵)

۱۱۷۶ هرگاه قیمت یک خروار پنبه ۷۶ و ۳۱ تومان باشد قیمت
۰, ۱۵۹ خروار چه قدر خواهد شد (۲۷, ۲۸۱۱۴)

۱۱۷۷ چه عدد پست که ۴, ۳۲ مرتبه از ۱۵۷, ۹ بزرگتر میباشد
(۲۹۷, ۲۳۶۲۳)

۱۱۷۸ شخصی ۸۳, ۱۰ از مبلغ ۴, ۹ تومان حاصل نمود چه قدر ^{اصل} حاصل
نموده (۸۰۰, ۱۲)

۱۱۷۹ بده کاری ۴, ۱۰ از ۸۷, ۰ بده خود را پرداخت هرگاه بده او
۳۴۰ تومان بوده چه قدر با آن اداء نموده (۱۱۸, ۳۲)

(۲۰۵)

- ۱۱۸۰ دو نفر ۶، ۳۵ جریب زمینی را خریدند هرگاه حصه او ۲
۷، ۱۰ ان بوده حصه او چند جریب بوده است (۲۴، ۹۲)
- ۱۱۸۱ ۷۴، ۴۶ فرانک چند قران میشود در صورتیکه فرانک
۲، ۲ قران باشد (۱۰۲، ۸۲۸)
- ۱۱۸۲ هرگاه وزن یک هکتو لتر ذغال ۸۰ کلوگرم باشد وزن
۶۲۸ و ۱۷ هکتو لتر آن چه قدر میشود (۱۴۱، ۲۴)
- ۱۱۸۳ شخصی ۲، ۳۹ تومان داشت ۴، ۱۰ از ۷، ۱۰ و ۲۵، ۱۰ آنرا خرج
نموده چه قدر آنرا خرج کرده (۲، ۷۴۴)
- ۱۱۸۴ قطار ساعتی ۳۸، ۲۹ میل راه می پیماید در ۴، ۶ ساعت
چه قدر راه می رود (۱۸۹، ۵۰۱)
- ۱۱۸۵ هرگاه قیمت یک جریب از زمین ۴۸، ۶۳ تومان باشد از
برای خریدن ۷۳۵، ۱۲ جریب چه قدر پول لازم است
(۸۰۸، ۴۱۷۸)
- ۱۱۸۶ ناجری ۳ طافه قماش که طول هر یک ۲۵، ۳۸ ذرع بود از
قرار ذرعی ۴۸، ۷ قران خرید قیمت همه آنها چه قدر شده
(۱۵، ۸۳۳)
- ۱۱۸۷ ۵، ۲۷ من چند کلوگرم میشود در صورتیکه هر منی ۲، ۹۵
کلوگرم باشد (۸۱، ۱۲۵)
- ۱۱۸۸ ناجری ۱۳ ظرف روغن که در هر یک ۱۸، ۳۷ رطل بود از
قرار هر رطلی ۲۵، ۶ قران خرید چند قران بقیمت آنها داده
(۳۰۲۰، ۸۷۵)

۱۱۸۹ ۳۱ نفر عمل مدت ۷۵ و ۶ روز در یک کشتی مزدور شدند

هر کار مزد عمل روزی ۲۵، ۶ قران بوده بطمه آنها چند قران

رسیده (۱۲۵ و ۱۶۰۳)

۱۱۹۰ کارگری روزی ۷۲، کارپراد درست میکنند و دیگری

روزی ۴۰، اولی تمام میکنند دومی روزی چه قدر از آن

کار را میکنند (۰ و ۳۸۸)

۱۱۹۱ عمل ۳، ۰ از ۷ و ۰، پنجه را که عمل دیگری درست میکنند انجا

داد هر گاه کار اولی ۶، ۰ از ۵ و ۱، ۸ ذرع بوده باشد کار اولی

چه قدر میباشد

(۱۱ و ۸۷۹۱)

۱۱۹۲ شخصی ۲ و ۱۹ تومان داشت ۴۵ و ۰ از ۷۸ و ۰ تومان از آن خرج

نمود چه قدر آنرا خرج نموده (۶ و ۷۳۹۲)

۱۱۹۳ دو نفر مبلغ ۴۰ و ۳۱ تومان را میان خود تقسیم نمودند

بقسمی که با اولی ۵ و ۰، آن پول رسید چه قدر باور رسیده

(۲۴ و ۹۶)

۱۱۹۴ شخصی ۵ و ۰ از ۸ و ۰، ۴۰ ذرع خرید و دیگری ۱ و ۰، ۴۰

اولی خریدار نمود دومی چند ذرع خرید (۲۱ و ۰۵۲۸)

۱۱۹۵ دهن شیری حوضی را در ۵ و ۲۷ دهنه پر نمود هر گاه هر دهنه

۳ و ۳ من آب در آن ریخته کنجا پیش آنحوض چه قدر بوده

(۱۱۸۸)

۱۱۹۶ از هر یکلو گرم غازی ۱۲۰۰۰ درجه حرارت حادث میشود

از ۹۶۲ و ۱۳ کلوگرم از آن چه قدر حرارت پیدا خواهد شد

(۱۶۷۵۴۴)

۱۱۹۷ هرگاه شلینے ۱۵، ۲ قران باشد قیمت ۲، ۵۶ شلن چه قدر

(۱۶۰، ۱۷)

خواهد شد

۱۱۹۸ سه نفر سود تجاری را میان خود تقسیم نمودند حصه اولی ۵۰ و

از ۱۰۰ حصه دومی که باندازه ۷۶ و ۰ حصه سومی شده بود کردید

هرگاه حصه سومی ۱۰ تومان بوده باولی چند تومان رسیده

(۲۴، ۳۲)

۱۱۹۹ چه عدد است که ۳۶۱ و ۷۲ ضرب از ۹۰۷۵ و ۴ بزرگتر بوده

(۳۵۵، ۱۱۱۶۰۷۵)

باشد

۱۲۰۰ شخصی ۱۲۵ و ۳۸ خروار کندم از قرار خرواری ۴ و ۱۵ قران

خرید چند قران بقیمت آنها داده است (۴۲۵۸، ۱۲۵)

۱۲۰۱ بنای منعهد شد که ۱۵ و ۱۴۴ ذرع مکتب بسازند هرگاه ۰ و

از ۷۵ و ۰ از ۶ و ۰ درست نموده باشد چند ذرع افراد درست

(۲۳۱، ۰۶۶)

نموده است

۱۲۰۲ ۴۲ نفر عمل در کارخانه قماش بافی ۷۵ و ۲۸ روز مشغول کار

شدند هرگاه هر یک روزی ۳۴ و ۶ ذرع بافته باشند چند

(۷۶۵۵، ۵۵)

ذرع در آمدت بافته اند

۱۲۰۳ سرعت صدا در آب کوارا هر ثانیه ۴۳۵ و ۱ کلو متر میباشد

در ۱۵ دقیقه چه مسافتی را خواهد پیمود (۱۳۳۰، ۲۴۵)

۱۲۰۴ ۲۶ و ۷ روپیه چند قران میشود در صورتیکه روپیه ۷ و ۲

(۳۹۲ و ۱۰۰)

قران بوده باشد

۱۲۰۵ طول پارچه سنکی ۲، ۸ ذرع و عرضش ۲۵، ۶ ذرع و بلندیش

۷۳، ۵ ذرع است حجم آن چه قدر میباشد (۶۶۲۵ و ۲۹۳)

۱۲۰۶ وزن هر ذری از سپهر آهنی تلکراف یک هکتوگرام است

۳، ۲۴۸ کلو متران چه قدر خواهد شد (۳۲۴۸۰۰ گرام)

۱۲۰۷ قطاری دارای ۱۳ عراده کاری در هر یک ۲۵، ۶۸ خروار

پنبه هست و قیمت هر خرواری ۴، ۳۶ تومانست قیمت همه

پنبه های در آن قطار چه قدر است (۳۲۲۹۵ و ۹)

۱۲۰۸ تاجری ۶، ۱۴ طافه ماهوت که در هر یک ۳۷، ۵ ذرع داشت

خرید از قرار ذری ۲۸ و ۷ قران چند قران بقیمت انها داده است

(۷۶۶۵۶ و ۵۷۰)

۱۲۰۹ زمینی که دارای ۶۲، ۳۷ جریب بود از قرار جریبی غو. از

مبلغ ۴۵ و ۶۹ تومان فروخته شد قیمت فروش آن چه قدر

بوده (۶۲۵۴ و ۱۵۶۷)

۱۲۱۰ چند نفر عمده قطعه زمینی که طولش ۶، ۸۲ ذرع و عرضش

۷۵، ۱ ذرع و عمقش ۹۲، ۱ ذرع است حفر نمودند چند

(۵۳۶ و ۲۷۷)

ذرع مکتب حفر نموده اند

مسائل جمع و تقریبی و ضرب کعبه ایها

۱۲۱۱ شخصی ۲۳ و ۱۰ از مبلغ ۴۸۰ تومان و پس از آن ۱۰۰ از مبلغ

حاصل نمود چه قدر حاصل نموده ۳۹۸,۴

۱۲۱۲ شخصی ماهی ۱۲,۵ تومان مواجب دارد هر ماهی ۱۰,۷۵ تومان
خرج و مابقی را اندوخته می کند بعد از ۲,۶ ماه چه قدر پس
انداز مینماید (۱۰۹۳,۷۵)

۱۲۱۳ شخصی ۲۳,۴۵ خروار پنبه از قرار خرواری ۳,۸ تومان
خرید و ۳,۸۲۹ تومان آنرا پرداخت چه قدر دیگر بر ذمه
او باقیست (۱۵,۱۵)

۱۲۱۴ شخصی ۹,۲۵ خروار کندم از قرار خرواری ۴,۳۳ قران
فروخت و ۱۷۳,۷۵ قران ضرر نمود آنها را چند قران
خرید بود (۱۳۹۸,۲۵)

۱۲۱۵ شخصی ۱۲,۷۵ خروار کندم را بمبلغ ۲۱۰,۸ قران فروخت
و از هر خرواری ۱۳,۶ قران نفع نمود قیمت خرید آنها چه قدر
بود (۱۹۳۴,۶)

۱۲۱۶ تاجری ۲۵,۴ خروار لوبیا از قرار مینی ۱,۳۵ قران خرید
و آنها را مینی ^{از قرار} ۱,۵۵ قران فروخت در این معامله چه قدر نفع
نموده (۵۰,۸)

۱۲۱۷ شخصی ۳۲ قران داشت لباسی را بقیمت ۵ و ۱۳۵ قران و
عبائی به نصف قیمت لباس و بعضی لباس دیگر به نصف
قیمت عبا خرید چند قران دیگر برای او باقی مانده است
(۸۲ و ۸۷۵)

۱۲۱۸ تاجری ۴۶,۸۵ خروار پنبه از قرار خرواری ۳,۲,۴ تومان

خرید و ۲۵ و ۱۱ تومان مخارج آنها نمود پس از آن آنها را بقیه
 ۱۹۵۰ تومان فروخت با چه قدر نفع با ضرر نموده (۸۱ و ۴۲۰ نفع)

۱۲۱۹ زمین مستطیل طولش ۱۲۶ ذرع و عرضش ۸۷،۷۵ ذرع است
 محیط آن زمین چند ذرع میباشد (۷، ۴۲)

۱۲۲۰ عمده روزی ۳،۲۵ ذرع دیواری را درست میکنند و دیگر
 روزی ۲،۴۸ ذرع بیشتر از اوّلی و سیم روزی باندازه
 اوّلی و دوّمی مگر ۲۴،۲۴ ذرع درست مینماید هر سه نفر در
 ۵، ۶ روز چه قدر درست مینماید (۱۸، ۸۹)

۱۲۲۱ حوضی دو دهن شهر دارد اوّلی ساعتی ۱۲، ۱۰ ازان را پر میکنند
 و دوّمی ساعتی ۳، ۰ کتر از آنرا پر مینماید هر گاه هر دو را
 در ۲، ۴ ساعت پر نمایند چه قدر آنرا پر خواهند نمود (۱۸۲، ۰)

۱۲۲۲ ناجری دو قطعه زمین خرید مساحت اوّلی ۸۷، ۲۵ جریب و
 مساحت دوّمی ۱۸، ۳۶ جریب کتر از اوّلی بود و ۴۶، ۵ تومان
 بقیه هر جریب داد قیمت آن دو قطعه چه قدر شد (۵۲، ۵۱۳۵)

۱۲۲۳ شخصی تنخواه را بقیه ۱۵۳ تومان خرید و بفروشدند ۸۷، ۱۸
 تومان و ۷۵، ۹۳ قران و ۲۵، ۱۲۹ فرانک داد هر گاه بقیه
 فرانک ۲، ۲۲ قران باشد چند قران دیگر باید بفروشدند
 بدهد (۵۱۵، ۲۷۷)

۱۲۲۴ دو نفر دانای دو قطعه زمین هستند مساحت زمین
 اوّلی ۲۴، ۶ جریب و مساحت زمین دوّمی ۹ برابر اوّلی
 مگر ۵۱، ۹۴ جریب است مساحت هر دو چه قدر میباشد

(۱۸۷۰۶)

۱۲۲۵ صنعتگری روزی ۲۷،۵ قران دخل و ۷۵،۱۹ قران خرج
میکند در مدت ۲۸ روز چه قدر اندوخته ^{میکند} در صورتیکه

۲۱،۶ روز کار نموده باشد (۴۱)

۱۲۲۶ مزد کارگری روزی ۱۲،۲۵ قران و مزد پدرش ۵،۶ قران

بیشتر از او میباشد هرگاه پدر ۷۵،۷ روز و پسرش دو

برابر او مگر ۳،۲۵ روز کار نموده باشد ان پسر چه قدر

بیشتر اجرت حاصل نموده است (۷۵، ۴)

۱۲۲۷ شخصی مبلغی پول داشت ۲۷،۶ قران انرا خرج نمود و دید

که باقی مانده نزد او ۲۵،۵ برابر آنچه که خرج نموده میباشد

پول وی چه قدر بوده (۱۷۲، ۷۵)

۱۲۲۸ ۷۸ نفر عمل در یک کارخانه ۵،۱۵ روز مشغول کار شدند

در روزی هر یک ۴،۴ ذرع کار نمودند پس از آن ۷۵،۸

روز دیگر هر یک روزی ۸،۵، اذرع بیشتر از دفعه

اول کار نمودند در تمام این روزها چه قدر کار نموده اند

(۹۹۶۳، ۵۲۵)

۱۲۲۹ فضا ۴ کو سفند خریدند آنها را بمبلغ ۱۶،۸۲ تومان بعد

از مدت ۱۸ روز فروخت و ۳،۱۰۶ قران نفع نمود هرگاه

روزی ۷۵،۴ قران مخارج آنها کرده باشد آنها را چند

خریده است (۶۲۹، ۸)

۱۲۳۰ ۲۶ نفر عمل در کارخانه مدت ۲۵،۱۲ روز کار نمودند چند

قران مزد بطمه انها داده اند در صورتیکه مزد ۱ نفر انها
روزی هریک ۲,۷۵ قران و ما بقی هریک روزی ۴,۷۵
قران بوده است
(۳۲۲۰)

۱۲۳۱ شخصی دقغه ۵۷,۲۸ ذرع و د بگری ۱۹,۸۴ ذرع در
۱۰ دقغه می پمپا بند اولی در ۴۵,۴۱ دقغه چند
بیشتر از دو می خواهد پیچود
(۱۵۳,۶۱۱)

۱۲۳۲ شخصی ۳ قطعه زمین را فروخت هر گاه ثلث قیمت مساوی
به ۲۶,۸۵ تومان که قیمت دو می است بوده و قیمت
سه می دو برابر قیمت اولی بوده باشد بچه قیمت هر سه را
فروخته است
(۱۵۲,۶)

۱۲۳۳ دو قطعه زمین را خریدیم مساحت اولی ۳۲,۸ جریب و
مساحت دو می باندازه اختلاف میان ۲,۶ و ۱۷,۹ مکر از
اولی بود هر گاه قیمت هر جریب از انها ۹,۸۴ تومان باشد
انها را چند خریده ایم
(۳۰۵۹,۶۷۳)

۱۲۳۴ چهار نفر قطعه زمینی را میان خود تقسیم نمودند با اولی
۴۷۲,۶ ذرع و بدو می دو برابر اولی مکر ۵۴,۵۲ ذرع
و بسوی دو برابر دو می بعلاوه ۱۲,۵ ذرع و بچهار بقدر
اولی سوئی مکر ۲۸,۱۹۵ ذرع رسید مساحت تمام انقطعه
زمین چه قدر بوده
(۳۷۱۳,۲۱)

۱۲۳۵ مبلغی را میان ۳ دختر و هفت پسر تقسیم نمودیم حصه
هر دختری ۴,۲ و ۳۵ تومان و حصه هر پسری دو برابر حصه

هر دختری شده آنها چند تومان رسیده (۶۰۲ و ۱۴)
 ۱۲۳۶ مزد عمده روزی ۴۳، ۵ قران و مزد دیگری روزی ۷۶ و ۲ قران
 مکنز از اولی و مزد سپتی بقدر اولی و دوئی مکره، ۴ قرانست
 مزد هر سه نفر در ۷۵ و ۷ روز چه قدر میشود (۸۷ و ۵۷۵)
 ۱۲۳۷ شخصی ۷۲ قران پول داشت ۵ و ۳ رطل قهوه از قرار رطلی
 ۷۵ و ۴ قران و ۴ و ۵ من شکر از قرار منی ۲۱ و ۱ قران و ۷۵ و ۸ من
 گوشت منی ۳ و ۵ قران خرید چند قران دیگر نزد او باقی است

(۱۳ و ۴۱)

۱۲۳۸ شخصی ۴ قوطی نفت که در هر یکی ۱۹ و ۴ من بود از قرار منی ۲۰۷
 قران خرید و ۳ و ۳ قران خرج آنها نمود آنها را چند نفر و
 تا ۵۶ و ۲۸ قران نفع نماید (۱۰۴ و ۷۱)

۱۲۳۹ عمده ۲۵ و ۹ روز و دیگری ۵ و ۶ روز بیشتر از اولی کار نموده
 هر گاه مزد روزانه اولی ۷۵ و ۱۵ قران و مزد دوئی ۵ و ۴ قران
 مکنز از اولی بوده دوئی چه قدر بیشتر از اولی حاصل نموده

(۳۱ و ۵)

۱۲۴۰ شخصی از پولی که داشت اولاً ۵ و ۱۴ قران خرج نمود پس از آن
 باندازه ۲۵ و ۸ قران بیشتر از اول و پس از آن بقدر ۸ برابر اول
 مکره برابر دفعه دوم صرف نمود هر گاه پول او ۱۰۰ قران
 بوده چه قدر دیگر برای او باقی ماند (۱۵)

۱۲۴۱ شخصی ۲۵ و ۴۵ دسته طبق از قرار هر دسته ۱۴ و ۳
 تومان خرید و ۷۵ و ۲ تومان مخارج آنها نمود و ۵ و ۱ دسته

انهارا برای خود برداشت و باقی را از قرا و طبیبی ۳۸، و قوت
فروخت چه قدر نفع نموده در صورتیکه هر دسند ۱۲ دان
بوده (۵۴ و ۸۴۵)

۱۲۴۲ شخصی ۵ خروار کندم خرید و پول انهارا پرداخت و نزد او
مبلغی باقی ماند که مستاپست بسه برابر آنچه را که قیمت کندم
داده مگر ۱۹۳ و ۴ تومان چند تومان داشته در صورتیکه
قیمت هر خرواری ۱۶ و ۵ تومان بوده (۳۶ و ۴)

۱۲۴۳ زارعی ۱۲ و ۴ جریب زمین اجاره نمود و انهارا کندم کاشت
از هر جریبی ۲۵ و ۶ خروار کندم برای وی حاصل کردید
انهارا خرواری ۱۵ و ۱ قران فروخت از این مبلغ ۵ و ۱
قران مال آلا جاره هر جریبی داد و از برای هر جریب هم
۹ و ۱ قران خرج نموده بود ایاچه قدر منفعت نموده
(۴ و ۱۰۳۱۰)

۱۲۴۴ شخصی زمینی که طولش ۱۴ و ۸۲ ذرع و عرضش ۷ و ۰ طولش بود
خرید محیط آن زمین چه قدر بوده (۵ و ۳۱۸)

۱۲۴۵ ناجری ۱۲ و ۵ خروار قهوه از قرا خرواری ۷ و ۳۱ تومان خرید
و خرواری ۵ و ۹ تومان فروخت از روی همه انها چه قدر
نفع نموده (۲۲ و ۲۵)

۱۲۴۶ قیمت پکن روغن ۵ و ۹ قران و قیمت ۲ من نفت ۲۵ و ۶ قران
اختلاف میان قیمت هر خرواری از انها چه قدر است
(۵ و ۶۳۷)

۱۲۴۷ بقای قدری سرکه در سه ظرف جای داد در ظرف اولی
دو برابر ظرف سپتی و در دومی سه برابر اولی و سپتی
جای داده هر گاه در سپتی ۵ و ۸ اسهرا جای داده در همه آنها
چه قدر کرده (۲۲۲)

۱۲۴۸ مردی ماهی ۲۵ و ۱۳ لیره مواجب دارد و دیگری سالی
۸ و ۱۲ لیره بعد از مدت ۷۵ و ۴ سال اولی چه قدر بیشتر
از دومی حاصل خواهد نمود (۱۶۲، ۴۵)

۱۲۴۹ شخصی دو قطعه زمین که مساحت یکی از آنها ۴ و ۷۸ جریب
و مساحت دیگری باندازه مجموع ۱۸، ۶ و ۹۴ و ۵ و ۵۷ و ۳
کثیر از اولیست فروخت هر گاه دومی را جریبی ۷۰ و ۷ تومان
و اولی را جریبی ۱۵ و ۰ قیمت هر جریبی از دومی فروخته
باشد همه آنها را بچند تومان فروخته (۹۱۳۲ و ۱۱)

۱۲۵۰ تاجری ۱۵ قوطی روغن از قرار رطلی ۲۵، ۵ قران و ۱۸ قوطی
نفت از قرار رطلی ۱۵، ۱ قران و ۱۳ قوطی عسل از قرار رطلی
۸ و ۲ قران خرید قیمت همه آنها چه قدر شده در صورتیکه
وزن هر قوطی از اولی ۲۵ و ۳۹ رطل و دومی هر قوطی
۴ و ۳۷ رطل و سوئی هر قوطی ۷ و ۳۵ رطل بوده است و
وزن هر قوطی خالص ۷۵ و ۲ رطل بوده (۴۷۸۹ و ۴۱)

۱۲۵۱ سه نفر عله ۲۵ و ۸ روز کار نمودند هر گاه روزانه مزد اولی
۴، ۱ قران و مزد روزانه دومی بقدر ۱۷ و ۱ قران کثیر از
اولی و مزد روزانه سپتی دو برابر اولی مگر دو برابر دومی

(۸۴ و ۰۶۷۵)

بوده بطه آنها چند قران رسیده

۱۲۵۲ ۵۷ نفر مرد و ۱۸ بچه مدت ۵ و ۱۲ روز مشغول کار شدند
هر گاه مزد روزانه هر بچه ۹، ۱ قران و مزد روزانه هر مرد
چهار برابر مزد هر بچه مگر ۵، ۱ قران بوده همه آنها چه قدر
مزد حاصل نموده اند
(۵۰۲۳ و ۱۲۵)

۱۲۵۳ تاجری ۷، ۱۸ خروار قهوه از قرار خرواری ۴، ۱ تومان و
ع قوطی روغن از قرار هر قوطی ۵، ۱۹ تومان فروخت و از
قیمت همه آنها در واسط از قرار هر اسبی ۴، ۳ تومان، ۳ خروا
کندم از قرار خرواری ۴، ۱ تومان خرید چند تومان برای او
باقی مانده
(۹۷ و ۷۳)

۱۲۵۴ شخصی قطعه زمین مستطیلی را که عرضش ۶۵ و ۳ ذرع و
طولش ۸ برابر عرضش بود فروخت بحیط ان زمین چند ذرع
بوده
(۶۵ و ۷)

۱۲۵۵ شخصی سه راس خرید قیمت اولی ۶، ۱۴ لیره و بیع قیمت
دومی ۷۵ و ۸ لیره از قیمت اولی کمتر و نصف قیمت سهمی مبلغ
۸ و ۲ لیره بدینتر از قیمت دومی بود قیمت هر سه چه قدر بود
(۹۰ و ۳۴)

۱۲۵۶ ۳۸ ظرف مملو از عسل خریدیم از فرار منی ۵، ۸ قران هر گاه در
هر ظرفی ۲۵، ۳۸ من و وزن هر ظرفی ۷۵، ۳ من بوده قیمت
همه آنها چند قران شده
(۱۱۱۳ و ۳۰۵)

۱۲۵۷ بز آزی يك طافه هر پر که طولش ۶، ۳۴ ذرع بود خرید هر کس
قیمت هر ذرعى باندازه اختلاف میان ۲۵، ۱۹ و ۵، ۳ کمتر از
۶۲ باشد چه قدر دیگر بده کار است در صورتیکه ۲۵، ۱۹
قران بفروشنده داده است

(۶۵۳)

۱۲۵۸ شخصی در يك سال چه قدر اندوخته میکند در صورتیکه
مواجب او ۶۰، ۱۹ تومان و ماهانه ۳۲ قران خرج منزل و
۳۵، ۲ تومان کرایه خانه و سایر اجاره ۷۳، ۴ قران لباس و سقا
مخارج او میباشد (سال ۳۶۵ روز) (۱۲۱۲ قران)

۱۲۵۹ بنائی متعهد شد ۶۷، ۱۲۴۵ ذرع مکتب بسازد ۷۵، ۳۵
روز مشغول شد و روزی ۸، ۲۴ ذرع درست می نمود
پس از آن مدتی دست از کار کشید و دوباره مدت ۵، ۱۶
روز بکار شروع نمود و روزی ۶، ۱۷ ذرع درست میکرد
چند ذرع دیگر در عهده او باقی است

(۶۸ و ۶۷)

۱۲۶۰ ۱۵ نفر بنای و ۹ نفر نجار و ۷ نفر عمل مدت ۲۵، ۶ روز در خانه
مشغول کار شدند هر گاه مزد بنائی سه برابر مزد هر عملی
۴۶، ۰ قران و مزد هر نجاری سه برابر مزد هر بنائی مگر ۷، ۸
قران و مزد هر عملی ۶۸، ۱ قران بوده مزد هر ایشان چه قدر
شده

(۱۶۵۵ و ۶۲۵)

۱۲۶۱ ناجری ۴۶، ۱۵ ذرع مغل از قرار ذرعى ۷۵، ۴۲ قران خرید
و انهارا بمبلغ ۷۰۰ قران فروخت چه قدر نفع با ضرر نمود
(۳۹ و ۰۸۵ نفع کرده)

۱۲۶۲ زارعی ۴۸، ۲۵ خروار کندم از فرار خرواری ۱۶۴، ۸
قران فروخت و ۶، ۹ قران نفع کرد قیمت خرید آنها چه قدر
بوده (۷۳۶۲)

۱۲۶۳ مزد روزانه عمل ۳ برابرمزد دپکری مکر ۹، ۵ قران و مزد
روزانه دوی دو برابر مزد سپهتی مکر ۱۲، ۵ قرانست هرگاه
مزد سپهتی ۱۲، ۴ قران باشد مزد سه نفره رمدت ۷۵، ۹ روز
چه قدر میشود (۱۰۴، ۳۲۵)

۱۲۶۴ شخصی طاقه فاشی که طولش ۴۵، ۳۴ ذرع است از فرار ذرع
۸ و ۱۵ قران خرید پس از آن از ابطاقه دپکر که طولش با آن
مستای ولی قیمتش هر ذرع ۶، ۱۸ قران بود بدل نمود چندترا
دپکر باید بدهد (۹۶، ۴۶)

۱۲۶۵ طول دیواری ۲۵، ۸ ذرع و عرضش ۷، ۶ ذرع و ارتفاعش
۸، ۴ ذرع است میخواهم انرا رنگ و روغن بزینم هرگاه محتاج
هر ذرع مربعی از آن ۸، ۱ قران باشد چه قدر محتاج آن خواهد
شد در صورتیکه مساحت در پیچه های آن دیوار ۷۵، ۱۲ ذرع
مربع بوده باشد (۳۳۶، ۲۵۸)

۱۲۶۶ شخصی پولی داشت سه داس کا و از آن خرید قیمت اولی ۴۸، ۷
تومان و قیمت هر یک از دو داس دپکر ۹، ۱۳ تومان داد و
سه برابر قیمت اولی برای او باقی ماندانشخص چه قدر پول داشته
(۷۲، ۵۷)

۱۲۶۷ قطای از شهری ساعت ۵، ۴ از صبح حرکت نمود و ساعتی

۱۵ و ۲۳ میل راه مہر فٹ قطاری دیکر از افشہر ساعت ۶، ۲۵

از صبح حرکت نمود و ساعتی ۲۷ و ۳۷ میل راه مہر فٹ و ساعت

۱۰ و ۷۵ از روز فاصلہ میان اند و قطار چند میل بودہ (۱۸ و ۶۵۲۵)

۱۲۶۸ سه نفر مبلغی دامیان خود نقشبتم نمودند باولی سه برابر دوتی مگر

چهار برابر سہمی سپد و بدوتی باندا زہ دو برابر سہمی کمتر از

۶۲، ۹۷۸ تومان رسید ہر گاہ حصہ سہمی ۱۲۴ و ۷۵ تومان

شدہ ان مبلغ چہ قدر بودہ (۲۵۴۲، ۲۳)

۱۲۶۹ ۷۲ نفر مرد و ۲۵ زن و ۴۶ بچہ ۵ و ۱۵ روز در کارخانہ کار نمودند

ہر گاہ مزد ہر مردی دو برابر مزد ہر زنی بعلاوہ ۴ و ۶ اقران

و مزد ہر زنی بدیشتر از مزد ہر بچہ بقدر اختلاف میان دو عدد

۱۶، ۷ و ۲۳ و ۴ بودہ و مزد روزانہ ہر بچہ ۰، ۷ و ۲ اقران باشد مزد

ایشان در آمدت چہ قدر شدہ (۱۵۵۶۹، ۴۴)

۱۲۷۰ شخصی قطعہ زمینی دارد کہ مساحتش ۴۸، ۳۳ ذرع مربع است

۷ و ۴۶۲ ذرع انرا فروخت و ۷۵ و ۸ برابر انچہ کہ فروختہ مگر

۱ و ۶۱ و ۲۹۱۷ ذرع بہ لپسش بخشید و ۴۸ و ۸۲۵ ذرع کمتر از دو

برابر انچہ کہ فروختہ و بہ لپسش دادہ بدخترش بخشید چہ قدر

دیکر برای او باقی ماندہ (۹۸۶، ۰۵)

(مسائل نقیب کسری عشا)

۱۲۷۱ حاصل ضرب دو کسری ۳۳، ۱۱ و ۰، ۱ و ۱ کی از ان دو کسری ۴۹

(۱۷)

می باشد کرد بگر کدام است

- ۱۲۷۲ کسر ۱۹۳۸ و ۰ بر چه کسری تقسیم کنیم تا خارج قسمت آن ۳۴ شود (۵۷)
- ۱۲۷۳ چه کسر است که اگر ۰۴۷۹۱۹۵ بر آن تقسیم کنیم خارج قسمت آن ۲۴۶۱ شود (۱۹۵)
- ۱۲۷۴ چه کسر است که بانداز ۰۹۶۵ و ۴ مرتبه از ۷۲ و کوچکتر باشد

(۱۷۵۷۸۱۲۵)

- ۱۲۷۵ چه کسر است که ۸ مرتبه از ۸۶۵ و کوچکتر باشد (۱۰۸۱۲۵)
- ۱۲۷۶ هرگاه قیمت ۰۷ ذرع فخل ۲۸ قران باشد قیمت بگذرع آن چه

(۴۰)

قد راست

- ۱۲۷۷ شخصی روپام رفته روزی ۴۰ تومان خرج میکنند در چند

(۳۰)

روز ۱۲ تومان از خرج خواهد نمود

- ۱۲۷۸ زرگری ۰۶ کار پرآورد ۱۵ روز تمام میکنند در بگر و زچه قدر

(۱۰۴)

انرا تمام خواهد نمود

- ۱۲۷۹ توانگری ۷۵ و ۱۱۳ قران بر چند تن بپنو انجمن نمود بطریک ۸ و ۷۵

(۱۳)

قران رسید چند تن بوده اند

- ۱۲۸۰ ۷ نفر زینتی را که مساحتش ۸۲ و ۹۹ جریب بود بتساوی میان

خود تقسیم نمودند بطریک چه قدر رسیده (۲۶ و ۱۴)

- ۱۲۸۱ هرگاه قیمت روپیه ۳۶۵ و ۳ قران باشد ۲۱۱۷ قران چند

(۵۱)

روپیه میشود

- ۱۲۸۲ هرگاه قیمت فرانک ۲ و ۲ قران باشد ۲۶ و ۱۳۹ قران چند

فرانک میشود (۳ و ۶۳)

- ۱۲۸۳ جولائی ۱۲۵ و ۷۵ ذرع را در مدت ۷۵ و ۸ روز تمام کند

(۵, ۴۳)

دوبکر و زچه قدر می بافتد

۱۲۸۴ شخصی ۴۵ و ۱۲۸ ذرع ماهوت را بمبلغ ۴۸۹ و ۳۸۷ قران

(۱۳, ۶۲)

خرید قیمت هر ذریچه قدر بوده

۱۲۸۵ حاصل ضرب دو عددی ۳۴۱۴ و ۱۱۷ و یکی از آن دو عدد ۱۸۹۷۵

(۶, ۱۸۴)

میباشد عدد دیگر کدام است

۱۲۸۶ مزد عمه روزی ۳ و ۶۴ قرانست در چند روز ۴۶ و ۴۶ قران

(۱۲, ۷۵)

حاصل میکند

۱۲۸۷ در نقشی مقسوم ۳۵ و ۸۰۴ و ۷۶ و خارج قسمت آن ۴۷۵ و ۹

(۸, ۱۰۶)

میباشد مقسوم علیه کدام است

۱۲۸۸ کارگری ۹۶ قران مزد ساختن ۴ و ۶۰ کار پر او و بافت نمود

(۱۵۰)

مزد همه آن کارچه قدر میشود

۱۲۸۹ چه عددیست که هفت برابر آن مساوی است به ۱۱۸۳ و ۲۵

(۵, ۱۶۱)

(۵, ۹۴۵)

۲۳۷ و ۸ سپر چند من میشود

۱۲۹۰ مواجب شخصی ۸ و ۱۷۵ تومانست مواجب چند مواجد (۱۴ و ۶۵)

۱۲۹۲ هرگاه قیمت شلن ۳۷۵ و ۴ و ۲ قران باشد ۸۴ و ۳۷۲ قران

(۱۵, ۲ و ۹۶)

چند شلن میشود

۱۲۹۳ هرگاه قیمت یک خروار ذغال ۱۲ و ۸ تومان باشد از ۵ و ۲۴۱

(۲, ۹ و ۷۵)

تومان چند خروار حاصل میشود

۱۲۹۴ ۳۸ و ۹۱۸ ذرع مربع زمین را بمبلغ ۲۷۱ و ۴۱۳ تومان

(۴۵)

فروختیم قیمت هر ذریچه قدر بوده

- ۱۲۹۵ کارگری هفته ۱۴,۷۸ ذرع میبافند در چند هفته ۱۴۷,۸
ذرع را خواهد بافت (۱۰)
- ۱۲۹۶ هر پوندی ۲۲۶۵,۶۵ قران چند پوند انگلیسی میشود در صورتیکه
هر پوندی ۵۶۵ قران باشد (۴۰,۱)
- ۱۲۹۷ چند مرتبه ممکن است که ۱۲۹,۱۲۹ را از ۲,۹۰ ۱۷۵۲,۹۰ تفریق
نمایم (۳۸)
- ۱۲۹۸ شخصی دو صندوق روغن از یک جنس خرید و وزن یکی از آنها
۴,۷۵ رطل بیشتر از دیگری و قیمتش هم ۲۹,۴۵ قران بیشتر
از قیمت دیگری بود قیمت هر رطلی چه قدر بوده (۶,۵)
- ۱۲۹۹ چه عددی است که اگر انزاد در ۳۹ و ۵۸ ضرب بزینم حاصل
۳۴۶۵۶۳۱۵ میشود (۵,۴۰۶)
- ۱۳۰۰ کارگری ۱۰,۹۸ کار پرادرست نمود و ۲۸,۹۰ قران مزد گرفت
هر گاه همه انزاد درست کرده بود چه قدر میگرفت (۴۲,۵)
- ۱۳۰۱ یک عراده کاری در هر مسافرتی ۱۸,۴۰ خروار ذغال میبرد در
چند مسافرت ۱۶۳,۰۲ خروار خواهد بود (۳۹)
- ۱۳۰۲ شخصی در مدت ۹,۲۵ روز ۳۲۰,۰۵ قران حاصل میکند
در چند روز ۹۶۰,۱۵ قران حاصل خواهد نمود (۲۷,۷۵)
- ۱۳۰۳ شخصی ۱۷۲,۴۳ جریب زمین را بمبلغ ۱۲۱۴۷,۶۹۳۵
تومان خرید پس از آن بعضی از آنها را به نام مظنه که خرید بود
بمبلغ ۷۴۳۲,۸۳۱ تومان فروخت چند جریب آنها را فروخته
(۶۷,۱۸)

۱۳۰۴ تاجری در فروش هر ذریع از خالی ۶۸، ۱ تومان نفع میکند

چند ذریع بفرود شد تا ۷۲۴، ۱۲۲ تومان نفع نماید (۷۳، ۰۵)

۱۳۰۵ مساحت زمین سنطیلے ۴۳۵۲، ۴۸ ذریع مربع و عرضش

۱۲، ۵ ذریع است طول آن چه قدر میباشد (۹، ۱۴۶)

۱۳۰۶ ۴۰۰۰۰ سپر چند خروار میشود در صورتیکه هر سپری ۰، ۲۵ من

و هر ۱۰ بک خروار است (۱۰)

۱۳۰۷ شخصی ۵۷۹، ۶ من سرکه را میخواهد در چند ظرفی که کنجا پشهر است

۳۸، ۶۴ من میباشد جای دهد چند ظرف برای آنها لازم

دارد

(۱۵)

۱۳۰۸ شخصی طاقه قاشی زافروخت و ۱۵، ۱ قیمت اصلی آن نفع نمود هرگاه

نفع وی ۸۱ قران بوده قیمت اصلی انطافه چه قدر بوده (۵۴۰)

۱۳۰۹ شخصی زمین خود را که ۷۵۶۴، ۷۵ ذریع مربع بود بچند قسمت نمود

بقسمتی که هر یک ۷۵، ۷۲۲ ذریع شد از اینچند قسمت نموده (۱۶)

۱۳۱۰ ۱۴ نفر عله ۷۸، ۱۰ ذریع کار برادر است نمودند هرگاه هر یک

روزی ۲۲، ۰ ذریع درست کرده در چند روز آنها را تمام

نموده اند

(۳، ۵)

۱۳۱۱ موهه فروشی هرگاه روزی ۲۴، ۵ برابر آنچه که فروشش دارد بفرود

هراینه ۷۳۷۸، ۵ تومان بفرود شد روزی چه قدر فروش

دارد

(۱، ۰۹۵)

۱۳۱۲ شخصی ۳۸، ۱۴۶ ذریع ماهوت را بمبلغ ۱۱۲۴، ۹۵۵ قران خرید

و آنها را فروخت و ۱۲۴، ۹۹۵ قران ضرر نمود آنها را چند روز

و در هر ذری چه قدر ضرر نموده (۳,۲۵ و ۲۹,۲۵)

۱۳۱۳ تاجوی ۷۵ و ۶ طاقه قماش را بمبلغ ۳۸,۵۵۶ تومان فروخته شد

طاقه ۲۳,۸ ذرع بوده آنها را ذری چند فروخته (۰,۲۴)

۱۳۱۴ قران بسپرده نفر برای مزد ۷,۵ و روز ایشان داده شد

مزد روزانه هر یک چه قدر بوده (۱۲,۵)

۱۳۱۵ شخصی زمینی دارد که مساحتش ۱۶۹,۴ جریب و قیمتش ۸۱۷۳,۵۵

تومانست چند جریب آنها را میتوان بمبلغ ۶۷۵,۵۰ تومان

بفروشد (۱۴)

۱۳۱۶ زرگری ۱۴۱,۰ کار پرآورد ۷۵,۰ ساعت تمام میکنند در یکساعت

چه قدر آن کار را تمام خواهد نمود (۰,۶۴)

۱۳۱۷ هفت نفر کار پرآتمام نمودند و روزی ۳۲,۰ آنرا درست میکنند

در چند روز آنرا تمام نموده اند (۳,۲۵)

۱۳۱۸ کارگری ۱۹,۸ ذرع در ۲,۲۵ روز درست مینماید در چند روز

۳۱,۸۵ ذرع را درست میکند (۸,۷۵)

۱۳۱۹ از دهن شهری در ۱۲ دقیقه ۱۱۵,۲ من آب بیرون میآید در چه

مدتی ۲۸,۲۰۹ من آب از آن بیرون میآید (۲۱,۸ دقیقه)

۱۳۲۰ کارگری ۴۸,۶ ذرع پارچه را با جرث ۳۵,۸۴ قران درست

نمود مزد روزانه وی چه قدر بوده در صورتیکه روزی ۴۲,۶

ذرع میبافند (۸,۰۲۵)

۱۳۲۱ تاجوی ۶,۶ و خروار کندم را بمبلغ ۹۸,۲ تومان خرید و قدری

از آنرا بثمان مظنه که خریده بود بمبلغ ۳۵,۸۱ تومان فروخت

(۱۷، ۸)

چند خروار انرا فروخته

۱۳۲۲ حاصل ضرب سه کسر در یکدیگر مساویست بر ۳۵۷۸۴ و ۰
و حاصل ضرب اولی در دومی مساویست بر ۲۵۵۶ و کسر

(۰، ۱۴)

سوئی کدام است

۱۳۲۳ قران چند جنبه میشود در صورتیکه قیمت هر جنبه

(۹، ۱)

۷۷، ۱۵ قران باشد

۱۳۲۴ ۳۴، ۲۷۵ متر چند یارد میشود در صورتیکه هر یارد ۹۱۴ و ۰

(۳، ۷، ۵)

متر باشد

۱۳۲۵ شخصی طاقی را که مساحتش ۷، ۵۹ ذرع مربع بود با کلپی که قیمتش

۴۲، ۱۷، ۰۷ قرانست فرش نمود قیمت هر ذرعی چه قدر است

(۲، ۱، ۶)

۱۳۲۶ شخصی روپا همرفته روزی ۳۹، ۵ قران خرج میکنند ۶، ۵۴ و ۰

(۲، ۶، ۷)

قران را در چند روز خرج خواهد نمود

۱۳۲۷ ۸۳، ۴ و ۰، ۸ متر چند ذرع میشود در صورتیکه هر ذرعی ۰، ۴ و ۱

(۸، ۰، ۳)

متر باشد

۱۳۲۸ حاصل ضرب سه عدد در یکدیگر ۷۱۱۳ و ۳۱۸۰ و حاصل ضرب

اولی در دومی ۹۶۴ و ۳۶۰۹ میباشد عدد سوئی کدام است

(۱، ۰، ۷، ۵)

۱۳۲۹ کارگری ۲۵ و ۶ روز کار نمود و ۳۱۲۵ و ۱۹ قران اجرت گرفت

مزد وی ساعتی چه قدر بوده در صورتیکه روزی فقط ۲۵ و ۷

(۲، ۴، ۲)

ساعت کار کرده

۱۳۳۰ هرگاه مقسوم ۹۰۷۸ و ۱۰۷۴ و خارج قسمت ۱۸ و ۰۹ باشد

مقسوم علیه کدام است (۵۹ و ۴۲)

۱۳۳۱ اطاقی مستطیل الشکلست و مساحت آن ۵۶۴ و ۵۷ ذرع مربع

میباشد هرگاه طولش ۳۶ و ۹ ذرع باشد عرض آن چه قدر خواهد

بود (۶ و ۱۵)

(مسائل چهارم عمل کسور اعشاریه)

۱۳۳۲ چه عددیست که ۳ و ۱۰ آن مستطیبت بر ۲ و ۱۶ (۵۴)

۱۳۳۳ چه عددیست که ۱۵ و ۱۰ آن مستطیبت بر ۹۶ و ۱۲ (۱۶ و ۴)

۱۳۳۴ چه عددیست که ۱ و ۱۰ آن مستطیبت بر ۲۸ (۲ و ۱۰)

۱۳۳۵ چه عددیست که ۱ و ۱۰ آن مستطیبت بر ۳ و ۷۶ (۰ و ۷۶۳)

۱۳۳۶ ۷ و ۱۸ و ۰ عددیست بر ۴ و ۷۰ ان عدد کدام است (۱۰)

۱۳۳۷ اختلاف میان ۹ و ۰ و ۶۵ و ۰ عددیست بر ۱۷ ان عدد

کدام است (۶۸)

۱۳۳۸ شخصی ۴۹ و ۰ پول خود را خرج نمود و ۱۸۳ قران دیگر برای

او باقی ماند چه قدر پول داشت (۳۶۰)

۱۳۳۹ چه عددیست که سه برابر آن بعلاوه هفت عشران مستطیبت

بر ۴۵ و ۳۶ (۹۸ و ۵)

۱۳۴۰ ۳۷ و ۰ عددی بعلاوه ۱۴۵ و ۱۵ مساویست بر ۹ و ۳۲ ان عدد

کدام است (۴۸)

۱۳۴۱ ۱۰۴ و ۰ عددی مگر ۱۲ و ۶ مستطیبت بر ۳۳ ان عدد کدام است (۲۸۰)

۱۳۴۲ مپوه فروشی اگر چهار عشر سببها پیش بعلاوه ۲۵ و ۷ من برانها
بپز ایند هر ایند سببها پیش ۲۵ و ۷ من میشود چند من سبب
داشتند

(۵۰)

۱۳۴۳ شخصی چند قران پول دارد هر گاه ۲۵ و ۹۲ قران بر ۲۸ و ۱۰ ان
بپز ایند پنجه مساوی با پول او میشود چه قدر پول داشته (۳۶)
۱۳۴۴ شخصی هر گاه ۴ و ۵۸۱ ذرع مکر ۳۲۱ ذرع بر ۶۹ و ۰ مساحت
زمینش بپز ایند پنجه مساوی با مساحت زمین او میشود مساحت
زمین او چه قدر بوده

(۸۴۰)

۱۳۴۵ عددی مکر ۹ و ۱۳ مساویست بر ۲ و ۴۱ ان عدد کدام است
(۱۴۵)

۱۳۴۶ عددی بعلاوه ۴۸ و ۷ مساویست بر ۱۷ و ۳۰
ان عدد کدام است

(۳۵۱)

۱۳۴۷ اختلاف میان ۷ و عددی و ۵۵ و ۰ ان بعلاوه ۲۱ و ۸ مساویست
بر ۵۳ ان عدد کدام است

(۲۹۸ و ۶)

۱۳۴۸ اختلاف میان ۸۲ و ۰ و ۵۶ و عددی مکر ۱۹۶ و ۳ مساویست
بر ۲۹ و ۱۱ ان عدد کدام است

(۱۶ و ۲۵)

۱۳۴۹ شخصی ۴ و ۰ و ۱۵ و ۰ و ۳ و ۰ پول خود را که معادل ۶۵ و ۱۹۵ قران
بود خرج نمود پول او چه قدر بوده

(۲۱۵)

۱۳۵۰ زاری ۱۲ و ۰ و ۵۶ و ۰ و ۱۱ و ۰ کند مپها پیش را فروخت و ۳۲۵ و ۳۸
خرود دیگر برای او باقی ماند چه قدر کندم داشته (۱۸۲ و ۵)

۱۳۵۱ مپوه فروشی فدوی انکور خرید و ۲۳ و ۰ و ۴۶ و ۰ و ۲۱ و ۰ انچه

که خریده بود فروخت هرگاه آنچه را که فروخته ۳۱ و ۵ من بوده چه قدر
انگور خریده است (۳۵)

۱۳۵۲ شخصی هرگاه باندازه ۷۸ و ۰ مساحت زمین خود را بخرد مجموع
زمین هایش ۱۱۴ و ۱۱۲ جریب میشود چند جریب داشت (۶۳)
۱۳۵۳ زاری دوراس کاو را بمبلغ ۲ و ۵۵ تومان فروخت هرگاه قیمت
یکی از آنها ۱۴ و ۰ قیمت دیگری بوده قیمت هر یک چه قدر بوده
(۲ و ۲۵ و ۳۰)

۱۳۵۴ شخصی ۱۰ و ۶۴ آنچه را که داشت خرج نمود و ۱۴ و ۹۴ تومان بدست
بده است آورد دید که دارائی حالبه باندازه ۳۶۹ و ۰ اصل هایش
بیشتر شده است در اول چه قدر داشته (۲۰ و ۵)

۱۳۵۵ ناجوی ۷۸ و ۰ روغن های خود را فروخت و ۴۴ و ۴۱ من خرید بدست
که روغن هایش باندازه ۱۴ و ۰ آنچه که داشته کمتر از اصل آن شده
در اول چند من داشته (۵ و ۶۹)

۱۳۵۶ بزازی ۳۴ و ۰ قماش های خود را فروخت و ۷۲ ذرع از همان جنس
خرید دید آنچه را که فروخته ۶۴ ذرع از ۲ و ۰ آنچه را که داشته
بیشتر است چند ذرع داشته و چند ذرع فروخته (۱۰۰ و ۲۷۲)

۱۳۵۷ سه نفر سود تجارتی را میان خود تقسیم نمودند حصه اولی ۲۱ و ۰
ان و حصه دومی ۳۶۵ و ۰ ان شد و مابقی که ۷۱ تومان بود بسوی
رسیدان سود چه قدر بوده و بقیه از اولی و دومی چند تومان
رسید (۲۰۰ و ۵۶ و ۷۳)

۱۳۵۸ ناجوی ۳۵ و ۰ و ۲۴ و ۰ طایفه قاشق که معال ۲۱ و ۵ ذرع بود فروخته چه قدر از آن
برای وی باقی ماند (۴۴ و ۵)
۱۳۵۹ شخصی ۲۵ و ۰ زمین هایش و بعد از آن ۶۸ و ۰ باقی را فروخت

و ۳۳،۶ جریب برای او باقی ماند چند جریب زمین داشته

(۱۴۰)

۱۳۶۰ چه عدد پست که اگر آنرا از ۷۶۶،۷۸۱ تفریق نمایم باقی مانده

(۱۸، ۳۸۶)

۱۶،۲ برابر عدد ۹،۹ بشود

۱۳۶۱ شخصی دو خان را بمبلغ ۱۷۸۱،۳۳۵ تومان خرید قیمت اوئی

۳۱۹،۸۱۵ تومان پیش از قیمت دوئی بود قیمت هر یک چه قدر

بوده (۲۶، ۷۳۴ و ۷۵۰، ۱۰۵۴)

۱۳۶۲ هر گاه قیمت ۵۷، جریب زمین مساوی به ۱۸۴، ۳۴۳ تومان

بوده باشد قیمت ۴۲، ۱۵ جریب چه قدر میشود (۷۰۴، ۹۴۳)

۱۳۶۳ هر گاه قصابی ۴۸، گوشتهای خود را بر ۳، ۱۰ آنها بفرازد

نتیجه ۱۸۰، من میشود چه قدر گوشت داشته (۲۱۵)

۱۳۶۴ شخصی اسبی را فروخت و ۲۶، قیمت اصلی آن را نفع نمود قیمت

اصلی آن چه قدر بوده در صورتیکه آنرا به ۲۸، ۳۵ تومان

(۲۱)

فروخته باشد

۱۳۶۵ قیمت ۷۸، یک خروار شیره چه قدر است هر گاه قیمت ۳۵، ۴

(۴۵۲، ۴)

خرواران ۲۵۲۳ قران بوده باشد

۱۳۶۶ کارگری ۹۹، ۷ ذرع پارچه را در ۴، ۹ ساعت درست میکند

چند ذرع در ۱۲، ۷۵ ساعت درست میکند (۱۰، ۸۳۷۵)

۱۳۶۷ شخصی ۵۶، ۷۴ جریب زمین دارد ۸۲، ۷ جریب و ۴، ۱۵

جریب و ۳۵، ۶ جریب و ۹، ۲ جریب آنها را بتوالی فروخت

انها را جریبی چند فروخته در صورتیکه ما بقی را اگر بماند

بفروشد قیمتش ۱۶۹۷,۴۰۵ تومان خواهد شد (۷۲,۸۵)

۱۳۶۸ چه عدد برادره ۶۸ ضرب بر نیم تا حاصلش بقدر ۳,۳۶۱ از ۵,۶۸

کتر شود و حاصل ضربش چه قدر است (۳۲,۱۹۵ و ۰,۴۷)

۱۳۶۹ مجموع دو عددی ۱۶۱,۸۷۴ و خروج قسمت آنها بر یکدیگر ۲,۹

میباشد اند و عدد کدامند (۰,۴ و ۱۴۶,۸۷)

۱۳۷۰ اختلاف میان دو عددی ۱۹,۸۱۷۶ و خارج قسمت آنها بر یکدیگر

۳,۸۱۵ میباشد عدد کدامند (۷,۴ و ۲۶,۸۵۷۶)

۱۳۷۱ شخصی ۱۴۵,۰ پول خود را و پسر از آن ۱۸ قران خرج نمود ۷۹,۰ پولش

مگر ۶۳,۰ قران برای او باقی ماند در اول چه قدر داشته

(۵۲)

۱۳۷۲ بزازی ۶۸,۰ طاق قاشی را فروخت و ۱۵,۰ و آن بعلایه ۸,۰ و ذرع

برایش باقی ماند قیمت آنها را که فروخته چه قدر است در

صورتیکه قیمت هر ذری ۵,۰ قران باشد (۵۳,۰۴)

۱۳۷۳ در عمارتی ۲۰ نفر مرد و ۲۰ نفر بچه مشغول کارند و روزانه ۴۷۶

قران مزد با ایشان میدهند مزد هر مردی و هر بچه چه قدر است

در صورتیکه مزد هر بچه ۷,۰ و مزد هر مردی بوده باشد (۹,۸ و ۱۴,۰)

۱۳۷۴ چند نفر پول پر امیان خود تقسیم نمودند بهر یک ۱۷,۴۳ قران را

و این مبلغ مساویست به ۲,۰ از ۲۵,۰ و آن پول آن پول چه قدر

بوده و چند نفر بوده اند (۲۰ و ۳۴۸,۰۶)

۱۳۷۵ کارگری ۱۷۵,۰ کار پر ادرمدت ۲,۰ کار پر ادرمدت ۲,۰

روز درست میکنند در چه مدت ۲,۰ انکار ادرست

خواهند نمود

(۱۰۱۷)

۱۳۷۶ دو نفر زمینی را میان خود بتساوی تقسیم نمودند باولی ۳۸ و
ان بعلاوه ۲۱۹٫۰۶۴ ذرع و بدوئی ۶۴٫۰۰۰ ان مکر ۳۸۴٫۲۵۵

ذرع رسیده از زمین چند ذرع بوده (۱۸۲۴٫۸)

۱۳۷۷ دو نفر یک طاقه قماش که ۳۵ ذرع طول ان بود خریدند باولی ۱۰

از ۵۰ و ۶۰ و ۷۰ و ۷۵ و ۸۰ ان زمین خرید و دیگری مابقی را خرید

دوئی چند ذرع بیشتر از اولی خریده (۱۵٫۸۹)

۱۳۷۸ شخصی مقداری تخم مرغ از قرار هر ۱ دانه بمبلغ ۲ قران خرید و

هر ۱ دانه بمبلغ ۲ قران فروخت و ۸ و ۹ قران نفع نمود چند دانه

تخم خریده (۱۳۹۶)

۱۳۷۹ زرگری ۶۴٫۰ کارپرداز در مدت ۵ و ۷ روز درست میکنند در

چند روز ۸ برابر انکار داد درست خواهد نمود (۹۳٫۷۵)

۱۳۸۰ تاجری ۴۶ و ۱۷ ذرع کلپی را بقیمت ۲ و ۳۴۹ قران فروخت چند ذرع

از انها را بفروشد تا انکه ۲۷ و ۲۱۳۶ قران حاصل نماید

(۱۰۶٫۸۱۳۵)

۱۳۸۱ سه نفر یک طاقه قماش را میان خود تقسیم نمودند باولی ۴۵ و

از ان و بدوئی ۲۷ و ان رسیده و مابقی حصه سیمی شد هر گاه

قیمت حصه سیمی از قرار ذری ۵ و ۷ قران ۸ و ۹ قران شده

انطاقه چند ذرع بوده (۳۸)

۱۳۸۲ مجموع دو عدد دی ۷ و ۳ و ۳ و ۱۰ اختلاف میان ایشان ۵۵ و

میشا شد اندو عدد کدامند (۱٫۲۳ و ۶٫۱۴)

- ۱۳۸۳ مجموع دو عددی ۱۱۶،۳۹ و نیز برابر اختلاف میان آنها
 ۳۷،۳۵ میباشد و عدد کتایمند (۵۶،۱۲ و ۶۰،۲۷)
 ۱۳۸۴ شخصی مقداری ماهوت از قرار ذری ۶،۸ قران خرید و آنها را
 ذری ۹۵،۷ قران فروخت و از روی همه ۶۱۸،۶۶ قران ضرر
 نمود آنها چند ذرع بوده اند (۷۱،۷۲)
 ۱۳۸۵ چه عدد پسند که اگر ۱۸،۳۷ از آن تفریق نمائیم ۵ برابر باقی مانده
 مساوی با ۴۷ بشود (۲۷،۷۹)
 ۱۳۸۶ شخصی قدری روغن در دو ظرف که در یکی ۴۹،۵ من و در
 دیگری باقی آنها بود بمبلغ ۹،۹۹۹ قران خرید هر کجا قیمت
 هر من از ظرف اول ۴،۷۷ قران و هر من از ظرف دوم ۲۵،۸ قران بوده در هر دو آنها چند
 من بوده (۸۶،۳)
 ۱۳۸۷ شخصی دو طاقه قماش خرید هر گاه هر ذری از اولی ۲۵،۹ قران
 و از دومی ذری ۵،۱۴ و اختلاف میان قیمت آن دو طاقه
 ۳۴۹،۵۵ قران بوده باشد طول هر طاقه چند ذرع بوده
 (۳۹،۸ و ۲۴۶،۶)
 ۱۳۸۸ شخصی دو قطعه زمین که قیمت هر جریب از آنها با هم مساوی
 بود خرید هر گاه مساحت اولی ۱۷،۲۶ جریب و دومی ۱۸،۵۳
 جریب و قیمت قطعه اولی ۴۱۶،۵۷۷ تومان بیشتر از قطعه دومی
 بوده قیمت هر یک چه قدر میباشد (۷۹۸،۷۹۲ و ۱۲۹۲،۳۸۲ و ۹۱۵)
 ۱۳۸۹ مبلغ ۶۲۵،۸۶ قران بدو نفر عمل برای مزد ۲۵،۸ روز با ایشان
 دادیم مزد روزانه هر یک چه قدر بوده در صورتیکه اولی

(۲۳۳)

- ۱۳۴۵ قران بپیش از دوتی حاصل نموده باشد (۴,۳۲ و ۶,۱۸)
- ۱۳۹۰ چه عدد بیست که اگر ۳۸ و ۷ از آن تفریق نموده و باقی را در ۴ و ۴ ضرب
بزنیم حاصل ضرب ۲۱,۴۳۱۲ بشود (۹,۱)
- ۱۳۹۱ اختلاف میان دو عددی مساویست بحاصل ضرب ۱۳,۷۲ در
۹,۸۵ و مجموع آنها مساویست ۱۴۲,۶۲۹ آن دو عدد کدامند
(۲۴۷ و ۳۱۲, ۱۴۲)
- ۱۳۹۲ دو نفر ناجی ۹,۶۳ و خروار پنبه دارند هر گاه برای او ۱۳۱,۲۶ خروار
بفرا بپیم مال وی ۸,۶۵ برابر دوتی میشود هر یک چند خروار داشته اند
(۹, ۳۴ و ۵۴, ۵۶)
- ۱۳۹۳ تاجری ۸۱,۲۴ من لوبیا خرید و ۷۵,۱۶ من آنها را منی ۱۳۵,۲۷
قران فروخت و در هر منی ۱۹۵,۰ قران نفع نمود منی چند خرید و قیمت
همانها چه قدر بوده (۴۹, ۷۰۴ و ۱, ۴۲۵)
- ۱۳۹۴ میوه فروشی قدری امروز از قرار هر منی ۲,۷۵ قران خرید و ۱۳,۴
من از آنها ضایع کرد بدهر گاه مابقی را منی ۳,۸ قران بفروشد
۳۹,۸۷ قران نفع خواهد نمود چند من خرید است (۸۴ و ۶)
- ۱۳۹۵ هر گاه قیمت ۴,۶۳ خروار شکر ۲۲۳,۱۷ تومان باشد قیمت
خرواران چه قدر خواهد شد (۴۶۰, ۵۳)
- ۱۳۹۶ شخصی اگر پنبه های خود را منی ۲,۵۲ قران بفروشد ۷,۰۹ و ۱۵
قران ضرر میکند و اگر آنها را منی ۳,۳ قران بفروشد ۱۰,۹۲
قران سود مینماید قیمت خرید هر منی چه قدر بوده (۲, ۹۸)
- ۱۳۹۷ سه نفر قطعه زمینی را میان خود تقسیم نمودند باو ۱۰,۰۰۰ ان مگر

۱۳۱۸ جرپ و بدوئی ۲۵ و ان بعلاوه ۵ و ۸ جرپ و بستوی

۳۶ و ان مکر ۵۲ و ۵ جرپ رسپد مساحت ان چه قدر و هر یک

چند جرپ رسپد است (۱۲ و ۱۹ و ۳۹ و ۲۴)

۱۳۹۸ دو نفر مدت چند روز در کاری مشغول شدند اولی ۵ و ۴ و ۶ قران

و دوئی ۳ و ۶ قران مزد حاصل نمود مزد روزانه هر یک چقدر

بوده در صورتیکه اولی ۲۵ و ۷ روز بیشتر از دوئی کار نموده

و مزد روزانه اش نیز ۷۵ و ۱ برابر دوئی بوده است (۱۴ و ۱۹)

۱۳۹۹ حاصل ضرب عددی مساویست به ۸ و ۶ هر گاه از اولی ۳۲ و ۷

کم نموده مجدد حاصل آنها را در هم ضرب کنیم ۱۳ و ۹ حاصل

میشود عدد کد است (۵ و ۹ و ۴ و ۶)

۱۴۰۰ دو نفر عله مبلغ ۳۵ و ۴ قران مزد حاصل نمودند اولی ۵ و ۶

روز کار نموده و دوئی ۵ و ۴ روز اولی اگر اولی ۳ روز و دوئی

۵ و ۸ روز کاری نمود مستحق ۱ و ۴ قران می شدند مزد هر یک

چه قدر بوده (۵ و ۴ و ۸ و ۳)

۱۴۰۱ مجموع دو عددی ۵۶ و ۸۵ و اختلاف میان ^{انها} ۴۲ و ۶ میباشد ان

دو عدد کدامند (۹۹ ، ۴۵ و ۵۷ و ۳۹)

۱۴۰۲ قطاری مسافت راهی را در مدت ۲۸ و ۱ ساعت سپید پاید و

ان مسافت چه قدر است در صورتیکه همان قطار به همان سرعت

مسافت دیگر را که ۹۲۵ و ۸۱ میل است در مدت ۹ و ۲ ساعت

می پاید (۲۵ و ۳۱۲)

۱۴۰۳ قیمت یک بونج چه قدر است در صورتیکه قیمت ^۳ من از ان

۹. از ۲۶ و ۱۰ از ۵۵ قران بوده باشد
۱۴۰۴ چه عدد بست که هر گاه ۴۵ و ۱۰ از ابلا و ۵۸۱ و ۱۶ بران بفرایم
نتیجه ۱۶۰ حاصل شود
(۷ و ۹۱)

۱۴۰۵ ۱۶۳ و ۷۶ قران برد و نفر نسیب نمودیم بپس بک چه قدر
در صورتیکه حصه اولی ۷۸ و حصه دومی شده (۷۱ و ۷۶ و ۷۱)
۱۴۰۶ شخصی خانه را خرید و ۱۵ و ابلا و ۱۹ و ابلا و ۱۴ و ابلا
قیمتش را داد و ۲ و قیمتش ابلا و ۲۰ ^{تو} بگرهنوز بده کار است
قیمت انخانه چه قدر بوده
(۱۲۵۰)

۱۴۰۷ تاجری مقداری کتاب از قرار هر ۷ مجلد بمبلغ ۷۵ و ۲۲ قران خرید
و انها را از قرار هر ۴ مجلد بمبلغ ۱۸ قران فروخت و ۹۵ قران نفع نمود
چند کتاب فروخت
(۷۶)

۱۴۰۸ شخصی سه راس گاو بمبلغ ۶ و ۷۷ تومان خرید هر گاه قیمت اولی ۹ و
قیمت دومی و قیمت دومی ۷۵ و قیمت سوئی باشد قیمت هر یک
چه قدر بوده
(۲۲ و ۲۴ و ۲۱ و ۶)

۱۴۰۹ پیدا کنند دو عددی که مجموع ^{انها} ۷۹ و ۲۴ و یکی از انها ۳ و دیگری
باشد
(۱۸ و ۵ و ۶ و ۲۹)

۱۴۱۰ بز آزی یک طاقه قماش را بمبلغ ۳۴ و ۲۲ قران خرید پس از آن
۲۴ و ۵ ذرع آن را ذری ۸ و ۶ قران فروخت و قیمت هر ذرع از باقی
مانده ۵ و ۴ قران شد انطاقه چند ذرع بوده
(۳۷ و ۷۸)

۱۴۱۱ بقالی قدری روغن بمبلغ ۲۵ و ۴۵۹ قران فروخت و ۷۵ و ۱۸۹
قران کمتر از قیمت اصلی آن نفع نمود قیمت اصلی انها چه قدر بود
(۳۲ و ۵)

۱۴۱۲ شخصی قطعه زمین را بمبلغ ۶۶ و ۸۶۴ تومان فروخت و ۱۴ و ۳۹ قران
بیشتر از قیمت اصلی آن نفع نمود قیمت اصلی آن زمین چه قدر بوده

(۷۶ و ۴۱۲)

۱۴۱۳ چه کسر دپست که اگر آنرا از ۹۱۲ و ۰ تفریق نمایم باقی ماند مساوی
با هفت برابر آن کسر شود

(۱۱۴ و ۰)

۱۴۱۴ عمل روزی ۵ و ۲۶ قران و دیگری باندازه ۲۵ و ۸ قران کمتر از اولی

مزد میگیرد و مزد عمل سببی روزی ۸ و ۱۲ قرانست هر سه نفر
در چند روزی توانند مبلغ ۹۲ و ۵۴۰ قران حاصل نمایند (۴ و ۹)

۱۴۱۵ شخصی دو مقدار مساوی روغن خریدا ولی راضی ۴ و ۸ قران و

دومی راضی ۲۵ و ۶ قران هر گاه اختلاف میان قیمت اند و مقدار

۲۸ و ۱۴ قران باشد هر یک از آنها چند من بوده (۲ و ۳۹)

۱۴۱۶ کارگری ۳۲ و ۰ کار پراد در مدت ۶ روز انجام میدهد ۷ برابر

ان کار را در چه مدت انجام خواهد داد (۲۵ و ۱۳۱)

۱۴۱۷ چه عدد دپست که هر گاه ۹ و ۷۴ بر ۱۵ و ۶۰ ان بیفرایم نتیجه ۸۹ بشود

(۶۰)

۱۴۱۸ یک لبره چند قران میشود در صورتی که ۱۲ و ۰ ان ۱۸ و ۶ قران بوده

(۵ و ۵۱)

۱۴۱۹ شخصی در سال ۴ و ۰ مواجیش را صرف خوراک و ۳۳ و ۰ انرا صرف

لباس و ۱۹ و ۰ انرا اگر ایه منزل و ۱۵ و ۰ انرا صرف سایر مخارج لازم

مینماید و ۳۸۵ و ۱ تومان اندوخته میکند مواجب سال پانزده وی

(۵ و ۱۰۷۹)

چند تومانست

- ۱۴۲۰ سه نفر مبلغ ۹۲ و ۲۲۶ تومان رامپان خود نفسم نمودند
 بدوی ۷، ۰ حصه اولی و لبقوی دو برابر بدوی رسید حصه
 هر یک چه قدر شد (۲، ۷۳ و ۲۴، ۵۱ و ۴۸ و ۱۰۲)
- ۱۴۲۱ در یک ظرف ۴۲، ۶ من سرکه و در دیگری ۱۵، ۲ من بیشتر از
 از اولیست هر گاه قیمت هر ۲، ۱۴ من ۱۲، ۰۷ قران باشد قیمت
 آن دو ظرف چند قران خواهد شد (۸۵، ۳۴)
- ۱۴۲۲ قیمت یک من سبب چند قرانست در صورتیکه قیمت ۴، ۹ من از آن
 مساویست با قیمت ۴، ۶ من به کهر منی از آن معادل
 ۱۸۷۵ و ۶۳ قران میباشد (۲ و ۵)
- ۱۴۲۳ بزازی ۵، ۱۶ ذرع ترمه از قرار هر ۸، ۲۵ قران به نیم ذرع پس
 از آن ۴، ۲۹ ذرع ماهوت از قرار ۲۴، ۱، ۲۷ قران به ۴، ۱۳
 ذرع خرید مجموع قیمت هر دو چه قدر است (۸۱۶ و ۱۵)
- ۱۴۲۴ بزازی دو طاقه قماش از یک جنس بمبلغ ۰، ۶ و ۳۱، ۴ قران خرید هر گاه
 طول یکی از آنها ۵، ۱۴ ذرع و دیگری ۸، ۲۳ ذرع باشد قیمت
 هر یک چه قدر بوده (۱۱۸ و ۱۶ و ۱۹۵)
- ۱۴۲۵ تاجری هر گاه کند مه های خود را خرواری ۴، ۱۶۳ قران بفروشد
 میتواند از قیمت آنها قدری لویا بجزد و ۱۰ و ۱۰ قران هم برای او
 باقی بماند و اگر آنها را خرواری ۲، ۱۵۳ قران بفروشد لویاها را
 پنج دوی ۲۵، ۲۹۴ قران بده کار میشود چند خروار کندم داشته
 و قیمت لویاها چه قدر بوده (۶۳۸۳، ۹۵ و ۳۹ و ۷۵)
- ۱۴۲۶ اختلاف میان دو کسری ۲، ۴۲ و ۲، ۴۴ و خارج قسمت آنها بر یکدیگر

۱۴۱۲ می باشد اند و کسر کدامند (۴۰۹۲ و ۱۶۵۰)

۱۴۲۷ مردی ۲ و ۸۷ جریب زمین را بمقدار ۹۶ و پوٹها خود از قرار

هر جریب ۵ و ۱۴ تومان خرید چند جریب دیگر از باقی پوٹها

خود میتواند بخرد در صورتیکه قیمت هر جریب از دو و ۳۳ و ۴۲

تومان بیشتر از هر جریب اولی بوده باشد (۲ و ۱۵۱ تقریباً)

۱۴۲۸ سه نفر قطعه زمین را که مساحتش ۱۱ و ۳۱ ذرع مربع بود

میان خود تقسیم نمودند بدو و ۱ و ۲۵۴ ذرع بیشتر از اولی و

بستوی ۵۱ و ۱۸۹ ذرع بیشتر از دو و ۱ رسید بطریق چه قدر

رسید

(۷۱۰ و ۶۹ و ۴۹ و ۹۵ و ۱۱۵۵)

۱۴۲۹ موهه فروشی ۵ و ۸۹ من انکور از قرار منی ۲۵ و اقران خرید ۲۷ من

از آنها ضایع کرد بد باقی را منی چند بفروشد تا نه ضرر کند و نه

نفع نماید

(۱ و ۷۹)

۱۴۳۰ شخصی ۷۴ و پولهای خود را خرج نمود و از برای او ۴۰۰ ان مبلغ مگر

۲۶ و ۵۳ تومان باقی ماند پول او چه قدر بوده (۱۸۹ و ۱۵)

۱۴۳۱ مجموع دو عددی ۸۱ و ۳۸ و دو برابر عدد اولی بعلاوه ۴ برابر عدد

دو و ۹۶ و ۱۰۷ میباشد اند و عدد کدامند (۲۳ و ۶۴ و ۱۵ و ۱۷)

۱۴۳۲ مجموع دو عددی ۱۲ و ۲۴ می باشد هر گاه از اولی ۳۲ و ۷ کم نمایم

و بر دو و ۸ بیفزاییم نتیجه هر دو با هم مساوی میشود ان دو عدد

کدامند

(۱۳ و ۷ و ۲۹ و ۱۲)

۱۴۳۳ مجموع دو کسری مساویست به ۵۹ و پنج برابر اولی مگر چهار برابر

دو و ۱ مساویست به ۳۳ و ۱ اند و کسر کدامند (۱۸ و ۱۰)

۱۴۳۴ زارعی هرگاه پنبه های خود را خرواری ۳,۷۵ تومان بفروشد

میتواند سه راس اسب و ۵,۶۶ جریب زمین بخرد و ۶,۷۹

تومان برای او باقی میماند و اگر آنها را خرواری ۳,۲۵ تومان

بفروشد هم آنها را بخرد ولی ۴,۴۴ تومان بده کار میشود چند

خروار پنبه داشته و قیمت هر اسبی چند بوده و هرگاه قیمت هر جریب

۲,۵۱ تومان بیشتر از قیمت هر اسبی باشد قیمت هر جریب نیز چه

چه قدر بوده (۶,۷۹ و ۲,۴۱ و ۲,۱۴ و ۵,۶۶)

۱۴۳۵ مردی دو مقدار متساوی فاستانی و ماهوت فروخت قیمت

فاستانی ها ۲,۳۲ قران و قیمت ماهوت ها ۲,۷۵ قران

بود از هر یک چند ذرع فروخت در صورتیکه مجموع قیمت یک ذرع

ماهوت و یک ذرع فاستانی ۳,۸۴ بوده قیمت هر ذری از آنها

چه قدر بوده (۴,۸۱ و فاستانی ذری ۵,۸۱ و ماهوت ذری ۳,۲۸)

۱۴۳۶ میوه فروشی مقداری کلابی و هشت برابر آن سیب را بمبلغ

۲,۸۰ قران خرید هرگاه قیمت هر منی از کلابی ۵,۴ قران و هر منی

از سیب ۷,۲۵ قران باشد از هر یک چند من خریده است

(۸,۶۰ و ۴,۴۰ و ۵,۴۰)

۱۴۳۷ عمر پدری ۶ برابر عمر پسرش میباشد و اختلاف میان عمر

ایشان ۲۵ و ۴ سالست عمر هر یک چه قدر میباشد (۵,۴۹ و ۲,۵۰)

۱۴۳۸ حاصل ضرب دو عددی در یکدیگر ۸,۹۶۸ و میباشد هرگاه

از یکی از آنها تفریق نموده و نتیجه را دو باره در یکدیگر ضرب کنیم

۸,۰۰۳ حاصل میشود اند عدد کدامند (۳۲ و ۹ و ۷)

۱۴۳۹ هرگاه وزن پک لپز اب رود خانه ۳۳۸ و من و وزن پک لپز اب
در پانزده ۳۴۰ من باشد چند لپز از آنها بالتساوی برداریم تا ^{خندانی}
میان آنها ۳۷۰ و من بشود (۲ و ۴ لپز)

۱۴۴۰ دو نفر عله چند روز با هم کار نمودند اولی ۶۷ و ۴۰ قران و دومی
۲۶ و ۴۶ قران مزد حاصل نمود مزد روزانه هر یک چه قدر بوده
در صورتیکه مزد روزانه اولی ۱ و ۴۵ و قران بیشتر از مزد روزانه
دومی باشد (۲ و ۷ و ۱۵ و ۴ و ۷)

۱۴۴۱ کارگری ۵ و ۱۲ روز در کاری مشغول شد و دیگری ۷۵ و ۱۵ روز
در آن کار نمود اولی باندازه ۳۷ و ۱۰ قران کمتر از دومی مستحق شد
هرگاه مجموع مزد هر دو در یکروز ۳۸ و ۱۰ قران باشد مزد روزانه
هر یک چه قدر میباشد (۴ و ۴۲ و ۵ و ۹۶ و ۴)

۱۴۴۲ شخصی ۱۶ و ۱۴ من قهوه و ۱۲ و ۸ من شکر را بمبلغ ۱۶۸ و ۳ قران
خرید پس از آن ۲۵ و ۹ من قهوه و ۵ و ۴ من شکر از همان دو جنس
بقیمت ۷۵ و ۱۸ قران خرید قیمت هر صاع از آنها چه قدر بوده
(۲ و ۲۵ و ۱۸ و ۵)

۱۴۴۳ دو نفر در تجارتی شریک شدند و ۶۵ و ۳۶۳ تومان در تجارت
گذارند سرمایه اولی ۲۳ و ۹ و تومان بیشتر از سرمایه دومی بود
سرمایه هر یک چه قدر بوده (۶ و ۳۲ و ۷۱ و ۷۳۰ و ۹۴)

۱۴۴۴ شخصی و پسرش کار را انجام دادند پدر ۴ و ۱۵۰ قران و پسرش
۴ و ۴۶ قران حاصل نمود هر یک چند روز کار نموده و مزد هر یک
چه قدر بوده در صورتیکه آن پدر ۵ و ۴ روز بیشتر از پسرش کار

نموده و مزدش دو برابر مزد پسرش بوده

(۷۵ و ۱۱ و ۲۵ و ۷ و ۸ و ۱۲ و ۴ و ۶)

۱۴۴۵ شخصی دو قطعه زمین که مساحت آنها با هم مساوی بود خرید هرکدام

قیمت هر ذری از اولی ۶۸۰ تومان و هر ذری از دومی ۴۲۰ تومان

و اختلاف میان قیمت اندو قطعه ۱۵۹ و ۱۸۵ تومان باشد مستحق

هر یک چه قدر بوده (۷۱۲ و ۱۵)

۱۴۴۶ چه عدد است که اگر ۹۱ و ۱۶ را از آن تفریق نمایم و باقی را بر

۳۲ و ۷ تقسیم کنیم نتیجه ۴۹ و ۸ بشود (۷۹ و ۰۵۶۸)

۱۴۴۷ مجموع دو عددی ۱۲۳ و ۱۵ و عدد کوچک ایشان مساوی با هفت

برابر اختلاف میان آنها میباشد آن دو عدد کدامند

(۶۵ و ۶۸ و ۵۷ و ۴۷)

۱۴۴۸ چه عدد است که اگر ۷ و ۳ بر آن بفرمایم و از مجموع آنها ۷ و ۳ تفریق

نموده و باقی را در ۲ و ۳ ضرب بزنیم و حاصل را بر ۴ و ۶ تقسیم کنیم

خارج قسمت ۴ و ۶ بشود (۹ و ۲)

۱۴۴۹ حاصل ضرب ۳ عدد در یکدیگر ۹۰۶ و ۱۷ و یکی از آنها ۹ و ۸

و دیگری ۱۴۵۰ میباشد عدد سیمی کدام است (۱۳ و ۵)

۱۴۵۰ اختلاف میان دو عدد ۹۹۲ و ۲۵ میباشد هرگاه اولی را بر دومی

تقسیم کنیم خارج قسمت آنها ۸ و ۶ میشود آن دو عدد کدامند

(۴ و ۳۲ و ۲۹ و ۱۹۲)

۱۴۵۱ ناجری قدری ترمه و ماهوت را فروخت هرگاه آنچه را که از

هر دو فروخته ۸۴ و ۱۳۷ ذرع بوده و هر وقت که ۵ و ۷ ذرع ترمه

فروخته ۴,۸۲ ذرع ماهوت فروخته باشد از هر یک چه قدر

فروخته است (۵۷, ۸۴ و ۸۰)

۱۴۵۲ شخصی ۱۳ و ۷ جریب از زمین خود فروخت دید که ۹ برابر باقی

مانده مساوی با ۲۱۹,۱۵ جریب میشود چند جریب داشته

(۳۸, ۰۵)

۱۴۵۳ چهار نفر مبلغ ۴۰ تومان را میان خود تقسیم نمودند بقیه

دو می ۲,۳۱ تومان بیش از اولی و سوئی ۳,۸۵ تومان بیش

از دومی و چهار می ۸,۷۳ تومان بیش از سومی حاصل نمودند

بهر یک چه قدر رسیده (۶, ۱۶ و ۴۷ و ۶, ۳۲ و ۱۰, ۰۵ و ۱۹)

۱۴۵۴ شخصی ۲ طاقه قماش یکی ماهوت و دیگری فاستانی خرید اینها

میان قیمت آنها ۷۵, ۴ و ۱۰, ۴ قران بود هر گاه طاقه ماهوت را

نخریده بود میتوانست که ب عوض آن ۳ طاقه فاستانی بخرد و ۷۵ و ۸۷

قران برای او باقی بماند قیمت هر یک چه قدر بوده

(۴۷۸, ۵ و ۱۵۲۳, ۲۵)

۱۴۵۵ شخصی چند ظرف سرکه که در آنها ۹۴, ۷۲ و ۳ من بود فروخت

هر گاه در بعضی از آنها ۲۴ و ۵ من و در بعضی دیگر ۳۹ و ۸ من

بوده از هر یک چند ظرف فروخته است (۵, ۸)

۱۴۵۶ از کسی پرسیدند که چه قدر کندم دارد گفت آنچه که الان کندم

دارم و چهار برابر آنچه کفروخته ام معادل باد و برابر کندهام

میشود هر گاه مجموع آنچه که فروخته و آنچه که الان دارد ۲۷

خوار باشد چه قدر فروخته و چه قدر دارد (۵, ۳۱ و ۴, ۵)

- ۱۴۵۷ شخصی ۵۲، ۹۸۹ تومان و برادرش ۲، ۱۳۲ تومان نقد دارد و هر دو هر ساله ۲۴، ۱۰ تومان هم اند و خسته مینمایند بعد از چند سال خواسته اولی ۵ برابر خواسته دومی میشود (۷، ۱۹۱۴۳۷۵)
- ۱۴۵۸ دو نفر مقدار ۵۲، ۲۹۵۱ ذرع مربع زمین خریدند هر یک چند ذرع انرا خریدند در صورتیکه ایضا را که اولی خرید ۱۵، ۶ برابر آنچه را که دومی خرید بوده باشد (۷۲، ۱۹۲۵۳۸۱، ۴۱۲)
- ۱۴۵۹ شخصی ۴، ۲۳ من کندم و ۱۶، ۱ من جو بمبلغ ۵۵، ۶۶۵ قران خرید مجددا از همان دو جنس ۸، ۱۵ من کندم و ۶، ۲۲ من جو را بمبلغ ۴۲، ۵۳ قران خرید معین کنند که مقدار ۱۲، ۹ من کندم و ۱۲، ۱۲ من جو را چند قران بفروشد تا از هر من کندم ۲۳ و ۰ قران و از هر من جو ۱۸ و ۰ قران نفع نماید (۳۴، ۹۰۵۶)
- ۱۴۶۰ مجموع دو عددی مساوی با ۷ برابر اختلاف آنها است و عدد کوچک آنها ۷۲، ۲۴ میباشد عدد بزرگتر کدام است (۳۲، ۹۶)
- ۱۴۶۱ مجموع دو عددی مساوی با ۱۳ برابر اختلاف آنها است و عدد بزرگ آنها ۹۴، ۶۵ میباشد عدد کوچک کدام است (۵۶، ۵۲)
- ۱۴۶۲ بز آزی ۶، ۲۱ ذرع پارچه را از قرار ذری ۵، ۱۷ قران فروخت هر گاه نفع او بقدر ۲۱ و ۰ قیمت خرید بوده آنها را چند خرید است (۳۹۱، ۰۱۵۶۲۵)

- ۱۴۶۳ هر گاه یک عددی را بر هر یک از دو عدد ۵۴۶ و ۷۹ و ۱۸۲ اریه بیفزاییم اولی ۵ برابر دومی میشود ان عدد کدام است (۱۳، ۴۶۹)
- ۱۴۶۴ دو امر علم مدت چند با هم در کاری مشغول بودند اولی ۷۵ و ۱۷۵

قران و دوئی ۱۰۶، ۸۷۵ قران مزد حاصل نمودند چند روز با هم
مشغول کار بوده اند در صورتیکه مزد روزانه دوئی ۷، ۲۵ قران
بیشتر از مزد اولی بوده

(۹، ۵)

۱۳۶۵ ۱۶ نفر میخواستند ۵۸۲۱، ۶ ذرع مربع زمین را بخرند لیکن بعضی
از ایشان از خریدن دست برداشتند و مابقی آنها را خریدند
و هر یک ۷۶، ۴۰، ۸۵ تومان بیشتر از آنچه اول میخواستند بدهند
دادند چند نفر از ایشان دست از خریدن کشیده اند (۶)

۱۳۶۶ دو نفر در خریدن دو طاقه قاش شربک شدند هر ذرع از طاقه
اولی ۶۲، ۴ قران و از طاقه دوئی ۳۸، ۷ قران بود حصه اولی
۲۸ ذرع که قیمت آنها ۵۸، ۵ قران بود شد از هر طاقه چند
ذرع حصه او شده (از اولی ۵ و ۱۸ از دوئی ۵ و ۹)

۱۳۶۷ چه عدد نیست که اگر حاصل ضرب آن در ۶ و ۶ بر ۱۲ تقسیم
کنیم و خارج قسمت آنرا بر ۶ و ۱ تقسیم نمایم نتیجه آن ۳، ۲ بشود
(۱۰، ۲۴)

۱۳۶۸ اختلاف میان دو عدد ۱۴، ۱۵ میباشد و برابر اولی بعلاوه
۶ برابر دوئی میباشد بر ۳ و ۷۴ آن دو عدد یکداند
(۱۱، ۲۵ و ۳۲، ۴)

۱۳۶۹ مزد کاری روزی ۳، ۵ قران و مزد پیشش بقدر ۷، ۶ قران
بیشتر از مزد پیش میباشد در چند هفته ایشان میتوانند
۶۲، ۴ قران پس انداز کنند در صورتیکه مخارج هر هفته ایشان
۷۲، ۳۸ قران است و روز جمعه هم کاری کنند (۷، ۵)

۱۴۷۰ شخصی خانه را خرید و بفروشنده ۴۰۰ قیمتش را داد و ۳۴۶ و ۳۶۲

تومان بده کار کرد بد قیمت انخانه چه قدر بوده (۲۴۶، ۳۷۹)

۱۴۷۱ دیوار پراکه طولش ۲۵، ۸ ذرع و ارتفاعش ۱۲، ۵ ذرع است ^{مخواب}

کاغذ بچسبانی چند ذرع از کاغذی که عرضش ۴، ۶ و ۰ ذرع میباشد

لازم دارد (۶۶)

۱۴۷۲ مسافری در عرض راه خود ۵، ۲۳۸ قران قیمت بلیطها درجه

دوم و ۳ و ۵ قران قیمت بلیطهای درجه سیم گاری داد عده

بلیطهای درجه دوم ۵ عدد بیشتر از عده بلیطهای درجه

سیم بود از هر یک چند بلیط گرفته در صورتیکه قیمت بلیط از

دوم دو برابر بلیط درجه سوم بوده است (از دومی ۹ و سیمی ۴)

۱۴۷۳ خارج قسمت دو عددی مساویست به ۱۹، ۳ و ۳۶ و ۰ از اختلاف

میان آنها مساویست به ۴، ۰۰۵ و ۱۵ اند و عدد کماست

(۸۵۱۵، ۲۱ و ۸۵ و ۶)

۱۴۷۴ میوه فروشی سه قسم میوه که وزن آنها با هم مساوی بود بمبلغ

۱۴۰ قران فروخت هر گاه قیمت هر من از اولی ۵ و ۴ قران و

از دومی ۷۵ و ۲ قران و از سیمی ۵ و ۱ قران بوده از هر یک چند

من فروخت (۱۶)

۱۴۷۵ تاجری مقداری کدوم خرید بقسمی که اگر ۳۵ و ۷ برابر آنرا

از ۱۵ و ۱۲ برابر آن تفریق کنیم هر اینها ۸ و ۹ خروا باقی بماند

چند خروا خرید است (۱۷ و ۶)

۱۴۷۶ تاجری سه طاقه قماش از یک جنس خرید قیمت اولی و دومی

۲۴، ۲۱۲ قران و قیمت دو می و سببی ۵۱، ۲۰۲ قران و قیمت
 اولی و سببی ۵۳، ۱۸۷ قران بود قیمت هر طاقه چند قران و
 و طول طاقه سببی چه قدر بوده در صورتیکه قیمت هر ذری
 از آن ۳، ۵ قران باشد (۶۳، ۹۸، ۶۱ و ۱۱۳، ۹ و ۸۱، ۴ و ۲۵، ۴ ذریع)
 ۱۴۷۷ کارگری ماهی ۳، ۰ مواجب ماهانه خود اندوخته میکنند هرگاه
 مواجب ماهانه وی ۲۰، ۶ قران باشد مواجب سالیانه وی
 چه قدر و روزی چه قدر خرج میکنند در صورتیکه سال ۳۶۵
 روز باشد (۱۴، ۲۷ و ۷۴۴۰)

۱۴۷۸ شخصی سه رأس اسب خرید هرگاه قیمت اولی و چهار برابر دور
 دیگر ۶، ۶ و ۱، ۶ و قیمت دو می و چهار برابر قیمت دور
 دیگر ۶، ۱۵۰ و قیمت سببی و چهار برابر قیمت دور
 دیگر ۹، ۱۴۸ و لپه بوده است قیمت هر یک چه قدر بوده
 (۴، ۱۳ و ۷۳ و ۱۸ و ۵۷ و ۱۹)

۱۴۷۹ تاجری اگر ذغال های خود را خرواری ۲۶ قران بفروشد از
 روی آنها ۹، ۶ قران ضرر میکنند و اگر آنها را خرواری ۲۹،
 قران بفروشد نه ضرر میکنند و نه نفع مینمایند چند خروار داشته
 (۱۷، ۴)

۱۴۸۰ در کارخانه ۸۶ نفر مرد و بچه مشغول کارند و مبلغ ۶، ۱۹۶، ۰
 قران در مدت ۵ و ۸ روز بایشان مزد دادند هرکس روزی
 هر مردی ۱۵ و ۲۰ برابر مزد روزانه بچه بود چند مرد و چند بچه
 در آن کارخانه مشغول کار بوده اند و مزد روزانه هر یک چه قدر

بوده است (۲۶ مرد و ۶ بچه و ۰۵ و ۱۵ و ۷)

۱۴۸۱ بقالی ۱۳ و ۶ من شیره و ۱۴ و ۱۱ من سرکه را بمبلغ ۱۶ و ۱۰۶ قران

فروخت قیمت هر منی از هر یک چند قران میباشد در صورتیکه مجموع

قیمت بکن شیره و بکن سرکه ۷ و ۴ قران باشد (۱۵ و ۶ و ۱)

۱۴۸۲ اختلاف میان دو عددی مساویست به ۱۷ و ۶ و هر گاه اولیا

دره ۷ و ۷ و دو می را در ۱۴ و ۱۴ ضرب زده و حاصل آنها را از

یکدیگر تفریق نمائیم ۲۳ و ۲۱ باقی بماند و عدد کدامند

(۳۲ و ۹ و ۱۵ و ۲)

۱۴۸۳ تاجری ۳۴۸ دانه کاسه چینی از قرار کاسه ۷۵ و قران خرید

۲۸ دانه از آنها شکست باقی را دانه چند بفروشد تا از روی

همه ۷۱ و ۸ قران نفع نماید (۱ و ۴)

۱۴۸۴ شخصی قدری قهوه بمبلغ ۸۷۵ و ۲۵ تومان و قدری شکر بمبلغ

۳ و ۲۷ تومان خرید از هر یک چند من خرید در صورتیکه مقدار

قهوه ها بشکله خرید ۱۴ و ۳ من بیشتر از شکرها است و قیمت هر

از قهوه ۶ و ۴ برابر قیمت هر صیغه از شکر بوده باشد

(۵ و ۷ و ۳۶ و ۴)

۱۴۸۵ چند نفر مقدار ۳۵۷ و ۴ جریب از قرار هر جریب بمبلغ ۲۴ و ۵

تومان خریدند و مبلغ ۲۱ و ۹۲ تومان برای تعمیر آن خرج

نمودند آنها را جریب چند بفروشد تا از روی هر

۲۱ و ۸۳ و ۶ تومان نفع نمایند (۹۱ و ۴۲)

۱۴۸۶ شخصی طافه قماش را بمبلغ ۹ و ۴۲ قران خرید پس از آن ۱۶

ذرع انرا بمبلغ ۳۳۶ قران فروخت و از هر ذرع ۷۵ و ۴ قران

سود کرد طول انطافه چه قدر بوده

(۲۷، ۶)

۱۴۸۷ بزازی ۰۴۰ قماش را بمبلغ ۱۲، ۹۷۲ قران خرید هرگاه هر ذرع ^{قیمت}

از ان ۱۵ و ۱ قران باشد انطافه چند ذرع و قیمت ان چه قدر بوده

(۳۲، ۴۳ و ۲۱، ۲)

۱۴۸۸ بنائی روزی ۷۵ و ۹ قران خرج میکند و بعد از سال ۳۲۹، ۲۵

قران اندوخته مینماید اجرت روزانه وی چه قدر است در صورت ^{تکه}

هر ماهی فقط ۲۴ روز کار مینماید

(۱۳، ۵)

۱۴۸۹ بنائی روزی ۵ و ۱۸ قران خرید میکند بعد از یک سال چه قدر

اندوخته می نماید در صورتیکه روزی ۵ و ۱۲ قران خرج میکند و در

یک سال ۹ و ۶ روز هم کار مینماید

(۹۱۳، ۵)

۱۴۹۰ صوه فروشی ۵ و ۳۴ من کلابی از قرار منی ۵ و ۳ قران و ۴ و ۶ دانه

پرتقال از قرار هر صد دانه به ۵ و ۱۴ قران و ۱۰ خربزه از قرار هر

بسیست دانه به ۵ و ۳۶ قران فروخت و از پول انها فوری کسب خرید

چند خروار خرید در صورتیکه قیمت هر خرواری ۱۶۰ قران بوده

(۲، ۳۴۷۱۸۷۵)

۱۴۹۱ از چند ذرع قماش که عرضش ۸۵ و ۰ ذرع است میتوانیم استر ۳۸

ذرع پارچه ابریشمی کنیم که ۷۴ و ۰ ذرع ان میباشد

(۳۳، ۵۱۸)

۱۴۹۲ شخصی یک طافه قماش را بچندین تکه که طول هر یک از انها ۹۴ و ۰ ذرع

و قیمتش ۲۸ و ۲ قران بود تقسیم نمود قیمت هر ذرع از ان چه قدر

و قیمت تمام ان طافه چه قدر در صورتیکه طول ان ۸۴ و ۳۳ بوده

باشد

(۱۰۱۵، ۲ و ۳)

۱۴۹۳ عله باشخصه عهد بست که هر روزی که کار کند ۱۲، ۳ قران مزد بگیرد

و هر روزی که کار نکند برای جزای تقویق کار ۲۵ و قران باو

رد نماید بعد از گذشتن ۱۸ روز دپد که ۳۱، ۳۴ قران مستحق

میشد چند روز کار کرده و چند روز کار نکند (۵ و ۱۳)

۱۴۹۴ بزازی چند ذرع فاسثانی از قرار هر ۶، ۸ ذرع بمبلغ ۴۷، ۴۸

قران خرید و انها را از قرار هر ۲۵، ۶ ذرع بمبلغ ۳۷، ۴۸، ۴۸

قران فروخت و از روی انها ۱۵، ۸۱۹ قران نفع نمود چند ذرع

(۳۶۹، ۸)

خرید بود

۱۴۹۵ شخصه سه راس کافر و فروخت هر گاه قیمت اولی و نصف قیمت دو

راس دیکر ۱۸، ۳۶ تومان و قیمت دومی و نصف قیمت دورا

دیکر ۷۲، ۳۴ تومان و قیمت سیمی و نصف قیمت دورا دیکر

۳، ۳۷ تومان بوده قیمت هر یک چه قدر بوده

(۲۶، ۱۸، ۳۴ و ۱۵، ۵ و ۲)

۱۴۹۶ سه نفر بمبلغ ۳۲، ۳۹ تومان را میان خود تقسیم نمودند بدو

۲۱، ۵ تومان بیش از اولی و بیستوی ۷۲، ۱ تومان بیش از دومی

(۱۵، ۹۹ و ۱۴، ۲۷ و ۹، ۰۶)

بهر یک چه قدر رسید

۱۴۹۷ شخصی ۸ ظرف نفت که در هر یکی ۰۶۲۵، ۱۸۱۱ من بود خرید و

مخواست انها را در سه قسم صندوق که شماره انها باهم مساوی و

کنجایش انها باهم مختلف باشد جای دهد بشخصه که صندوقهای

اولی هر یک ۵، ۲۶ من و صندوقهای دومی هر یک ۲۵، ۲۹ من

و سببی سهمی ۷۵، ۳۲ من کجایش داشته باشند از هر یک چند

سند و ق لازم دارد (۱۷)

۱۴۹۸ مپوه فروشی ۵۲۰ پرتقال از قرار هر ۱ پرتقال بمبلغ ۵، ۹ شاهی

و ۲۰۰ دانه دیگر از قرار هر ۲۵ دانه بمبلغ ۵، ۳۲ شاهی خرید

و انها را از قرار هر ۱۶ دانه بمبلغ ۲، ۲۵ قران فروخت ایا چند قران

نفع نموده (۱۰۲، ۳۷۵)

۱۴۹۹ تاجری ۵، ۳ من پنبه را خرید چون ۵، ۲ من انرا فروخت پول

خرید انها را در یافت نمود پس از ان با فیرا بهمان قیمت اصل که

خریده بود فروخت و ۵، ۴ قران نفع نمود منی را چند قران خرید

بود (۵، ۳)

۱۵۰۰ شخصی ۵۵، ۰ طافه قاشی را از قرار ذریعی ۵، ۸ قران خرید و ۴۳، ۰

انچه را که خرید بود بمبلغ ۷، ۶۴۷، ۱۲۱ قران فروخت ۲، ۶۴۲ و ۶

قران و باقی که برای او ماند بود سود کرد طول انطافه چند ذرع بود

و چند ذرع نفع کرده (۲، ۹۵۲ و ۲۴، ۶)

۱۵۰۱ شخصی ۵، ۷ من قند از قرار منی ۵، ۴ قران و ۵، ۱۶ من دیگر

از قرار منی ۵، ۷۴ قران خرید فروشنده از روی همه مبلغ

۵، ۶۲۵، ۱۴ قران با و تخفیف داد در این صورت قیمت متوسط انچه

که خرید منی چند بوده و انها را منی چند بفروشد تا از روی

همه ۵، ۹۸ قران نفع نماید (۵، ۸۷۵ و ۴، ۳۳۵ و ۹۳۷۵)

(مسائل عمومی کیس و متعارف و اعشاری)

۱۵۰۲ شخصی ۴۲ ۱/۴ ذرع فاسثنانی از قرار ذریعی ۶،۲ قران خرید پس از آن ۴،۰ انهارا فروخت و ۱/۴ قیمت را نفع نمود پس از آن ۳،۰ انهارا بسودی که معادل ۱/۵ قیمت بود فروخت و مابقی را فروخت و ۱/۴ قیمت اصلی انهارا ضرر کرد در این معامله چه قدر نفع یا ضرر نموده (۷۶۲۵ و ۱۹ نفع نموده)

۱۵۰۳ دو نفر علیه چند روز با هم در جایی مشغول کار بودند اولی ۱۷۲،۵ قران و دومی ۹۴ ۱/۸ قران مزد حاصل نمود هرکاه اولی ۳،۷۵ روز بیشتر از دومی کار کرده و مزد روزانه وی ۱/۴ برابر مزد روزانه دومی بوده مزد روزانه هر یک چه قدر بوده

(۱۴ ۳/۸ و ۱۱ ۱/۴)

۱۵۰۴ بزازی دو جنس مختلف از قماش را بمبلغ ۶۲۵، ۱۰۷ قران خرید عده ذرعهای اولی ۱/۴ برابر ذرعهای جنس دومی قیمت هر ذری از جنس اولی ۳،۲۵ قران و از دومی ۲ ۱/۴ قران بود هر یک چند ذرع بوده اند (۲۰۵ و ۴ و ۱۶۰)

۱۵۰۵ شخصی در اول ماه ۲۰ قران بیشتر از ۱/۴ مواجب ماهانه اش خرج نمود و در ماه دوم ۱/۴ مواجبش مگر ۱۳۵ قران صرف کرد و در ماه سیم ۱/۴ مواجبش خرج نمود بعد از ۳ ماه مجموع مخارجش ۲۳۷۵ قران شد ماهانه وی چه قدر بوده (۱۲۰۰)

۱۵۰۶ ۲۰۰ نفر طلبه که ۸۰۰ آنها ابتدائی و مابقی از درجه علی بودند برای امتحان حاضر شدند ۱/۴ طلاب ابتدائی و ۱/۴ علی کامتیا شدند از هر یک چند نفر از عهد امتحان برآمده اند (۱۶۰ و ۶۰)

۱۵۰۷ تاجری $\frac{1}{8}$ قیمت تنخواهی را برای بی نوابان کم نمود هرگاه قیمت
تنخواهی ۲ و ۱۱۳ قران باشد انرا بقیه چند قران خواهد فروخت
(۹۹،۰۵)

۱۵۰۸ شخصی ۴، ۱۴۶ ذرع قماش را فروخت و $\frac{1}{3}$ قران سود
نمود هرگاه ان مقدار قماش را ذری ۵، ۱ قران خرید و $\frac{1}{3}$
انهارا از قرار ذری ۷، ۱ قران فروخته باشد مابقی را ذری
چند بفروشد تا از روی همه همان نفع که در اول نموده بود
حاصل نماید
(۱، ۹)

۱۵۰۹ تاجری ۳، ۳۲ خروار کندم از قرار خرواری $\frac{1}{4}$ ۱۵۲ تومان
خرید خرواری چند بفروشد تا از روی همه ۱۲، ۷۵ قران
نفع نماید
(۱۶۵، ۲۷)

۱۵۱۰ شخصی قدری روغن بمبلغ ۳۹۹ قران خرید و انهارا بمبلغ
۱۶، ۴۵۴ قران فروخت و در هر رطلی ۷۷، ۰ قران نفع
نمود همه انها چند رطل بوده
(۷۲، ۵۴)

۱۵۱۱ شخصی دو قطعه زمین که مساحت اولی انها $\frac{1}{4}$ ۹۱۶ ذرع
بود بمبلغ ۵۲۲ و ۷۱۳ تومان خرید مساحت قطعه دومی
چه قدر است در صورتیکه قیمتش $\frac{1}{4}$ قیمت اولی و قیمت
هر ذری از ان غور قیمت هر ذری از اولی بوده (۳، ۶۸۷)

۱۵۱۲ بنای قطعه زمینی را از قرار ذری ۳۵، ۰ تومان خرید پس از ان
 $\frac{1}{4}$ انرا از قرار ذری ۳۹، ۰ تومان و ۴، ۰ انرا از قرار ذری
۴۵، ۰ تومان و مابقی را بهمان قیمت خرید فروخت و از روی انها

- ۶۷,۰۰۸ تومان نفع نمود انقطاع چند ذرع بوده (۱۲۵۶,۴)
- ۱۵۱۳ سه دست عمل مشغول ساختن کاری میباشد دست اولی ان کار را در ۱۲ ۱/۲ روز و دست دوم در ۱۴,۸ روز و دست سیمی در ۱۱,۷۳ روز در ست می نمایند هر گاه ۴,۰ دست اولی و ۷۵,۰ دست دوم و ۱/۲ دست سیمی با هم مشغول شوند در چند روز انرا تمام خواهند نمود (۹ روز تقریباً)
- ۱۵۱۴ سه نفر مبلغی را میان خود تقسیم نمودند بضمیمه که با اولی ۴/۱۰ مبلغ بعلاوه ۳۰۰ قران و بدومی ۵۸۳,۰ و مبلغ مکره ۶۷,۰ قران و بستوی ما بقی رسید و باین ترتیب حصه بکد بکر با هم مساوی شد حصه هر یک چه قدر شد (۹۰)
- ۱۵۱۵ یک کشتی بخاری روزی ۶,۰۱۴ خر و ارزغال میسوزانند در حالیکه در سفر میباشد و روزی ۲/۲ خر و در میسوزاند در حالیکه در بندر لنکران داخله باشد در مدت ۵ ما چه قدر ذغال میسوزاند هر گاه ۱/۷ از ۴,۰ و ۱/۶ از ۷/۱۰ این مدت در بندر انداخته شد (۱۴۵۷۶ ۷/۸)
- ۱۵۱۶ شخصی ۱۶ من پنبه از قرار منی ۱۲,۲ قران فروخت مشتری در عوض ۳۲ من کندم و ۳۳,۳ قران پول بوی داد قیمت کند منی چه قدر بوده (اقران)
- ۱۵۱۷ دو نفر پولی را میان خود تقسیم نمودند بقتی که ۱/۳ حصه اولی مساوی با ۷۵,۰ حصه دوم شد بطریقی چند قران رسیده در صورتیکه اختلاف میان ۵/۱۰ حصه اولی و ۸۷۵,۰ حصه

دومی ۹ قران باشد
۱۵۱۸ ناجری ۴، ۸۹ من روغن خرید پس از آن $\frac{۳}{۴}$ ۴۷ من انرا بمبلغ $\frac{۱}{۵}$ ۲۲۹ قران
و مابقی را از قرار منی ۳، ۴ قران فروخت و ۲۱، ۸۰ قران نفع نمود آنها

منی چند قران خریده (۳، ۲۵)

۱۵۱۹ سه نفر در خریدن خانه شدند اولی $\frac{۱}{۴}$ قیمت و دومی ۲، ۱۱ انچه را
که اولی داده بود دار و سپتی مابقی را که ۳، ۲۵ تومان بود پرداخت

قیمت انخانه چه قدر بوده (۹۵۱)

۱۵۲۰ ناجری ۵، ۳۱ من قند از قرار منی ۳، ۷۵ قران خرید بعد از مدتی
قیمت قند باندازه $\frac{۵}{۴}$ قران در هر منی پانچون امد و $\frac{۳}{۴}$ ۱۷ من دیگر
خرید حال پنجاه هم آنها را بیک قیمت بفروشد در صورتیکه
۲۳، ۱۲ قران از روی آنها نفع نماید منی چند قران باید بفروشد

($\frac{۱}{۵}$ ۴)

۱۵۲۱ دو نفر قطعه زمینی را دارا هستند که مساحت آن ۴۰۳۰ ذرع میباشد
یکی از آنها ۳۲، حصه خود را و دیگری $\frac{۱}{۴}$ حصه خود را فروخت
انچه که برای اولی باقی مانده بود دو برابر مابقی دومی کرد بد حصه

هر یک چند ذرع بوده (۱۵۳ و ۲۵۰۰)

۱۵۲۲ چهار نفر نفع تجارقی را میان خود تقسیم نمودند بقسمی که نسبت
حصه اولی بدومی مثل نسبت ۳ به ۴ و نسبت حصه دومی بسومی
مثل نسبت ۵ به ۴ و نسبت سپتی بچهارمی مثل نسبت ۴ به ۵
شد هر گاه اختلاف میان حصه اولی و چهارمی ۳۰ تومان باشد

بهر یک چه قدر رسیده (۳۰ و ۴۰ و ۱۰۰ و ۶۰)

۱۵۲۳ شخصی ۸۴۰ تومان در بانکی گذاشت و هر ساله ۲۰ تومان نفع
پول خود حاصل مینمود ۳۶۰ تومان انرا خرج و مابقی را اندوخته
می نمود و دیگری ۴۲۰۰ تومان در بانکی دیگر گذاشت و هر ساله
۳۴۰ تومان نفع حاصل میکرد ۱۸۰ تومان انرا خرج و مابقی را اندوخته
می نمود بعد از چند سال دیگر مالیه دومی به مالیه اولی مینشود

(۱۰)

۱۵۲۴ سه نفر تجارت می نمودند و سرمایه ایشان با هم مساوی بود اولی
۲۵۰۰ سرمایه اش نفع نمود و دومی $\frac{۱}{۸}$ سرمایه اش و سومی ۴۰۰۰ سرمایه اش
سود برد سرمایه هر یک چه قدر بوده در صورتیکه مجموع سرمایه
و نفع ایشان ۹۴۰۰ تومان بود است (۲۴۰)

۱۵۲۵ بزازی از تاجوی تنخواهی را خرید همان وقت ۳۰۰ قیمتش را داد و بعد
از چندی تنخواهی دیگر را از وی خرید که قیمتش $\frac{۱}{۴}$ قیمت اولی
بود و $\frac{۱}{۸}$ آنچه را که بدهکار بود با و پرداخت و ۲۲۸ تومان دیگر
بدهکار او شد قیمت هر یک چه قدر بود (۴۸۰ و ۲۸۸)

۱۵۲۶ تاجوی هر گاه قندهای خود را منی ۷۵ و ۴۰ قران بفروشد $\frac{۱}{۴}$
قیمت اصل آنها ضرر میکند آنها را منی چند بفروشد تا ۳۰۰
قیمت اصل نفع نماید ($\frac{۱}{۴}$)

۱۵۲۷ مردی قطعه زمینی را از قرار جرایی $\frac{۲۸}{۵}$ تومان و پیرازان
مابقی را از قرار جرایی ۳۰ تومان فروخت و از روی همه ۸۶۴ تومان
سود کرد مساحت آن قطعه زمین چند جریب بوده (۱۸۰)

۱۵۲۸ چه عددیست که اگر سه خمر آن مکر ۲۵ بر سه ربع آن بعلاوه ۹ بیفزاید

۲۵۱۵ تومان خرید
و ۴۰۰ انرا از قرار
 $\frac{۱}{۴}$ تومان فروخت
پس از آن ثلث انرا
از قرار جرایی

(۱۴۰)

۱۷۳ حاصل شود

۱۵۲۹ سه نفر در خریدن قدری روغن با هم شریک شدند اولی $\frac{1}{4}$ انرا
و دومی $\frac{1}{4}$ و سومی $\frac{1}{4}$ انرا خرید و سومی مابقی را خرید و ۶۷ و ۷۵ قران قیمت
انرا دار قیمت هم انها چه قدر و بهر یک چند رطل رسیده در
صورتیکه قیمت هر رطلی $\frac{3}{5}$ قران بود است

($\frac{1}{4}$ ۲۱۶ و $\frac{1}{5}$ ۹ و $\frac{1}{5}$ ۱۵ و $\frac{4}{5}$ ۱۳)

۱۵۳۰ کارگری ۶۲۵، کار بر اتمام نمود و $\frac{1}{9}$ قران بکس از مزد دیگری
که تمام ان کار را به هم ^{منظنه} درست نموده بود حاصل کرد مزد هم
ان کار چه قدر بوده

(۲۶، ۱۴)

۱۵۳۱ چهار نفر قطعه زمینی را میان خود تقسیم نمودند با اولی $\frac{1}{4}$ از قطعه
و بدومی $\frac{1}{4}$ و سومی $\frac{1}{4}$ و چهارمی $\frac{1}{4}$ حصه اولی و دومی و چهارمی
۶۷۵ و ۹ جریب مساحت قطعه چه قدر و حصه هر یک از اولی
و دومی و سومی چه قدر بود (۵، ۴، ۵ و ۲۱، ۵ و ۱۵، ۵ و ۲۷، ۵)

۱۵۳۲ شخصی میتواند دو برابر برادرش در کاری مشغول شود و پسرش
 $\frac{1}{4}$ برادرش از عهد برمی آید هر گاه هر سه نفر در مدت
۲، ۵، ۷، ۱۴، ۲۸ روز ان کار را تمام کنند هر یک به تنهایی در چند
روز انرا تمام خواهند نمود

(۵، ۴ و ۹ و ۱)

۱۵۳۳ کارگری متعهد شد که کار برادر در مدت معین $\frac{1}{8}$ ۶۲، ۸۸
تومان تمام نماید بعد از انکه مدت $\frac{1}{8}$ روز کار کرد و بدی که
به تنهایی در ان مدت معین از عهد بر نمی آید از این جهت دو
نفر دیگر که مانند خودش کار میکردند بمعا ^{بمعنا} $\frac{1}{8}$ هر سه

بعد از مدت ۶ روزه روزان کار را تمام نمودند حصه هر يك چه قدر

خواهد شد (۵۳۶، ۳۳۳ و ۶۷۲ و ۱۴۶ و ۶۷۲ و ۱۴۶)

۱۵۳۴ عدد کوچکی مساویست به ۲۵ و ۱۸ و اختلاف میان آنها عدد
بزرگتر $\frac{۹۹}{۸۲۹}$ بزرگتر از مجموع آنها میباشد عدد بزرگتر کدام است

(۲ و ۲۳)

۱۵۳۵ سه نفر مبلغی را میان خود تقسیم نمودند بقسمی که بدوئی $\frac{۲}{۳}$

اولی و ثبونی ۷۵ و اولی رسید هر گاه اختلاف میان حصه

دوئی و سوئی ۲ و قران باشد حصه هر يك چه قدر شده

(۴ و ۶ و ۶ و ۴ و ۱ و ۸ و ۴۶)

۱۵۳۶ سه نفر مبلغ ۷۵ و ۲۰۱ قران میان خود تقسیم نمودند بقسمی که

بدوئی ۹ و ۱۵ قران بیشتر از ۴ و ۱۰ از حصه اولی و ثبونی $\frac{۷}{۸}$ دو

مگر $\frac{۳}{۴}$ قران رسید حصه هر يك چه قدر شده

(۹۱ و ۶۲ و ۷۵ و ۴۳)

۱۵۳۷ سرمایه دو نفر با هم متساوی بود اولی $\frac{۱}{۲}$ سرمایه اش نفع برد و

دوئی ۳ تومان ضرر نمود از این جهت باقی مانده سرمایه دو

$\frac{۱۷}{۲۴}$ مایه اولی شد سرمایه هر يك چه قدر بود (۴ و ۱۱)

۱۵۳۸ عدد مسافری در درجه اول قطاری مساوی با ۲۵ و مسافری

و عدد اشخاصیکه در درجه سیم نشستند مساوی با $\frac{۵}{۸}$ مسافری

میشد هر گاه عدد اشخاص در درجه دوم ۳۰ نفر بزرگتر از مجموع مسافری

درجه اول و سیم باشد در هر درجه چند نفر بوده اند

(۲۴ و ۱۲ و ۶۰)

۱۵۳۷۹ مپوه فروشی هر گاه ۲۵۰۶۰ میوه های خود را بفروشد پس از
 آن ۶۰۲ دانه از آن بجز آنوقت موجودی نزد او $\frac{1}{4}$ بیشتر از
 آنچه که داشته میشود قیمت ^{میوه های} موجودی وی چه قدر است
 در صورتیکه هر ۱۴ دانه را بمبلغ $\frac{1}{4}$ قران بفروشد (۱۲۶)
 ۱۵۴۰ چهار نفر قطعه زمینی را میان خود تقسیم نمودند با اولی $\frac{1}{3}$ آن ^{قطعه}
 و بدومی $\frac{1}{4}$ و سومی ۲۵ و اندونفر رسید
 و مابقی حصه چهار شد بچهار چند ذرع رسید در صورتیکه
 مجموع حصه سه نفر اولی ۷۵۲۵ ذرع شده (۳۳۱۱)
 ۱۵۴۱ کاری کار پر ادر مدت ۸ روز تمامید چون $\frac{1}{4}$ روز کار نمود
 دیگری با او مشغول کار شد و بعد از ۵ روز آنرا تمام نمود
 دومی در چند روز به تنهایی آنرا تمام خواهد نمود (۱۰)
 ۱۵۴۲ کاری کار پر ادر مدت ۵ روز تمام میکند مدت $\frac{1}{4}$ روز
 مشغول آن کار بود پس از آن دست از کار کشید و دیگری بقیه
 آن کار را ۲ روز تمام نمود دومی هم آن کار را بقیه های چند روز
 درست خواهد نمود (۴)
 ۱۵۴۳ مپوه فروشی قدری پرتقال از قرار هر ۱۷ دانه بمبلغ ۷۵ قران
 خرید پس از آن $\frac{1}{4}$ آنچه را که خرید بود دانه ۱۲ قران و نصف
 دیگر را از قرار هر ۱۲ دانه $\frac{3}{4}$ قران فروخت و ۲۳ قران سود
 کرد چند دانه پرتقال خرید بود (۴۰۸)
 ۱۵۴۴ تاجری چهار ظرف روغن که در آنها ۲، ۳، ۴ من بود خرید هر گاه
 در اولی دو برابر چهارمی و مجموع روغن های این دو ظرف ۵۰

همه آنها و دستمچی $\frac{۱}{۲}$ دومی بوده در هر یک چند من بوده است

(۱۳۴، ۴ و ۱۳۹ و ۶ و ۷۲ و ۲ و ۶۷)

۱۵۴۵ دو نفر عمل در کاری مشغول بودند اولی $\frac{۲}{۳}$ روز و دومی

۱۳، ۷۵ روز کار نموده و ۱۵، ۱۴۱ قران مزد حاصل نمودند مزد

روزانه هر یک چه قدر بوده در صورتیکه مجموع مزد روزانه ایشان

$\frac{۴}{۵}$ قران باشد (۱۶، ۲ و ۱۴، ۶)

۱۵۴۶ شخصی پولی داشت روز اول $\frac{۳}{۴}$ آنرا خرج و روز دوم $\frac{۴}{۵}$ باقی

و روز سیم $\frac{۱}{۵}$ باقی ماند و روز دوم خرج نمود و بعد از آن

$\frac{۱}{۵}$ انبلیغ مکتوبه ۱۱، ۱۲ قران او باقی ماند پول او چه قدر بوده

(۸۱، ۵۵)

۱۵۴۷ کاری ساعتی $\frac{۱}{۴}$ ذرع از پارچه میبافند و دیگری در همان

وقت ۶۲ و ۱ ذرع را میبافند هر دو با هم در چند روز میتوانند

۶۳ و ۳۱ ذرع بیاوند در صورتیکه روزی $\frac{۳}{۴}$ ساعت

مشغول شوند (۹، ۵)

۱۵۴۸ قصابی چند راس گوسفند و گاو را بمبلغ ۳۹، ۶ تومان خرید هر گاو

قیمت هر گوسفندی ۶، ۸ تومان و $\frac{۱}{۲}$ قیمت گاو آن و گوسفندان

مساوی با $\frac{۴۳}{۴۴}$ قیمت یک گوسفند باشد چند راس آنها گوسفند

بوده (۱۰)

۱۵۴۹ حوضی که کنجایش ۶۳۷ و ۱۴ خز و آب دارد در مدت $\frac{۳}{۴}$ ساعت

از دو وجدول پر شد هر گاه اولی ۱۵، ۸ خز و در مدت

$\frac{۱}{۳}$ ساعت در آن حوض بریزد دومی ساعتی چند خز وارد آن

مهر نبرد

(۱ و ۲۷)

۱۵۵۰ کارگری با صاحب کاری شرط کرد بر آنکه هر روز که کار بنماید ۳/۴ قران مزد بگیرد و هر روزی که کار ننماید ۱/۵ قران پس بدهد بعد از مدت ۲۷ روز کارگر مستحق گرفتن ۹۵ و ۴۴ قران شد چند

روز کار نکرده

(۹ ۱/۳)

۱۵۵۱ تاجری ۳ طاقه قماش را بمبلغ ۷۵ و ۲ و ۳۷ قران خرید قیمت هر ذری از اولی ۵ و ۴ قران و از دومی ۵ و ۴ قران و از سیمی ۵ و ۴ قران بود هر گاه عدّه ذرعهای اولی ۳/۴ دومی و عدّه ذرعهای دومی ۳/۴ سیمی باشد هر یک چند ذرع بوده اند (۳ و ۲ و ۱۲)

۱۵۵۲ تاجری ۳۲ ۱/۴ ذرع قماش از قرار هر ۴ و ۳ ذرع به ۵ و ۲۵ قران و هر ۱ و ۱۹ ذرع از قرار هر ۳/۴ ذرع به ۱۷/۳۲ قران و ۳/۴ ذرع از قرار هر ۰ و ۹۵ ذرع به ۰ و ۸ قران خرید فروشنده رو همه ۳۵ قران برای او تخفیف داد قیمت رو هم دفتر هر ذرع

بعد از تخفیف چه قدر میباشد

(۸)

۱۵۵۳ شخصی ۵/۷ من برنج به پنج شمن آنچه که پول با او بود از قرار هر ۲ و ۴۵ قران خرید از مابقی پول خودش چند من از برنجی دیگر میتواند بخرد در صورتیکه قیمت هر من از دومی ۰ و ۵۱ قران بیش

از دومی بوده باشد

(۱۳ و ۷۶۳۵۱)

۱۵۵۴ شخصی چهار صندوق روغن بعلاوه ۷/۴ من را بمبلغ ۴ و ۱۵۱ قران خرید در صندوقی چند رطل بوده در صورتیکه قیمت

هر رطلی ۵/۴ باشد

(۳۱ ۱/۳)

۱۵۵۵ زار و عید و قسم مختلف جو فروخت بقسمی که از ۴ خروار اولی و ۷ خروار دومی $\frac{۲۳}{۷۵}$ ۳۵ تومان حاصل نمود قیمت هر خرواری از هر یک چند تومان میباشد در صورتی که بهمان مظنه خروار از اولی و ۵ خروار از دومی را بمبلغ ۳۸,۹۳ تومان بفروشد

($\frac{۲}{۳}$ ۳,۶۲ و ۲)

۱۵۵۶ شخصی اسبی را خرید و میخواهد آنرا $\frac{۴}{۵}$ ۲۶ لیره بفروشد تا $\frac{۱}{۵}$ قیمت خریدش را نفع نماید هر گاه بخواید که ۳۵,۰۰ قیمت خریدش نفع کند آنرا چند لیره بفروشد

(۲۹,۴۳)

۱۵۵۷ تاجری مقداری روغن را بمبلغ ۷۱ و ۷۰ تومان خرید و آنها را بمبلغ $\frac{۳۹}{۱۰۰}$ ۶۲ تومان فروخت و از هر منی ۲,۰۰ تومان سود کرد

(۷۳,۴)

چند من روغن فروخت

۱۵۵۸ تاجری از فروش قطعه زمینی که مساحتش ۱۲۳۵ و ۸ ذرع بود $\frac{۴۳}{۱۰۰}$ ۲۱۰ تومان سود حاصل نمود هر گاه آنرا هر $\frac{۳}{۱۰۰}$ ۱۴ ذرع بمبلغ ۴,۰۲۵ تومان خرید باشد آنرا ذری چند تومان فروخته تا بمبلغ

(۰,۴۵)

را سو کرده

۱۵۵۹ بنائی از روز $\frac{۱}{۵}$ ۶۰ قران مزد یک دست عمل از قرار $\frac{۱}{۵}$ ۶۵ و ۱ قران میدهد هر گاه بخواید بر مزد روزانه هر یک ۳۳ و ۵ قران بنفرا بد چند نفر از عملها را خارج نماید در صورتی که آن مبلغی که

(۱۰ نفر)

بهمایشان میدارم و زیاد نشود

۱۵۶۰ سرمایه دو نفر تاجر با هم مساوی بود اولی باندازه $\frac{۳}{۷}$ مالیه خود

نفع نمود و دومی ۳۵,۰۰ تومان ضرر کرد مالیه اولی $\frac{۳}{۹۱۷}$ ۱۴ برابر

مالیه دولتی شد سرمایه ایشان چه قدر بوده (۴۶۰۲)

۱۵۶۱ دو نفر قطعه زمینی را میان خود تقسیم نمودند بقتمی که حصه اولی بعلاوه

$\frac{1}{4}$ حصه دولتی مساوی با ۱۲۰۰ ذرع و ۱۴۰ حصه اولی بعلاوه حصه

دولتی مساوی با ۱۲۰۰ ذرع شد حصه هر یک چه قدر شد (۱۰۰ و ۱۰۰)

۱۵۶۲ بزیزی طاقه قاشی دارد هر گاه انرا از قرار ذری ۱۳ و ۵ قران بفروشد

$\frac{2}{5}$ قران نفع مینماید و اگر انرا ذری ۹ و ۵ قران بفروشد $\frac{12}{55}$

قیمت اصلی ان ضرر میکند انطاقه چند ذرع بوده (۲۷ و ۶)

۱۵۶۳ تخواه تاجری اتش گرفت و غم ۵ و ۱۰ انها ضایع کرد بدو $\frac{1}{3}$ مابقی را

اب ضایع ساخت ان شخص باقی مانده درست انها را بقیمت اصلی

فروخت و آنچه که ضایع شده بود بمقدار ۱۲ و ۱۰ قیمت اصلی فروخت

و روی هر فته ۷۲ تومان حاصل نمود چند تومان ضرر نموده است

(۱۱۳ و ۷)

۱۵۶۴ شخصی چند من برنج بقیمت ۰.۳ و ۵۱ قران خرید $\frac{1}{3}$ انها را بهمان

قیمت خرید فروخت پس از ان باقی را فروخت و از هر منی ۴۸ و ۰

قران نفع کرد هر گاه مجموع نفع وی $\frac{12}{45}$ قران بوده چند من خرید

و قیمت خرید هر منی چه قدر بوده (۲، ۷ و ۱۸، ۹)

۱۵۶۵ شخصی قطعه زمینی را خرید پس از ان انرا فروخت و ۲۴ و ۰ قیمت

خرید انها نفع نمود هر گاه این نفع باندازه ۹۱۵۲ و ۴۶ تومان بکوزان

$\frac{6}{25}$ قیمت فروش انها باشد انرا چند خرید و چند فروخت

(۱۰۰، ۹، ۹۱ و ۱۱۴، ۵)

۱۵۶۶ پول شخصی مساوی با $\frac{1}{4}$ از $\frac{1}{5}$ + $\frac{1}{5}$ + $\frac{3}{5}$ + $\frac{1}{5}$ تومان

(۲۶۳)

بود $\frac{۳}{۵}$ از $\frac{۴}{۵}$ انرا بفقیری داد و مابقی را بفقیری دیگر داد هر یک
چه قدر رسیده (۵۰۴ و ۳۷۱ و ۳ قران)

$$۱۵۶۷ \text{ صوه فروشی } \frac{\frac{۵}{۸} \div \frac{۵}{۱۲} \times \frac{۱}{۲}}{\frac{۱}{۲} - \frac{۱}{۶} + \frac{۳}{۵}} + \frac{۲ \frac{۱}{۲} - ۳ \frac{۵}{۶}}{۳ \frac{۱}{۵} \times \frac{۵}{۶}} \text{ خروار}$$

سیب را فروخت هر که قیمت هر خرواری ۵ و ۹ قران بوده قیمت
انچه که فروخته چه قدر بوده (۹۸ و ۵)

۱۵۶۸ زارعی انچه که پنبه حاصل کرده بود از قرار خرواری ۳۱۲ و ۵ قران
فروخت و از قیمت انها تنخواهی بقیمت ۲۵۷ و ۵ قران خرید چند

قران دیگر برای او باقی مانده در صورتیکه محصول پنبه های او مساوی
با $\frac{۱}{۲}$ از $\frac{۴}{۳}$ از $\frac{۲}{۳}$ - ۱ - $(\frac{۱}{۲} + \frac{۱}{۳}) \div$ از خروار بوده
 $۱ - \frac{۳}{۱۴} (\frac{۱}{۲} + \frac{۱}{۳}) \times \frac{۲}{۳}$ از $\frac{۲}{۳}$ باشد
(۳۶۷ و ۵)

۱۵۶۹ مردی $\frac{۴}{۵}$ ۴۷ جریب زمین را از قرار جریب $\frac{۵}{۸} \times (۲ \frac{۱}{۸} \div ۳ \frac{۴}{۵})$

تومان خرید قیمت انها چند تومان شده است (۲۳۹)

۱۵۷۰ شخصی قدری قران داشت و از انها تنخواهی را خرید و قیمت انها
پوداخت چه قدر برای او باقی مانده است در صورتیکه باقی
مانده ان مساوی با $\frac{۱}{۲} - ۴ \frac{۱}{۶} - ۱ \frac{۱}{۳}$ قران بود با (صفر)
 $\frac{۱}{۳} + \frac{۱}{۵}$

۱۵۷۱ شخصی خانه را خرید و بعد از آنکه $\frac{۲۱۸}{۳} \div ۲۱۸ - ۳ \frac{۱}{۵}$ قیمت
انرا کار سازی نمود ۵۵۱ تومان دیگر بده کار شد قیمت انخانه

(۹۵۰)

چه قدر بوده

۱۵۷۲ چه عدد پسند که باندازه اختلاف مینماید $3 - 25$ $(\frac{1}{3} - 5 + \frac{4}{11} + \frac{3}{7})$

و $\frac{5}{8} \div (\frac{3}{4} \text{ از } \frac{5}{16} \text{ از } \frac{7}{9})$ بیشتر از $\frac{11}{1024}$

$\frac{11}{1024} \div \frac{\frac{3}{7} - \frac{5}{6}}{\frac{2}{5} - \frac{5}{6}}$ بوده باشد $(\frac{3}{7} - \frac{4}{7})$

۱۵۷۳ ابنائی متعهد شده که کار پرا تمام نماید و آنکه $4,9552 + 0,7141$ $\frac{3}{4} \div 0,995015$

$\frac{1}{11} \times \frac{1}{5} \div \frac{1}{13} + \frac{1}{12}$ آن کار را تمام نمود دست از کار کشید چه

قدر از آن کار باقی مانده است (بکسر اعشار معین نماید) (۱۹)

۱۵۷۴ تاجری $(\frac{3}{5} + \frac{1}{4})$ $(0,37 + 0,45)$ $\frac{5}{7} + (\frac{1}{2} + 0,37 + 0,45)$ از $\frac{5}{7}$ از 69

$\frac{4}{5} \div \frac{7}{9} - (\frac{1}{2} + 3,1)$

من چای از قرار منی $3,25$ تومان خرید قیمت اینچه را که خریدند چه قدر شد

(۴۰ و ۷۲۹)

۱۵۷۵ کارگری مبلغ تومان که باندازه $1,3$ تومان بیشتر از

$\frac{1}{2} + 2 \frac{1}{2} + \frac{2}{3} - 3 \frac{5}{6}$ $\frac{1}{5} \text{ از } \frac{4}{7} + 2 \frac{1}{2}$ $\frac{2}{5} \times \frac{5}{6}$

$\frac{1}{12} + \frac{1}{3}$ 2 از $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{36} + \frac{1}{3}$

$0,5 \times \frac{5}{14} \div 0,625$ تومان بود حاصل نمود چه قدر حاصل

$0,6 - \frac{1}{6} - 0,1$ نموده

(۳,۱۴۴)

۱۵۷۶ مسافری $11 \frac{2}{5} - (\frac{1}{2} - 2 \frac{1}{3} + 4 \frac{2}{5} - 9 \frac{3}{4} \div 3 \frac{1}{4})$ میل از

راهش رفت و $\frac{1}{3} - 1$ راهش باقی مانده طول

انراه چند میل بود (۵۱,۹)

۱۵۷۷ کارگری $4,272 \div 0,22 + 4 \frac{1}{3} - 16 \frac{1}{2}$ از کار پرا

$1 \div (\frac{3}{11} + \frac{11}{15} + \frac{411}{1150}) + 3 \frac{1}{5}$

درست نمود و 4 ذرع از آن کار باقی ماند چند ذرع درست (۲۰)

۱۵۷۸ شخصی چند جریب زمین که شماره آنها بیشتر از مجموع این دو عدد $(\frac{1}{4} - 5 - 2) \div (\frac{1}{5} \times \frac{1}{7} + 6 + \frac{1}{7})$ و $3,002 - (\frac{19}{25} \times 2 - 175) \div (\frac{1}{4} - 25)$ باشد اختلاف میان آنها میباشد خریدار چند جریب خرید است

۱۵۷۹ در میان ساعت ۳ و ۴ چه وقت دو عقربه ساعت روی هم واقع میشود؟ هر وقت که عقربه دقیقه نما ۶ جزء از صفحه ساعت بگذرد عقربه ساعت نما ۵ جزء از آن میروند در این صورت در هر ۶ دقیقه عقربه دقیقه نما مقدار ۵ جزء از عقربه ساعت نما جلوی افند پس در هر $\frac{6}{5}$ دقیقه یکبار جلوی افند پس انوقتی که هر دو روی هم واقع میشوند عبارت است از $3 \times 60 \times \frac{6}{5} = \frac{216}{5} = 43 \frac{1}{5}$ دقیقه = ۳ ساعت و $\frac{216}{5}$ دقیقه

۱۵۸۰ در میان ساعت ۷ و ۸ چه وقت دو عقربه ساعت روئیم واقع میشوند $(7 \times 60 \times \frac{6}{5} = 504 \frac{6}{5} = 100 \frac{2}{5})$ دقیقه

۱۵۸۱ در میان ساعت ۲ و ۳ چه وقت دو عقربه ساعت روی یک خط مستقیم واقع میشوند؟ در وقتیکه ساعت ۲ میباشد فاصله میان دو عقربه $5 \times 2 = 10$ جزء است و وقتیکه دو عقربه روی یک خط مستقیم واقع شوند فاصله میان آنها ۳۰ جزء می باشد در این موقع عقربه دقیقه نما اولاً ۱۰ جزء می بماند تا با عقربه ساعت نما جفت شود پس از آن ۳۰ جزء دیگر می بماند تا هر دو روی یک خط مستقیم واقع شوند یعنی $10 + 30 = 40$ دقیقه

جزء را می پیماید و چون عقربه دقیقه نما در هر $\frac{6}{55}$ دقیقه یک

جزء جلو می افتد پس 40 جزء را در مدت $40 \times \frac{6}{55} = \frac{240}{11}$ دقیقه

جلو افتد بنابراین وقت مطلوب عبارتست از 2 ساعت $\frac{7}{11}$ دقیقه

۱۵۱۲ در میان ساعت ۵ و ۶ چه وقت دو عقربه روی یک خط مستقیم

واقع میشوند؟ (۶)

۱۵۱۳ در میان ساعت ۸ و ۹ چه وقت دو عقربه ساعت روی یک خط

مستقیم واقع میشوند؟ در وقتیکه ساعت ۸ میباشد عقربه

دقیقه نما 20 جزء جلو از عقربه دیگر میباشد و علاوه بر این تحت

که $30 - 20 = 10$ جزء دیگر به پیماید در این صورت $10 \times \frac{11}{1} =$

$\frac{110}{11}$ دقیقه باید به پیماید بنابراین وقت مطلوب عبارتست

از ساعت ۸ و $\frac{10}{11}$ دقیقه

۱۵۱۴ در میان ساعت ۱۱ و ۱۲ چه وقت دو عقربه ساعت روی یک

خط مستقیم واقع میشوند (۱۱ ساعت $\frac{3}{11}$ و $\frac{27}{11}$ دقیقه)

۱۵۱۵ در میان ساعت ۴ و ۵ چه وقت دو عقربه ساعت روی یک خط مستقیم

واقع میشوند (۴ و $\frac{6}{11}$ و $\frac{54}{11}$ دقیقه)

۱۵۱۶ در میان ساعت ۴ و ۵ چه وقت دو عقربه روی هم واقع میشوند

(۴ و $\frac{9}{11}$ و $\frac{71}{11}$ دقیقه)

۱۵۱۷ در میان ساعت ۹ و ۱۰ چه وقت دو عقربه روی هم واقع میشوند

(۹ و $\frac{1}{11}$ و $\frac{49}{11}$ دقیقه)

۱۵۱۸ در میان ساعت ۱۰ و ۱۱ چه وقت دو عقربه روی یک خط مستقیم

(۱۰ و $\frac{9}{11}$ و $\frac{71}{11}$ دقیقه)

واقع میشوند

۱۵۸۹ در میان ساعت ۵ و ۶ چه وقت فاصله میان دو عقربه مانند زاویه قائمه میشود

$$\frac{1}{3} = \frac{9}{27} = \frac{1}{3} \text{ محیط دایره پس } \frac{1}{3} \times 60 = 20 = 15 \text{ دقیقه مقدار زاویه قائمه}$$

۲۵-۱۵ = ۱۰ جزء آنچه را که لازم است عقربه دقیقه نماید پیش بیفتد پس

$$10 \times \frac{1}{2} = 5 \text{ دقیقه بنابراین وقت مطلوب عبارتست از}$$

۵ ساعت و $\frac{1}{2}$ دقیقه و هم چنین بعد از آنکه با هم جفت شدند

بکرواویه قائمه دیگر تشکیل میدهند و انوقت است که ساعت ۵+

$$40 \times \frac{1}{2} = 20 \text{ ساعت و } \frac{1}{2} \text{ دقیقه}$$

۱۵۹۰ در میان ساعت ۱۰ و ۱۱ چه وقت زاویه قائمه میآید و عقربه واقع میشود

$$(10 \text{ ساعت و } \frac{5}{11} \text{ دقیقه و } 4 \text{ ساعت و } \frac{1}{11} \text{ دقیقه})$$

۱۵۹۱ در میان ساعت ۴ و ۵ چه وقت زاویه قائمه میآید و عقربه واقع میشود

$$(4 \text{ و } \frac{5}{11} \text{ دقیقه و } 4 \text{ و } \frac{2}{11} \text{ دقیقه})$$

۱۵۹۲ در میان ساعت ۳ و ۴ چه وقت فاصله میان عقربه ۶۰ درجه میشود

$$\frac{1}{5} = \frac{6}{30} \text{ محیط دایره که فاصله میآید و عقربه ها همبیاشد و ان عبارتست از}$$

$$\frac{1}{5} \times 60 = 12 \text{ جزء بنابراین وقت مذکور عبارتست از}$$

۳ و (۱۵-۱۰) $\frac{1}{11}$ ساعت $\frac{5}{11}$ دقیقه و هم چنین عبارت است

از ۳ و (۱۵+۱۰) $\frac{1}{11}$ ساعت $\frac{3}{11}$ دقیقه و ۲۷ دقیقه

۱۵۹۳ در میان ساعت ۲ و ۳ چه وقت فاصله میان عقربه ۶۰ درجه میشود

$$(2 \text{ ساعت و } \frac{1}{11} \text{ و هم چنین } 2 \text{ و } \frac{9}{11} \text{ دقیقه})$$

۱۵۹۴ در میان ساعت ۵ و ۶ چه وقت فاصله میان عقربه ۶۰ درجه میشود

$$(5 \text{ ساعت و } \frac{4}{11} \text{ و هم چنین } 5 \text{ و } \frac{1}{11} \text{ دقیقه})$$

۱۵۹۵ در مینا ساعت ۹ و ۱۰ چه وقت فاصله میان دو عقرب ۶۰ درجه باشد

(۹ ساعت و $\frac{۲}{۱۹}$ دقیقه و $\frac{۳۱}{۱۹}$ ثانیه و $\frac{۱۰}{۱۹}$ صغیر)

۱۵۹۶ در چه ساعتی از روز $\frac{۱}{۲}$ گذشته مساوی با $\frac{۱}{۳}$ باقی مانده باشد (۴)

۱۵۹۷ در چه ساعتی از روز $\frac{۳}{۴}$ گذشته مساوی با $\frac{۱}{۵}$ باقی مانده باشد

(۵)

۱۵۹۸ در چه ساعتی از روز $\frac{۱}{۲}$ از $\frac{۱}{۳}$ از $\frac{۲}{۳}$ گذشته

مساویست با $\frac{۱}{۴} \times \frac{۲}{۳}$ از $\frac{۲}{۳}$ از $\frac{۵}{۱۲}$ از $\frac{۵}{۲۴}$ باقی مانده

(۴)

۱۵۹۹ در چه ساعتی از روز $\frac{۳}{۴}$ گذشت بعلاوه مساوی با $\frac{۱۷}{۲۴}$

(۶)

باقی مانده است

۱۶۰۰ در چه ساعتی از روز $\frac{۵}{۶}$ گذشته مگر مساوی با $\frac{۲۹}{۳۵}$

(۱۰)

باقی مانده میباشد

بجاء الله والمسلمین جزو در تمام ربیع الاول شرعی و عینی و ستم خواهد شد

و نسئلكم الله التوفیق

فراخ از تسوید این نسخه مبارکه جلد دوم که در ۱۶۰۰ مسجل حساب است

و واقع در ای هزار و ششصد و آن خصال حمید است

عصر روز یکشنبه ۱۷ شهریور بقعه الحرام است

در نجف شرف بقعه احقر اطلاب این

شیخ مهذب شیخ محمد زانی اصحاب

الحمد لله اولاً و آخراً

آقا شیخ عبدالکدیم صاحب معلم (ملک عرب) پسر شیخ میران پسر حسین مطیع مظفری بمبئی - بنای شهر محرم الحرام ۱۳۲۳ هجری
در مطیع مظفری اسپین برین واقع نمبره میرزا علی اسریر با بلاتالاب عمر کھاڑی بمبئی - نشایع کننده جناب مستطاب دانشمند یگانہ و عالم فرزانه

فهرست جلد دوم کتاب ششماه رساله حیات

صفحه	عدد سائز	سائز کس و رستگار	صفحه	عدد سائز	سائز کس و رستگار
۱	۱۰۰	سائز جمع	۱۷۴	۶۰	سائز جمع
۱۵	۸۵	سائز تفریق	۱۸۴	۶۰	سائز تفریق
۲۵	۷۵	سائز جمع و تفریق	۱۹۲	۶۰	سائز جمع و تفریق
۳۶	۷۲	سائز ضرب	۲۰۲	۶۰	سائز ضرب
۴۳	۷۲	سائز جمع تفریق و ضرب	۲۰۱	۶۰	سائز جمع تفریق و ضرب
۵۵	۷۳	سائز تقسیم	۲۱۹	۶۰	سائز تقسیم
۶۳	۴۹۳	سائز چهار عمل	۲۲۴	۱۷۰	سائز چهار عمل
.	.	.	۲۵۰	۱۰۰	سائز عمومی

اعلان

قیمت جلد اول ششماه رساله حیات ۵ قران
 قیمت جلد دوم " " " " ۵ قران
 جلد سوم و چهارم " " " " تحت طبعیت
 قیمت دوستانه آن بشماره ای ممتاز ۳ قران

